

Nova sezona, stare težave

ALEKSANDER KOREN

S prvimi prvenstvenimi nastopi se danes in jutri začne pri nas športna sezona v mostvenih panogah. Do konca oktobra bodo stekla vsa članska prvenstva in večina mladinskih. Športna igrišča bo preplavila množica naših športnikov. Ze skoraj ni panoge, v kateri ne bi imeli tudi slovenskih tekmovalcev. Pravzaprav je zimska sezona le nadaljevanje komaj končane poletne, prave prekinitve dejavnosti sploh ni. O obsegu našega športnega gibanja ne kaže izgubljati preveč besed. Je vsem dobro znan. Če bi, denimo, sesteli število kilometrov, ki jih tekmovalci, trenerji in odborniki prevozijo za treninge in tekme, bi jih bilo dovolj za nekajkratno pot okoli sveta.

Na prvi pogled krivulja uspešnosti našega športa ne pozna padcev. Toda videz je varljiv. Šport ni nepotopljava krizarka v razburkanem manjšinskem morju. K sreči mu je prizanešeno z dnevnimi političnimi zdrahami (vsaj tako kaže), ki so značilne za sedanje obdobje odnosov znotraj naše skupnosti, se pa spopada z vsemi dilemami, ki pretresajo naše življenje. Pozornejši bralci so bržkone že opazili, da gre tudi marsikateri naš športni organizaciji zdaj že za golo preživetje. Finančna stiska se prepleta s celo vrsto drugih problemov. Športno društvo je namreč dandanes nadvse kompleksna struktura, ki se mora (bi se morala) ukvarjati s široko paleto vprašanj: od strokovnih, vzgojnih in narodnostnih do podjetniških. Se zdalec ne gre več samo za to, da športu samo zagotovimo gnotno osnovo za njegovo delovanje, čeprav je seveda to največja nujna. Potrebna bi bila tudi angažiranost (poklicna in prostovoljna) strokovnih profilov z domala vseh področjih človeške družbene dejavnosti.

Prepogosto tudi pozabljamo, s kom naš šport pretežno operira. Je namreč eden temeljnih »laboratorijev«, v katerih izoblikujemo našo zavest in utrdimo samozavest našega mladega človeka - bodočega nosilca naše skupnosti. Moramo ga pravilno usmerjati, ne smemo ga razočarati. Moramo pa pravilno usmerjati (tudi s kritiko, če je potrebna) in prav tako ne smemo razočarati vseh tistih športnih navdušencev, ki za vso dejavnost požrtvovalno skrbijo in predstavljajo enega najbolj vitalnih segmentov naše k pasivizaciji vse bolj nagnjene družbe. Prevečkrat imajo ti ljudje občutek, da njihovo delo ni deležno zadostne podpore. Niti moralne.

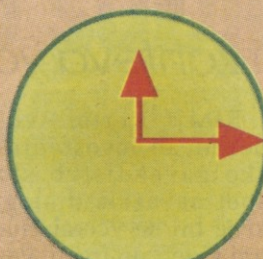
Preprečena nova zaostritev med desnico in levo sredino

RIM - Enourno srečanje med Walterjem Veltronijem, Berlusconijevim najozjim sodelavcem Gianniem Letto in predstavnikom Nacionalnega zavestništva Giuseppejem Tatarello je včeraj preprečilo novo zaostritev med Oljko in Polom svobosčin. Sam Letta je po srečanju z Berlusconiem novinarjem povedal, da težavno doseženi

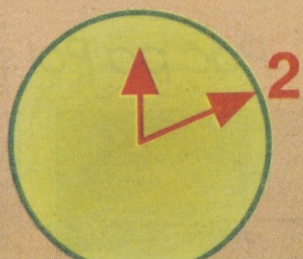
julijski dogovor o »pravilih igre« se velja. Sicer pa desnica spet pritiska, da bi bile volitve čimprej, se pravi najkasneje marca prihodnjega leta, medtem ko je tajnik SKP Fausto Bertinotti včeraj zahteval, naj bi bile volitve že novembra letos, kajti »z desnico se ni moč pogovarjati, ampak jo je treba poraziti.«

Na 2. strani

Od jutri zopet sončna ura

Jutri začne ponovno veljati sončna ura. Ob 3. uri ponoči bomo morali kazalce pomakniti za uro nazaj.

TRST / SEJA NA SEDEŽU SLOVENSKE SKUPNOSTI

Konkretna politična pobuda manjšinskega zastopništva

Prošnja za srečanje s predsednikom republike Scalfarom

TRST - Na sedežu Slovenske skupnosti v Trstu se je včeraj sestalo predstavništvo slovenske manjšine. Sporazumeli so se za vrsto konkretnih pobud, začeli s prošnjo za srečanje s predsednikom republike Scalfarom med njegovim bližnjim obiskom v Gorici.

Na seji, ki se je ni udeležila SKP, so izrazili veliko zaskrbljenost nad skrajno negeotovo usodo goriske Kmečke banke. V ponedeljek bo skupno predstavništvo nastopilo v zunanje-politični komisiji slovenskega parlamenta.

Na 3. strani

Vrh Dini-Kohl omilil hudo krizo lire

RIM, MADRID - Po nekaj mesecih premirja je lira v zadnjih dveh dneh spet zabredla v akutno krizo, ki se je včeraj se poglobila zaradi novega padca dolarja in zaostritev notranjih političnih razmer. Dopoldne je morala v zaščito lire poseči centralna banka, ob zaprtju denarnih trgov v Italiji pa je marka dosegla 1.147 lir. Podobno črn je bil petek tudi na delniškem trgu, posebno hud padec pa so doživele pogodbe na državne obveznice.

Medtem se nadaljuje polemika zaradi Waiglovih izjav o »nezrelosti« Italije za evropsko monetarno unijo, o čemer sta se včeraj v španskem Formentorju (Baleari) ob robu informalnega sestanka Evropske unije pogovarjala tudi predsednik italijanske vlade Dini in nemški kancler Kohl. Pogovor naj bi bil »zelo konstruktiven«, kar dokazuje tudi večerna delna okrepitev lire do marke.

Na 12. strani

Bosanski pogoji za premirje v BiH

SARAJEVO - V pričakovanju torkovega newyorskega sestanka zunanjih ministrov BiH, Hrvaske in ZRJ ob navzočnosti ameriških in evropskih mirovnih posrednikov je bosanska vlada objavila pogoje za vzpostavitev premirja. Zahteva konec obleganja Sarajeva in odprtje cestnih povezav z enklavo Gorazde. Pogoje bo zunanji minister ZRJ Milutinović, ki predstavlja tudi bosanske Srbe, bržkone zavrnil, ker bi s tem Srbi izgubili vse pogajalske prednosti. Hrvatski predsednik Tuđman in bosanskohercegovski predsednik Izetbegović sta tudi včeraj v Zagrebu poskušala poiskati skupni jezik o bodočnosti BiH.

Medtem pa je OZN včeraj potrdila, da se je frontna črta pri Banjaluki in na območju Ozrena ustalila in da prihaja le do občasnih spopadov. Kljub očitnim porazom pa je voditelj bosanski Srbov Karadžić zagotovil, da bodo ponovno pridobili vsa izgubljena ozemlja.

Na 19. strani

Sindikavno sporočilo delavcev Primorskega dnevnika

Spoustovani bralci in naročniki!

Ze dalj časa se delavci Primorskega dnevnika ne oglašamo. Tokrat Vas moramo seznaniti s hudo krizo našega časopisa.

Ze pred leti je finančna kriza prizadela naše podjetje in veliko število delavcev je moralo zapustiti delovno mesto. Nekateri so sli predcasno v pokoj, drugi so se zaposlili drugje, nekateri pa se nimajo stalne službe. Delavci in novinarji ne prejemo redne plače in upravni svet nas je seznanil, da bodo z izplačili v prihodnosti se težave. Po našem mnenju bi morala italijanska država redno izplačevati prispevke dnevnika. Zal pa prihajajo ti prispevki neredno in z veliko zamudo. Tako bi demokracija država dokazala, da sciti edini vsakdanji glas slovenske

manjšine. Nas dnevnik zivi edino s prispevki in z reklamo, ki je zadnje case zelo skromna. Tudi Dežela bi lahko posegla v problem in omogčila bankam, da bi anticipirale prispevke. V resnici pa delajo te pristojne ustanove prav nasprotno: skušajo na vse načine dokazati, da niso naše banke sposobne upravljati svojih računov in pošiljajo razne komisarije, ki naj bi izvajali kontrolo. To nas spominja na case, ko je bila na oblasti fasisistična stranka. Prvi udarec slovenski manjšini je bil, da ji je takratna oblast ukinila vso gospodarsko moč. V teh dneh tudi slišimo velike polemike, ki naši manjšini ne pomagajo, ampak ji škodujejo. Končno bi delavci želeli, da bi naša matična domovina, Republika Slovenija, čimprej odobrila finančni zakon, v katerem bi bil zagotovljen prispevek za

nas dnevnik. V ta namen se bomo delavci angazirali in obiskali vse politične, sindikalne in javne ustanove v Italiji in Sloveniji. Delavci ocenjujemo, da Primorski dnevnik ni samo naše delovno mesto, ampak tudi nekaj našega, naš vsakdanji časopis in časopis celotne manjšine. Zato ne smemo dovoliti, da bi kate-rakoli stranka, ustanova ali organizacija rusila dnevnik, ki je nastal v boju proti nacifasizmu in vestno podaja pluralistični značaj naše manjšine. Z namenom, da pride v javnosti do resničnega poznavanja problemov, ki smo jih tu navedli sklicujemo delavci sesturno stavko dne 23. t.m. in tako prepričimo izid nedeljske številke Primorskega dnevnika.

Sindikalni predstavnik v podjetju Robert Pescatori

Jutri brez Primorskega dnevnika

Zaradi stavke grafičnih delavcev podjetja PRAE jutri Primorski dnevnik n bo izšel. Prihodnja številka Primorskega dnevnika bo tako izšla v ponedeljek. Bralce prosimo za razumevanje.

V Nedeljskih temah Primorskega dnevnika

Tisti kos papirja, ki je odprl mejo

O sicer nekoliko zamujeni obletnici, 40-letnici podpisa Londonskega sporazuma, ki je deset let po vojni »odprl« italijansko-jugoslovansko mejo, piše Miro Kocjan, izvirne fotografije podpisa pa je v arhivu našel Mario Magajna.

Pred kratkim je bil Hadrijan Corsi ponovno izvoljen za predsednika Briske gorske skupnosti. O tej ustanovi, njenih namenov pa tudi o drugih aktualnih vprašanjih slovenske manjšine se je z njim pogovarjal Marko Marincić.

Italijansko notranje ministrstvo je izdalo publikacijo o kulturnih dejavnostih peth majhnih manjšin v Italiji. To publikacijo nam predstavlja Bojan Brezigar.

Dve strani namenjamo spominu na vojne grozote. Dorica Makuc je zbrala vrsto pretresljivih pričevanj in spominov slovenskih taboriščnic.

Naslovnico pa namenjamo aktualni temi, začetku kulturne sezone, ki jo bremenijo težave - finančne pa tudi druge - prav v času, ko se, kot ugotavlja Breda Pahor, Trst odpira in bi morali biti Slovenci prav zato se aktivnejši.

Ker zaradi stavke tiskarskih delavcev v nedeljo Primorski dnevnik ne bo izšel, bomo Nedeljske teme izjemoma objavili v ponedeljek, 25. septembra.

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Predstavili načrt Tergeste

V trzaski stari luki zelijo uresničiti velik center za navtični turizem s parkiriščem in obilico zelenja. Stran 6

Umrla Aurelia Gruber Benco

Bivša poslanka Aurelia Gruber Benco, dolgoletna socialistka je po Osimu presla k Listi za Trst Stran 7

Boljši časi za pristanišče?

Predsednik Lacalamita meni, da se bodo se letos začeli reševati problemi, ki zavirajo preporod luke. Stran 7

Skupni nastop za šolo Trinko

Starsi dijakov sole Trinko so skupaj s Konzulto za slovensko manjšino v Gorici razpravljali o nadaljnjih korakih za resitev prostorskih težav slovenske sole. Stran 11

Moja zemlja Ignacija Ote

Publikacija Ignacija Ote, v kateri so zbrane partiture skladb za moske, mesane in zenske pevske zборе. Stran 13

Krasovke proti prvaku

V Zgoniku bodo Krasove igralke opravile krstni nastop v najvisji italijanski namiznotnejski ligi. Stran 27

RIM / PO SESTANKU MED VELTRONIJEV, LETTO IN TATARELLO

Desnica in Oljka sta obnovili premirje

Pač pa Pol svoboščin spet zahteva volitve marca

Gianni Letta (foto AP)

Walter Veltroni (foto AP)

NOVICE

Iz blagajn KD dve milijardi lir Finiju?

RIM - Državno pravdnstvo je uvedlo preiskavo o domnevnem finansiranju, ki naj bi ga za časa zadnjih rimskih občinskih volitev upravitelj Krščanske demokracije Giorgio Moschetti dal tajniku MSI Gianfrancu Finiju. Preiskavo je sprožil sam Fini, ko je prijavil svojega nekdanjega somisljenika Giulia Caradonno, ker je ta pred pričami izjavil, da je Moschetti prispeval za sicer neuspešno Finijevo volilno kampanjo z vsoto dveh milijard lir. Sodni postopek vodi namestnik državnega pravdnika Carlo Lasperanza, ki pa o preiskavi ni hotel ničesar razkriti.

Berlusconi še vztraja pri predsedniški politiki

RIM - Neposredna izvolitev predsednika vlade in republike bo glavna točka volilnega programa desničarskega Kartela svobosčin. To je včeraj znova potrdil Silvio Berlusconi, ki je tudi spet zahteval razpust parlamenta in predčasne politične volitve. Lastnik Fininvesta je dejal, da je prav politična negotovost vzrok gospodarske nestabilnosti in krize lire na svetovnih trziščih. Berlusconi je nastopil na predstavitvi gibanja "Konvencije za liberalno reformo", za katero je dal pobudo bivši radikalec in sedaj pristav "Forza Italia" Marco Taradash.

RIM - Kartel svobosčin in levosredinsko zavezništvo sta spet navezala dialog, ki je bil še včeraj zjutraj videti pretrgan. Potem ko je v četrtek Berlusconi najozji sodelavec Gianni Letta obtožil nasprotni tabor, da se ne drži dogovorov, in proglasil julijski sporazum o »pravilih igre« za neveljavnega, se je včeraj sam Letta skupaj s predstavnikom Nacionalnega zavezništva Giuseppejem Tatarello sestel s »številko dva« Prodijske Oljke Walterjem Veltroniem - predstavnikom desnice sta ga obiskala kar na sedežu dnevnika l'Unità - in eno uro kasneje je bilo premirje sklenjeno. Potrebno je bilo sicer se srečanje z Berlusconiem in s predsednikom Nacionalnega zavezništva Gianfrancu Finijem, potem pa je sam Letta lahko novinarjem povedal, da julijski dogovor med desnico in levo sredino še velja.

Kot postaja vedno bolj razširjen običaj med politiki - »druga« republika se v tem ne razlikuje od prve - je Berlusconi sodelavec celo trdil, da ni on nikoli izjavil, da bi bil dogovor razveljavljen, in pri tem obtožil novinarje, da so ga slabo razumeli.

Sicer pa so na »malem vrhu« desnega kartela - navzoč je bil tudi predstavnik KDC Francesco D'Onofrio - govorili tudi o tem, kdaj naj bodo predčasne volitve, in očitno sklenili, da spet pritisnejo na plin. Tako Letta kot D'Onofrio sta namreč po sestanku poudarila, da morajo biti volitve najkasneje marca, ker ni pogojev, da bi Dinijeva vlada še dalje koristno opravljala svoje delo. Po odobritvi finančnega zakona in po parlamentarni razpravi, ki se bo začela 3. oktobra, naj bi torej predsednik republike razpustil parlament in sklical volitve.

Na volitve se zelo mudi tudi komunistom: tajnik SKP Fausto Bertinotti je včeraj ponovil, da je vlada izčrpala svojo nalogo in da bi se morala umakniti, tako da bi volitve lahko bile celo že novembra. Vodja komunistične prenovala je tudi kritično obretno ob domnevno tajno dogovarjanje med Oljko in desnico in opozoril, da se z Berlusconiem in njegovimi ni moč pogajati, ampak jih je treba enostavno poraziti. To pa je mogoče le na volitvah.

Na volitve se zelo mudi tudi komunistom: tajnik SKP Fausto Bertinotti je včeraj ponovil, da je vlada izčrpala svojo nalogo in da bi se morala umakniti, tako da bi volitve lahko bile celo že novembra. Vodja komunistične prenovala je tudi kritično obretno ob domnevno tajno dogovarjanje med Oljko in desnico in opozoril, da se z Berlusconiem in njegovimi ni moč pogajati, ampak jih je treba enostavno poraziti. To pa je mogoče le na volitvah.

RIM / ZARADI PROBLEMA JAVNIH USLUŽBENCEV

Kratek stik med vlado in sindikati

Če Dini ne sprejme zahtev sindikata, bodo pogajanja o finančnem zakonu propadla

RIM - Če bo vlada vztrajala pri svojih nepopustljivih stališčih glede problema javnih uslužbencev, se utegnejo pogajanja med njo in sindikati razbiti. To je včeraj jasno povedal generalni tajnik CGIL Sergio Cofferati. »Lamberto Dini in njegovi ministri morajo zagotoviti osebju javnih uprav in ustanov redno obnove delovnih pogojev v prihodnjih dveh letih, obenem pa omogočiti, da njihove plače spet pridobijo kupno moč, ki so jo imele, preden jo je okrnila inflacija; v nasprotnem primeru bomo morali prekiniti dvostransko dogovarjanje o finančnem zakonu,« je zatrdil sindikalist.

To pa ni edini problem, ki razdvaja sindikalni in

vladni tabor. Cofferati odločno odklanja morebitno podrazitev zdravstvenih ticketov in obremenitev upokojencev s prispevki, zahteva poostreitev boja proti davčnemu utajevanju, predvsem pa krepek zasuk v politiki za prepoved južnih predelov države. Jugu naj bi prisokocili na pomoč s sredstvi, ki jih bo državi prinesla privatizacija in siceršnja odtujitev nepremičnin, sicer pa voditelj CGIL ostro nasprotuje tako imenovani plačni fleksibilnosti, kakor jo pojmuje izvršna oblast, in njenemu uveljavljanju mimo delovnih pogodb. Če je kje res treba znižati ceno dela, meni Cofferati, potem naj se zboljša organizacija dela, skrajša delovni čas, okrepi služba za poklicno

izobraževanje, izpopolnijo upravne strukture in izboljša delovanje javnopravnega stroja, ki se zatika. Predvsem pa je treba pomnožiti pogodbe za izobraževanje ob delu, je se naglasil sindikalist.

Oglasil se je tudi generalni tajnik CISL Sergio D'Antoni, in sicer z zahtevom, naj Dini nameni v finančnem zakonu 3.500 milijard lir družinam s številnimi člani in enim samim dohodkom; 1.500 milijard naj bi pridobili iz davčne drenaže in 1.000 iz se neizkoriscenih sredstev za letos, drugih 1.000 pa iz nalašč za to določene postavke. D'Antoni je mnenja, da bi bilo sploh treba ustanoviti trajen sklad za finansiranje takšnih družin, v katerega bi deloma prispevale tudi same.

INŠPEKCIJA / PROTI MILANSKIM SODNIKOM »ČISTIH ROK«

Z Borrellijem na zatožni klopi ves »pool«

Kritične izjave državnega pravdnika o pobudi pravosodnega ministra Mancusa

MILAN - Inspekcija pravosodnega ministrstva na milanskem sodišču se nadaljuje kljub ostrim polemikam. Včeraj sta inspektorja (tretji član inspektorske

Milanski državni pravdnik Francesco Saverio Borrelli

skupine je pred dnevi odstopil) zaslislala vodilno osebo milanskih sodnikov »čistih rok«, državnega pravdnika Francesca Saveria Borrellija. Po dvournem zaslišanju za zaprtimi vrati ni Borrelli povedal ničesar o vsebini razgovora z inspektorjema, izvedelo pa se je, da so se vprašanja vrtela okrog delovanja državnega pravdnstva, ne pa o Borrellijevih osebnih posegih v sodne preiskave. Ni izključeno, da ga bodo v kratkem spet zaslislali.

Inspektorja sta zaslislala tudi dva agenta, ki sta sodelovala v preiskavah Antonia Di Pietra, ter namestnika državnega pravdnika Francesca Greca. Z včerajšnjimi zaslisevanji se je zaključil prvi krog inspekcije na račun milanskih sodnikov, ki so se ukvarjali s preiskavami in procesi o podkupninah. Seveda pa se niso končale reakcije proti pobudi pravosodnega ministra. Sodniki »poola« naj bi se sestali v najkrajšem in kaže, da nameravajo zahtevati od ministrstva novo dokumentacijo o razlogih, ki so privedli do inspekcije, sicer bodo predlagali prekinitve postopka.

Sam Borrelli je zelo ostro kritiziral pobudo pravosodnega ministra Mancusa: v intervjuju za dnevnik l'Indipendente je izjavil, da je ministroma pozornost uperjena v eno samo smer in da pri tem uživa podporo nekaterih (desnih) političnih sil.

Paolo Berlusconi: ni šlo za podkupnino, pač pa za plačano posredovanje

MILAN - Paolo Berlusconi se je včeraj zaprti vrati na procesu zaradi podkupnin članom upravnega odbora pokojninskega sklada lombardske hranilnice Cariplo: ko je Berlusconijevo gradbeno podjetje prodalo tri poslopja za skupnih 22 milijard lir, je mlajši brat Silvia Berlusconi plačal milijardo 228 milijonov lir uslužbencu hranilnice Giuseppeju Clericiju. Paolo Berlusconi ni zanikal plačila, ampak oporekal javnemu tožilcu Gherardu Colombu, čes da ni šlo za podkupnino, pač pa za plačilo 5 odstotnega zneska v zameno za uspešno posredovanje. Berlusconi mlajši je povedal tudi, da je njegova skupina imela poslovne stike z vsemi: »Tudi vam bi skusal prodati...«, je porogljivo odgovoril tožilcu, ki je hotel ugotoviti, kdo vse je kupil palace od Fininvestovega gradbenega podjetja. Vsekakor so to številne javne ustanove, kot Enpal, Inail, Inadel, Enpas, Pokojninski sklad notarjev, in številne zasebne varovalnice. Berlusconi pa je zanikal, da bi plačeval podkupnine strankam: »Verjetno niso zahtevali podkupnin od naše grupe, ker smo jim nudili popuste pri televizijski reklami.«

Silvijeve brat je tudi povedal, da so sredstva crpali iz »crnih skladov«, ki so jih ustvarili v okviru enega od Fininvestovih nepremičninskih podjetij. »Ustvarili smo sklad dveh milijard in pol, iz katerih smo na začetku 90-ih let crpali za ureditve birokratskih postopkov: v bistvu zato, da smo placevali finančno strožo in upravitelje dveh občin v milanskem zaledju.« Paolo Berlusconi je pred sodniki povedal, da je za izplačal 230 milijonov lir sindikatoma Cariplo kot odškodnino za utrpelo škodo pri nakupu poslopji, za katere so morali iz pokojninskega sklada plačati tako visoko »posredovanje«.

Rai ni smela snemati kot običajno zaslišanja pred sodniki milanskega kazenskega sodišča, ker tega niso dovolili Berlusconi in nekateri drugi obtoženci.

Fininvestovih sodnih težav pa ni konca: včeraj so odvetniki Berlusconijeve grupe ostro nastopili proti sodnici Carli Del Ponte, ki v Sviči vodi preiskavo o Fininvestovih podjetjih. Na podlagi zahteve sodnikov milanskega »poola« je ugotovila, da sta v Sviči delovali podjetji, ki sta »izdajali lažne fakture za ustvarjanje crnih skladov«. Fininvestovi zagovorniki zahtevajo, naj ne izroci tozadevne dokumentacije milanskim preiskovalcem in jo obtožujejo, da se je ze javno opredelila proti Fininvestu.

1. tečaj vseh stopenj, od začetniškega do Expert User 2. specifični tečaji namenjeni otrokom 3. splošni tečaji vitveni in maintenance tečaji ter tečaji namenjeni pripravi na izpite za Cambridge in Oxford 4. Business, Literature, Translation in ESP tečaji 5. edini sedež University of Cambridge (UCLES) v F-JK 6. multimedialni kulturni British Centre: knjiznica, kaseto- in video- teka, Call, projektorji za študij in dokumentacijo 7. deželni pass "British Centre" ze vključen v taksi za vpisnino 8. edina EAQUALS 9. plačilne olajšave s "Prestito Amico" 10. jamstvo brezplačnih naknadnih lekcij

University of Cambridge
Local Examinations Syndicate

AUTHORISED CENTRE

BRITISH SCHOOL OF FRIULI VENEZIA GIULIA

ANGLE ŠČINA

BRITISH SCHOOL Trst, Ul. Torrebianca 18, tel. 369.369

Urniki tajništva: od ponedeljka do petka 8.30 - 20.00 neprekinjeno - sobota 10.00 - 12.30

TUDI V TRZICU, VIDMU IN GORICI

Manšinsko predstavništvo: Slovenci hočemo ohraniti vsestransko vlogo subjekta

Na slikah (foto KROMA): pod naslovom včerajšnji sestanek skupnega predstavništva, spodaj zastopnik SKP Stojan Spetič

TRST - Včeraj se je na predlog Slovenske skupnosti sestalo začasno, kot ga je SSK sama imenovala, predstavništvo Slovencev v Italiji, kateremu je strankin deželni tajnik Martin Breclj predlagal razpravo o odnosih med Italijo in Slovenijo in o slovenski manjšini ter o predlogu za prireditve manifestacije v podpori manjšinski zasciti ob 20-letnici Osima. Poleg Breclja so se srečanja udeležili Milos Budin in Ravel Kodrič (DSL), Rudi Pavsic (Demokratski forum), Marija Ferletič in Marij Maver (SSO), Klavdij Palcic in Dusan Udovic (SKGZ), Salvatore Venosi (Slovenci na Videmskem) ter Rafko Dolhar (SSK).

Z razliko od prejšnjih sej, ki so v glavnem potekale v znamenju ostrih razhajanj in tudi preprirov, odvisno pač od dnevnega reda, je predstavništvo tokrat sprejelo nekatere konkretne sklepe. Gre za prošnjo za srečanje s predsednikom republike Scalfarom ter z Italijansko unijo iz Slovenije in Hrvaske, stopilo pa bo tudi v stik z italijansko vlado in v tem okviru zahtevalo sestanek z zunanjo ministrico Agnellijsvo. V petek, 29. septembra bo srečanje vseh oblikovalcev skupnega zakonskega osnutka za manjšinsko zascito (v tem okviru bodo tudi govorili o 20-letnici Osima), 10. oktobra bo predstavništvo obiskalo evropski parlament in Svet Evrope, kot zadnje (a le po vrstnem redu) so se sporazumeli za skupni nastop na ponedeljkovem sestanku z zunanje-politično komisijo slovenskega parlamenta.

Dobrsen del seje so namenili oceni trenutnega stanja v italijansko-slovenskih odnosih in stanju, v katerem se je znašla manjšina. O pogovorih med Italijo in Slovenijo smo sicer slišali različna stališča, prevla-

Na včerajšnji seji so sprejeli naslednje sklepe:

- Delegacija slovenske manjšine bo na ponedeljkovem srečanju v zunanje-politični komisiji slovenskega parlamenta zagovarjala skupno stališče o manjšinski zasciti in o odnosih med Italijo in Slovenijo.
- Zastopstvo bo zaprosilo za srečanje s predsednikom Scalfarom med njegovim bližnjim obiskom v Gorici.
- Zastopstvo se bo srečalo z Italijansko unijo iz Istre in Reke.
- 10. oktobra bo zastopstvo obiskalo Evropski parlament in Svet Evrope.
- Zastopstvo bo stopilo v stik z italijansko vlado in zaprosilo za srečanje z zunanjo ministrico Agnellijsvo.
- Predsednika republike bo zastopstvo opozorilo tudi na situacijo v goriski Kmečki banki.
- V petek bo povabilo na sejo vse podpisnike skupnega zakonskega predloga za zascito Slovencev.
- Z vsemi sprejetimi sklepi bo zastopstvo seznanilo slovensko komponento SKP z željo, da jih podpre oziroma da se udeleži nadaljnjih pobud.

dala pa je - ce izvezamemo dokaj osamljeno oceno Sveta slovenskih organizacij, ki je vztrajalo pri kritikah na slovenskega zunanjega ministra v zvezi z ločevanjem optanske in manjšinske problematike - ugotovitev, da mora biti manjšina subjekt v odnosih do obeh držav.

Breclj je po obrazložitvi uvodnih predlogov, ki so bili v glavnem sprejeti, pozdravil nedavno srečanje ministra Thalerja s slovensko manjšino in poznejša zagotovila, ki so pršla iz Ljubljane, da bo manjšinsko vprašanje za Slovenijo se dalje prioritarno. SSK vsekakor ni proti

ločevanju obravnave manjšinskih in optantskih zadev, kar pa ne sme pomeniti zapostavljanja življenjskih vprašanj Slovencev v zamejstvu. Slovenija tudi ne sme spreminjati svoje zunanje politike vsakic, ko v Ljubljani zamenjajo vlado.

Na bolj pragmatičen in

realističen odnos do nasih vsakdanjih vprašanj in tudi do odnosov med Rimom in Ljubljano je pozval Pavsic. Pragmatizem ne pomeni popušcanja, resnici pa moramo vendarle pogledati v oči, tako da bomo v dani situaciji cimvec dosegli. Samo z zastavami ne bomo dosti dosegli, realizem namrec večkrat pomeni pogum.

Da smo pred nevarnostjo popušcanja (mislila je na Ljubljano) in barantanja s slovensko manjšino je prepričana Ferletičeva, ki pa je na koncu vendarle pristala v možnost ločene obravnave ezulskega in manjšinskega vprašanja. Z ugotovitvijo Ferletičeve, da Slovenija v zadnjem času popusca pred Italijo in da po tej poti res ne bo pršla nikamor, je soglasal Dolhar.

Slovenci v Italiji moramo vztrajati, da bodo odnosi med Italijo in Slovenijo kar sa da normalni - sta podčrtala Palcic in Udovic - saj bo manjšina samo na tak nacin lahko normalno zazivala. Zato so dobrodošle vse resitve, ki bodo pripomogle k izboljšanju meddržavnih odnosov, vključno z ločitvijo optantskega in manjšinskega vprašanja.

Budin je zagovarjal stališče, da sta manjšina in Slovenija ločena subjekta. Mi imamo seveda pravico, da izrazimo naše mnenje o vračanju nepremičnin, a nimamo nič skupnega s tem. Manjšinska stališča ne smejo izpasti kot podpora Thalerju,

Peterletu ali drugim slovenskim politikom, ampak morajo biti avtonomna. Optantsko vprašanje

Zaskrbljenost nad bodočnostjo Kmečke banke

TRST - Skupno zastopstvo Slovencev v Italiji bo, kot poročamo, zaprosilo za srečanje s predsednikom republike Scalfarom, ki bo 3. in 4. oktobra ob njegovem obisku v Gorici. Državnega poglavarja bodo opozorili tudi na stanje v goriski Kmečki banki. O tem je včeraj spregovoril zastopnik Demokratskega foruma Rudi Pavsic, ki je povedal, da je odbor delničarjev goriske banke pred kratkim prejel od pristojnih teles Banke Italije nezadovoljive odgovore v zvezi z usodo goriskega bančnega zavoda.

Govori se, da namerava Rim vsiliti Kmečki banki italijanskega partnerja iz Verone in hkrati podaljšati izredno komisarsko upravo za nadaljnjih šest mesecev. Na včerajšnji seji so vzeli v pretres tudi možnost, da bi se Slovenci na predvečer Scalfarovega obiska v Gorici protestno zbrali pred sedežem Kmečke banke.

Glede trenutnega položaja Kmečke banke naj k temu dodamo, da se stvari po zboru delničarjev, ki je bil v Gorici 10. septembra, niso bistveno spremenile. Dva dni kasneje je sel odbor delničarjev (katerega član je tudi senator Darko Bratina) na srečanje s predstavniki Banke Italije v Rim, vendar bistvenih novosti ni bilo niti s tega sestanka. Ostaja »sugestija« centralne banke, da naj bi postala partner Kmečke banke močna hranilnica iz Verone, po drugi strani pa ostaja tudi želja članov, da bi med možnimi kandidati za partnerstvo izbrali bocensko hranilnico. Ta je že pokazala pripravljenost, medtem ko iz Verone se vedno ni odgovora, kljub temu, da so bili stiki navezani že pred časom. Ce bi bil odgovor negativen, predlaga Banka Italije hranilnico iz Bologne, kar pomeni, da partija se ni zaključena, čeprav vse kaže, da je ravno bocenska banka za monetarno oblast najmanj ustrezna rešitev.

Za člane banke in njihov odbor pa bi bilo partnerstvo s hranilnico iz Bocna najbolj dobrodoslo, ker ima ta zavod prav tako partikularni in narodnostno obarvani status kot Kmečka banka, zato bi bil njen posluh za ohranitev slovenskega značaja banke nedvomno večji od tistega, ki bi ga lahko objektivno imela mastodontska hranilnica iz Verone.

Kar pa zadeva podaljšanje mandata izredne komisarske uprave, je na dlani, da se ta ne bo mogla končati po naravnem izteku enoletnega roka, saj je treba pred odhodom komisarjev pripraviti tehnične pogoje za vstop novega partnerja in za umešitev novih, izvoljenih upravnih organov. Po mnenju predsednika odbora članov Kmečke banke, odvetnika Petra Sancina bi za to zadostovalo že dvomesečno tehnično podaljšanje komisarske uprave, vendar je zdaj že gotovo, da bo podaljšanje šestmesečno.

ni trajna zadeva, medtem ko sta manjšini - slovenska in italijanska - trajna dejavnika, zato je prav, da takoj navezemo stike z Italijani onkraj meje.

Prihodnji petek bo govora o zakonski zasciti

ima leva sredina (s Severno ligo in SKP) trenutno večino v parlamentu, kar pomeni, da bi se lahko naša vprašanja končno premaknila z mrtve točke.

Sandor Tence

Spetič: zakaj se nismo udeležili seje

TRST - Včerajšnjega sestanka manjšinskega predstavništva se ni udeležila slovenska komponenta Stranke komunistične prenov. Njen predstavnik Stojan Spetič nam je takole utemeljil odsotnost SKP na seji:

»Slovenska komponenta Stranke komunistične prenov je pač ocenila, da so odnosi med strankami in organizacijami, ki zastopajo slovensko manjšino v tem trenutku do skrajnosti neokretni. Eno je namrec medsebojna polemika, ki sodi v demokratično soocenje, drugo pa je šakalstvo, ki ga mi odločno zavračamo. Pri tem ne mislimo samo na odnose do Stranke komunistične prenov, ampak tudi na odnose med krovnimi organizacijama. Zaradi tega smo mnenja, da ta situacija ne dopusca sproscenega soocenja in tudi ne stvarnega dogovarjanja.

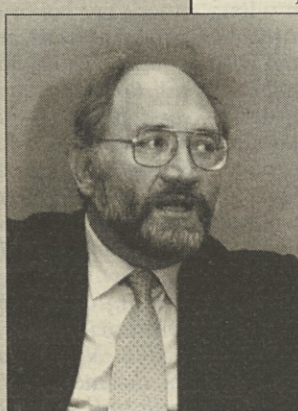
Glede manjšinskega zastopstva pa mislimo, da ga je treba voliti, da bo res odraz slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. Njegova sedanja oblika je le fasada, za katero se skriva divji boj za oblast v naši manjšini. Pri teh zdrazah mi nocoemo sodelovati. Zato bomo v tej fazi sproti preverjali posamezne pobude tega zastopstva in jih podprli, ce bomo smatrali, da so primerne, koristne in predvsem učinkovite. V tem trenutku pa nam je predvsem za ohranitev naše samostojnosti.

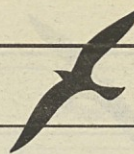
Spetič je odsotnost na včerajšnji seji predhodno sporočil sklicatelju sestanka deželnemu tajniku Slovenske skupnosti Breclju, ki je to tudi povedal pred pričetkom seje. Breclj je obžaloval odsotnost SKP, kar so naredili vsi udeleženci sestanka. Klavdij Palcic je rekel, da skupno zastop-

pstvo ne more delovati ob odsotnosti tako pomembne komponente kot je SKP, s čimer se je strinjal tudi Ravel Kodrič, ki je dejal, da

rezerve Slovencev v SKP glede manjšinskega zastopstva niso osamljene.

Na koncu so se sporazumeli, da bodo o poteku sestanka in o predlogih, ki so na njem padli, podrobno informirali slovensko komponento SKP. Njene predstavnike bodo tudi povabili na petkov sestanek vseh podpisnikov skupnega zakonskega osnutka za zascito Slovencev.

PISMO UREDNIŠTVU

SSk o predlogih slovenske vlade

V nedeljo, 17. t.m., ste v Primorskem dnevniku objavili daljši komentar o najnovejših premikih na pogajanjih med Italijo in Slovenijo pod naslovom »Slovenija in manjsina. S stvarnostjo v času suhih krav«. V njem je med drugim rečeno, da SSK ne soglaša s predlogom zunanjega ministra Republike Slovenije Zorana Thalerja, po katerem naj bi v nadaljevanju slovensko-italijanskih pogajanj ločili vprašanje nepremičnin od problematike zaščite slovenske manjsine v Italiji. Ta trditev ni ravno točna, oziroma potrebuje nekatera bistvena pojasnila. Dovolite nam torej, da se k zadevi nekoliko povrnemo tudi zato, ker imamo občutek, da je bilo časopisno poročanje o njej mestoma dokaj nejasno.

1. Najprej moramo pribiti, da SSK ni vseprijet proti ločevanju nepremičninske od manjsinske problematike. V nekem smislu lahko celo rečemo, da smo se med prvimi zavzeli za odločnejše vsebinsko ločevanje teh dveh problematik. Ko je naša delegacija 17. maja letos obiskala Delovno skupino za manjsine pri Državnem zboru Republike Slovenije, ji je izročila daljši dokument o položaju slovenske manjsine v Italiji, v katerem je med drugim rečeno: »SSK se ni nikoli natančneje opredelila do problema nepremičnin istrskih optantov, ker meni oz. ve, da ni za to pristojna. Vsekakor pa se SSK ne strinja z vzporedanjem tega vprašanja z vprašanjem zaščite slovenske manjsine v Italiji, kot se večkrat opaža zlasti na italijanski strani. Kvečjemu bi vprašanje nepremičnin istrskih optantov lahko vzporedali z gmotno škodo, ki jo je prizadel fasizem primor-

skim Slovencem. SSK pa meni, da ne bi bilo nič narobe, če bi vzporedali vprašanje slovenske manjsine v Italiji z vprašanjem italijanske manjsine v Sloveniji. Slovenija je upravičeno ponosna na naravnost zglodno zaščito, ki jo nudi narodnostnima skupnostima, ki živita na njenem ozemlju, in nihče ji ne more osporjati pravice, da izraža ustrezna pričakovanja glede ravnanja s slovenskimi manjšinami v sosednjih državah.« Isti dokument je delegacija SSK izročila slovenskemu zunanjemu ministru Zoranu Thalerju 2. junija v Ljubljani, sicer pa je to besedilo v celoti objavil tednik Novi list v svoji številki z dne 8. junija 1995.

To isto stališče smo potrdili pred nedavnim, ko smo ocenili najnovejše premike v odnosih med Italijo in Slovenijo. V našem tiskovnem poročilu z dne 8. septembra 1995, ki ga je Primorski dnevnik objavil 10. t.m., med drugim piše: »(...) SSK se strinja, da gre za vsebinsko povsem različni zadevi. Vprašanje nepremičnin istrskih optantov bi morali kvečjemu vzporedati z vprašanjem gmotne skode, ki jo je prizadel fasizem Slovencem v Italiji, medtem ko bi mogli in morali vprašanje slovenske manjsine v Italiji povsem naravno vzporedati z vprašanjem italijanske manjsine v Sloveniji.«

2. Toda problem, do katerega smo se morali v preteklih dneh opredeliti, v resnici ni bil, ali je korektno ločiti ali ne nepremičninsko vprašanje od manjsinskega na pogajanjih med Italijo in Slovenijo. Pozvani smo v resnici bili, naj povemo, kaj mislimo o možnosti, da bi Italija in Slovenija

takoj sklenili dogovor, ki bi zadeval izključno vračanje nepremičnin istrskih beguncev v zameno za (morebitno) zeleno luč pridruženemu članstvu Slovenije v EZ, in da bi vsa ostala vprašanja, vključno z vprašanjem zaščite slovenske manjsine v Italiji, odložili na poznejši čas. To stališče je predsednik slovenske vlade Janez Drnovšek takole izrazil na tiskovni konferenci, ki jo je priredil 5. septembra v Ljubljani: »Tega, ki jo zagovarja ministrstvo za zunanje zadeve in s katero se tudi sam v precejšnji meri strinjam, je, da so manjsinska vprašanja urejena predvsem z osimskimi sporazumi in drugimi mednarodnimi veljavnimi dokumenti. To je treba uresničiti v praksi, zlasti v Italiji, saj je zaščita italijanske manjsine pri nas visja kot zaščita slovenske manjsine v Italiji. To je drugo vprašanje, ki ga ne bi smeli mešati s pridruženim članstvom ali z zahtevami Italije po vračanju nepremičnin. Gre za povsem različne zadeve, ki bi jih težko skupno dali na tehtnico, saj vprašanja manjsine niso primerljiva z vračanjem nekaj hiš v Sloveniji.« (Delo, 6. septembra 1995).

Do tega predloga - in torej ne generično do ločevanja manjsinske od nepremičninske problematike - se je SSK opredelila negativno. V omenjenem tiskovnem poročilu z dne 8. septembra 1995 smo svoje stališče takole utemeljili: »Italijanskim vladnim krogom, kot znano, ni veliko do tega, da bi na pogajanjih obravnavali vprašanja manjsin, saj je tako rekoč prednost Slovenije na tem področju izredno velika. Z odložitvijo obravnave manjsinskega vprašanja bi torej tvegali, da ne bi le-to prišlo nikoli na vrsto. SSK zatorej meni, da bi morebitna sklenitev dogovora med Italijo in Slovenijo, ki bi zadeval izključno nepremičnine istrskih optantov, predstavljal neuspeh za slovensko diplomacijo, in to tudi v primerjavi s tem, kar je le-ta v preteklosti na ravni pogajalcev že dosegla. S takšnim sporazumom bi med drugim znova obravnavali vprašanje, ki je bilo mednarodnopravno rešeno. Povsem ob strani pa bi ostala poravnava gmotne skode, ki jo je prizadel fasizem Slovencem v Italiji, predvsem pa bi ob strani ostal neurejeni položaj slovenske manjsine v Italiji. SSK meni, da je ne samo v interesu slovenske manjsine v Italiji, ampak tudi v dolgoročnem interesu obeh držav ter italijanske manjsine v Sloveniji, da bi prišlo čim prej do uravnovešenega dogovora, ki bi bistveno pospešil tudi razreševanje odprtih vprašanj na manjsinskem področju.« To stališče je SSK zagovarjala tudi na srečanju predstavnikov Slovencev v Italiji s slo-

venskim zunanjim ministrom Thalerjem 8. septembra v Strunjanu, in to dokaj osamljeno, saj je podobno oceno izrazil edinole SSO.

Sicer pa bi zeleli spomniti, da je Primorski dnevnik 7. septembra v uvodniku, ki ste ga podpisali prav Vi, gospod odgovorni urednik, izrazil v bistvu podobno stališče, ko pravi, da »pomeni ločeno obravnavanje manjsinskih vprašanj dejansko odložitve njihovega reševanja«, ter označi odložitve »vsakega sporazuma s Slovenijo, ki bi Italijo obvezoval v zvezi s slovensko manjšino« kot ponoven uspeh italijanske diplomacije. Prav zaradi tega smo se nekoliko začudili, ko smo dva dni pozneje na istem mestu brali uvodnik izpod peresa Vlaste Bernard, ki se je zaključil s trditvijo, da so »načela se vedno zelo pohvalna stvar, a žal ne dajejo kruha«, pa tudi ko smo brali Vaš komentar z dne 17. septembra, ki se zaključuje s trditvijo, da je »v tem trenutku interese manjsine, da stvarno gleda na dogajanja in v tem prehodnem času poskrbi predvsem za ohranitev tega, kar ima, vse dokler ne mine čas suhih krav, v katerem očitno živimo«.

3. Zlasti po srečanju v Strunjanu in deloma že na njem pa se je slovensko zunanje ministrstvo pojavilo z novo tezo. V bistvu naj bi slo za to, da je treba manjsinsko vprašanje ločevati od nepremičninskega z namenom, da bi lahko prej in učinkoviteje reševali manjsinsko vprašanje, ki naj bi bilo vsekakor prioriteto. To stališče je minister Thaler predstavil 11. septembra na tiskovni konferenci v Trstu. SSK seveda nima proti takšnemu stališču nič, kakor se seveda povsem strinja z ugotovitvijo v Vašem komentarju z dne 17. t.m., čes da je ločitev nepremičninske od manjsinske problematike »pametna poteza predvsem za primer, da sporazuma o nepremičninah ne bi bilo«. Vprašanje je edinole to, ali ni v vsej tej diplomaciji in v poročanju o njej malce preveč rokohitstva.

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti

Pripis: Jemljem na znanje navedena stališča in pripombe. K vsemu želim dodati samo dve zelo enostavni oceni: prvič, da novinarji beležijo dogodke, kakor so nam predstavljeni, skratka, kot jih slišimo na tiskovnih konferencah in v intervjujih ali jih beremo v sporočilih za tisk. O tem, kaj se dogaja za zaprtimi vrati, seveda nimamo neposrednih informacij. Tako je bilo tudi v tem primeru.

Drugič, da novinarji komentiramo te dogodke. Nič cudnega torej, da smo stališča, o katerih tudi sama SSK ugotavlja, da so si bila med seboj različna, komentirali na različen način. (B.Br.)

OLGA PETELIN

Je bila to mladost?

Martina zgodba o trpkem kruhu, krhkem srcu in črnem času

V Trstu, zima 1924 - poletje 1926

7.

Vsa srečna sem hitela razvrščati papirje, ko je v pisarno stopil magaziner. Sefinji je poljubil roko in jo vprašal po zdravju. Potem ji je predal naročila in dopise, ki so ta dan prispeli in se pobahal: »Gospa Linda, vse sem prodal, vse odposlal! Magazin je skoraj prazen.«

»Vem, kako je pred prazniki. Zato me je skrbelo.« mu je zadovoljno odgovorila sefinja.

»Rečem vam, pravo garanje! Se camerata Giulio je včasih opravil kako pot za nas, ker je morala ščaveta ves čas pakirati naročeno blago. Pod mojim nadzorstvom, seveda!« je se naduto pristavil in me pogledal s hinavskim nasmehom.

Kar vrglo me je. Vstala sem in zapustila pisarno. Vsako žal besedo bi prenesla, tiste ščavete pa nisem mogla pozreti. Dovolj mi je bilo ponižanja in hinavščine, mera je bila polna! Se ta trenutek se bom pritožila!

Počakala sem, da je Mario odšel. Nato sem stopila v pisarno, da bi se pogovorila z gospo Lindo.

Takoj sem spoznala, da iz tega ne bo nič. Se preden sem spregovorila, me je gospa napadla:

»Marta! Kako se pa vedeš! Tvoje obnašanje je zelo neprimereno. Malo več olike bo treba! Mario se je z besedo ščaveta samo poslal. In nobenih pritožb, prosim!«

Stala sem pred njo in jo osuplo gledala. Kar vase sem zlezla. Bilo mi je, kot bi me kdo polil z mrzlo vodo.

»No, kaj buljiš vame?!« je razdraženo zinila sefinja in vrgla predme kup papirjev.

Molče sem pobrala dopise in spet začela z razvrščanjem. Opazila sem, kako se črnih pri vratih strupeno reži v mojo smer. Bila sem pobita... Kot bi mi odtekla vsa kri. Nobenega izhoda nisem videla.

Zvečer sem se na smrt utrujena odpravila domov.

Vreme se je medtem obrnilo. Tu pa tam je ze priletela kaka snežinka. Razsvetljene in božično okrašene izložbe so sicer ponujale kupe dobrot in lepih reči, ljudje pa so kar hiteli na vse strani, da bi čim več stvari opravili, preden se vreme popolnoma ne skvari.

Tudi jaz sem se podvizala. Ko sem nameravala prečkati ulico, mi je nekdo zastavil pot.

Pred menoj je stal Renzo.

»Pozdravljena, Marta!« mi je prisrčno ponudil roko.

»Renzo!« sem zajecjlala in zardela.

»No, no, zakaj ta zadrega! Saj sem obljubil, da se se vidiva,« se mi je nasmehnil.

»Zakaj bi bila v zadregi? Samo zelo utrujena sem. Preveč nadurnega dela so mi naložili... prazniki so tu,« sem se na dolgo opravičevala, da bi prikrla svojo vznemirjenost.

»Razumem. Pa se vreme se kvari. Pojdiva na kavo!« me je spodbudno povabil.

Tako sem bila potrebna tople besede, čemu bi zavrnila tako prijazno povabilo!

Spet sva si sedela nasproti: on eleganten, postaven mlad mož,

jaz drobno, revno dekle. On poln moči in življenja, jaz vsa sibka in boječa. Pa vendar naju mora kaj vezati drugega na drugega. Če me je Renzo poiskal, mu najbrž le kaj pomenim. Kaj? Kako naj bi vedela! Ob njem sem se počutila na varnem in to mi je neznansko veliko pomenilo.

Ko me je v baru prijel za roko in me pozorno gledal, sta se ves moj nemir in zadrega razpustila.

Govoril je s tihim glasom: »Moja mala, večkrat pomislim na vas, na najino srečanje... tistega cudnega dne... Ta nova priceska vas je naredila še bolj nežno. Res ste zelo ljubki z njo.

Vas smem nekaj vprašati, Marta? ...Ce ni preveč osebno. Koliko ste pravzaprav stari?«

»Sedemnajst,« sem zamrmrala.

»Po videzu bi vam jih človek prisodil petnajst,« me je podrazil tam, kjer sem bila občutljiva.

»Pa vi, če dovolite?! Koliko let pa je vam?« sem si drznila vprašati, a pri tem se vedno zardevala.

On pa v smeh.

»Živio, Marta! Končno ste se le ootresli zadrege in pokazali svoj pogum. Se sčepce radovednosti vam je pomagal, da ste pozabili na svojo večno sramežljivost,« se je veselil mojega odkritega vprašanja.

»Lepo, da ste tako veseli, na vprašanje pa bi vseeno rada imela tudi odgovor,« sem vztrajala.

»Prav imate,« je rekel nekoliko resneje. »Imam jih že stiriindvajset.«

Tokrat sva se oba posmejala, jaz pa sem dodala:

»Ze, pravite?! Pa saj ste kljub temu mladi!«

»Ste prejeli mojo razglednico z Dunaja?« je potem vprašal.

»Z Dunaja? Ne, in tudi ničesar ne vem o čem takim,« sem se začudila.

»Naslovil sem jo na skladišče Agrumi,« to je bil edini vas naslov, ki mi je bil znan. Mogoče ni bilo prav. Upam, da zaradi tega ne boste imeli kakih sitnosti.«

»Upam,« sem globoko vzdihnila.

»Moja mala, niste samo izčrpani, očitno vas tudi nekaj hudo skrbi. Mi lahko zaupate?«

»Ah, Renzo. Tudi če bi vam razložila svoje težave, mi sploh ne morete pomagati. Povejte mi raje kaj o sebi. Kako je na Dunaju. Zelo bi me zanimalo.« sem skušala speljati pogovor drugam.

»Mislim, da lahko uganem vzrok vaše potrtosti. Res mi je žal,« je zamišljeno pripomnil. Potem se je sklonil čez mizico in se mimogrede ozrl na uro.

»Kaj naj vam povem o sebi? Iz Trsta sem, tu sem se tudi rodil, a s starsi že več let živimo na Dunaju, kjer studiram ekonomijo. Rad pa prihajam k sorodnikom v Trst. Se veliko bi vam rad povedal o sebi, Marta, pa tokrat ne utegnem. Ze me preganja čas, ker moram se nocoj na pot domov. Ko se po novem letu spet oglasim, se bova lahko bolje spoznala. Takrat bova nasla čas tudi za kako bolj resno besedo. Če si ljudje zaupajo med sabo, se da za vsako težavo poiskati primerno rešitev.«

(Se nadaljuje)

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržanskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - PRAE d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba

Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publist SRL
Trst, Ul. Valdirivo 36/1. nad. poštni predal 568
tel. 040-361888, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov

Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglas 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT

Naročnina za Italijo 430.000 LIT

Postni t.r. PRAE DZP št. 11943347

za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

PISMO PREDSEDNIKA SDGZ BORISA SIEGE

Poziv SDGZ za rešitev denarnih ustanov

Od predsednika Slovenskega deželnega gospodarskega združenja smo prejeli naslednji poziv, ki je sicer namenjen prvenstveno medijem v Sloveniji, zaradi njegove zanimivosti pa ga v celoti objavljamo

Slovensko deželno gospodarsko združenje iz Furlanije-julijske krajine izraza izredno zaskrbljenost zaradi stanja in zelo vpraskljivih perspektiv za obstoj slovenskih bank v Italiji. Razvoj dogodkov kaže na realno možnost, da se visok odstotek kapitala tako v Trzaski kreditni banki kot v Kmečki banki Gorica znajde v rokah italijanskih partnerjev. Praksa nam dokazuje, da v takšnih situacijah najmočnejši partner z lahkoto pride do večinskega kapitala, saj ima za sogovornika množico manjših investitorjev, ki se mu težko postavijo po robu, se posebno pri morebitnih povišanih glavnice. V perspektivi je tako resno ogrožen narodnostni sestav lastništva in nam grozi v doglednem času odtujitev obeh pomembnih gospodarskih institucij.

Slovenci v Italiji se, ne glede na politične in druge razlike globoko zavedamo, kaj pomenijo nasi denarni zavodi za nadaljnji obstoj našega gospodarstva in skupnosti. Saj se niso utonila v pozabo desetletja gospodarske stagnacije, ko nismo imeli dovolj razvejanih denarnih zavodov in so se tisoči Slovencev asimilirali zaradi gospodarske podrejenosti.

sti. Obrt, gostinstvo, trgovina in kmetijstvo niso imeli nobene možnosti razvoja, ker jim italijanski denarni zavodi niso bili voljni dati zaupanje in omogočiti razvoj. V primeru izgube obeh omenjenih bank pa praznine ne morejo zapolniti obstoječe, sicer uspešne zadržne banke, katere narodnostni sestav bo v prihodnjem morda tudi v nevarnosti zaradi novega banknega zakona, če se ne dobi tudi tu ustrezne rešitve. Vrnili se bomo nazaj v šestdeseta leta in vse gospodarske pridobitve bodo kmalu splahnele.

Naglo se iztekajo roki za bistvene odločitve. Do 30. septembra obstaja možnost odkupa 20 odstotkov delnic Trzasko kreditne banke s strani frankfurtske LHB - banke, v katere kapitalu so soudeležene banke iz Slovenije. Nedopustno bi bilo, da bi se ta prilika zamudila in bi ljudska banka iz Brescie nadzorovala 45 odstotkov glavnice TKB. Po drugi strani je stanje v Kmečki banki v Gorici še bolj vznemirljivo. S tehničnega vidika je stalisce Bance d'Italia nerazumljivo. Prisilna komijevanja denarnih zavodov in so se tisoči Slovencev asimilirali zaradi gospodarske podrejenosti.

dobrsen del svojega premoženja. Namesto da bi vrnili Kmečko banko zakonitim lastnikom, se ji sedaj obeta še šestmesečno podaljšanje komisarjeve uprave, potem ko se je ta že izkazala z zelo togim načinom poslovanja, zaradi katerega je banka izgubila znaten odstotek vlog in poslovanja. Tudi vsiljevanje točno določenega partnerja je iz tehničnih razlogov nerazumljivo. Za vstop v lastništvo obstajajo se drugi partnerji, ki so bolj po meri sedanjemu slovenskemu lastništvu, niso pa po godu centralni banki. Sprasujemo se, zakaj ji niso po godu?

SDGZ zato ponovno poziva vse odgovorne politične in gospodarske dejavnike v Sloveniji, naj se po svojih močeh aktivirajo, da bi se problemi naših bank premaknili iz mrtve točke in da ne bi pri tem ostali sami. Interesi slovenske skupnosti v Italiji se namreč krijejo z nacionalnimi interesi Slovenije. Casa za kakršnokoli pobudo je zelo malo, a smo prepričani, da je se možno ukrepati in rešiti najnujnejše. Ne moremo si predstavljati, da bi Slovenija pri vsem tem ostala ravnodušna. Nočemo, da bi se ponovil scenarij, ki je privedel do ukinitve oddaj televizije Slovenije v Italiji. Zvoniti po toči je prepozno, ustvarjeno škodo bi bilo nemogoče popraviti!

Dr. Boris Siega

Sedež TKB v Ul. Finzi v Trstu (foto KROMA)

NOVICE

Sestanki SSK s predstavniki slovenskih strank

TRST - Predstavnstvo SSK je v teh dneh zacelo krog sestankov z voditelji parlamentarnih strank v Sloveniji. Tako so se predsednik Marjan Terpin, tajnik Martin Breclj, goriski predsednik Stefan Bukovec in trzaski tajnik Peter Močnik na ločenih sestankih v Ljubljani sestali s predsednikom SKD Lojzetom Peterletom, z načelnikom SLS v Državnem zboru Republike Slovenije Francijem Zagožnom in s poslancem SLS Zaretom Pregljem ter s podpredsednikom SDSS Ivom Hvalico.

Na srečanjih je bil govor o najnovejših premikih v odnosih med Italijo in Slovenijo ter o položaju slovenske manjšine v Italiji. Voditelji SSK se nameravajo v naslednjih dneh sestati tudi s predstavniki ostalih parlamentarnih strank v Sloveniji.

V Vidmu odkrili razpečevalce ponarejenih dolarjev

VIDEM - V Vidmu so včeraj aretirali tri člane tolpe razpečevalcev ponarejenih dolarjev ter jim zaplenili za več kot 100 tisoč dolarjev ponarejenih bankovcev. Aretiranci so 51-letni Videmčan Gino D'Antoni in dvojica priseljencev iz bivše Jugoslavije, 27-letni Goran Bogičević in 20-letni Fitim Bejtullahu, oba z bivaliscem v Vidmu. Priseljenca sta obtožena, da sta pomagala sprevlajat ponarejene bankovce v promet. Sodnica za predhodne preiskave Angelica Di Silvestro jih je že zaslislala in nato odredila njihovo izpustitev.

V okviru iste preiskave so aretirali tudi albanškega državljana Admirima Korita, medtem ko je bil beki 30-letni Bosanec prijavljen sodstvu pod obtožbo, da je pomagal razpečevalcem ponarejenih dolarjev.

KOROŠKA / 75. OBLETNICA PLEBISCITA

Bister ali Inzko slovenski govornik na proslavi?

Slednjega je predlagal deželni glavar Zernatto

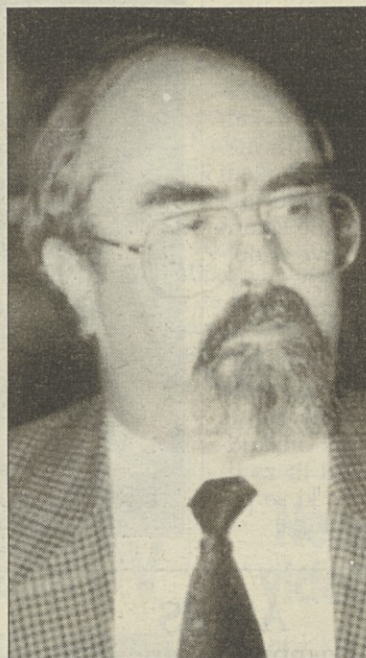
CELOVEC - Obe osrednji politični organizaciji koroskih Slovencev se se vedno nista zedinile glede govornika na deželni proslavi ob letošnji 75-letnici koroskega plebiscita 9. oktobra letos v veliki dvorani grbov v deželni hiši v Celovcu. V krog kandidatov pa sta v zadnjih dneh - poleg starih že dalj časa znanih imen - stopila se dva nova: 56-letni znanstvenik dr. Feliks Bister, vodja izpostave Avstrijskega inštituta za vzhodno in jugovzhodno zgodovino v Ljubljani, in priznani solnik v pokoju dr. Valentin Inzko (72), v 60-ih skoraj deset let predsednik NSKS.

Dokončna odločitev o govorniku sicer se ni padla, v primeru pa, da se obe osrednji politični organizaciji koroskih Slovencev, Zveza slovenskih organizacij in Narodni svet, zedinila za Bistra kot slovenskega govornika, bi ta ponudbo sprejel, kot nam je sam Bister potrdil v pogovoru za naš list. »Pomembno je, da se organizaciji končno zedinila za skupnega govornika, pri čemer ne zahtevam, da bi to bil moral biti prav jaz,« je se dodal Bister.

Zgodovinar s Koroske in poslovodni podpredsednik Avstrijske lige za človekove pravice ima vsekakor podporo Zveze slovenskih organizacij (ZSO), ki je Bistru ime vnesla v razpravo na sestanku obeh osrednjih organizacij sredi tega tedna v Borovljah.

Iz krogov Narodnega sveta koroskih Slovencev (NSKS) je bilo moč zvedeti, da tudi druga osrednja organizacija predlogu ni popolnoma nenaklonjena, predsednik Olip pa je opozoril, da bo o tem končno odločalo predsedstvo NSKS, ki se je sestalo včeraj zvečer. Odločitev ob zaključku redakcije se ni bila znana.

V že več tednov trajajočo mucno razpravo o slovenskem govorniku je včeraj posegel tudi sam koroski deželni glavar Christof Zernatto. V pogovoru za glasilo

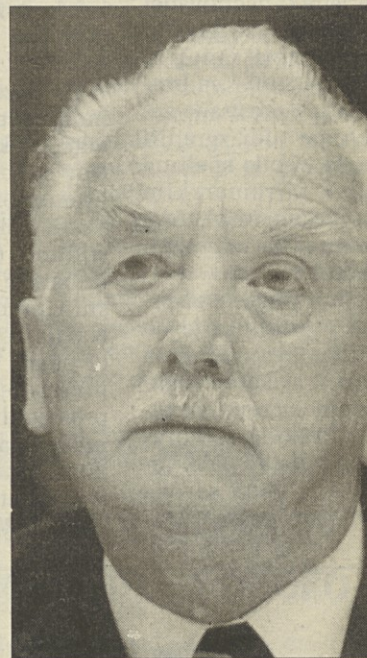

Nov kandidat za slovenskega govornika: Feliks Bister

NSKS »nt« je poudaril, da sicer izhaja iz tega, da se bosta obe osrednji politični organizaciji koroskih Slovencev le se zedinili, »če ne, bom kot govornika poveljal dr. Valentin Inzka«.

Nekdanji dolgoletni predsednik NSKS Inzko je bil skozi dve desetletji tudi slovenski govornik nemško-slovenskega koordinacijskega odbora krske skofije in dolga leta zastopnik Cerkve v narodnostnem sosvetu za koroske Slovence pri Uradu zveznega kanclerja. Poklicno je bil Inzko solnik, med drugim dolga leta vodja manjšinsko-slovskega oddelka pri deželnem solskem svetu za Korosko.

Kot smo poročali, je NSKS sprva predlagal za govornika svojega novega predsednika Nantija Olipa in kot kompromisnega kandidata ravnatelja Slovenske gimnazije v Celovcu in podpredsednika Federalistične unije narodnostnih skupnosti (FUENS) Reginalda Vospornika, ZSO pa pesnika Florja-

Zernattov kompromisni kandidat: Valentin Inzko

na Lipusa oz. kot drugega kandidata svojega predsednika Marjana Sturma, ki je hkrati tudi predsednik sosveta za koroske Slovence pri Uradu zveznega kanclerja.

Slovenski govornik bo 9. oktobra popoldne na uradni slovesnosti dežele Koroske v dvorani grbov v deželni hiši v Celovcu sprejeto tudi v materinski, na sporedu pa so tudi govori deželnega glavarja Zernatta, predsednika deželnega zbora Adama Unterriederja ter zastopnika (nemskonacionalno usmerjenih) domovinskih organizacij.

Visek praznovanja letošnje 75. obletnice koroskega plebiscita leta 1920, ko se je skoraj 60 odstotkov prebivalstva plebiscitne cone A izreklo za ostanek pri Avstriji in proti priključitvi k državi SHS, pa je proslava 10. oktobra na Novem trgu v Celovcu. Udeležila se je bosta tudi zvezni predsednik Thomas Klestil in zvezni kancler Franz Vranitzky.

Ivan Lukan

BREZPLACNI TEČAJI, KI JIH FINANSIRA DEŽELA FURLANIJA JULIJSKA KRAJINA

ENFAP
VSEDRŽAVNA
USTANOVA
ZA POKLICNO
USPOSABLJANJE

ŠOLSKO LETO 1995-96

DNEVNI TEČAJI - ZAČETNI:

- uradnisko delo (dveletni);
- operaterji-programerji sistemov (dveletni);
- električarji-inštalaterji avtomatskih naprav (triletni);
- termohidravlični inštalaterji klimatskih naprav (triletni);
- elektronski tehniki (triletni).

PODIPLOMSKI in USPOSOBLJENOSTNI TEČAJI:

- specializacija za upravljanje podjetij;
- tehniki software;
- tehniki informatičnih sistemov v podjetjih;
- operaterji sistemov za obdelavo podatkov.

IZPOPOLNJEVALNI TEČAJI:

- računovodstvo na P.C.;
- lokalno omrežje;
- vodenje plac na P.C.;
- aplikativni postopki za avtomatizacijo uradov;
- programski jezik »C«;
- programski jezik »Clipper«.

INFORMACIJE IN VPISOVANJE:

ENFAP TAJNIŠTVO: Ul. S. Francesco 25 - 34142 Trst - Tel. 040-635292
umik: od ponedeljka do četrta 10.00 - 12.30 in od ponedeljka do petka 17.00 - 19.30.

ZA RAZMAH TURIZMA V TRSTU / NAČRT KONZORCIJA TERGESTE

V stari luki hočejo urediti veliko marino

Projekt bo terjal začetno naložbo 120 milijard lir

Na sedežu Podjetja za turistično promocijo so včeraj predstavili načrt o valorizaciji tržaske stare proste luke. Nosilec projekta je konzorcij Tergeste, ki ga je ustanovil arhitekt Cristiano Carbogno z nekaterimi drugimi stanovskimi kolegi in po katerem so načrt tudi poimenovali. Pred letom dni, ko je konzorcij nastal nalašč za to, da bi izdelali projekt za ovrednotenje luke v turističnem pogledu, so vzeli v postev njeno celovito območje, od pomola 0 do pomola IV, in ga razdelili na pet delov; osnutek, ki so ga prikazali včeraj predstavnikom pristaniške oblasti in javnih občil, pa zajema le prvi del - 70.000 kvadratnih metrov - med pomolom III in Adriaterminalom.

Ce bodo pristojne oblasti projekt odobrile, bodo čez pet let tod uredili pristan za turistična plovila s 1800 privezi, ustrezno opremo in servise, trgovski center, petnadstropno avtomobilsko parkiriso in upravne prostore s pisarnami, ki naj bi jih v prihodnje uporabljali tudi koristniki načrtovane off-shora. Vse naokoli kompenzacija naj bi uredili 30.000 kvadratnih metrov prostrano zelenico, pa tudi zgradili cesto, ki bi bila speljana vstric z Miramarskim drevoredom in bi torej razbremenila nabrežno prometnico.

Projekt Tergeste za prvi del proste luke je po zatrdilu arh. Giorgia Bernija v skladu z regulacijskim načrtom, za turistično valorizacijo drugih starih delov pa bi bilo treba ta načrt seveda nekoliko popraviti. Na

Stara tržaska luka s prosto cono vred naj bi se spremenila v navtični center

predstavitvi so pobudniki povedali, da bodo deželni vladi, tržaski občinski upravi in pristaniški oblasti predlagali podpis posebnega programskega sporazuma za speljavo projekta. Samo prvi del naj bi terjal naložbo 120 milijard lir, toda finansirali ga bodo privatniki. Konzorcij je tudi že ustanovil družbo za inženiring Tergeste servizi, ki bo imela čez vse storitve, potrebne za uresničitev načrta.

Po preureditvi oziroma resanaciji vseh 500.000 kvadratnih metrov stare luke ter njeni namembi ljubiteljem navtike bi se dalo izkoristiti tudi olajsavo ondotne proste cone, so pojasnili predstavniki konzorcija Tergeste, sicer pa bi prosto cono s prefektovim dekretom lahko premestili. Konzorcij je tudi predvidel odškodnino 5 milijard lir za tiste podjetnike, ki se poslužujejo znotraj luke.

ŽAVLJE / PO VESTEH IZ SINDIKALNIH KROGOV

Plinski terminal bodo uresničili

Zgradila naj bi ga družba Seastock

Prihodnji teden bi morali podpisati sporazum o uresnitvi podzemnega plinskega skladišča na območju bivše naftne čistilnice Aquila pri Zavrlih. To so povedali na včerajšnji skupščini delavcev nekdanje rafinerije predstavniki stanovskih organizacij uslužbencev petrokemijske stroke iz sklopa CGIL, CISL in UIL.

Seveda zelo cudno izgleda, da je prišla napoved iz sindikalnih vrst, namesto da bi s pomembno vestjo seznanili javnost zastopniki deželne vlade, ki so se svojega dne obvezali, da bodo prispevali k povoljni razrešitvi problema, ali pa sam načrtovalec terminala za utekocinjeni butan, kar bi bilo najbolj logično.

Kdo je to? Ne več MonteShell, temveč Seastock, ki deluje pod okriljem Agipa. Joint-venture med nizozemskim kolosom Shell in Montedisonom se je torej, kot vse kaže, dokončno umaknila. Okolščina sindikata ne moti, saj ga ne zanima, kdo bo prevzel brezposelno delovno silo, ampak hoče samo zagotovilo, da vsi ti ljudje ne ostanejo na cesti. Monte-

Shell se je lani obvezal, da bo zaposlil kaksnih 200 oseb, zato hočejo sindikalisti izbojevati od Seastocka jamstvo, da bo res tako. Z drugimi besedami: lastnik plinskega terminala naj vzame v službo vsaj tistih 15 delavcev, ki so že od maja letos brez vsake lire, in onih 27, katerim bo konec letosnjega decembra zapadla izredna dopolnilna blagajna. Ostane se 18 takih, ki so v režimu mobilnosti in bi se lahko upokojili, a tega ne morejo, ker jim manjka devet mesecev prispevkov.

Zakaj se je MonteShell umaknil? Zaradi tega, kot so zatrdili Nizozemci, ker ni Trst zanje dovolj geostrateško močan. Odgovor je kajpak zaskrbljujoč, vendar tudi čisto razumljiv glede na to, da pri nas sistematično zamujamo priložnosti za gospodarski preporod in nas morajo prihajati reševati podjetniki od drugod, kakor dokazuje primer skedenjske železarne. Pa se to le takrat, ko se jim to splaca - Shellu se očitno ne.

Sindikalisti zahtevajo zdaj nujnost sestanka z deželnim odborom za industrijo Gianfrancom Morettinom.

Drago Gasperlin

KO GRE TELEFONSKI RAČUN V MILIJONE...

Zakaj bi plačal telefonske klice drugih?

Pred kratkim smo pisali o »telefonskih vampirjih«, ki se vklopijo v napeljavno nič hudega slutečega naročnika in ga bremenijo z računom, ki lahko gre v milijone. Zabeležili smo tudi nasvete Telecoma, nekdanjega Sipa, kako se zavarovati pred telefonsko krajo, pa tudi kako se lahko naročnik, ki bi ga bremenil neupravičeno visok račun, brani s sodelovanjem združenj potrošnikov v komisiji za zgleditev sporov.

Da pa ni vse tako preprosto kot na papirju, nam je prišel povedat na-

rocnik od Banov.

Zacelo se je septembra lani, ko je zaradi nevihte nastala telefonska okvara, ki so jo tehniki tedanjega Sipa popravili z časovno povezavo. Vendar v naslednji tednih telefonska zveza večkrat ni delovala, včasih pa se je iz slusalke razločno slišalo razgovore neznancev. Kmalu zatem je Telecom poklical nasega Banovca in ga obvestil, da so na njegovi liniji zabeležili nenavdano visok telefonski promet. Presenečeni in tudi prestrašeni naročnik je odhitel na direkcijski Telecoma, kjer so mu sporočili sokantno vest: njegov račun je presegal 2 milijona lir, ko pa je vse dotlej plačeval malo več kot 100 tisoč lir vsaka dva meseca! Iz računalniškega izpisa vseh klicev svojega telefona je ugotovil, da nekaj števil dobro pozna, velike večine pa ne. Ravno ti medkrajevni klici z različnimi kraji Veneta, Lombardije in srednje Italije so ga bremenili za tako veliko vsoto. Ko pa si je številke začel zapisovati, so izpis umaknili in mu ga niso več pokazali: na ogled bi mu ga dali samo med sodno pravdo, so mu povedali.

Vendar je že to pomagalo podjetnemu Banovcu: telefoniral je na eno od izpisanih števil in izvedel, da je jeseni lani njihov sorodnik služil vojaški rok v vojašnici pri Banih! In ravno v vojašnici pri Banih je razdelilnik, iz katerega so napeljali povezavo do hise našega Banovca...

Kaj ukreniti? Stopil je do karabinjerjev in vložil prijavo proti neznanecem zaradi kraje, obenem pa stopil v stik s tremi združenji potrošnikov, da bi se poslužil komisije za zgleditev sporov, saj računa ni nameraval, in se danes ne namerava plačati.

Tu ga je pričakalo novo presenečenje oz. razočaranje: na enem od združenj so mu predlagali kompromisno rešitev, na drugem se s temi problemi niso več ukvarjali, tretji organizaciji pa ni uspelo, da bi mu preskrbela odvnetika.

In tako so mu maja letos izklopili telefon, Telecom je predala izterjatev dolga podjetju, ki se ukvarja s temi postopki, sam pa se je s svojim odvnetikom začel pripravljati na pravdo.

Služba za stike z javnostjo Telecoma smo zaprosili za pojasnila v zvezi s tem primerom. Resnici na ljubo je treba priznati, da so takoj začeli preverjati zadevo, naročniku z Banov pa svetovali, naj v komisiji skupno poiscejo rešitev, kar bi po eni strani omogočilo, da mu spet priključijo telefon, po drugi pa bi ga izpostavilo nevarnosti, da se v primeru zanj negativne razsodbe ne bi mogel več prizvati na sodišče. Če je res, da na nekatere zabeležene številke odgovarjajo družine, ki so imele svoje v vojašnici pri Banih, bi se že na podlagi tega podatka morala zadeva ugodno rešiti.

Iz te zgodbe, ki zelo spominja na tavanje v Kafkovem »Procesu«, se da potegniti nekaj vprašanj: zakaj niso zavarovani in zapечатeni telefonski razdelilniki, ki so na dostopnem mestu; zakaj ni naročniku dostopen izpis telefonskih klicev v primeru nesporazuma; zakaj so združenja potrošnikov v tem primeru bila neucinkovita oz. zakaj se toliko odvnetikov noče vplesti v tožbo s Telecomom; in končno, kdo bi lahko preveril, če je bil med naborniki, ki so septembra lani varovali opuščen vojašnico pri Banih, tudi uslužbenec telefonskega podjetja?

ARIES

Posebna ustanova
Trgovinske zbornice v Trstu
FSE - Fondo Sociale Europeo -
Evropski socialni fond

IZOBRAŽEVALNI TECAJ ZA

TEHNIKA Centra finančnega in zavarovalniškega servisa (Off-Shore) v Trstu

UCNI PROGRAM: - administrativno upravljanje zavarovalnih pogodb, pogodb ki se nanasajo na posredniške posle z vrednotnicami ter na fiduciarno in finančno dejavnost.

TRAJANJE: 480 ur s praktičnimi vajami, obvezna prisotnost od ponedeljka do petka, urnik 9. - 13. in 14. - 16. in praksa pri banknih in zavarovalniških podjetjih v Trstu.

NAMENJEN: 25 maturantom, visjih srednjih sol brez zaposlitve in ki so mlajši od 25 let na dan 30. oktober 1995. Tecaj je brezplačen s honorarjem za obiskovanje tecaja.

SEDEZ TECAJA: Trst

VPISOVANJE: do 13. oktobra 1995 pri Azienda Speciale Aries.

IZOBRAŽEVALNI TECAJ ZA

OPERATERJA Centra finančnega in zavarovalniškega servisa (Off-Shore) v Trstu

UCNI PROGRAM: spoznavanje tehnično-juridicnih in ekonomskih karakteristik zavarovalniških, finančnih in trading-servisnih pogodb predvsem za Vzhodne države.

TRAJANJE: 480 ur s praktičnimi vajami, obvezna prisotnost, od ponedeljka do petka, urnik 9. - 13. in 14. - 16., praksa pri banknih in zavarovalniških podjetjih s sedežem v Vzhodnih državah ali ki operirajo z Vzhodnimi državami.

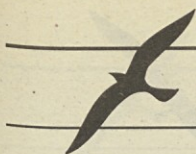
NAMENJEN: 25 diplomirancem, brez zaposlitve in, ki so mlajši od 27 let na dan 30. oktober 1995. Tecaj je brezplačen s honorarjem za obiskovanje tecaja.

SEDEZ TECAJA: Trst

VPISOVANJE: do 13. oktobra 1995 pri Azienda Speciale Aries.

INFORMACIJE: od 9. do 12. ure - Azienda Speciale Aries - Tržaska trgovinska zbornica (soba 310) - Borzni trg 14 Trst - telefon 040-6701220 - fax 040-365001.

Kandidati bodo prepuščeni k tečaju po predhodni selekciji.

KRIZA / CNA IN SDGZ KLIČETA NA POMOČ

Obrtniki brez delovnih moči

Nujno je poklicno izobraževanje

Stopnja brezposelnosti v trzaski pokrajini je na visku, mladi iščejo službo, ki je ni, so pa obrtna podjetja, ki potrebujejo svežo delovno silo, a je ne najdejo. Na paradoksa opozorila predsednik organizacije obrtnikov CNA Renato Chicco in direktor SDGZ Vojko Kocjancic na posvetu, ki se ga je udeležil tudi direktor oddelka za načrtovanje, in raziskave pri Dezelni agenciji za delo Giovanni Iaccheo.

CNA in SDGZ dajeta obrtnikom vso mogoco tehnično zaslombo in večkrat skupaj nastopata (5. oktobra bosta npr. priredila na Opcinah strokovno srečanje o 60-dnevnih posojilih po nizjih obrestih), zdaj pa hočeta se utrditi sodelovanje za aktiviziranje politike dela. Ta bo lahko učinkovita, kot je zatrdil Chicco, le pod pogojem, da bomo imeli ustrezno službo za poklicno izobraževanje in da se miselnost kar zadeva delo kot tako krepko spremeni; dela ne gre istovetiti zgolj z delovnim mestom, temveč z dejavnostjo, ki bo

morala biti odslej karseda prozna. »V zadnjih starih letih smo v Trstu zgubili kar 900 malih in srednjevelikih obrtnih podjetij, vendar nihče niti s prstom ni mignil za to, da bi nas izvlekli iz krize,« je dodal Kocjancic in nadaljeval: »Zato nameravamo se letos sklicati konferenco o težavah, ki tarejo obrtništvo: visoka povprečna starost obrtniških mojstrov, pomanjkanje pomladka in skromna strokovna pripravljenost.« Te težave bo mogoče po njegovem odpraviti le z okrepitevijo službe za poklicno usposabljanje.

V zagati pa je tudi Dezelna agencija za delo. Zakaj? »Zaradi pomanjkanja osebja in zato, ker je naš ustanovni zakon 32/85 tako omejevalen, da dodelujemo prispevke za zaposlovanje novih delovnih moči in nič drugega,« je potožil Iaccheo. Lani je agencija prejela 3.000 taksnih prosenj za 50 milijard lir. Nekaj pa se vendarle premika, saj v resnici kaže, da bo ministrstvo za delo raztegnilo njene pristojnosti.

POMORSTVO / SKUPŠČINA

Problem luke bodo vendar začeli reševati

Trdna obveza Lacalamite

Predsednik luske oblasti Michele Lacalamita je med včerajšnjo skupščino upravnega odbora napovedal, da se bo se letos začelo stvarno razreševanje problemov, ki preprečujejo vnovičen preporod pristaniških dejavnosti. Nasvete in predloge, ki so bili izneseni na zasedanju v navzočnosti predstavnikov vseh gospodarskih panog, povezanih z delom v luki, bodo zdaj tematsko poglobili in strnili v ločene programske osnutke, nato pa jih pričeli obravnavati po delovnih skupinah, da bi v kar najkrajšem času sprožili operativno fazo. Kaj več o tem se bo zvedelo po prihodnji skupščini, ki bi morala biti v sredo, 25. oktobra.

Glavne pobude za vnovičen polet luke so naslednje: privatizacija operativne obale pri skedenjski ze-

lezarni in sedmega pomola, ki ga je treba sicer se dograditi, saj so se dela ustavila že leta 1989; ovrednotenje Trzaskega arzenala sv. Marka; in izgotovitev postopka za preoblikovanje enotne družbe pristanišnikov (CULP) in ustanove EAPT v zasebni družbi. To vprašanje se vleče že v nedogled, za njegovo rešitev pa je nujna predčasna upokojitev 433 delavcev (203 CULP in 230 EAPT). Za upokojitev vseh odvečnih pristanišnikov v severni Italiji so svoj čas nakazali 100 milijard lir, ki naj bi jih porazdelili, brez ko bo zacei veljati finančni zakon. Da bi do tega tudi zagotovo prišlo, so deželni upravitelji, laska oblast, pokrajinska uprava in Občina že v prvi polovici avgusta poslale spomenico ministru za prevoze Caravaleju. (dg)

NOVICE

V Trstu sodna obravnava proti poslancu Sgarbiju

Trzaski sodniki se bodo v kratkem ukvarjali s poslancem Vittoriorom Sgarbijem, ki ga obtožujejo obrekovanja Micheleja Maturija, javnega tožilca na nedavnem procesu, na katerem je bil Sgarbi obsojen na šest mesecev in deset dni zapora zaradi neopravičenih odsotnosti na delovnem mestu. Proces je bil v Benetkah. Po njem je poslanec, ki je blizu Berlusconijevi stranki, vztrajal, da je zrtev zarote, zaradi česar ga je javni tožilec Maturij prijavil sodišču in zahteval od Sgarbija dvesto milijonov lir odškodnine.

Novi umik Miramarskega gradu

S ponovno vzpostavitev sončne ure bodo od jutri stopili v veljavo novi urniki za ogled Miramarskega gradu. Do 29. oktobra, ko bo stopil v veljavo zimski urnik, bo zgodovinski muzej v gradu na ogled od 9. do 17. ure, medtem ko bodo park zaprli uro kasneje. Od aprila do konca avgusta si je Miramar ogledalo 136 tisoč obiskovalcev, približno deset odstotkov več kot v istem obdobju lanskega leta. Največji porast obiskovalcev so zabeležili julija.

Odprte Kugyjeve pešpoti

Jutri ob 9. uri bo pred kočjo Premuda v dolini Glinisce otvoritev nove pešpoti posvečene Juliusu Kugyju. Za pespot sta poskrbela odsek Italijanskega alpinističnega kluba na Reki in Trzasko združenje J.Kugy. Gre za pespot, ki povezuje enajst razglednih točk kraške planote od Nabrezine do Krogelj. Obenem je Kraska gorska skupnost omogočila izdajo spremnega vodica izpod peres Durissini-Nicotra, ki postojanke in zanimivosti na poti osvetljujejo tako iz ambientalne kot tudi kulturne in antropološke zornega kota.

V STAROSTI 92 LET

Umrta je bivša poslanka Aurelia Gruber Benco

Včeraj je v starosti 92 let umrla trzaska publicistka Aurelia Gruber Benco. Rodila se je leta 1903 v Trstu. Njen oče je bil pisatelj Silvio Benco in po njem je podedovala interes za slovstvo. Diplomirala je iz kmetijskih ved in zaposlila se je kot strokovnjak pri raznih ustanovah.

Ze od mladih let se je začela ukvarjati s politiko. Včlanila se je v socialistično stranko ter v njej sodelovala z Vidalijem in Di Vittoriorom vse do razkola med socialisti in komunisti v Livornu. Pri socialistih je ostala aktivna, vendar nekoliko v ozadju, se dolga povojna leta. Nekajkrat je tudi kandidirala, vendar ni bila izvoljena. Organizirala je razprave in predavanja o raznih vprašanjih.

Vzporedno z aktivnostjo v stranki je leta 1951 obnovila revijo Umana, ki jo je njen oče ustanovil leta 1918 in jo je moral po enem samem letu ukiniti. Revija, ki je izhajala do sedemdesetih let, je bila eden prvih poskusov odpiranja Trsta Slovincem. Med drugim je Gruber-Bencova namenjala veliko pozornost Srečka Kosovele, katerega je vseskozi nadvse cenila.

Po podpisu osimskega sporazuma se je Aurelia Gruber-Benco opredelila proti sporazumu in se včlanila v Listo za Trst. Bila je izvoljena v trzaski občinski svet, v deželni svet in leta 1979 v parlament, kjer je bila eno samo zakonodajno dobo. V tem času je zastopala interese meščanskega

dela Trsta, nekajkrat pa se je tudi izpostavila: tako je predložila osnutek zakona za zaščito slovenske manjšine, vendar ga je morala kasneje umakniti pod pritiskom njene stranke in trzasko meščanske javnosti nasploh.

Do slovenske manjšine je imela Gruber Bencova v bistvu pozitiven odnos, čeprav je, tako kot nekateri njeni sopotniki v Listi za Trst (med njimi predvsem Cecovini), pojmovala manjšino kot del obrobja mesta, kraskega okvirja, ki obdaja Trst, in Slovincem ni priznavala enakopravnega mesta v mestu. Ne da bi jo zeleli zaradi tega zagovarjati, vendar je treba iz korektnosti povedati, da je bila Aurelia Gruber Benco res v to prepričana in ni tega počenjala iz nacelnosti ali hudobije, ampak je bila uverjena, da je njen odnos do manjšine v bistvu pozitiven in dobrohoten. Bil pa je vsekakor odnos z visko in Slovincem to ni bilo vse.

Mittelmoda v Devinu

Sinoci so v devinskem gradu začeli niz prireditvev, znanih pod imenom Mittelmoda. Ob navzočnosti številnih uglednih gostov sta trzaski in goriski zupan Illy in Valenti osprla manifestacijo in nagradila znano modno novinarko Bianco Mario Piccinino, sicer Trzacanko, ki že dolga leta na televizijskih mrežah RAI-a spremlja vsa dogajanja sarmantnega sveta modnih revij. Mittelmoda, ki se sicer odvija v Gorici, se bo nadaljevala jutri zvečer ob 21. uri na goriskem sejmišču z modno revijo in nagrajevanjem mladih stilistov iz vse Evrope.

IZ SODNIH DVORAN

Oprostitev za prof. Pahorja

Včeraj je sodnik ponovno oprostil prof. Sama Pahorja. Policija ga je bila prijavila leta 1993, ker naj bi jo bil zalil. Sedmega maja 1993 se je prof. Pahor pritožil na vrsto naslovov (od predsednika Italijanske republike do predsednika parlamentarne skupščine Sveta Evrope) zaradi ravnanja policijskega ravnateljstva v Trstu, ki je protizakonito prepovedalo zborovanje društva Edinost, najavljeno za 9. maj 1993. Bilo je že tretjič, da so nastale težave, ker je vedno ena in ista oseba dan ali dva za prof. Pahorjem priglasila zborovanje za isti dan, uro in kraj kot Edinost. Zato je prof. Pahor v pritožbi izrazil sum, da je utegnil kdo iz policijskega ravnateljstva obvestiti navedeno osebo, za kateri dan, uro in kraj je bilo najavljeno zborovanje

društva Edinost. Ker je bil primer pritožbe poslan v vednost tudi policijskemu ravnateljstvu v Trstu, je to sprožilo sodni postopek.

Po zaslišanju policijskega ravnatelja, ki je izpricalo njegovo protizakonito ravnanje, se je javni tožilec odločil, da zahteva oprostitev za prof. Pahorja. Na včerajšnji razpravi je dejansko zahteval oprostitev, ker ne gre za zalitev, temveč le za izvajanje zakonite pravice do kritike. Pahorjev branilec odv. Roberto Maniaco je se obsirneje pojasnil, da je slo za povsem upravičeno kritiko, in podkrepil zahtevo po oprostitvi z nekaj razsodbami vrhovnega kassacijskega sodišča in drugih sodisc. Sodnica Manila Salvà je tako prof. Pahorja oprostila, ker ni bilo kaznivega dejanja.

V BARKOVLJANSKEM PORTIČU

Rešila slepca iz vode

Poskus samomora zaradi nevzdržnih težav

Samo prisebnosti in pogumu 60-letne zenske se je treba zahvaliti, da se ni včeraj popoldne v barkovljanskem portiču zgodila tragedija, ko je slepec z bližnjega zavoda Rittmeyer v trenutku obupa skočil v vodo, da bi si vzel življenje.

60-letna Silvana Petrina iz Istrske ulice 77/1 je izkoristila včerajšnje sončno vreme in se sla kopat v Barkovlje. Bilo je ob 14.45, mirno se je sončila na valobranu, ki zapira barkovljanski portič, ko je z grozo opazila človeka v vodi, ki je krilil z rokami in klical na pomoč. Brez pomislekov se je pognala v vodo, priplavala do nesrečnega in ga sicer z veliko muko privlekla na varno do brega.

Ugotovili so, da gre za skoro popolnoma slepega človeka, starega 44 let, sicer gosta zavoda Rittmeyer. Ne da bi ga osebje opazilo, je zapustil zavod in se odločil za usodni korak: že dalj časa se namreč spopada s hudimi družinskimi težavami, kot da ga ne bi usoda že dovolj kruto prizadela s slepostjo. Za njim je sicer pohitela asistentka iz zavoda, vendar ji ni uspelo, da bi ga pravočasno dohitela.

Ko ga je pogumna Silvana Petrina spravila na varno, so prihiteli reševalci službe 118 in policije. Zdravnik je ugotovil, da slepec nima hujših poškodb, čeprav se je premrazil in spil precej morske vode.

VČERAJ NA ZSKD

Obisk mladih sindikalistov

Skupina mladih sindikalnih predstavnikov prevoznega podjetja iz Veneta je obiskala včeraj nase mesto in ob tem tudi sedež ZSKD. Do srečanja je prišlo v sklopu izobraževalnih tečajev, ki jih sindikalna zveza CGIL prireja za svoje kadre. Poleg strokovnih predavanj obsegajo namreč tečaji tudi vrsto pobud, ki omogočajo udeležencem, da spoznajo

družbeno, gospodarsko in kulturno stvarnost krajev, ki jih gostujejo.

Skupina se je zgodaj popoldne srečala z zupanom Illyjem, na Zvezi sta jo pa sprejela Miran Košuta in predsednik ZSKD Ace Mermolja, ki sta v sprostnem razgovoru seznanila udeležence s prisotnostjo in s kulturnim življenjem slovenske manjšine v našem mestu.

ČRNA KRONIKA

Neapeljčani prodajali videokamere... z opeko

Kupiti kvalitetno videokamero za borih 600 tisoč lir je nedvomno dober posel, razen če je ne prodaja... Neapeljčan. To je na lastni koži izkusilo več slovenskih in hrvaških turistov, ki so plačali od 500 do 600 mark za v odlično oblikovano plastiko ovito opeko!

Ze nekaj časa je delovala na trzaskem nabrezju tolpa starih okrog trideset let starih oseb, po rodu iz Neaplja. Predstavili so zelo dostojno, gosposko in vzbujali zaupanje, predvsem pa so turistom ponujali japonske videokamere po izredno zanimivi ceni. V resnici so prodajali ponaredek, prazen plastični ovoj povsem enak originalni videokameri, ki so ga obtežili z opeko. Pol ducata turistov je policiji prijavilo goljufijo, računajo pa, da jih je naselilo se veliko drugih, le da so odkrili sleparijo

sele onstran meje in se niso vrnili v Trst, da bi vložili prijavo. Na vsak način so agenti javne varnosti trzasko kvesturo že nekaj dni bili na preži za goljufi in so jih končno zasacili na delu. Prijavili so jih sodišču in jim prepovedali, da bi se za stiri leta vrnili v Trst.

Dr. Lorito spet pred sodnikom

Sodnik za predhodne preiskave Raffaele Morway je včeraj zaslusal nekdanjega načelnika le-tecega oddelka trzasko kvesturo dr. Carla Lorita. Pred časom so ga policisti, ki jih je premestil, obtožili vrste nepravilnosti, vendar so ga v vseh primerih oprostili. Treba pa je se razčistiti njegovo vlogo pri odkritju 16 kil heroina, ko je v uradnih poročilih zamolcal ime informatke.

KMEČKA ZVEZA / SEJA GLAVNEGA SVETA

Na kmetijskem področju se marsikaj premika

Pozitivna ocena srečanja na odborništvo za kmetijstvo

Glavni svet Kmečke zveze, ki se je sestel v četrtek, 21. t.m. v Trstu, je imel na dnevnem redu vprašanje nacrtja za integriran razvoj trzaskega kmetijstva. Tajnik Edi Bukavec je v svojem poročilu izhajal iz zadnjega obecnega zbora, na katerem je tekla beseda o tej pobudi, ki so jo osvojile vse stanovske organizacije in podprla tudi njihova vsedržavna vodstva, zanj pa se je zavzel tudi deželni odbornik za kmetijstvo. V četrtek, 14. t.m., je prislo do srečanja na odborništvo za kmetijsko politiko v deželi. Na njem so se vsi soglasno izrekli za nacrt in tudi pooblastili trzasko pokrajino za koordiniranje vseh nadaljnjih pobud za urednicitev nacrtja tudi z

ustanovitvijo ožjega odbora, v katerem bodo zastopane tudi stanovske organizacije, in s pritegnitvijo prof. Maria Prestamburga, podtajnika v ministrstvu za kmetijstvo. Do prvega sestanka z njim je prislo včeraj popoldne.

V svojem izvajanju je tajnik KZ Bukavec podčrtal izreden pomen soglasja okrog tega vprašanja, kar predstavlja nov odnos do trzaskega kmetijstva.

Glavni svet KZ je tajnikovo poročilo vzel z zadovoljstvom na znanje in se posebej izrazil zadovoljstvo, da se je začelo o vprašanju trzaskega kmetijstva razpravljati in ukrepati na visji ravni in ob pomembni sozvočnosti vseh dejavnikov. Clani Glavnega sveta so tudi izrazili zadovoljstvo, da je pobuda za nacrt o integriranem razvoju kmetijstva v trzaski pokrajini prisla prav iz vrste KZ.

V drugi točki dnevnega reda je bil govor o predlogu za enotno deželno geografsko oznako IGT »Venezia Giulia« za deželna vina, ki so ga dali furlanski krogi. O tem spornem in za goriske in trzasko vinogradnike nesprejemljivem predlogu, je tekla beseda tudi na sestanku z odbornikom za kmetijstvo Zoppolatom v Vidmu.

Za predlog furlanskih krogov se je seveda izrekel furlanski del v celoti, vključno z vodstvi deželnih stanovskih organizacij. Edini, ki se s tem monopolističnim pristopom furlanskih krogov ni so strinjali, so bili trzaski predstavniki Unione Agricoltori, predstavniki obeh goriskih vinogradniških konzorcijev »Col-

lio« in »Isonzo« in pa predstavniki Kmečke zveze.

V bistvu je prisla se enkrat do izraza nekorektnost furlanskih vinogradnikov do goriskih in trzaskih na škodo ugleda, ki ga v deželnem vinorodnem merilu predstavljajo Brda in tudi Kras. Uvedba enotne oznake »Venezia Giulia« za vsa deželna vina, bi predstavljala v bistvu razvrednotenje brških in kraskih vin. Vse organizacije, ki nasprotujejo furlanskim težnjam tudi osvajajo predlog, da bi se IGT poimenovala z oznako »Delle Venezie« in bi zajela tudi Veneto in Trident, kar bi bilo zanimivo tudi iz trznega vidika.

Glavni svet Kmečke zveze je s tem predlogom soglasal in pozdravil tudi predlog, ki ga je iznesel tajnik Bukavec, da bi bila na etiketah dovoljena dvojezična oznaka.

V nadaljnji razpravi je bilo znova poudarjeno, da je od obstoja Zadrzne kraske mlekarne je namreč v veliki meri odvisen tudi obstoj zivinoje na Trzaskem, ki je panoga z več valencami od ekonomske do naravovarstvene do narodnostne. Pri reševanju teh kritičnih vprašanj je KZ navezala stike tudi z dejavniki v matični Sloveniji, da bi našli morebitne rešitve, v obliki dolgoročnih nizkoobrestnih posojil. Zaenkrat ti stiki se niso dali zadovoljivih rezultatov. Prav tako so v teku tudi stiki z slovenskimi bančnimi zavodi in KZ bo zaprosila za srečanje z njimi, da bi se enkrat preverili razne možne oblike

njihove intervencije v korist ogroženih zadrug.

V naslednji točki je Glavni svet imenoval predstavnike KZ v razne ustanove, konkretno v kmetijsko komisijo zgoznojske občine, v katero je bil imenovan Josko Colja, v kmetijsko sekcijo Trgovinske zbornice pa so bili potrjeni dr. Mario Gregoric, dr. Vilij Mikac in podpredsednik Silvano Ferluga.

Glavni svet je bil tudi obveščen, da bo vsedržavni občini zbor (Italijanska zveza kmetovalcev) CIA 11. oktobra letos, udeležili se ga bodo tudi predstavniki KZ. V zvezi s kmetijskimi tečaji v okviru SDZPI je bilo rečeno, da bo KZ skusala sama ali s SZDPI organizirati tečaj o splošnem kmetijstvu v Miljah, da bi tudi tako okrepili stike s svojimi clani v tej občini. Clani glavnega sveta so bili seznanjeni tudi z uspešnim potekom izleta na Korosko in na ogled kmetijskega sejma v Gronji Radgoni, kakor tudi o uspehu izleta kmečkih upokojencev v Toskano.

Tajnik je nadalje obvestil clane GS, da namerava Trgovinska zbornica v okviru »Barcolane« postaviti več stojnic za neposredno predstavitev in prodajo domačih pridelkov. KZ vabi svoje clane, da se te možnosti poslužijo. Predsednik KZ Alojz Debelis pa je k temu dodal, da taka možnost obstaja tudi na Rušem mostu (Ponterosu), kjer je določen prostor za stojnice za prosto prodajo lastnih pridelkov brez posebnih formalnosti. (jk)

Jutri akcija »Očistimo svet«

Združenje Legambiente se pridružuje naravovarstveni akciji »Očistimo svet«. Trzaska sekcija združenja zato vabi vse občane, da se udeležijo akcije, ki bo potekala jutri v Sesijskem zalivu. Zbirni prostor bo ob 9.30 pred Castelreggion. Informacije na št. 364746.

Istocasno bo potekala naravovarstvena akcija v svetoivanškem Bosketu. V primeru slabega vremena bo akcija prenesena na prihodnjo nedeljo, 1. oktobra.

REPENTABOR / GALLUS CONSORT

Koncert skupine flavt Camerata Camiola

Nastop sodi v okvir koncertnega niza Glasbenih popoldnevov stare in sodobne glasbe

Jutri ob 18. uri bo repetabska cerkev gostovala tretji koncert iz letošnjega niza »Glasbenih popoldnevov stare in sodobne glasbe«, ki ga prireja skupina Gallus Consort v sodelovanju z deželnim sedezem RAI in Trzasko pokrajino. Na koncertu bo nastopila skupina kljunastih flavt »Camerata Camiola« iz Kranja. Ansambel (na sliki), ki ga sestavljajo Spela Knoll, Mateja Bajt, Manca Cirk in Barbara Sepic, vodi prof. Mojca Zaplotnik; leta poučuje kljunasto flavto na kranjski glasbeni soli. Skupina se je že uveljavila na različnih tekmovanjih in je tudi že uspešno gostovala v Trstu, in sicer na trzaskem konservatoriju. Mlade flavtistke pa so letos nastopile tudi na Festivalu stare glasbe v Radovljici. Organizatorji repetabskih koncertov želijo s tem poudariti pomen kljunaste flavte, ki lahko tudi postane koncertni instrument. Pouk tega glasbila je uradno poteka na številnih italijanskih konservatorijih.

Spored nedeljskega glasbenega srečanja bo predstavil različne komorne sestave od kvinteta do solističnega nastopa. Najprej bo na vrsti Suita za pet kljunastih flavt

Anthonya Holborna, angleskega skladatelja, ki je deloval ob skrajnem koncu renesančnega obdobja kot gentelman (tj. kot glasbeni sodelavec) na dvoru kraljice Elizabete. Holborne je objavil več svojih skladb v dveh samostojnih zbirkah in v skupinskih knjigah. Iz angleškega repertoarja bo tudi Suita iz opere »The Fairy Queen« velikega angleškega mojstra Henryja Purcella. Letos slavimo namreč tristoletnico njegove smrti. Iz francoske tradicije pa bo trio

kljunastih flavt Camerate camiole zaigral skladbo »Les Fauvetes plaintives« Francoisa Couperina. Spored bodo obogatile se tri srednjeveške skladbe flamskega komponista Guillema de Machaulta (?1302-1377) in delo »Surge propera« Isaaca Poscha, ki sodi verjetno v slovensko glasbeno tradicijo. Koncertni spored pa bo dopolnila se Sonata »La scalabrina« italijanskega skladatelja Giovannina Battista Vitalia (1632-1692).

Luisa Antoni

MED PRISELJENCI IZ BIVŠE JUGOSLAVIJE

Pod »zlatim« kipom z domotožjem v srcu

Po delu se združujejo na Trgu Garibaldi in kujejo načrte za prihodnost

Ko sem pred dnevi prekal Garibaldijev trg, me je poznopoldanski gosti promet zaustavil na srednjem trikotniku, ki ga z visine varuje »zlata« Mati božja. V zgornjem delu trga so se pod drevesi zbirale skupine moskih. To so ljudje iz bivše Jugoslavije, ki so prisli s trehuhom za kruhom v naše mesto. Dejansko postaja trg, ki nosi ime po voditelju italijanskega Preporoda, zbirni prostor novejših mestne srbske kolonije, saj se tu zbirajo predvsem delavci srbske narodnosti. Pravim novejši, ker v Trstu sicer že stoletja živi vsem znana srbsko-pravoslavna skupnost.

Po podatkih, ki nam jih je posredovala kvestura, živi v mestu 8200 prebivalcev nekdanje Jugoslavije. Skoraj polovica jih prihaja iz dežel današnje ZR Jugoslavije. Na seznamu, na katerem seveda ni tistih, ki stanujejo v mestu brez bivanjskega dovoljenja, sledi približno 3000 hrvaskih državljanov, 1500 slovenskih, 500 bosanskih in drugi.

Stopil sem do dveh moskih srednjih let, ki skoraj vsak večer prideta na klepet s sonarodnjaki. Potrdila sta mi, da so odnosi med njimi dobri in da vojni navkljub ne obstajajo nikakršna trenja z delavci drugih balkanskih narodov. Življenje v tujini naj bi jim omogočalo objektivnejšo sliko o jugoslovanskih dogodkih, saj niso podvrženi enostranskemu, nacionalističnemu posredovanju novic kot rojaki v domovini.

Domačo zemljo naj bi svoječasno zapustili predvsem iz ekonomskih razlogov, medtem ko je vojnih beguncev v primerjavi z ostalimi malo.

Odgovorna za tujo delavno silo v palači imperialnega stila ob rimskem amfiteatru mi je z veseljem potrdila, da na srečo ni med delavci političnih in narodnostnih konfliktov. Dodala je, da so sicer jugoslovanski delavci prisotni v našem mestu že nekaj desetletij, vendar jih je večina uredila osebni pravni položaj sele po Martellijevem zakonu iz leta 1990. Priliv delavcev z druge strani meje pa se je tudi povečal v naslednjih letih, potem ko je bilo uvedeno »lahko dosegljivo« bivanjsko dovoljenje iz humanitarnih razlogov in tisto za pripadnike istrske italijanske manjšine. Če pregledamo poklice, jih je največ zaposlenih v gradbeništvu, vendar jih je prav tako precej med vozniki tovornjakov, električarji, kuharji, natakariji ali strugarji skedenjske železarne; opravljajo pa tudi neodvisne poklice, med njimi so arhitekti, inženirji in zdravniki.

Medtem ko se je množica že gnetila na trgu, sta mi sogovornika povedala, da se v mestu sicer vsi dobro počutijo in se nimajo nad čim pritoževati, čeprav spremljajo njihov delovni vsakdan tudi težave. Da bi

prislo do izboljšanja situacije, je omenil Djordje, nameravajo v bližnji prihodnosti ustanoviti srbski klub, ki naj bi reševal predvsem praktične birokratske probleme članov, kot so lahko dolge vrste za tranzitni vizum ali težave pri delovnem odnosu z delodajalcem in podobno. Na sezu pa naj bi se tudi srečevali ob zelenih biljardnih mizah ali za sahovnicami.

Trzaskemu nogometnemu krogu je dobro znana ekipa srbskih nogometašev, ki nastopajo na različnih turnirjih in večkrat s svojimi nastopi odnesejo nagrade. Za treninge bi pa potrebovali telovadnico, kar si pa lahko pripori le pravno priznani klub.

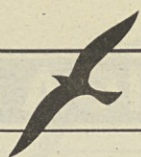
To so seveda želje za prihodnost, medtem ko je trenutno njihova edina opora srbsko pravoslavna cerkev sv. Spiridijona, ki ima vedno »odprta vrata« in nudi prve informacije vsakomur, ki pride v mesto, da bi si našel zaposlitev. Za »Uskrs« in božič se pod sinjimi kupolami cerkve ob Rušem mostu zberejo vsi, ki ne preživijo praznikov z domaćimi v Srbiji. Po svečanostih pop navadno priredi družabnost.

Večina južnoslovanskih priseljencev ima v Italiji, ki je ena redkih zahodnih držav, ki ima za Srbe odprte meje, tudi družine in njihovi otroci hodijo v našem mestu pretežno v italijanske sole, nekaj starejši pa poslje otroke tudi v sole s slovenskim učnim jezikom. Sogovornika sta mi tudi zagotovila, da mnogi prebirajo naš dnevnik.

»Ravno vse pa ni najboljši«, sta nadaljevala in priznala, da se njima in drugim toži po času, ko so prosto hodili v Slovenijo na ples, zabave in izlete. »Pocutili smo se doma, čeprav je bila rodna Vojvodina daleč; danes pa nam je onemogočen prost prehod meje za nakup pastete, cigaret ali kruha, ki smo ga navajeni jesti, saj moramo slovenskim oblastem pokazati, da imamo pri sebi najmanj 500 nemških mark« je zaključil Sinisa.

Na Garibaldijevem trgu se je že mracilo. Da bi v habsburškem Trstu balkanski delavci ne pozabili okusa sira kajmaka in srbskih jedi na zaru, je bilo za to že poskrbljeno; v Ulici Nordio obratuje namreč lokal Danubio, ki mu obiskovalci ob poslušanju tradicionalnih glasbenih ritmov ponosno pravijo Dunav. Ko sem se poslavljajal od simpatičnih in za kramljanje razpoložljivih Sinise in Djordjeja, sta me se spomnila, da je skupnost drugače pozorna na vse to kar se dogaja doma. Pravita, da bosta tako onadva, kot tudi velika večina drugih priseljencev brez pomisleka zapustila severno-jadransko luko in se vrnila v rojstno deželo, komaj bo odpravljen embargo in si bo gospodarstvo ZRJ opomoglo.

Matej Caharija

TPK SIRENA / DRUŽABNO SREČANJE

Po 70 letih spet pri Sireni

G. Kukanja častni član pomorskega kluba

Trzaski pomorski klub Sirena ima novega častnega člana. Pretekli četrtek so namreč na sedežu na trzaskem nabrežju gostili 87-letnega Rudolfa Kukanja, člana nekdanjega veslaškega kluba Sirena iz 20. let. Kukanja, doma iz Komna na Krasu, je v Trst prišel se zelo mlad kot vajenec, svoj prosti čas pa je preživljal v veslanju pri takratni Sireni. Veslaškemu klubu sicer ni bilo usejeno dolgo življenje, leta '26 ga je namreč fašistična oblast ukinila. Ob koncu 20. let pa se je Kukanja odločil za »veslanje s colnom«
cez Ocean: preselil se je v Argentino, kjer živi se danes. K domačemu morju

se je redno vracal, kot letos, ko je svoje poletje preživel v Trzicu. V Trzaski zaliv se je vrnil tudi v četrtek, ko so mu člani Sirene priredili družabno slovesnost, na kateri so mu podelili izkaznico častnega člana in klubsko zastavico. Člani pomorskega kluba Sirene, ki imajo veslaški klub iz dvajsetih let za svojega zgodovinskega predhodnika, so povabili tudi svoja dosedanja častna člana, Fabjancicevo in Podbrska, ravno tako člana predhodnega veslaškega kluba, in tako trem veslačem omogočili, da se po 70 letih spet srečajo na trzaskem nabrežju.

VČERAJ-DANES

Danes, SOBOTA, 23. septembra 1995
PATERNIJ

Sonce vzide ob 6.52
in zatone ob 19.02
Dolžina dneva 12.10
Luna vzide ob 5.25 in
zatone ob 18.12.

Jutri, NEDELJA, 24. septembra 1995
GERARD

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 17,5 stopinje, zračni tlak 1015,8 mb, veter 22 km na uro, vzhodnik severovzhodnik, vlaga 67-odstotna, nebo oblačno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 21,2 stopinje.

ROJSTVA, SMRTI IN OKLICI

RODILI SO SE: Maria De Nadai, Martina Fulizio, Gianfranco Tretiak, Leonardo Cociani, Sara Filipović.

UMRLI SO: 71-letna Vittoria Ghersini, 82-letni Arturo Trevisini, 61-letni Renzo Perotti, 86-letna Maria Cuban, 72-letna Fulvia Movia, 88-letni angelo Depellegrin, 54-letna Maria Vidoni, 94-letni alfredo Santini, 100-letna Salvatorica Codari, 62-letni Marcello Gregori, 28-letni Maurizio Rachini, 94-letna Maddalena Opatich.

OKLICI: delavec Roberto Turolla in točaja Caterina Bertocchi, obrtnik Luciano Perossa in prodajalka Fabiola Valle, uradnik Giuliano Tormena in uradnica Stefania Mattioli, obrtnik Mario Pecchiari in trgovka Lo-

rena Petruzzi, streznik Davide Novelli in sivilja Slavica Djuric, barman Alessandro Rossi in barman Monica Chimenti, obrtnik Silvano Cattaruzza in uradnica Paola Colussi, gasilec Franco Tinta in v pričakovanju zaposlitve Raffaella Fedele, pek Roberto Giacomini in prodajalka Barbara Iacono, skladiščnik Alessandro Molignoni in likarica Lucia Trombin, delavec Giovanni Curet in gospodinja Laura Cescutti.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 18. do NEDELJE, 24. septembra 1995

Normalen urnik lekarn od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Trg Libertà 6, Skedenj - Ul. Soncini 179, Istrska ulica 18, Bazovica.

Lekarne odprte od 13.00 do 16.00

Trg Libertà 6 (tel. 421125), Skedenj - Ul. Soncini 179 (tel. 226210) - BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Trg Libertà 6, Skedenj - Ul. Soncini 179, Istrska ulica 18.

BAZOVICA (tel. 226210) - samo po telefonu za najnujnejše primere.

NOCNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Istrska ulica 18 (tel. 7606477).

Za dostavljanje zdravil na dom tel. 350505 - TELEVITA

Urad za informacije KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE deluje od ponedeljka do petka od 8. do 13. ure. - tel. 573012.

Zdravstvena dežurna služba

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 118, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.
Telefonska centrala KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 16.00, 18.05, 20.10, 22.15, 24.00 »Scemo e più scemo«, i. Jim Carrey, Jeff Daniels.

EXCELSIOR - 17.45, 20.00, 22.15 »Allarme rosso - Il pericolo corre sul fondo«, i. D. Washington, G. Hackman.

EXCELSIOR AZZURRA - 18.00, 20.00, 22.00 »L'uomo delle stelle«, r. Giuseppe Tornatore.

AMBASCIATORI - 15.30, 17.50, 20.10, 22.30, 0.30 »Walterworld«, i. Kevin Costner, Dennis Hopper.

NAZIONALE 1 - 15.30, 17.40, 19.55, 22.15, 0.30 »Il primo cavaliere«, i. S. Connery, R. Gere, J. Ormond.

NAZIONALE 2 - 15.30, 17.05, 18.45, 20.30, 22.15, 24.00 »Power Rangers«.

NAZIONALE 3 - 16.00, 18.00, 20.05, 22.15, 0.15 »French Kiss«, i. Meg Ryan, Kevin Kline, Jean Reno.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
ABONMA 95 - 96

Aishil: **SEDMERICA PROTI TEBAM**, prevod Alojz Rebula, režija Mario Ursic;
F.G.Lorca: **DOM BERNARDE ALBA**, gostovanje Presernovega gledališča, režija Bojan Jablanovec;
George Tabori: **MEIN KAMPF**, režija Boris Kobal;
Josip Tavcar: **PEKEL JE VENDAR PEKEL**, režija Marko Susic;
Evald Flisar: **IZTROHNJENO SRCE**, gostovanje MGL, režija Sedlbauer;
Bratko Kreft: **KRANJSKI KOMEDIJANTI**, režija Zvone Sedlbauer;
Maurizio Costanzo: **IZPRAZNJENO VRNI**, prevod Ivanka Hergold.

Dosedanji abonenti lahko obnovijo abonma do srede, 27. septembra, od 10. do 14. ure pri blagajni Kulturnega doma, Ul. Petronio 4, tel. 632664. Vpisovanje novih abonentov od četrta, 28. septembra dalje.

NAZIONALE 4 - 15.45, 17.50, 20.00, 22.15, 0.15 »L'isola dell'ingiustizia (Alcatraz)«, i. Christian Slater, Kevin Bacon, Gary Oldman.

MIGNON - 16.00 - 22.00 »Osceno!«, prepovedan mladini pod 18. letom.

CAPITOL - 16.00, 18.00, 20.00, 22.10 »Bad Boys«, i. Martin Lawrence, Will Smith.

ALCIONE - 18.00, 20.00, 22.10 »Carrington«, r. Christopher Hampton, i. Emma Thompson, Jonathan Pryce.

LUMIERE - 18.20, 20.20, 22.15 »Il terrore della sesta luna«.

PRIREDITVE

OB CELOLETNEM praznovanju 200-letnice cerkve sv. Roka bo jutri, 24. t.m., ob 9. uri, v župnijski cerkvi v Nabrežini pel pri masi zbor STANDREZ pod vodstvom Ticijana Zavadlav in v spremstvu Silvana Zavadlava.

SLOVENSKI KULTURNI KLUB - Ul. Donizetti 3, stopa v novo sezono. Danes, 23. t.m., bo na sporedu ZACETNI DRUŽABNI VECER IN PLES, na katerem bomo predstavili: Klub, letosnji program, gledališki krožek in sami sebe. Toplo vabljeni vsi mladi. Zatek ob 18.30.

Danes se poročita

Ivanka in David

Mnogo sreče in veselja na skupni življenjski poti vama želijo

Dekliski zbor
Devin in Fantje
izpod Grmade

ČESTITKE

Danes v Dolini STOJAN SANCIN 3 x 20 let slavi. Da bi se dolgo let zdrav in vesel naše lepe pesmi pel mu želimo vsi, posebno žena Jolanda, svojci in prijatelji.

OBVESTILA

UPRAVA OBCINE DOLINA obvešča, da bo javni sestanek v srenjski hiši v Mackoljah, v torek, 26. t.m., ob 20. uri.

KROZEK SKP KRAS-Altipiano sporoča, da v ponedeljek, 25. t.m., od 18. do 22. ure v prostorih društvene gostilne na Kontovelu, bo mogoče podpisati za deželne referendum v obrambo zdravstva in javnega solstva. Vabljeni vsi vascani.

V zvezi z nespornostjo med društvom FC Primorje in nekaterimi igralci se slednji oproščamo društvu, navijačem, trenerju in soigralcem zaradi odsotnosti na nedeljski tekmi.

Dean, Dimitri, Marko, Mitja in Peter

STIRIDESETLETNIKI iz Opcin vabijo vse soltneke iz bližnje okolice, ki bi radi praznovali z njimi, da se udeležijo sestanka v Prosvetnem domu na Opcinah v soboto, 30. t.m., ob 20.30.

TABORNIKI RMV - Družina Strmega brega - Občina Dolina vabi vse stare in posebno nove člane na prvi sestanek, ki bo danes, ob 16. uri, na sedežu v občinski telovadnici v Dolini.

TRZASKO FOTOGRAFSKO DRUŠTVO prireja fotografski natečaj na temo "Clovekova podoba" v barvanih ali črno/belih slikah. Dela v starih izvodih je treba poslati na sedež v Ul. Zovenzoni 4 se danes ali na pošti predal st. 1001 - Trst center. Za nadaljnje informacije tel. vsak dan od 18. do 20. ure na st. 040/635396.

SKD VIGRED obvešča, da je vpisovanje otrok (od 6. leta dalje) in mladincev v plesno skupino v ponedeljek, 25.9. od 18. do 20. ure v društvenih prostorih v Sempolaju.

GODBENO DRUSTVO PROSEK prireja tudi letos glasbeno solo. Informacije in vpisovanja v Soscevi hiši na Proseku ob torkih in petkih od 20.30 dalje.

SINDIKAT SLOVENSKE SOLE obvešča, da bo urad odprt za člane ob torkih od 9. do 10.30.

ODBOR ZA LOČENO UPRAVLJANJE JUSARSKEGA PREMOŽENJA PROSEK obvešča, da sprejema prošnje za sečnjo drv in prošnje za suha drva ter nabiranje cesarkov na jursarskih površinah od vključno 30. septembra 1995. Interesenti naj vložijo prošnje ob torkih in četrkih od 18. do 19. ure na sedežu odbora - Prosek st. 2

IZLETI

DOLINSKA SEKCIJA SLOVENSKE SKUPNOSTI prireja v soboto, 30. septembra avtobusni izlet v Lasko, kjer bo možno si ogledati pivovarno ter v Litijo za ogled Valvazorjevega gradu Bogensperk. Prijave sprejemata Marjo Zahar tel. 228481 in Just Vodopivec tel. 227031.

KLUB PRIJATELJSTVA vabi v soboto, 7. oktobra na izlet na izredno zanimivo razgledno točko Zaplaz na Dolenjskem, v vas Catež ter na

vabljeni hrib Kuresček. Vpisovanje in navodila v trgovini Fortunato, Ul. Paganini 2 v Trstu do 3. oktobra. Pohitite z vpisi!

KD RDECA ZVEZDA organizira ob 50-letnici delovanja 21. in 22. oktobra izlet v Mathausen. Vpisovanje ob torkih in petkih od 16. do 17. ure v občinski knjižnici v Salezu, tel. 229533..

ZVEZA BORCEV BOLJUNEC priredi 1. oktobra izlet v Ramandolo in Nimis. Informacije in vpisovanje v Partizanskem klubu, tel. 228050.

MALI OGLASI
tel. 040-361888

SLOVENSKA SOLSKA USTANOVA isče predavatelje in pomožne predavatelje za občasno poučevanje informativnih programov, ki spadajo v Windows Office, na začetniških tečajih. Pismene ponudbe pod sifro "Predavatelj" poslijte na Publist, C.P. 568 - 34100 TRST.

GRADBENO podjetje isče zidarja. Tel. 818141.

BAR na Proseku isče vajenka/ca. Tel. 225286

V CETRTEK sem na avtobusu št. 42 proga Trst-Križ izgubila zapestno uro drag spomin. Posten najditelj lahko klice na tel. št. 225354.

SLUŽBO DOBI mladenič/ka z dobrim znanjem italijanske in ter z vozniskim dovoljenjem. Ponudbe poslati na hotel Palace, Corso Italia 63 - Gorica.

V SALEZU prodajamo ograjeno kmetijsko zemljišče 1806 kvm za 45 milijonov. Telefon 766984

PRODAM v blizini trzaskih železnice postaje obnovljeno stanovanje: velika dnevna soba, spalnica, kuhinja in kopalnica, z lastnim ogrevanjem. Telefon 421515 ali 397212 ob večernih urah.

GRADBENO PARCELO NA LAVRI, nasproti Portoroza, izjemna priložnost! 1600 kvm tik ob morju z lastno plazjo, prodam. Informacije vsak dan od 16. do 20. ure - tel. 00386-61-274323.

PRODAM hišo z vrtom v Dolini. Tel. 228390.

NUJNO isčem sposobnega odvetnika, da me brani za uveljavljanje slovenske in civilnem postopku. Tel. 040-228779.

ISCEMO gospo za nego starejše osebe za 12 ur dnevno, po želji nudimo tudi prenočišče. Tel. 231599.

VPISOVANJA v poklicne tečaje za kozmetičarke/je, frizerke/je in draguljarje. Samo sposobni interesi naj tel. na st. 040/368705.

ZARADI selitve prodam aprilja RS extrema, letnik '93, 19.000 km. Motor ima se leto garancije aprilja. Cena 4.500.000 lir. Tel. št. 572493 ob uri obedov.

PRODAM clio 1400LT, zelene barve, v dobrem stanju. Tel. 51370, ure obedov.

PRODAM po ugodni ceni spalno sobo bele barve z sezonsko omaro "4 stagioni", 6 vrat. Tel. 310830 ob uri obedov.

DAROVE in PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo v tajništvo Uredništva PD (tel. 7796600) in preko poverjenikov posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (prilicje) tel. 360072, s sledečim urnikom: 9.00-13.00 in 14.00-17.00 od ponedeljka do petka.

PRODAM skoraj nov 17 hl kostanjev plavnik in 7 hl kostanjev sod v odličnem stanju. Tel. 0481-21517.

PRODAJAMO 2 kozi mlekarici in 1 kozla. Tel. 229264 zvečer.

PRODAM mlin za grozdje pečjalnik, drozgalknik komplet z crpalko in cevmi. Tel. 226905.

PRISPEVKI

Ob 1. obletnici smrti Pavla Stranja darujeta Marija Suban in družina Bandely 100.000 lir za Društvo mladih raziskovalcev.

N.N. daruje 20.000 lir za Krozek Krut.

Ob smrti Ivota Miheleca darujeta Danilo in Darinka Mihelc 30.000 lir za SD Sokol.

V spomin na Ivana Purica darujeta Boska in Ivan Kante 30.000 lir in Bruno Bertolino 15.000 lir za Dom-spomenik Brisciki.

V spomin na dragega Stankota Smotlaka darujejo Danica, Iztok in Sasa 50.000 lir za KD Primorsko Mackolje in 50.000 lir za Pihalni orkester Breg.

Namesto cvetja na grob Stankota Smotlaka darujejo Pepca Suber 20.000 lir ter Ema in Vittorio 25.000 lir za KD Primorsko Mackolje.

Namesto cvetja na grob Stefanije Svetlic daruje družina Gruden 20.000 lir za popravilo orgel v sempojski cerkvi. V isti namen daruje Slavka Sardoc 10.000 lir za popravilo orgel v sempojski cerkvi.

V spomin na dolgoletno pevko Slavko Ferlat darujejo pevci CPZ Sv. Jerneja 260.000 lir za kritje stroškov ob obnovitvi orgel.

ZAHVALA

Marijo Sancin

Ob izgubi dragega moza se zahvaljujem vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so mi v tako težkih trenutkih stali ob strani, pevcem iz Doline, posebno pa dr. Miru Salvi in g. zupniku za opravljen cerkveni obred ter Liviji Skerjan za vsestransko pomoč.

Zalujoca žena Silvija

Dolina, 23. 9. 1995

Ob 1. obletnici smrti

Giuditte Cerkvenič

se je spominjajo

zalostni svojci, prijateljica in vsi, ki so jo imeli radi

Trst, 23. 9. 1995

23.9.1989 23.9.1995

Savo Spacal

Pogresamo te vedno bolj.

Tvoja družina

Općine, 23. 9. 1995

SPREJEM OSMRTNIC

od ponedeljka do petka do 15. ure
PUBLIST - Trst Ul. Valdirivo 36
tel. 040-361888 - fax 040 - 768697

ob sobotah, nedeljah in praznikih
redakcija Primorskega dnevnika
Ul. Montecchi 6. - tel. 040-7796600

VOZNI RED VLAKOV

VELJAVEN OD 28. MAJA DO 23. SEPTEMBRA 1995

Železniška postaja v TRSTU

Proga TRST-BENETKE

ODHODI

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
4.02	(D)	Tržič (4.25), Portogruaro (5.11), Mestre (5.54), Benetke (6.04)	7.59	(E)	Mestre (6.04), Portogruaro (6.49), Tržič (7.36)
5.37	(D)	Tržič (6.01), Portogruaro (6.47), Mestre (7.36), Benetke (7.47)	8.53	(E)	Mestre (7.07), Portogruaro (7.49), Tržič (8.30)
6.04	(IR)	Tržič (6.27), Portogruaro (7.13), Mestre (8.04), Benetke (8.15)	10.05	(E)	Benetke (8.00), Mestre (8.12), Portogruaro (8.55), Tržič (9.42)
6.13	(R)	Tržič (6.38), Portogruaro (7.34), Op.: ukinjeno ob praznikih	10.42	(IR)	Benetke (8.35), Mestre (8.48), Portogruaro (9.33), Tržič (10.19)
7.13	(E)	Tržič (7.36), Portogruaro (8.22), Mestre (9.07), Benetke (9.18)	11.42	(IC)	Benetke (9.35), Mestre (9.48), Portogruaro (10.33), Tržič (11.19)
7.50	(IC)	TERGESTE -Tržič (8.13), Portogruaro (8.55), Mestre (9.35), Benetke (9.46)	13.42	(IR)	Benetke (11.35), Mestre (11.48), Portogruaro (12.33), Tržič (13.19)
8.13	(IR)	Tržič (8.36), Portogruaro (9.22), Mestre (10.07), Benetke (10.20)	14.12	(D)	Benetke (12.09), Mestre (12.19), Portogruaro (13.03), Tržič (13.49)
10.13	(IR)	Tržič (10.36), Portogruaro (11.22), Mestre (12.07), Benetke (12.20)	15.42	(IR)	Benetke (13.35), Mestre (13.48), Portogruaro (14.33), Tržič (15.19)
11.56	(IC)	Tržič (12.20), Portogruaro (13.01), Mestre (13.42), Rim Termini	16.04	(IC)	Mestre (14.23), Portogruaro (15.02), Tržič (15.41)
12.13	(IR)	Tržič (12.36), Portogruaro (13.22), Mestre (14.07), Benetke (14.20)	16.25	(D)	Benetke (14.22), Mestre (14.32), Portogruaro (15.16), Tržič (16.02)
13.10	(D)	Tržič (13.33), Portogruaro (14.19), Mestre (15.07), Benetke (15.17)	17.42	(IR)	Benetke (15.35), Mestre (15.48), Portogruaro (16.33), Tržič (17.19)
14.13	(IR)	Tržič (14.36), Portogruaro (15.22), Mestre (16.07), Benetke (16.20)	18.50	(D)	ukinjen od 31.7. do 27. 8. Benetke (16.21), Mestre (16.32), Portogruaro (17.25), Tržič (18.23)
15.13	(D)	Tržič (15.36), Portogruaro (16.22), Mestre (17.06), Benetke (17.16)	18.57	(D)	Benetke (16.55), Mestre (17.06), Portogruaro (17.48), Tržič (18.34)
15.50	(IC)	Tržič (16.13), Portogruaro (16.55), Mestre (17.35), Benetke (17.46)	19.37	(IR)	Benetke (17.29), Mestre (17.39), Portogruaro (18.28), Tržič (19.14)
16.13	(IR)	Tržič (16.36), Portogruaro (17.22), Mestre (18.07), Benetke (18.20)	20.00	(IC)	Benetke (18.02), Mestre (18.14), Portogruaro (18.54), Tržič (19.37)
17.13	(IC)	Tržič (17.36), Portogruaro (18.22), Mestre (19.07), Benetke (19.18)	20.55	(R)	Benetke (18.22), Mestre (18.35), Portogruaro (19.34), Tržič (20.32)
17.27	(R)	Tržič (17.54), Portogruaro (18.52), Mestre (19.47), Benetke (19.58)	21.42	(IR)	Benetke (19.35), Mestre (19.48), Portogruaro (20.33), Tržič (21.19)
18.13	(IR)	Tržič (18.36), Portogruaro (19.22), Mestre (20.07), Benetke (20.20)	22.00	(IC)	Benetke (20.02), Mestre (20.14), Portogruaro (20.54), Tržič (21.37)
19.13	(E)	Tržič (19.36), Portogruaro (20.22), Mestre (21.04), Benetke (21.15)	23.42	(E)	Benetke (21.35), Mestre (21.48), Portogruaro (22.33), Tržič (23.19)
20.25	(E)	Tržič (20.48), Portogruaro (21.31), Mestre (22.14), Zeneva	0.42	(IR)	Benetke (22.35), Mestre (22.48), Portogruaro (23.33), Tržič (0.19)
21.13	(IR)	Tržič (21.36), Portogruaro (22.22), Mestre (23.08), Benetke (23.21)	1.42	(IR)	Benetke (23.35), Mestre (23.48), Portogruaro (0.33), Tržič (1.19)
22.13	(E)	Tržič (22.36), Portogruaro (23.22), Mestre (0.04), Rim Termini	2.35	(D)	Benetke (0.20), Mestre (0.31), Portogruaro (1.26), Tržič (2.12)

Proga TRST-VIDEM

ODHODI

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
5.22	(R)	Tržič (5.46), Gorica (6.08), Videm (6.39) (ukinjen ob praznikih)	6.46	(R)	Videm (5.21), Gorica (5.54), Tržič (6.17) (ukinjen ob praznikih)
5.50	(R)	Tržič (6.18), Gorica (6.44), Videm (7.20)	7.29	(R)	Videm (6.05), Gorica (6.38), Tržič (7.01), (ukinjen od 31.7. do 26.8.)
6.23	(D)	Tržič (6.47), Gorica (7.10), Videm (7.37) (ukinjen od 31.7. do 27.8.)	7.51	(D)	Videm (6.44), Gorica (7.08), Tržič (7.27)
6.48	(R)	Tržič (7.16), Gorica (7.40), Videm (8.12) (ukinjen od 31.7. do 27.8.)	8.33	(R)	Videm (7.00), Gorica (7.38), Tržič (8.02), (ukinjen ob praznikih)
7.19	(IR)	Tržič (7.43), Gorica (8.03), Videm (8.27)	8.40	(D)	Videm (7.36) preko Palmanove in Cervinjana v Tržič (8.16), (ukinjen ob praznikih)
8.19	(R)	Tržič (8.47), Gorica (9.12), Videm (9.47)	9.14	(R)	Videm (7.52), Gorica (8.27), Tržič (8.48), (ukinjen ob praznikih)
9.19	(IR)	Tržič (9.43), Gorica (10.03), Videm (10.27)	9.56	(IR)	Videm (8.49), Gorica (9.13), Tržič (9.32)
11.19	(IR)	Tržič (11.43), Gorica (12.03), Videm (12.27)	10.52	(R)	Videm (9.36), Gorica (10.00), Tržič (10.24)
11.40	(R)	Tržič (12.07), Gorica (12.29), Videm (13.03) (ukinjen od 31.7. do 27.8.)	12.33	(IR)	Videm (11.26), Gorica (11.50), Tržič (12.09)
12.19	(D)	Tržič (12.43), Gorica (13.06), Videm (13.33)	14.04	(R)	Videm (12.36), Gorica (13.12), Tržič (13.35)
12.25	(R)	Tržič (12.53), Gorica (13.19), Videm (13.54) (ukinjen ob delavnikih)	14.33	(IR)	Videm (13.26), Gorica (13.50), Tržič (14.09)
13.19	(IR)	Tržič (13.43), Gorica (14.03), Videm (14.27)	15.18	(R)	Videm (13.50), Gorica (14.26), Tržič (14.49), (ukinjen ob praznikih)
13.27	(R)	Tržič (13.55), Gorica (14.20), Videm (14.55) (ukinjen ob praznikih)	15.53	(R)	Videm (14.30), Gorica (15.04), Tržič (15.25)
14.19	(D)	Tržič (14.43), Gorica (15.06), Videm (15.33) (ukinjen ob praznikih)	16.33	(IR)	Videm (15.26), Gorica (15.50), Tržič (16.09)
14.34	(R)	Tržič (15.03), Gorica (15.26), Videm (15.58)	18.18	(R)	Videm (16.50), Gorica (17.26), Tržič (17.49), (ukinjen ob delavnikih)
15.19	(IR)	Tržič (15.43), Gorica (16.03), Videm (16.27)	18.26	(R)	Videm (17.04), Gorica (17.37), Tržič (17.58), (ukinjen ob praznikih)
16.19	(D)	Tržič (16.45), Gorica (17.07), Videm (17.36) (ukinjen ob praznikih in od 31.7. do 27.8.)	18.33	(IR)	Videm (17.26), Gorica (17.50), Tržič (18.09)
16.56	(R)	Tržič (17.23), Gorica (17.47), Videm (18.20) (ukinjen ob praznikih in od 31.7. do 27.8.)	19.20	(R)	Videm (17.52), Gorica (18.28), Tržič (18.51), (ukinjen ob praznikih)
17.19	(IR)	Tržič (17.43), Gorica (18.03), Videm (18.27)	19.44	(D)	Videm (18.31), Gorica (18.58), Tržič (19.20)
17.38	(R)	Tržič (18.07), Gorica (18.32), Videm (19.08)	20.22	(D)	Videm (18.59), Gorica (19.33), Tržič (19.55), (ukinjen ob praznikih)
17.51	(D)	Tržič (18.15), preko Cervinjana in Palmanove v Videm (18.54), (ukinjen od 31.7. do 27.8.)	20.33	(IR)	Videm (19.26), Gorica (19.50), Tržič (20.09)
18.19	(D)	Tržič (18.44), Gorica (19.06), Videm (19.35) (ukinjen ob praznikih)	21.15	(R)	Videm (19.53), Gorica (20.26), Tržič (20.47)
18.39	(R)	Tržič (19.06), Gorica (19.28), Videm (20.01)	22.33	(IR)	Videm (21.26), Gorica (21.50), Tržič (22.09)
19.19	(IR)	Tržič (19.43), Gorica (20.03), Videm (20.27)	0.52	(IR)	Videm (23.26), Gorica (0.02), Tržič (0.25)
20.07	(R)	Tržič (20.34), Gorica (20.57), Videm (21.24)			
21.19	(IR)	Tržič (21.43), Gorica (22.03), Videm (22.27)			
23.05	(R)	Tržič (23.33), Gorica (23.58), Videm (0.33)			

Proga TRST-OPČINE

ODHODI

PRIHODI

URA	VRSTA	SMER	URA	VRSTA	SMER
9.13	(E)	SIMPLON EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) Opčine (10.05), Sezana (10.34), Ljubljana (12.35), Zagreb (14.52)	6.52	(E)	VENEZIA EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - Budimpešta (17.30), Zagreb (0.20), Ljubljana (3.20), Sezana (5.31), Opčine (5.40)
12.02	(IC)	DRAVA - Opčine (12.49), Sezana (13.13), Ljubljana (14.55), Budimpešta (22.42)	10.58	(IC)	KRAS - Zagreb (5.40), Ljubljana (8.05), Sezana (10.05), Opčine (10.14)
17.57	(IC)	KRAS - Opčine (18.40), Sezana (19.03), Ljubljana (20.45), Zagreb (22.58)	16.57	(IC)	DRAVA - Budimpešta (6.20), Ljubljana (14.10), Sezana (16.01), Opčine (16.10)
0.02	(E)	VENEZIA EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - Opčine (0.50), Sezana (1.19), Ljubljana (3.15), Zagreb (5.32), Budimpešta (11.58)	19.51	(E)	SIMPLON EXPRESS (spalni vagoni in ležalniki) - Zagreb (14.10), Ljubljana (16.45), Sezana (18.45), Opčine (18.54)

IC - Intercity E - ekspresni vlak IR - Meddeželni vlak D - Brzovlak R Deželni vlak

DOBERDOB / DANES POPOLDNE IN JUTRI

Vaja skupin civilne zaštite Kras '95

Prostovoljci bodo simulirali gašenje požarov, reševanje v jami in iskanje pogrešanih s psi

V Doberdobu bo danes in jutri skupna akcija skupin civilne zaštite z Goriskega in Trzaskega poimenovana Kras 95. V sredo zvečer je bil na doberdobskem zupanstvu zadnji pripravljalni sestanek predstavnikov skupin, ki bodo sodelovale na dvodnevni vajah, na katerem so se dogovorili o programu in podrobnostih glede poteka akcije. Danes bo ob 17. uri pri Bonetih na sporedu gasilska akcija, nato predvidoma ob 19. uri se reševanje ponesrečenca iz kraskega brezna nad Boneti. Jutri se bodo sodelujoči spet zbrali ob 7.30 na zupanstvu. Operativnemu sestanku bo zopet sirs gasilska vaja, nato se iskanje pogrešanih z dre-

siranimi psi in druge vaje. Akcija se bo zaključila s kratko slovesnostjo ob 13. uri v sportnem parku v Doberdobu. Vaja civilne zaštite terja seveda veliko organizacijskega napora. Brezme sta si tokrat prevzeli obe slovenski občini na goriskem Krasu, sovo-denska in doberdobska. V Doberdobu in Sovodnjah delujeta namreč precej številni ekipe civilne zaštite, ki sta nastali iz prostovoljnih gasilskih enot. Sestanek, ki je bil zgolj operativnega značaja, je bil zelo dobro obiskan, saj so se ga udeležile vse ekipe iz Goriskega in Trzaskega. Samo goriska občina ni odgovorila na razne pozive k sodelovanju. Pač pa bodo na akciji v Dober-

dobu prisotne tudi ekipe iz občin Devin-Nabrežina, Zgonika in Doline. Zupan Mario Lavrencić je otvoril sejo in prinesel pozdrav vsem udeležencem. Pozdrav je prinesel tudi sovoednski zupan Igor Petejan in poudaril, da obe slovenski občini tesno sodelujeta pri tej manifestaciji kot tudi sicer na področju civilne zaštite. Čeprav je akcija civilne zaštite predvsem priloznost za vezbanje članov ekip, ki sodelujejo na ozemljih posameznih občin, bodo njihove vaje zanimive tudi za širšo javnost. Zato so vasčani in drugi, ki jih to zanima, varbljeni na ogled predvsem gasilskih posegov, ki so na Krasu še kako potrebni. MJ

OBVESTILA

DIJASKI DOM SIMON GREGORČIČ sporoča, da je v teku vpisovanje za šolsko leto 1995/96 do zasedbe razpoložljivih mest. Informacije in prijave v upravi doma, tel. 533495.

REKREACIJSKI ODSEK SD SOVODNJE organizira telovadbo vsak torek in petek ob 21. uri. Prvo srečanje bo 3. oktobra ob 20.45 v telovadnici v Sovodnjah. Telovadbo bo vodila vzgojiteljica Tanja Sokol.

25. SEZONA REKREACIJSKE TELOVADBE SPDG se prične 29. septembra. Vadba bo ob torkih in petkih od 21. do 22. ure.

DRUSTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV NA GORISKEM obvešča, da bodo 3. oktobra pričeli z vajami rekreacijske telovadbe. Vaje bodo ob torkih in četrtkih ob 14.45. Društvo vabi člane, da se dejavnosti udeležijo v polnem številu.

SEKCIJA VZPI/ANPI DOL-JAMLJE priredi 15. oktobra ob 13. uri tradicionalni partizanski piknik pri Marjotu Pahorju v Jamljah. Prijave sprejemajo Mario Croselli, Karlo Kobal in Ettore Moro do oddaje razpoložljivih mest.

GODBA KRAS IZ DOBERDOBA nudi brezplačne tečaje za trobila, pihala in tolkala. Vpisovanje ob ponedeljkih in četrtkih ob 20. uri v glasbeni sobi v Doberdobu (tel. 78077).

KRUT prireja zdravljenje v Smarjeskih toplicah v dveh izmenah od 24. septembra do 4. oktobra ter od 4. do 14. oktobra. Prijave sprejema g. Anamarija v Ul. Malta 2, tel. 531644.

KNJIZNICA DAMIR FEIGEL deluje vsak delavnik od 10. do 12. ure in od 13. do 17. ure razen ob četrtkih, ko so v dopoldanskem času zaprti.

PETICIJO "VRNITE NAM NARODNI DOM" je mogoče podpisati vsak dan na uradništvu Primorskega dnevnika v Gorici, Drevored 24. maja 1.

PRIREDITVE

LJUDSKA KNJIZNICA DAMIRA FEIGLA V GORICI začena novo sezono 1995/96 s programom klubskih srečanj. Prvo bo v četrtek, 28. septembra, ob 20.30 v prostorih knjižnice v Križni ulici 3. Tema razgovora bo Pregled ustvarjalnosti slovenske narodnostne skupnosti na Goriskem: kakovost, odvečnosti, potrebe.

V KULTURNEM DOMU NA BUKOVJU bodo v četrtek, 28. t.m., ob 20. uri predstavili videokaseto o poletnem Pakj's showu. Kaseto je posnel Hijacint Jussa. Predvajanje prireja KD Briski gric v sodelovanju s Kulturnim domom Gorica in ZSKD.

ŠOLSKE VESTI

GLASBENA MATICA - GORICA prireja tečaj za JAZZ GLASBO. Vpisi in informacije na tajništvo sole, Ul. della Croce 3, od ponedeljka do petka od 14. do 17. ure (tel. 531508).

ČRPALKE

Danes popoldne in jutri so na Goriskem dežurne bencinske črpalke:

GORICA
MONTESHELL - Ul. Trieste
IP - Ul. don Bosco
AGIP - Ul. Aquileia
FINA - Korzo Italia

TRŽIČ
MONTESHELL - Ul. Matteotti
ESSO - Ul. 1. Maggio
IP - Ul. Boito
FINA - Ul. Cosulich

KRMIN
MONTESHELL - na državni cesti štev. 56

GRADIŠČE
AGIP - na cesti proti Marjanu

RONKE
ERG - Ul. Aquileia

FOLJAN
AGIP - Ul. Redipuglia

ROMANS
API - Trg Candussi

FOSSALON
MONTESHELL - Fossalon

RAZSTAVE

V GALERII KULTURNEGA DOMA v Gorici razstavlja slikar Jona Gal Planinc iz Ljubljane. Razstava je na ogled do 8. oktobra ob declavnikih (9.00-13.00) in v večernih urah med prireditvami.

ČESTITKE

Kikiriki! V Sovodnjah danes SAVINA stideset let slavi. Kikiriki! Da bi ostala vedno čila in zdrava ji iz srca želijo (po abecednem redu) Lidia, Majda, Mariana, Marina, Marta in Sevna.

Društvo Oton Zupančič in člani mesnega pevskega zbora iskreno čestitajo bivešemu predsedniku društva in dolgoletnemu članu pevskega zbora dr. DIJGU MARVINU ob tako pomembnem dnevu, z najboljšimi željami sreče in zadovoljstva v zakonu.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
MORANDINI, Rastel 65, tel. 533349.

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU
OBCINSKA 2, Ul. Manlio 14/B, tel. 480405.

POGREBI

Danes v Gorici: ob 9.30, Ladislav Spazzapan iz bolnisnice Janeza od Boga na glavno pokopališče.

GORICA / OBČINSKA KONZULTA ZA VPRAŠANJA SLOVENSKE MANJŠINE

Starši in konzulta zahtevajo primeren sedež za šolo Trinko

Peticija staršev: občina naj v doglednem roku najde rešitev

Clani Konzulte za vprašanja slovenske manjšine pri Goriski občini in predstavniki staršev dijakov srednje šole Ivana Trinka so si enotni v oceni, da je sedanja namestitvev sole v Ul. Cappella nesprejemljiva in da bi morala občina čimprej zagotoviti soli primernejše prostore. Clani odbora staršev so predsinoci sodelovali na prvi redni seji konzulte. Prikazali so sicer že vsem dobro znane težave delovanja sole v utesnjenih in v vsakem pogledu neprimernih prostorih. Povedali so, da so sestavili protestno izjavo, ki jo je podpisalo že več kot 90 odstotkov staršev, s katero zahtevajo, naj občina v točno določenem času poišče primernejšo rešitev za namestitvev sole. Sami predlagajo, naj bi to bilo poslopje v Ul. Marconi, ki ga je občinska uprava nepravilno dodelila mestnim redarjem, medtem ko je poslopje na papirju še vedno namenjeno solam. Peticijo bodo predstavili staršev v kratkem izročili županu.

Na seji s konzulto so vzeli v postev se druge oblike pritiska in mozne prijeme. Med drugim so se dogovorili za ustanovitev koordinacijskega odbora, v katerem bodo poleg predstavnikov staršev še po en predstavnik konzulte, Sindikata slovenske sole, SKGZ in SSO ter slovenska občinska svetovalec. Odbor bo sledil problemu tudi v stiku s solskim skrbništvom, ki na razliko od občine, kjer govo-

rijo o vsaj dveletni namestitvi v Ul. Cappella, trdi, da mora sedanja rešitev biti skrajno zacasna.

Clani konzulte so se v nadaljevanju seje dotaknili še drugih vprašanj s solskega področja. Za problem pomožnega osebja v osnovnih solah in vrtcih, ki ne obvlada slovensčine, bo predsednik Pavsic posegel pri županu. Govor je bil tudi o selitvi slovenskega oddelka ITI v solski center, s katero v tem solskem letu ne bo nič in to po krivdi Pokrajine, ki močno zamuja z reševanjem tega vprašanja.

Clani so nato obravnavali tudi vprašanje prilagoditve pravilnika konzulte. Stiričlanskemu odboru s po enim predstavnikom vsake zastopane komponente, ki ga bo vodil prof. Aldo Rupel, so poverili pripravo predlogov za spremembe, ki naj bi jih nato predlagali občinski svetovalski komisiji za pravilnike in statut.

V zvezi s programom delovanja bo konzulta novi upravi ponovno predlagala svojčas neuresničeno zamisel o fotomonografiji, ki naj bi ob tisoletnici Gorice pricala o slovenski prisotnosti v tem prostoru. Govor je bil še o toponomastiki, o vlogi in delovanju konzulte v odnosu do drugih občinskih organov in o prisotnosti Slovencev na uradnih srečanjih in kulturnih prireditvah ob bližnjem obisku predsednika republike Scalfara. Predsednik Pavsic se je obvezal, da se o vseh teh vprašanjih čimprej pogovori z županom.

Prestavniki staršev s šole Trinko na sestanku s konzulto (Fotostudio Reportage)

GORICA / OBČINSKI SVET POZNO V NOČ

Prvi "da" zavetišču za pse

Proti sklepu je glasovala transversalna naveza "inženirjev"

Goriski občinski svet je predsinoci pozno v noč razpravljala o načrtu za ureditev zavetišča za pse "pri sintarju" v Ul. degli Scogli. Slo je za ratifikacijo sklepa, s katerim je občinska uprava že poverila arh. Marchiju izdelavo načrta za zidarska dela in mu dodelila honorar približno 11 milijonov lir.

Bolj kot o samem sklepu se je vnela razprava o umestnosti realizacije zavetišča za pse na Livadi. Proti temu načrtu so se že izrekli stanovalci nekaterih bližnjih his, zaskrbljeni zaradi hrupa, ki naj bi ga povzročali psi. Proti so v občinskem svetu bili tudi nekateri svetovalci tako večine kot opozicije, vendar iz drugačnih razlogov: menili so, da bi zavetišče za pse prepričilo namestitvev tega danes pretežno se zelenega območja za nove naseljitvene posege. To stališče so zagovarjali S. Fornasir in

Di Martino (Forza Italia) in iz opozicije N. Fornasir in Crocetti (Cittadini): trije med njimi so inženirji, Di Martino pa geometer, kar je med obcinstvom izzvalo kako hudomušno pripombo na račun "lobija gradbenikov".

Z druge strani so zlasti Zeleni in drugi svetovalci opozicije zagovarjali realizacijo zavetišča pa tudi ohranitev zelenih površin na Livadi, saj je to še eno redkih obdelanih primestnih območij. Peticijo v tem smislu so svojčas poslali na občino tudi stanovalci v Ul. brig. Etna, ki necejo pozidave tega območja.

Glede sklepa je bilo v večini se precej pomislekov, tako da je moral v prid odobritvi poseci sam župan. Za sklep je glasovalo 27 svetovalcev, proti stiri "inženirji", trije (iz vrst FI in NZ) pa so se vzdržali.

GORICA / DAROVANJE KRV

Zborovanje članov društva krvodajalcev

Nocoj koncert na gradu

Goriska sekcija združenja prostovoljnih krvodajalcev prireja danes in jutri vsakoletno srečanje članov s podelitvijo priznanj najzaslužnejšim med njimi. Praznik bo tokrat v dveh delih. Nocoj ob 21. uri bo na grajskem dvorišču koncert renesančnih pesmi zbora goriskih madrigalistov »I madrigalisti di Gorizia« pod vodstvom dirigenta Flavia Quallija. Nedeljski spored krvodajalskega srečanja in praznovanja se bo pričel ob 8.30 s počastitvijo spomina umrlih članov društva na glavnem goriskem pokopališču in s položitvijo venca v spominskem parku. Ob 9.30 se bodo člani zbrali na plosčadi pred gradom, ob 10. uri

bo maša, zatem pa osrednja slovesnost v prireditvenem šotoru z izročitvijo priznanj.

Med krvodajalci, ki jim bodo v nedeljo izročili priznanja, sta tudi Ermes Fonzar in Italo Michellini, ki sta kri darovala že stokrat in prejmeta posebno priznanje, zlati krizec. Posebno odličje bo prejel tudi Salvatore Monaco (za 75 darovanj), šest članov združenja prejme zlato kolajno (za 50 darovanj): Silvio Campestri, Gianni Dean, Angelo Gelsomino, Antonio Poberaj, Bruno Tuzzi, Pietro Zamolo; šest članov bo prejelo srebrno kolajno, 26 bronasto, 4 pa posebno diplomu.

Clani goriskega društva krvodajalcev so lani darovali kri 1.123 krat.

NOVICE

V Ronkah odprti občinski svet o krizi v tovarni Meteor

V Ronkah je župan Novelli včeraj sklical odprto sejo občinskega sveta za razpravo o težki v tovarni Meteor. Seje so se udeležili tudi župani drugih občin trziškega okolisa in nekateri deželni svetovalci. Sindikalisti so prikazali stanje: v tovarni, kjer se je število delovnih mest v petih letih že razpolovilo od 500 na sedanjih 250, tvega 92 delavcev dopolnilno blagajno. Družba Alenia nima razvojnih načrtov: naročila preusmerja v druge obrate in govori se, da hočejo polovico obrata v Ronkah prodati družbi Telital. Delavci so upravitelje zaprosili za podporo pred torkovim srečanjem s predstavniki obrambnega ministrstva v Rimu, kjer naj bi ugotovili, ali ima Meteor še kako perspektivo.

Nocoj Clarissa Burt na sejm "Mittelmoda"

Na razstavišču Expomego se nocoj začne modni festival "Mittelmoda". Pravi sejem bo sicer šele od prihodnjega petka do 2. oktobra, nocoj ob 21. uri pa bo uvodni večer z nagrajevanjem ustvarjalcev, ki so sodelovali na natečaju "Mittelmoda premio". Večer bosta popestrila igralka Clarissa Burt in kreator Elio Fiorucci. V nedeljo popoldne se bo sejmsko vzdušje preselilo v center mesta, kjer bodo trgovine odprte, po ulicah pa bodo razni spektakli.

Cesta skozi Dol več ur zaprta, ker je tovornjak izgubil tovor

Tovornjak podjetja Interbartolo je včeraj ob 17.30 na ovinku na državni cesti 55 pri Devetakih prav pri odcepu ceste proti Doberdolu izgubil del tovara. Slo je za po dva kvintala težke bale celuloze. Ranjenih ni bilo, pač pa je bil promet kaki dve uri prekinjen, da so gasilci lahko odstranili tovor.

Deželno upravno sodišče vrnilo službo primariju v Trzinu

Deželno upravno sodišče je razveljavilo sklep upravitelja Goriskega zdravstvenega podjetja dr. Barattija, ki je 9. avgusta suspendiral primarija kirurškega oddelka trziške bolnišnice Bruna Gambardello. Do odmevnega ukrepa je prišlo po vrsti protestov osebja in bolnikov, ki so primariju očitali nesposobnost in še marsikaj. Upravno sodišče je suspendacijo razveljavilo, češ da je tako stroga sankcija brez predhodnih opozoril neupravičena.

Čiščenje desnega brega Soče

Krozek "Terra" prireja jutri čiščenje okolja ob desnem bregu Soče pri odlagalšču v Ul. Sassari. Priporočajo težko obutev in delovne rokavice. Zbirališče bo ob 9. uri pred cerkvijo pri Madonnini.

Jutri pohod na Kapelo

Rajonski svet za severno četrt prireja jutri sprehod na Kostonjeto skozi mejni prehod na Kapeli. Zbirališče je ob 9. uri na Kornu (pred muzejem). Udeležencem bo klub "Amici del taeto" ponudil prigrizek. Potreben je veljaven osebni dokument za prehod meje.

PODGORA

50-letnica osvoboditve in 20-letnica postavitve spomenika

V Podgori bo jutri ob 10.30 proslava ob 50-letnici osvoboditve in 20-letnici odkritja spomenika padlim v NOB. V slovesnost bo uvedel nastop pihalnega orkestra Kras iz Doberdoba, sledilo bo polaganje vencev in slavnostna nagovora Stojana Spetice in Giovannija Padoana - Vannija, nekdanjega komisarja partizanske brigade Garibaldi Natisone. V kulturnem programu bodo nato sodelovali združeni moški zbori Paglavci iz Podgore (ki prav tako praznuje 20 let delovanja), Jezero iz Doberdoba, Slkala iz Gabrij in Soca iz Nove Gorice, recitatorji in mešani zbor Podgore.

KRMIN / POTEM KO JE NEURJE POVZROČILO SMRTNO ŽRTEV

Ujmi sledijo polemike zaradi zamud pri urejanju odtoka voda

Na Deželi je v ta namen še neizkoriščenih 10 milijard lir

Poškodovano cestišče v bližini podvoza v Krminu, kjer je v terek prišlo do smrtno nezgode (Fotostudio Reportage)

Medtem ko ugotavljanje in ocenjevanje škode zaradi torkove vremenske ujme na Goriskem se ni zaključeno, se množijo razne pobude v politično-upravnih sredinah, da bi prizadetemu področju vlada priznala olajsavo, ki so predvidene za primere naravnih katastrof. Marsikdo opozarja na potrebo, da se s primernimi predvsem pa hitrimi ukrepi prepreči nadaljna škoda.

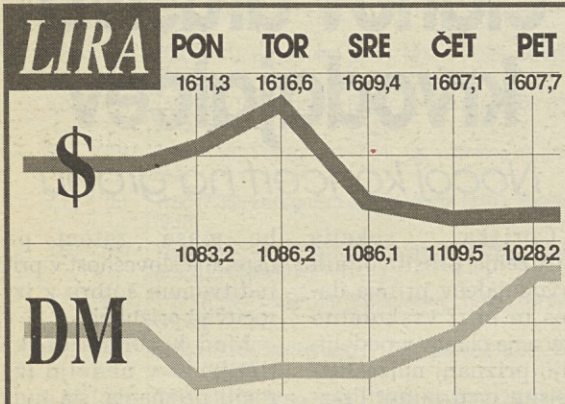
Ne manjka seveda niti polemik. Tako je predstavnik Zelenih v deželni svet Puiatti vložil predsednici Guerrovpi pisno interpelacijo v zvezi s poplavo v Krminu in v zvezi s smrtno nesrečo pod železniškim podvozom. Puiatti navaja, da je bila ureditev odvodnja-

vanja na območju Krmina vključena med prvenstvene posege na področju civilne zascite in da je Travanutova deželna uprava dodelila že za leto 1994 financiranje 10 milijard lir. Puiatti vprašuje, zakaj kljub razpoložljivosti finančnih sredstev predvideni posegi niso bili izvedeni in kdo je za to odgovoren.

Senator Romoli pa je ministru za javna dela naslovil vlogo, s katero opozarja na pogoste nevsečnosti zaradi poplavl železniških podvozov na Goriskem. Poleg materialne škode je treba tokrat v obračun vključiti tudi smrtno žrtev. Ministra vprašuje, kaj namestitev storiti, da se odpravi težave in ugotovijo morebitne odgovornosti.

gospodarstvo in finance

TRGI / ZARADI NOVE KRIZE DOLARJA IN NEUGODNEGA POLITIČNEGA OZRAČJA

V dveh dneh lira izgubila do marke skoraj 4 odstotke

Kljub posegom Banke Italije se je nemški bankovec povzpел čez 1.140 lir

Državni dolg se je v petih letih podvojil

RIM - Potem ko je že pred meseci presešel raven dveh milijonov milijard lir, zadolžitev italijanske države se naprej narasca. Zadnji uradni podatki (Banka Italije jih objavlja s stirimesecno zamudo) so iz maja, ko se je dolg povzpел nekaj čez 2 milijona in 29 tisoč milijard lir. Gre za stevilko, ki je dvakrat večja od tiste iz junija 1990, ko je dolg dosegal 1 milijon in 195 tisoč milijard lir.

Se večja kot ožje državna, je seveda zadolžitev javnega sektorja, ki je presešel 2 milijona in 112 tisoč milijard že marca letos, letno pa narasca z ritmom, ki presega 204 tisoč milijard lir.

NOVICE

Italijanska hiša najbolj obdavčena v Evropi

RIM - Iz raziskave italijanskega združenja lastnikov nepremičnin Confedilizia izhaja, da nobena država v Evropi nima tako težkih davkov na stanovanja kot Italija, povrhu pa niti take zmesnjave na tem področju. Iz primerjalne analize položaja v različnih evropskih državah pa izstopa še en podatek: da se namreč nekatere države odločajo za ukinitve davčnega federalizma, ker se je sistem krajevnega obdavčenja nepremičnin izkazal za neucinkovitega in pretirano obremenjujočega.

Tudi med banko in klientom kriza sedmega leta

RIM - Kriza sedmega leta kot vse kaže ni samo pojav, ki zadeva zakonsko zvezo, ampak tudi odnos med banko in klientom. Ugotovitev izhaja iz raziskave agencij Nomos Ricerca in Demoskopea, ki je bila izvedena na vzorcu 17 banknih zavodov in njihovih klientov, posameznikov in podjetij. Odnos med banko in klientom je osvetljen z več zornih kotov, najbolj zanimiva pa je analiza zvestobe klienta svoji banki, kjer se mnenja bank in njihovih klientov razhajajo. Drugi namreč prisejajo, da so v povprečju zvesti 12 let, medtem ko banke trdijo, da se jih klienti naveličajo že po sedmih letih. Iz tega je mogoče sklepati, da se banke bolj kot za ohranitev zvestih klientov zanimajo za pridobivanje novih, kar seveda ni najboljša izkaznica za trajno kakovost banknih storitev.

CONAD zamrznil cene v boju proti inflaciji

BOLOGNA - Conad, konzorcij maloprodajnih trgovin zveze zadrug COOP, se je odločil, da bo do konca leta zamrznil cene 1.200 artikolov v svoji prodajni ponudbi. Zamrznjenje velja takoj, sklep pa sodi v okvir prizadevanj za zajezitev inflacije. Conad ima 5 tisoč včlanjenih prodajnih točk, ki so skoncentrirane predvsem v severnem delu države.

MILAN - »Učinek« Wagel« se nadaljuje in lira je skupaj z dolarjem, milansko borzo, državnimi vrednotnicami in ostalimi evropskimi finančnimi trgi prezivela se en crn petek. Italijanski bankovec je v razmerju do marke od odprtja denarnega trga do 16. ure izgubil že 1,7 odstotka vrednosti, v komaj dveh dneh pa je nazadoval za 3,7 odstotka, saj je marka se v sredo veljala 1.086 lir. Odstotki veljajo do 16. ure, vendar se je padanje lire se nadaljevalo, saj je marka tik pred zaprtjem trga dosegla 1.143 lir vrednosti in liri odvzela skoraj 4 odstotke. Dopolne je bankovcu pomagala Banka Italije, ki je posegla na trg z večkratno prodajo mark, vendar je to njegovo strmo glavljenje le zavrla, ne pa ustavilo.

Vse kaže, da trgov pravzaprav sploh ne zanima polemika okrog izjav nemškega finančnega ministra Thea Waigla, kot niti njegova delna omilitve četrtkovih ocen o Italiji in njeni ne pripravljenosti na monetarno unijo. Tisto, kar zdaj močno pritiska na liri, je nov padec dolarja v Evropi, medtem ko se je na Japonskem obdržal na dostojni ravni po zaslugi posega tamkajšnje centralne

banke, ki je za zaščito zelenega bankovca porabila kar milijardo dolarjev. Nič podobnega ni naredila nemška Bundesbank, katere predsednik Hans Tietmeyer je prepričan, da so zadnja gibanja na trgih »pretirana« in da je dolar v tem trenutku vidno podcenjen. Recept za njegovo ozdravitev pa Bundesbank prepisuje New Yorku.

Na Capriju, kjer zasedajo mladi podjetniki Confindustrie, so bila Waiglova stališča včeraj v ospredju pozornosti. Evropski komisar Mario Monti je dejal, da so izjave nemškega finančnega ministra sicer škodljive, vendar se z njimi strinja tudi veliko italijanskih osebnosti. »Italija si mora se bolj prizadevati, da doseže maastrichtske cilje,« je opozoril Monti, »v prvi vrsti tistega, da javni primanjkljaj konec leta 1997 ne sme presežati 3 odstotke bruto domačega proizvoda.« O kakem spreminjanju ali ublazenju kriterijev za uvedbo enotnega evropskega bankovca pa se komisarju EU ne zdi primereno razglabljati, kajta leto 1999 je skrajni rok za uresničitev monetarne unije. Kar pa zadeva novo krizo lire se Monti sicer ne strinja, da jo je povzročil Waigel, ven-

dar njegove besede gotovo niso prispevale k povečanju zaupanja v italijansko valuto.

Med gosti posveta na Capriju se je v posebno nevhvaleznem položaju znašel Norbert Walter, ekonomski svetnik največje nemške zasebne bančne grupe Deutsche Bank, ki pa vseeno ni skrival svojega strinjanja z Waiglovim stališčem. »Italiji bo težko dosegati kriterije, ki so potrebni za vstop v monetarno unijo v predvidenih ro-

kih,« je izjavil, pritegnil pa mu je tudi pooblaščen upravitelj grupe Pirelli Marco Tronchetti Provera, ki je dejal, da so Waiglove besede realistične: »Italija je v neobvladljivem položaju, ker ima nestabilne trge, za njihovo stabilizacijo pa so potrebni strukturni posegi.« Srz Waiglovega razmišljanja je torej za Provera realna, ocena oportunitosti njegovega posega pa po njegovem mnenju sodi v pristojnost politike.

Theo Waigel (AP)

TRGI / PADEC NA VSEH EVROPSKIH BORZAH

Na kolenih tudi finančni trgi

Borza nazadovala za več kot 2 odstotka, strmoglavile BTP

MILAN - Kot da ne bi bila dovolj že nova akutna kriza lire, se je včeraj na finančnih trgih sprožil pravi plaz neuspehov, ki jih je poleg neugodnih ekonomsko-finančnih okoliscin povzročila tudi nova zaostritev notranjih političnih razmer. Milanski delniški trg je izgubil več kot dva odstotka, prava nevihta pa se je zila nad obligacijski trg, ki ga je poleg vsega ostalega močno pretresel tudi negativni podatek o naraščanju javnega dolga. Italijanski finančni trgi se sicer niso mogli izogniti negativnemu valu, ki je zajel vse evropske borze, potem ko so te že nekaj časa naravnost cvetele. Zadnje bo večerajšnja škoda seveda lahko popravljiva, za milanski delniški trg pa je pravi problem: Milan namreč ni sledil ugodnemu trendu ostalih

evropskih borz, v zameno pa se jim je včeraj brezpogojno pridružil pri padcu.

Indeks Mibtel je v teku sestanka nazadoval celo za 3 odstotke, pred zaprtjem trga pa se je vendarle nekoliko popravil in izguljal »le« se 2,19 odstotka (Mib-30 je nazadoval za 2,49 odstotka). Obicno pa so porasli posli, katerih vrednost je dosegla 720 milijard lir, potem ko v četrtek ni presešla skromnih 400 milijard. Med vodilnimi vrednotnicami so največ izgubile telefonske, za katere prodajo so se odločali predvsem tuji investitorji, sledile so jim tudi Fiatove (-1,87%), Generali (-1,78%) in Mediobanca, medtem ko so delnice Olivetti na splošno presenečenje uspele izgubo omejiti na komaj -0,43 odstotka.

BANKE / PO PODATKIH ZA PRVIH ŠEST MESECEV LETOS

Italijanske banke bremenijo že več kot sto tisoč milijard lir rizičnih posojil

Delež tveganih posojil pa k sreči ne presega 8 odstotkov vseh kreditov

MILAN - Ob koncu letosnjega prvega polletja so pri italijanskih bankah neizterljiva posojila že presežala 100 tisoč milijard lir. Gre za 8 odstotkov vseh posojil, ki so jih italijanske banke dale raznim prosilcem. Šest mesecev prej je bilo rizičnih posojil nekaj čez 90 tisoč milijard. Lani je njihovo stevilo naraslo kar za 29 odstotkov.

Ob nastopu gospodarske krize pred nekaj leti je takratna, danes kar skromna številka 28 tisoč milijard vzbujala strah in trepet. Ekonomisti in finančniki očitno niso pričakovali, da bo zaradi gospodarske krize ta rizičnost tako narasla. Stevilna podjetja, posebno na jugu, so se znašla v težavah. Denarja, ki so si ga sposodila v banki za investicije ali za tekoče poslovanje, kar na lepem niso bila več sposobna vrniti. Afere s podkupninami so dodale svoje. Ministri

in zupani so se bali, in se se boje oddajati javna dela. Gradbena dejavnost je zato ustavljena in skoraj polovica neizterljivih posojil gre na račun gradbenih podjetij in tistih, ki so z njimi povezana.

Zakaj je vsota neizterljivih posojil tako narasla in bo gotovo se rasla? Odgovor je preprost. Obresti tečejo in bodo se tekle. Res je, da so banke že predlanskim začele ostrejšo politiko podeljevanja posojil. Če nimas jamstva, posojila ne dobiš več. Kdor pa je zasel v težave, je v njih tudi ostal. Veliko podjetij zdaj zivotari ali pa so morala zapreti vrata. Med njimi prevladujejo mala in srednja podjetja, čeprav so v težavah tudi velika podjetja. Zadnji primer je Carlo De Benedetti z več kot dva tisoč milijardami lir dolgov, ki so se mu nabrali v zadnjih nekaj letih. Velike banke bodo s svojim kapitalom prisle

tudi v njegova podjetja in postale njihov solastnik. Tudi Berlusconi ima kar precejšnje dolgove pri bankah, pa čeprav ni v rizičnem položaju. Nekaj se jih je resil potem, ko je Benettonu prodal mrežo trgovskih centrov Euromercato.

Največ rizičnih terjatev je v srednji in južni Italiji. Samo Banca di Roma, v katero so se pred kratkim združile tri velike banke, ima za 4.552 milijard lir rizičnih terjatev. Na drugem mestu je največja italijanska banka, San Paolo di Torino, s 3.222 milijardami. Na častnem ali nečastnem tretjem mestu na tej lestvici je Banco di Napoli s 3.090 milijardami, na četrtem pa Banco di Sicilia s 3.058 milijardami. Peta je Banca Nazionale del Lavoro s 2.239 milijardami, pa čeprav je treba povedati, da kar 973 milijard sodi v pristojnost zavoda Banca Nazionale dell'Agricoltura, ki je

sele letos prišel v sklop BNL. Tudi Cariplo, prva med hranilnicami v Italiji in v Evropi, se je znašla v tej kasi: rizičnih terjatev ima za kar 1.997 milijard. S podobnimi vprašanji se srečujejo tudi banke, ki so bile se do pred kratkim državne in so jih prevzeli zasebni delničarji.

Neizterljiva ali težko izterljiva posojila so prizadela vse banke, od velikank do najmanjših in marsikdaj je vprašljivo, v kateri banki je položaj slabši, saj je to seveda odvisno od vrednosti in trdnosti posamezne banke. Sreča pa je, da znaša delež rizičnih posojil samo 8 odstotkov vseh posojil in da bodo banke kljub vsemu marsikaj dobile nazaj. Tudi z neposrednim sporazumevanjem z dolžniki, saj gre le malokdo v sodni spor z njimi, ker sodni postopek traja tudi do pet let.

Marko Waltritsch

ADRIA

ADRIA AIRWAYS

SLOVENSKI LETALSKI PREVOZNIK

**IZ LJUBLJANE V
BARCELONO, FRANKFURT,
LONDON, MÜNCHEN,
ISTANBUL, MOSKVO,
KOPENHAGEN, PARIZ,
PRAGO, RIM, SKOPJE, SPLIT,
TIRANO, DUNAJ, ZÜRICH**

Informacije in rezervacije:

- ADRIA AIRWAYS, Ljubljana, Kuzmičeva 7, tel. 061/31-81-55
- prodaja vozovnic Ljubljana, Gosposvetska 6, tel. 061/313-312
- ADRIA AIRWAYS, Maribor, Cankarjeva 3, tel. 062/27-038, 26-155
- ADRIA AIRWAYS, Koper, Pristaniška 45, tel. 066/38-458, 38-512

ZBOROVSKO PETJE / OB IZIDU PESMARICE MOJA ZEMLJA

Pomembna verižica stvaritev skladatelja Ignacija Ote

V začetku meseca, natančneje v petek, 8.9.1995, smo v Dolini pri Trstu doživeli predstavitev in s tem rojstvo novo nastale zbirke partitur zborovskih skladb za moske, mešane in ženske zборе - delo avtorja in obenem znanca ter prijatelja Ignacija Ote. Vest, da je končno (in prav je, da uporabimo ta izraz) uspel pridobiti nekaj kolegov, ki so mu pomagali realizirati že dolgoletni nacrt izda samostojne avtorske glasbene publikacije, me je osebno izredno razveselila, saj sem tudi sam večkrat nagovarjal Ignacija, naj že vendar razkrije in objavi ta svoja zanimiva ustvarjanja. Tokrat mu je to uspelo s pomočjo ZSKD.

Slovenci smo se obogatili za zbirko skladb, ali kakor ji lepše rečemo pesmarico, Moji zemlji, katere naslov je Ignacij Ota povzel po poeziji Filiberta Benedetca in jo tudi uglasbil. Ze sama izbira naslova da vedeti, da je Ota pesmi prežl s svojim vsakdanom, z ljubeznijo do tega, da je tu - v Dolini na Trzaskem, neke med morjem in Krasom.

Ni ga prebivalca Brega, slovenskega zborovskega pevcu na Trzaskem in Goriskem in ni ga pevskega zbora na Primorskem, da ga ne bi poznal. Njegovo neumorno delo, ki v skladateljskem smislu v zadnjih letih celo raste, globoko reže v slovenski glasbeni (predvsem zborovski) prostor.

Se bi lahko nastevali, kje vse se danes glasbeno, prosvetno in društveno udejstvuje...

Kjer se v zamejstvu danes prepeva, kjer nastopa katerikoli pevski zbor (laicno rečeno dober ali slab) ali glabena skupina, tam najdemo ali bolje ... srečamo tudi Ignacija (največkrat v spremstvu njegove soproge). Za svoje delo je prejel mnogo nagrad in priznanj, o katerih lahko več preberete v skladateljevem »curriculum vitae«

v uvodu v njegovo najnovejšo glasbeno izdajo.

Ota se je vsa svoja leta glasbenega poustvarjanja in pedagoškega dela posvečal tudi glasbenemu ustvarjanju. Njegov ustvarjalni glasbeni opus obsega pestro in široko bibliografijo za otroške, ženske, mešane ter zlasti za moske zборе. V najnovejši publikaciji lahko izbiramo med moskimi, mešanimi in ženskimi zbori.

Kljub temu, da je motivacijo za pristop k ustvarjanju dobil cestokrat od zunaj (sam mi je povedal, da so mu prenekatere uglasbitve naročila društva, zborovodje, prijatelji...), je njegova glasbena izpoved zazivela tako v sopranih in altih "njemu navidezno manj poznanih glasovih", kot seveda v Oti dobro znanih basih in tenorjih. Zazivela je v vsej polnosti njegove notranje motivacije in tankočutnosti slovenca na robu (robu Krasa, robu te ali one drzave...).

Opus Mešanih zborov obsega v tej zbirki osem skladb in je s tem pomemben del pesmarice. Te skladbe so predvsem novejšega izvora, torej segajo v skladateljev sedanjí čas, saj so po letnicah v originalih partitur 92, 93 in novejšje. To kaže, da se Ignacija v zadnjem obdobju odpira nova ustvarjalna pot, pot v Mešane zборе, ki se, kot je moč v zbirki razbrati, obetavno zacena.

Naj vam v ilustracijo nekoliko podrobneje predstavimo naslove skladb za MePZ:

Na besedilo dolinskega pesnika Borisa Pangerca je Ota za mešani sestav uglasbil kar tri dela. Vseč so mi jasne in mrzle noci..., Ancilla vocis in Ave Marija. Potem pa so tu se Gradnikova Zoga, Cukova Pesek, Pesek, Rustjina Nasel sem izgubljene spomine, Pavčkova Pravijo: Imeti ter Miklavčeva Klic Pomladi.

V pesmarici je v posebni vizitki k skladbam

Marija Cenda natančneje predstavila posamezne pesnike in avtorje besedil, kar bo uporabnikom, zborovodjem in pevcem dobrodošla in zanimiva informacija - v smislu globalnega dožemanja stvaritve, prepletanja in usklajenosti ubesedene misli in glasbene strukture.

Ignacijev stil je v sklopu teh uglasbljenih pesmi vseskozi jasno razpoznaven. Zvest ostaja tonalnosti, ne sicer tisti klasični kadencno predvidljivi, a vendar takšni, da jo je sposoben izvajati vsak povprečen zbor. Zdi se, da Ota večji del svojih glasbenih stvaritev posveča prav takšnim zborom, čeprav najdemo v zbirki kar nekaj skladb, ki so trd oreh tudi profesionalnim zborovskim skupinam. V svojih delih se ne spuša v avantgardne in futuristične eksperimente atonalnosti, klastiranja in raznih zvočnih efektov, vsaj pri mešanih zborih ne, a mu kljub temu uspe zvočno pričarati naravo, pazoriti krik, umirjenost, udarec ali vprašanje, tisen, zvon ali misel, trenutek ali večnost... V njegovih harmonizacijah se skrivajo neoznadena sporočila in nenapisana interpretacijska navodila, ko agocigni, dinamični in barvni momenti kar sami silijo iz dirigentovih rok in pevcovih grl. Ravno v tem je Ota priljubljen, saj je v podajanju čustev, idej in sporočil zanesljivo razumljiv, jasen in direkten. So trenutki, ko ga začutis kot romantičnega harmoničnega nežnega, so trenutki, ko je realist večkrat tudi disharmoničen in so trenutki, ko je modernist zvočno, izzivalen in nepredvidljiv.

To vsekakor kaže, da se v njegovih ustvarjanjih predaja predvsem notranjim navdihom in osebnim interpretacijam besedil, ki se menjujejo glede na njegov izbor in vsekakor tudi življenjski trenutek. Kljub temu je v celotni zbirki čutiti njegovo

osebnost, njegovo karakteristično stilno izpoved, ki jo je Miran Košuta postavil v meje klasičnega modernizma požlahtnjenege z romantiko. Te načete značilnosti Otovega ustvarjanja so zaznavne v vseh treh delih pesmarice in označujejo zbirko kot celoto. Oglejmo si torej njegovi drugi, nežnejši in bolj "droban" zarez ustvarjalnosti - ženske zборе.

Opus ženskih zborov, ki je v Pesmarici Moji zemlji zajet v petih stvaritvah, je prav tako novejšega izvora. To je sicer najkrajši del zbirke, a hkrati nič manj pomemben. Sorodnost harmoniziranja MoPZ in ZPZ (oboje so zbori "a voci pari") je Ignacija zamakala že zelo zgodaj in vendar so v pesmarici objavljene skladbe, ki so nastale seve v zadnjem skladateljevem ustvarjalnem obdobju (tako kot mešani zbori). Tudi v tem sklopu zbirke se srečamo s poezijo, izbrano po lastnem skladateljevem ustvarjalnem navdihu, kot tudi takšno, ki je bila izbrana in naslovljena določenim primorskim zborom in društvom. Ženskim zborom posvečene skladbe so v zbirki slede-

ce: Nase korenine Laure Sancin, Zato pa sončka ni Milke Hartmanove, Rojcevi skladbi Zakaj vas tako moti in Sem in tja ter Pangerčev HIP. V njih je zlahkoto prepoznati destinacijo, saj ze v harmonizaciji začutis finese in interpretacijske modele, ki jih lahko izvaja v polni občutnosti le ženski pevski sestav.

Najobsežnejši del zbirke Moji zemlji je seveda v moskih pevskih zborih. S temi pevske sestavi se Ota ukvarja že dobrih 39 let, kar pomeni resnično natančno poznavanje moskega pevskega glasu, njegove barvitosti in sposobnosti v interpretacijskem pomenu, njegovega obsega in priprave na višinske ekstreme... To skladatelj v polni meri izrablja, uporablja in postavlja v svoje kreacije. Ob tem je, ne samo uspešen, temveč tudi zahteven in dosledno kritičen, tako do sebe, kot do poustvarjalca, ki mu umejnijo namenja. V moskem sklopu najdemo tudi poskus sodobne glasbene stvaritve, skladbe z naslovom Zimski trepet Borisa Pangerca, ki nekako strli nad vsemi ostalimi, tako v glasbeni kompoziciji, kot

v vizuelnem zapisu. Ta je zagotovo le izjema, sicer pa moski del pesmarice obsega kar 14 skladb. Nekatere od teh so že bile objavljene (denimo Kosovelova Balada), sedaj pa skupno predstavljajo Otov "izbor", ki zborovodjem moskih zborov omogoča široko ponudbo za tematsko zastavljanje zborovskih koncertnih repertoarjev. Ob tem so nam (poustvarjalcem) takšne publikacije izjemno dobrodošle, saj nam ponujajo izbiro in pestrost skladb enega avtorja tako rekoč na dlan.

Poleg Pangerčevih poezij, ki jih najdemo v vseh treh delih pesmarice, kar nam jasno kaže ujemanje umetniške ustvarjalnosti dveh, v svojo zemljo in slovensko bit zaljubljenih dolinskih avtorjev (enega besed, poezij in besedil - Borisa, drugega glasbe in zvokov - Ignacija), so tu tudi besedila mojstrov Cankarja, Kosovela, Zupancica, Grudna, kot tudi Rojca, Glazerja, že omenjenega Benedetca, Belicica, Ogareva in Mijotove. Ce kje, potem je v tem moskem delu zbirke v vsej svoji ponentnosti čutiti rodoljuba, zamejca z vsemi svojimi vprašanji, kriki in zahtevami, ki jih v jeziku glasbene kulture nekdo lahko izrazi. Od trpkosti moza z Brega... do nežnosti zaljubljenega... se prepletajo prodorni akordi romantičnosti z vihravimi disonancami skleps in zahtev, katere so Oti tako blizu. Prav tako je v skladbah čutiti razpetost skladateljeve duše med kraljom in morjem. To lahko zaznamo skozi izbor tematik uglasbljenih besedil različnih avtorjev, kot v sami harmonizaciji. Včasih pesimistični baladni stavki impresije s Krasa, se drugič zamenjajo z romantično trpkim, a ganljivim sočnim zahodom v Devinu...

Sama oblika pesmarice, njen slikovni del, skladbe in spreminjajoči zapisi da-

jejo bralcu občutek domačnosti in nečesa lastnega, preprostega. Fotografija Doline, kot pogled od zgoraj, daje na naslovni strani simbolistični občutek, da se lahko dvignemo nad stvarnost in pritlehnost svoje vasi ali kraja ter vidimo v svoji zemlji moč, trdnost in strnjenost, ki je naravnost izziv za naše umetnostno ustvarjanje. Skladbe so v zbirki objavljene kot kopije originalnega skladateljevega rokopisa z vsemi posvetili, oznacami in letnicami. To nedvomno daje zbirki noto pristnosti in preprostosti, vanjo vnosa poseben čar avtentičnosti ter občutek direktnejšega stika poustvarjalca s skladateljem. Le redki so poskusii takšnih publikacij, saj so odvisni od citljivosti skladateljevega rokopisa; so pa zato ta, kjer je to možno, izredno zanimivi in motivacijski. Otov rokopis je citljiv, razumljiv in dovolj mikaven tako, da je vsaka računalniška fotografija njegovih partitur odveč.

S pesmarico Ignacija Ote Moji zemlji smo zborovodje in pevci ter v končni fazi Slovenci dobili nov, svež in seveda avtentičen delček zborovskega repertoarja. Izid takega dela dalec presega meje trzškega in goriskega zamejstva. Smelo in dobrodošlo sega do zadnjega kota Slovenije in tudi sirse v svet - praktično do tam, kjer prepeva sleherni slovenski pevski zbor oz. sleherni pevski zbor. Oti se lahko danes resnično iskreno zahvalimo, saj nam je poklonil verižico glasbenih bisserčkov, ki jo bomo radi prepevali, obenem pa mu zaznelimo, da bi njegovo notno pisalo ustvarjalo se dolgo. S ponosom, da je nas, mu pomagajmo poslati vest o tem rojstvu slehernemu, ki mu je ta publikacija namenjena. Verjamem, da bomo to radi storili.

Tone Baloh

Izdali ploščo »naplavljenih splavov«

Kdor je zamudil mamljivo potovanje po »obrobnem« morju avantgardne glasbene ustvarjalnosti, ki jo označujejo zelo različni tokovi, bo lahko zamujeno nadoknadil s poslušanjem posnetkom v živo. Organizatorja zelo zanimivega večletnega niza velikokrat neopredeljivih glasbenih zvrsti, ki so na »splavih« od jeseni '91 do letošnje spomladi pristajale v trzaskem gledališču Miela, sta namreč v začetku meseca izdala cd-ploščo s skladbami nekaterih najbolj odmevnih izvajalcev cikla. Trziško združenje More Music in trzaska zadruga Bonawentura, ki sta skupaj urednicila zamisel o predstavitvi »druge« ali »drugačne« glasbe, sta za cd-ploščo obdržala isti naslov: »Zattere alla deriva - viaggio nelle nuove produzioni musicali internazionali« (Naplavljeni splavi - potovanje med novimi mednarodnimi glasbenimi produkcijami).

Na plošči, ki traja 66 minut, so posnete skladbe 13 izvajalcev (solistov ali skupin), ki so v starih leta niza nastopili v trzaskem gledališču Miela. Med koncerti, ki so bili praviloma dobro obiskani, jih je posnel Willy Rossetti. Producent plošče je Tullio Angelini, zanimivo oblikovanje je prispevek Manuela Casonata, izdala pa jo je družba Sony-DADC iz Avstrije. Vokvirjeni v skladbo At Sea na plošči nastopajo John Zorn s kvartetom Masada,

avstrijski ansambel Die Knödel, ceska violinistka in pevkva Iva Bitova (na sliki med nastopom v Mieli, foto KROMA), sodobno-ljudski skupini Lingua Franca&Val Resia Ensemble, glasbena raziskovalka Giovanna Marini s kvartetom, »microorkester« Pascal Comelade, angleška rock skupina Phil Minton&Veryan Weston, »klasična sperimentalca« Fred Frith in Bob Ostertag, britanska skupina B-Shops for the Poor, glasbeni popotniki med vzhodom in zahodom Rale, madzarski glasbeniki Makam, ameriška glasbenica Amy Denio in nova glasba z balkanskimi zvoki Borisa Kovaca in skupine Ritual Nova Ensemble.

Plošča je na prodaj v specializirani trgovinah in v gledališču Miela, kjer se bo 13. oktobra začela 5. izvedba niza »naplavljenih splavov«, in sicer z nastopom skupine Billy Tipton Memorial Saxophone Quartet«.

NOVICE

Tri desetletja narodnozabavnega ansambla

NOVO MESTO - Dolenjski narodnozabavni ansambel Henček praznuje 30-letnico delovanja. Ob tej priložnosti so sinoci v novomeski sportni dvorani pripravili jubilejni koncert, ki ga je v celoti posnela televizija Slovenija in bo v prihodnjih dneh tudi predvajan. Na prireditvi bo Henček predstavil svojo nadvse uspešno pot od svojih začetkov do danes. Izdali so 28 velikih in malih plosc, kaset, CD-plosc, videokaset. Od zalozb so prejeli pet velikih zlatih plosc in tudi platinasto plosco, že pred štirimi leti pa je ansambel prodal milijonti izvod svojih plosc. Henčki so prepotovali doberšen del sveta, bili pri naših izseljencih v Kanadi in ZDA ter na kar sedemtedenski turneji po Avstraliji. Kljub trem desetletjem igranja pa harmonikar in vodja ansambla Henček Burkat zagotavlja, da bodo igrali še naprej. Na sinočnjem jubilejnem koncertu so pred polno dvorano navdušili s svojimi najuspešnejšimi skladbami, kot so Metliška črna, Polka, Valček rock'n'roll, Boogie woogie in predstavili dve novi skladbi. Eno in polurno prireditev so popestrili številni gostje, ki so s Henčki povezani že vrsto let. (J. Z)

Tuji strokovnjaki na usposabljanju pri nas

JESENICE - V jesenskem Acroniju so trenutno na strokovnem usposabljanju korejski strokovnjaki, ki so sem prisli na priporočilo nemške firme Mannesman Demag. V prihodnjem letu bo namreč v Južni Koreji začela delovati tretja jeklarna avtomobilskega koncerna Kia Motors, tuji strokovnjaki pa se bodo na Jesenicah seznanili s tehnologijo proizvodnje nerjavečega jekla z vakuumskim postopkom. (M.F.)

Prvi slovenski planinski muzej

MOJSTRANA - Slovenija bo letos dobila prvi planinski muzej, ki bo v Mojstrani. Stavba, v kateri je razstavljena Triglavska muzejska zbirka, je v postopku denacionalizacije, vendar so denacionalizacijski upravičenci privolili v njeno prodajo. Stavba je potrebna obnove, vredna pa približno 160 tisoč mark. Večinski lastnik muzeja bo predvidoma Planinska zveza Slovenije, solastnik pa Planinsko društvo Mojstrana. (M.F.)

Veliki načrti za kopališče Ukova

JESENICE - Na kopališču Ukova, ki je bilo letos odprto od 15. junija do 8. septembra, so v letošnji sezoni zabeležili 48 kopalnih dni. Prodali so približno 11 tisoč kart, to pa pomeni, da je bilo tudi toliko obiskovalcev. Izvedli so tri plavalne tečaje in približno 50 malčkov naučili plavati. V letošnji sezoni so kopališče tudi nekoliko posodobili. V tisti del kopališča, ki je namenjen otrokom, so namestili igrala, gugalnice, toboganček in peskovnik, za vse skupaj pa odšteli približno tri milijone tolarjev. Po besedah Lojza Kerstajna s Sportnega društva Jesenice za prihodnje leto načrtujejo večjo nalozbo, vredno šest milijonov tolarjev, vprašanje je le, če bodo zanj imeli dovolj denarja. Na bazenu za odrasle bi namreč radi postavili velik tobogan, za katerega je že izdelan idejni projekt, pa tudi ponudbo izvajalca imajo že skoraj dve leti spravljeno v predalu. Kopališče si v prihodnjih sezonah želijo opremiti tudi s funkcionalnimi zemljišči, kar pomeni zelenice in drevesa, sicer pa bodo bazen za odrasle morali pred prihodnjo sezono vnovic prepleksati. (M.F.)

Podoba logaškega gospodarstva leta 2001

LOGATEC - Ob 20-letnici delovanja logaske obrtne zbornice bodo drevi v Logatcu pripravili bogato kulturno prireditev, v prihodnjih dneh pa pripravljajo tudi okroglo mizo na temo Podoba logaškega gospodarstva do leta 2001. Logaska obrtna zbornica je bila pred dvajsetimi leti ustanovljena kot društvo, ki je tedaj štel 23 obrtnikov, danes pa jih je vanjo vključenih skoraj 40. V bogatem kulturnem programu bodo nastopili obrtniški zbor, Viniko Simek, ansambel Prerod, Tereza Kesovija in Mirjam Suhadolnik. (R. B.)

V Idriji razstavlja Rafko Terpin

IDRIJA - V idrijski mestni galeriji so sinoči odprli razstavo najnovejših del akademškega slikarja Rafka Terpina, ki ga upravičeno imenujejo tudi rovtarski krajinar, saj v njegovem slikarskem opusu prevladuje izključno tovrstna motivika. Izbor najnovejših del tega plodovitega idrijskega slikarja, ki se redno predstavlja domači javnosti, je orisal prof. Janez Kavcic, ki je opozoril na nekatere novosti v slikarjevem ustvarjanju. Med te sodijo tihožitja, ki jih avtor dodaja svoji bogati zbirki pejsažev in širokih motivov krajine v okolici Idrije, Črnega Vrha, Dol, Poljanske doline, Cerkljanske in drugih skritih kotičkov idrijskih grap in hribovja. V idrijski galeriji je razstavljenih 61 del, ki jih je avtor naslikal v zadnjih dveh letih. (R. B.)

Združena lista na pikniku ob izviru Hublja

AJDOVŠČINA - Območni odbor ajdovske in vipavske organizacije Združene liste danes ne glede na vreme prireja tradicionalni piknik, ki se bo začel ob 15. uri ob izviru Hublja v Ajdovščini. Na pikniku, ki je navadno dobro obiskan, pričakujejo tudi najvišje člane državnega strankega vrha. Pričakovati je, da bo območna organizacija na srečanju spodbudila tudi razpravo o stanovanjski problematiki, o čemer naj bi organizirala javno tribuno pred kongresno stranke v oktobru. Svetniki stranke so namreč v občinskem svetu postavili več vprašanj o stanovanjskih problemih in o tem, kaj sta ajdovska in vipavska občina storili, da bi ministrstvo za obrambo prazna vojska stanovanja oddalo v najem kot socialna. (A. L.)

JESENICE / LOKALNA SAMOUPRAVA

Minister Kovačič in težave na terenu

Odprte dileme naj se rešujejo sporazumno

Včeraj se je z vladnim svetovalcem Verbičem in sefinjo kabineta na Jesenicah sešel minister za lokalno samoupravo Bostjan Kovačič. Največ časa so namenili odnosom med novima občinama Jesenicami in Kranjsko Goro, zlasti pa premoženjskodelitveni bilanci. Po mnenju ministra Kovačiča je položaj glede delitve premoženja po vseh slovenskih občinah približno enak, sploh pa bi morali, po ministrovem mnenju, zato poskrbeti se nekdani izvršni sveti.

Prav težave s premoženjskodelitveno bilanco nekdanjih občin po besedah Kovačiča onemogočajo ekonomizacijo novih občin. Kovačič je omenil tudi velik problem, ki se pojavlja po vseh slovenskih občinah, se zlasti na Gorenjskem, to so odlagališča komunalnih odpadkov. Dejal je, da se je v zadnjem času v Sloveniji pojavila cela vrsta tujcev, ki želijo prevzeti področje komunalnih deponij, vendar so jih do zdaj navadno zgolj napotili na ministrstvo za okolje in prostor.

Kar zadeva že prej omenjene premoženjskodelitvene bilance med sedanjimi novimi občinami Jesenice in Kranjsko

Goro, je že zdaj jasno, da ne bo preprosta. Po mnenju sefinje kabineta za lokalno samoupravo bo treba predvsem graditi na dogovorih in sporazumih, če pa procesa ne bo mogoče speljati po tej poti, se bo morala vmesati se država, v skrajnem primeru pa tudi Vrhovno sodišče Republike Slovenije. Sefinja kabineta je bila prepričana, da do omenjene skrajnosti gotovo ne bi prišlo, saj gre za povsem življenjska vprašanja. Zupana jeseniške občine dr. Božidarja Brudarja je zanimalo, kaj ukreniti glede komunalne dejavnosti, saj je bilo na začetku dogovorjeno, da bo ta skupna za obe obci-

ni, pred kratkim pa so prav v Kranjski Gori ustanovili svoje komunalno podjetje. Točnega odgovora ni dobil, vladni svetovalec za lokalno samoupravo Verbič pa je poudaril, da proces oblikovanja lokalne samouprave se zdaleč ni zaključen in da se bo do stvari še izoblikovale. Prav tako je menil, da omejeni proces ni stihijski, pavsalen in nestrokovno, kot so mnogi prepričani, ampak temelji na celi vrsti različnih strok. Svojo trditev je podkrepil z dejstvom, zakaj občina Jesenice ni mestna. Te so se namreč določale po točno določenih kriterijih, ki jih je potrdil tudi Svet Evrope in jih jeseniška občina ni izpolnjevala. Prav tako je stroka sodelovala pri razmejitvi nalog med državo in občino, čeprav tudi ta proces se ni zaključen. Predvidevajo, da bo končan do junija prihodnjega leta.

Mateja Faletic

ILIRSKA BISTRICA / OBČINSKI SVET

Svetniki so se končno uskladili

Na seji sprejeli občinski proračun in si porazdelili funkcije

Ilirskobistrski svetniki so na četrtkovi seji po desetih usklajevanjih strank in list, zastopanih v občinskem svetu, le dosegli sporazumno rešitev in sprejeli statut ter razdelili mesta v občinskem svetu.

Statut sicer ni bil sporen, vendar so njegov sprejem svetniki strank slovenske pomladi več mesecev pogojevali z razdelitvijo funkcij v občinskem svetu in upravi.

Njihov predlog je vecina svetnikov le potrdila, čeprav je na začetku seje se kazalo, kot da so bili tudi takratni dogovori sklenjeni s figo v žepu. Tako so za tajnika občinske uprave imenovali Ivana Barbo (iz Slovenske ljud-

ske stranke), za podzupana so izvolili Damjano Logar (LDS) in Roberta Muho (ZLSD), podpredsednik sveta je postal Vojko Mihelj iz Liste neodvisnih občanov, za sekretarja sveta pa so imenovali Saso Bostjancica (iz Socialdemokratske stranke Slovenije). Mesti občinskega tajnika in sekretarja sveta bosta imenovana opravljala poklicno.

Občinski svet je ustanovil tudi komisije, odbore

in dva sklada ter imenoval njihove člane. Tako bo po več mesecih delo sveta lahko steklo hitreje in učinkoviteje.

Na seji so svetniki začeli tudi z obravnavo osnutka občinskega proračuna, ki bo prav gotovo naslednji trd oreh pri usklajevanju različnih interesov strank in list, zastopanih v svetu. Proračun je pripravljen v dveh različicah. Prva predvideva uravnoteženo proračunsko porabo, druga pa ob nekoliko večjem upoštevanju potreb uporabnikov predvideva 171 milijonski primanjkljaj.

Mateja Godejsa

AJDOVŠČINA / PRORAČUN

Tanjši in le začasen

Občinski svet opozarja na neodgovornost države

Potem ko je ajdovski občinski svet prvo branje proračuna postavil na predpostavko o povečanju zagotovljene porabe za 13,4 odstotka in na investicijski denar države za solstvo v višini 62 milijonov tolarjev, se je predlog proračuna ob drugem branju stanjšal.

Predlog, ki ga je svet sprejel, čeprav izhodišča se niso dokončna, temelji na desetodstotni višini rasti zagotovljenih sredstev, medtem ko se državni denar za solo v Dobravljah in Vipavskem Krizu zmanjša na 32 milijonov tolarjev. To pomeni, da za ohranitev prvotnega investicijskega programa primanjkuje 41 milijonov tolarjev. Prav naložbe so tiste, kjer je pritisk na proračun na komunalnem, izobraževalnem, športnem in drugih področjih največji. Ker občina se ni izplačala izdanih občinskih obveznic za vlaganje v komunalno infrastrukturo, se proračun ne more zadolžiti.

Gradnjo v Vipavskem Krizu bodo nadaljevali, v naložbo bo občina usmerila v lanskem letu za gradnjo kegljišča rezervirana sredstva skupaj z obrestmi. Vrnjena naj bi bila, ko bo zagotovljena celotna finančna

zgradba kegljišča. Medtem pa so zagotovljena sredstva za odkup zemljišča in dokumentacijo matične sole v Dobravljah, za kar naj bi zadostovalo 30 milijonov tolarjev. Za nadaljevanje gradnje vodovoda na Goro je treba pripraviti potrebno dokumentacijo, investicija pa bo imela prednost ob rebalansu proračuna ali v prihodnjem letu. Doslej je bilo v gradnjo višinskega vodovoda na območje Gore vloženih 120 milijonov občinskih tolarjev, nadaljnjih 28 je treba zagotoviti za nadaljevanje gradnje, se 24 pa bo porabljenih za dokončanje črpalnice. V razpravi je Ivan Kobal opozoril, da podobni problemi v drugih krajevnih skupnostih ostajajo nerešeni, zato je razmišljal o vodarini, ki bi pokrila tudi potrebe naložb in vzdrževanja vodovodov. Občinski svet je proračun v višini 671,6 milijonov tolarjev prihodkov sprejel kot zacasen, na seji pa so sprejeli poseben protest, s katerim so opozorili na neodgovornost države, ki se ni določila sistema izračuna potreb in virov za zagotovljeno porabo. Sprejem proračuna v septembru za tekoče leto ne zagotavlja normalnega poslovanja občine. (A. L.)

NOVO MESTO / VODOVOD

Tudi v Birčni vasi so končno dobili vodovod

V Birčni vasi pri Novem mestu so včeraj na krajsi slovesnosti in v navzočnosti občinskih predstavnikov, izvajalcev in vlagateljev ter seveda domaćinov uradno odprli težko pričakovani vodovod.

Dolg je devet kilometrov, od vodohrama v Dolnji Tezki Vodi preko Rajnišca in Stranske vasi do Birčne vasi

in so ga postopoma gradili kar deset let.

Seveda so pred tem vodovod dobili v omenjenih krajih, letos pa so ga dokončali z gradnjo v Birčni vasi. Sistem omogoča tudi sritev omrežja proti naseljem Jama, Gornje in Doljne Lakovnice, Petane in Mrasevo, Veliki Podljuben pa naj bi se oskrboval iz vodohrama v Urskih selih. Na tem vodovodnem sistemu je 218 priključkov, črpalnice in vodohram, s pitno vodo pa je oskrbljeno 850 prebivalcev in se nekaj počitniških hišic na vinorodnem Ljubnu. Glavni vlagatelj je bilo javno podjetje Komunala, ki je tudi sicer zadolženo za vodooskrbo v novomeski, sentjernejski in skocjanski občini, kjer je sedaj 87 odstotkov prebivalcev oskrbljeno s pitno vodo iz javnega vodovoda. Sovlagatelji pa so bili novomeska občina, krajevna skupnost Birčna vas ter ministrstvo za ekonomske odnose in razvoj.

Sicer pa so letos v novomeski občini za sirjenje vodooskrbe namenili 218 milijonov tolarjev sredstev, velik delež tega tudi iz tako imenovanega vodnega tolarja, čigar uvedbo je lani sprejela občinska skupščina. Letos bo oziroma je že prišlo do vodovoda 80 gospodinjstev.

Jože Zura

Ščuka, da te kap

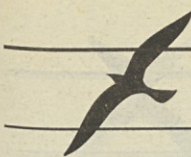

Ščuka velikanka je ena med največjimi ulovljenimi ribami doslej (Foto: M. G.)

jezeru je bilo se nekaj drugih ribicev iz Kopra, ki kar niso mogli verjeti svojim očem. Doslej sem ujel že kakih dvajset rib, ki so merile čez meter,

taksne ščuke pa se ne,« je ponosno dejal Viktor Hrabar, ki je ribič že 40 let. Dodal je se, da je za dosedanja državni rekord veljala 12-kilogramska

ščuka, ki jo je prav tako ujel Bistričan Jože Pipan. Vse kaže, da so Bistričani res pravi mojstri v lovljenju velikih rib. (M.G.)

KRIŽI
Z ISKANJEM
STANOVANJAKako najti dom, ne
da bi prišli na boben

Svoj delež stroškov iskalcu stanovanja naprtijo še agencije

LJUBLJANA - »Ne, na nas se potrošniki ne obračajo zaradi problemov, ki jih imajo pri najemanju stanovanj. To pa ne pomeni, da te težave ne obstajajo. Le najemniki so v tako podrejenem položaju, da se sploh ne upajo pritožiti, kajti potem ne bi dobili nove strehe nad glavo,« je dejala Ziva Drol-Novak iz Zveze potrošnikov Slovenije. Te dni, ko se bo v Ljubljano preselilo veliko študentov iz vse države, smo tudi mi poskusili najti stanovanje.

Ce nimate denarja za nakup stanovanja in če nimate prijateljev ali znancev, ki ga oddajajo, potem vam ne preostane drugega, kot da stanovanje iscete preko oglasov. Če niste študent, studentka, samska ženska ali uspešen poslovnež, ki bi jim večina lastnikov zelega oddati svojo posest, in če seveda niste polni denarja, se morate pač malce bolj potruditi. Kaj kmalu ugotovite tudi, da vam je v se največje pomoč Salamonov oglasnik in da se večina stanovanj oddaja preko posredniških agencij. Ko začnete, na primer, ob pol osmih zjutraj vrteti telefon, da bi dobili najcenejša in najboljša stanovanja, ki jih ponujajo najprej, ugotovite, da agencije se ne delajo. So pa povsod zelo prijazni, tako da telefonskim tajnicam lahko sporočite, kaj želite. Potem vas okrog devete ure pokličejo in vam spet prijazno povedo, da so tisti »ugodni« domovi, ki vam jih ponujajo v Oglasniku, že oddani. »Zakaj pa jih potem oglašujete?« »Ja, veste, mi oglašujemo oddamo že teden, preden revija sploh izide. Stanovanj pa primanjkuje in vsa gredo zelo hitro.« Potem vam povedo,

da za najdenje primerne stanovanja zaračunajo višino enomesečne najemnine oziroma 400, 500, 600 ali več mark. Za 400 mark z minimalno polletnim predplačilom, če ste seveda dovolj vseč lastniku, lahko trenutno dobite opremljeno garsonjero brez telefona in izven središča, na primer v Fuzinah, Sentvidu ... In ne pozabite, če vam to uspe, se šteje, da imate srečo. Večina hoče namreč enoletno in v zadnjem času celo dveletno predplačilo. Za enosobno stanovanje pa boste samo za najemnino oddali od 500 do 600 mark in za dvosobno od 600 do 800 mark. To so povprečne cene, ki pa se zvišajo, če je stanovanje v središču mesta. Sodeč po oglasih pa za ta stanovanja mnogi zahtevajo še veliko več. Na eni od agencij so nam tako povedali, da so dvosobno stanovanje oddali tudi že za 1500 mark mesечно.

Ze bežen pregled oglasnika vam pokaže, da je agencij, ki posredujejo pri najemu in oddaji stanovanj, več kot trideset. Pri tem pa ne gre pozabiti, da mnogi sploh ne oglašujejo v časopisih. Večina agencij se ukvarja tudi z naku-

Marsikdo bi si želel poleg bicikla še stanovanje, ki bi bilo večje od njega (Foto: B. P.)

pom in prodajo - vseh skupaj naj bi bilo po naših informacijah okrog 150. Nekatere naj bi poslovale tudi na črno. In kaj vam nudi agencija? Našla naj bi vam stanovanje, ko pa z lastnikom podpisete pogodbo o najemu, agencija do vas nima več obveznosti. Poleg enomesečne najemnine pa vam mnoge zaračunajo tudi vpisnino, ki se giblje od 1500 tolarjev naprej, in tudi ogleda stanovanj. Ravno tako, kot se iskanci običajno vpisejo v več agencij, tudi lastniki svoja stanovanja ponudijo več agencijam. Le-te pa so povezane v stiri večje informacijske sisteme, tako da trg stanovanj sploh ni tako razdrobljen in tudi

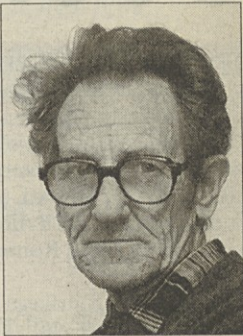
agencije si tako ne konkurirajo - v korist odjemalcev seveda, kot se zdi na prvi pogled. In kako si agencije razdelijo provizijo? Enostavno, polovico dobi tista, ki stanovanje vpiše v informacijsko mrežo, polovico pa tista, ki stanovanje potem odda. Mogoče se vam zdi, da agencije poberejo previsoko provizijo. V tem primeru vam naša zakonodaja omogoča, da na sodišču vložite civilno tožbo in zahtevate znižanje previsokega plačila. Toda to je bolj teoretična možnost oziroma na tem področju se nimamo sodne prakse. Na zvezi potrošnikov so se povedali, da imajo kar nekaj pritožb na višino provizij, ki

so jih pobrale agencije za posredovanje pri nakupu in prodaji nepremičnin. Ravno zaradi določitve višine provizij bi tako tudi v Sloveniji, kot to poznajo zahodne države, potrebovali poseben zakon o posredovanju pri nepremičninah, ki bi določil pravila igre in zascitil potrošnika. Prav tako pa lahko upamo, da bosta vlada in parlament čim prej potrdila nacionalni stanovanjski program, ki predivdeva tudi ustanovitev najemniškega fonda neprofitnih stanovanj in stanovanjske hranilnice, kar bo gotovo olajšalo reševanje stanovanjskih problemov.

Mateja Bertoncely

Perry,
go home

PETER BOZIC

Usoda je nepredvidljiva, je pa tudi taka, da moras z njo živeti, če hočes ali ne. Tako je tudi s Springlo maroglo. Ze prejšnjic sem opisal tega stonogega insekta, ki se zaleze povsod in si privosci vse barve in pripadnosti ter je pravnji simbol za SDSS oziroma za njene vodilne in tudi manj vodilne člane. Springla marogla je razpoznavna ze iz

aviona. Zalezla se je v agencijo za placilni promet, na nizje ravni Sove, v sindikate, na sodisca, visja in nizja, na tozilstva... Springla marogla je rdece rdeca, saj ima enake ideje kot partija v sedemdesetih letih, ko je iztrebljala liberalizem, je pa tudi crno crna kot pred drugo svetovno vojno. Takrat se je zalezla pod kozo banu in vsej Dravski banovini, zupnikom, kaplanom in kmetom v kasce, na njive, v gostilne, solske zbornice, na posto, zeleznico, celo na tramvaj-komando. Belo bela Springla marogla pa danes nastopa kot kaka Devica Orleanska, zavita v devisko belino, nedolzna in postena nekako tako kot Janez Jansa. Kar predstavljajte si ga v belem pajcolanu pri birni, v kratkih belih dokolenkah in z venckom marjetic okoli glave! Ta poosebljena nedolznost nastopa v Zarišcu, v dnevniku, prvem in drugem, v Utripu in Forumu, pa ceprav ima pod kiklo brzostrelko, ki ji je ostala od razprodaje oroza.

V Slovenijo je pred kratkim prisel tretji najmočnejši clovek najmočnejše države na svetu William Perry, ki je prinesel s seboj tisto, kar postavlja Slovenijo v povsem drugačno luc, kot bi bilo to vseč Springli marogli. Naša država se je namreč znašla v prvi vrsti za sprejem v Nato. Vsi, ki hočejo zmanjšati pomen tega največjega slovenskega uspeha po osamosvojitvi in mednarodnem priznanju, nas vlečejo za nos, čes da sta Nato in Evropska unija enaka stvar. Ni res. Lahko si v Natu, pa nisi v EU, lahko si v EU, pa nisi v Natu. Toda dejstvo je, da je Slovenija skupaj z Madžarsko in Cesko sedaj locirana v prvi varnostni coni Nata, medtem ko zunaj ostajajo Poljska, Hrvaska, Bolgarija, Romunija, Latvija, Litva, Estonija itd. To je za Slovenijo bolj pomembno kot pridruženo ali kakršnokoli ze članstvo v EU, saj EU pomeni gospodarske odnose, ki so po Mencingerju itak naša usoda, Nato pa pomeni varnost pred balkanskimi plemeni, ki svojih medsebojnih problemov se niso sposobna reševati drugače kot z ognjem in mečem. Kdo pa pravi, da tudi nas ne bi mogla doleteti kaksna balkanska norost, na primer »osvoboditev« Svete Gere. Plemena bolje stojijo z mišicami kot z diplomacijo. Mi pa smo kratki pri mišicah.

Vendar pa vsa ta dejstva naše Springle marogle cisto nič ne motijo. Izrinili so jo iz ministrstva za obrambo, zato je sedaj zanjo tudi Perry samo navaden turist, če ze ne agent ameriskega imperializma, ki bi rad spremenil Slovenijo v dezelo Coca-cole, namesto da bi bila dezela farovžev, rdece rdecih, crno crnih in belo belih vzdihov k bogu.

Zato je sklepna misel Springle marogle: Perry go home! Kajti on ji pljuva v njen predvolilni golaz s polento.

NOVINARSKA KONFERENCA PREMIERA JANEZA DRNOVŠKA

Temeljni pogoj za ureditev odnosov s
Hrvaško je rešitev vprašanja meje na morju

V odnosih z Italijo je Slovenija pripravljena sprejeti posrednika

LJUBLJANA - Slovenija postavlja pri odnosih s Hrvaško kot temeljni pogoj ureditev morske meje, pri čemer je njeno izhodišče že ves čas nespremenjeno: praktična suverenost nad Piranskim zalivom in prost prehod na odprto morje. Po besedah predsednika slovenske vlade Janeza Drnovška so se stališča obeh strani glede tega že močno zblizala, tako da bi do dogovora lahko prislo že na srečanju v Mariboru.

Kot je znano, pa je prislo do razpustitve hrvaskega sabora, v predvolilnem času pa ne kaže sprejemati tako pomembnih odločitev. Slovenija čaka, da bo Hrvaska dovolj zrela za dogovor, je dejal Drnovšek, pri čemer pa ni želel govoriti o podrobnostih. Poudaril je, da bi bil dogovor glede meje, ki bi bil v skladu s slovenskimi stališči, temelj za sporazume na drugih področjih, pri čemer pa se je treba zavedati, da nobena stran ne more biti absolutni zmagovalec, ampak mora vsaka malo popustiti. Tudi glede Italije Slovenija ne namerava pristati na

sporazum, ki bi bil ugoden le za eno stran. Drnovšek je ocenil, da so odnosi med Slovenijo in Italijo v celoti dobri, razen težav z nepremičninami optantov, ki otežujejo vključevanje v Evropsko unijo. Sporazum med državama bi bil sicer mogoč, vendar le, če bi Slovenija v celoti popustila. Slovenija ima pri odnosih z Italijo načelno podporo vseh članic EU, a prevladuje politični realizem. Pripravljeni smo sprejeti tudi posrednika, o katerem se je govorilo tudi na sestanku zunanega ministra Thalerja z luksemburskim kolegom Poosom. Posrednik naj

bi preučil italijanske zahteve in ugotovil, ali se za pridruženo članstvo v EU od Slovenije ne zahteva več kot od drugih kandidat. Gospodarsko sodelovanje z EU je dobro, podpis sporazuma pri tem nima kaksne posebne praktične, pač pa bolj simbolno vrednost. Pridruženo članstvo tudi ne zagotavlja polne vključitve v EU, ki se

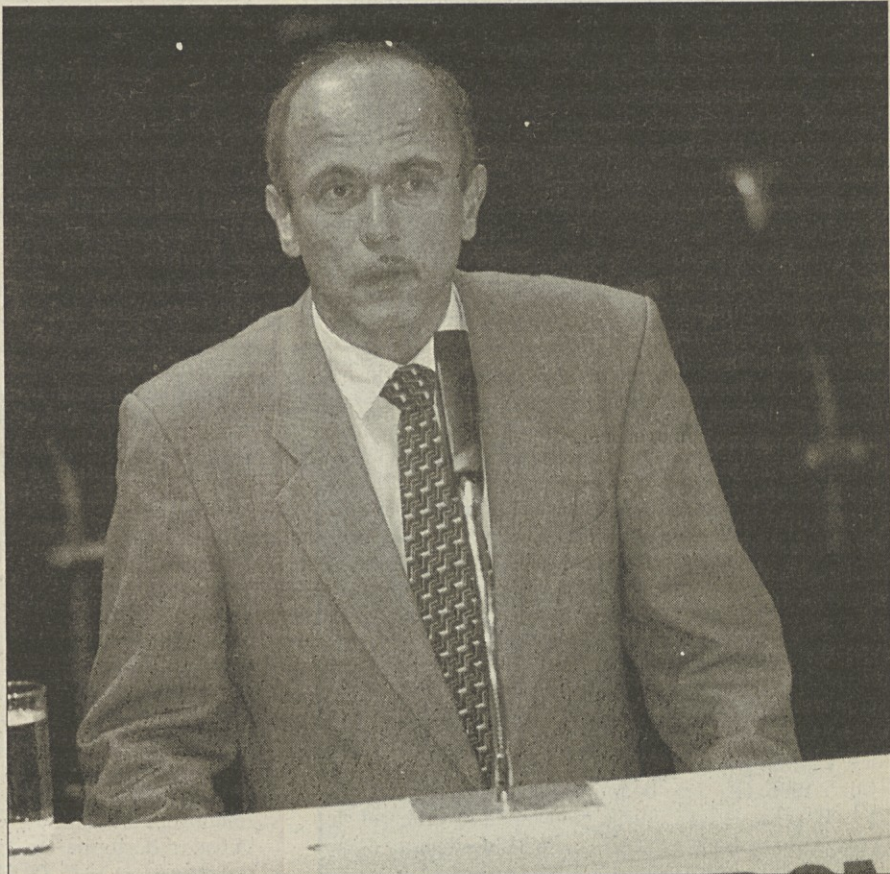
vse bolj ukvarja s svojimi notranjimi vprašanji.

Stiki z Italijo so v tem trenutku na nižji ravni kot doslej, vendar je pričakovati tudi ponovno srečanje zunanjih ministrov. Predsednik Drnovšek je napovedal tudi možnost, da bi se se letos sesel z ameriskim predsednikom Billom Clintonom.

Bostjan Lajovic

Drnovšek je tudi povedal, da vlada zelo resno računa, da naj bi proračun za prihodnje leto sprejeli do konca leta. Vlada zato že pripravlja dokument, prihodnji teden pa naj bi se začelo medresorsko usklajevanje stevil. Na začetku oktobra naj bi torej proračun že obravnavala vlada. Drnovšek je se enkrat poudaril, da bodo vztrajali pri zahtevi, naj bo rast proračuna manjša od načrtovane rasti javne porabe. Premier je novinarjem povedal, da intenzivna proračunska pogajanja potekajo tudi v koaliciiji. Rezultate usklajevanja o otroškem dodatku pa je ocenil kot sprejemljiv dogovor.

Na novinarsko vprašanje, ali skuša vladna koalicija z uvedbo verouka v osnovne sole rešiti svoj obstoj, je premier odgovoril, da o tem vprašanju vlada ni govorila. Končno odločitev sprejema parlament, ki je slisal tudi argumente ministra za solstvo. (T. S.)

FILM / V BENETKAH SO ZABLEŠČALA NOVA IMENA

Prihodnost za Georga in Ahna

BENETKE (dpa) - Götz George je bil na 52. beneškem filmskem festivalu proglašen za najboljšega glavnega igralca, kar pomeni zanj doslej največjo nagrado. 57-letni igralec, ki je nemškemu občinstvu prirsal k srcu v vlogi komisarja Schimanskega in vihravega reporterja v Shtonku, je dosegel mednarodno veljavo z odlično uprizoritvijo množičnega morilca Fritza Haarmanna v filmu Romualda Karmakarja Ubijalec.

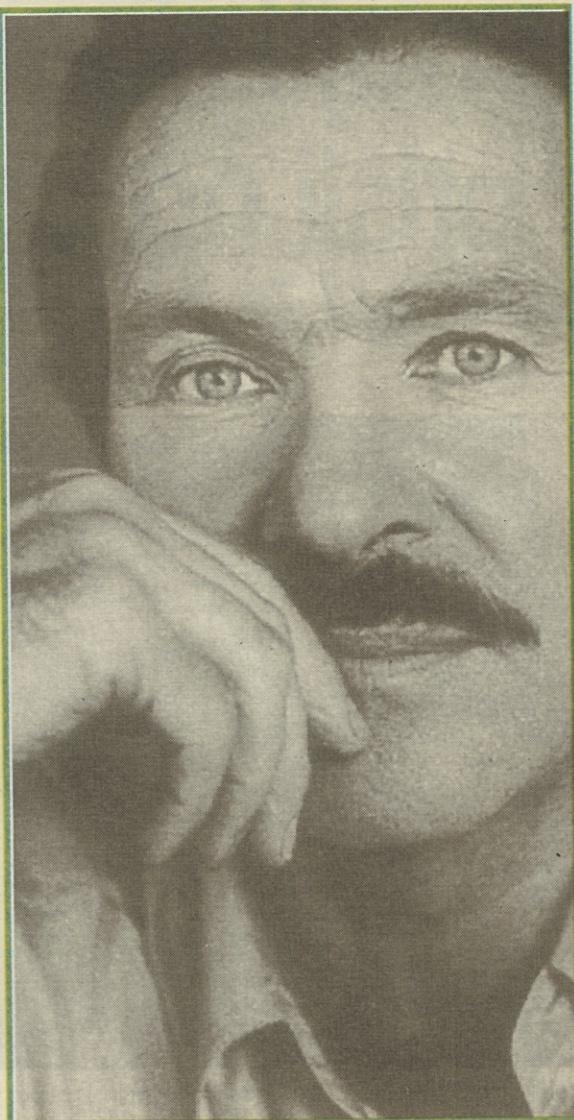
Ze na začetku filmskega festivala je George veljal kot favorit za Coppa Volpi, nagrado za najboljšega igralca. Tudi sam je bil prepričan v vase. »Uspelo mi je,« je dejal po končani predstavitvi filma. »Uspešna nam je prava majhna mojstrovina.« Po njegovih besedah mu je slo predvsem za to, da bi občinstvu nazorno predstavil neskončno zapletene miselne procese in trpljenje Haarmanna. Ta zahtevna vloga je morda zanj pomenila življenjski izziv.

Podelitev nagrad letošnjega festivala ni minila brez zapletov. Prireditelji so s protesti proti francoskim jedrskim poiskom v Mururoari prekinili aktivisti organizacije Green Peace.

Prireditelji se je po incidentu odvijala z že kar nevljudno hitrostjo, da bi se končala v času, predvidenim za televizijski prenos. Nosilec nagrad so celo posegali v besedo.

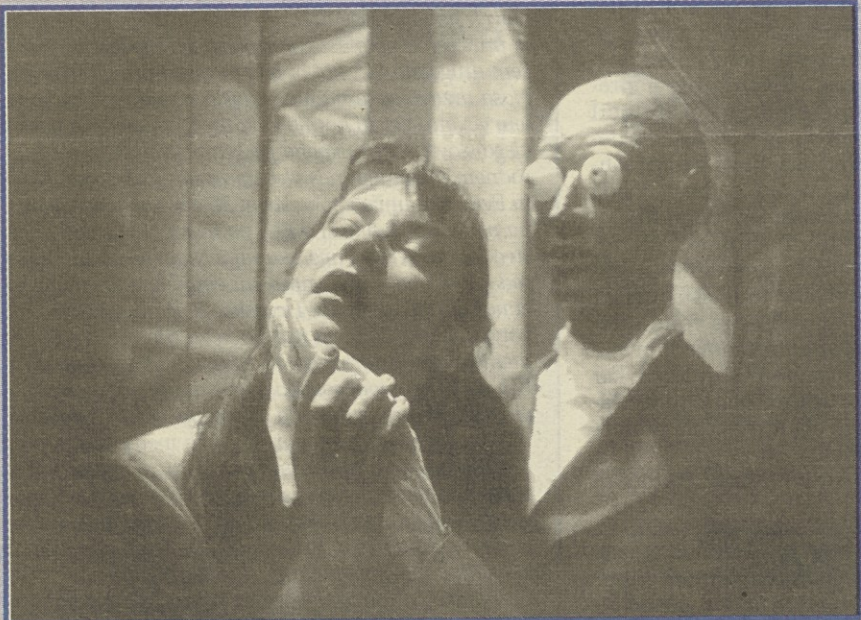
Presenetljiva je bila podelitev zlatega leva francosko-vietnamskemu igrane-

mu filmu Cyclo Trana Ahna. Zaradi brutalnih prizorov je film pri mnogih kritikih naletel na odpor. Tako je Corriere della Sera poročal o »krvavem levu« in »delu, polnem grozot«. Za 32-letnega režiserja pa pomeni nagrada prodor. Po osvojitvi zlate kamere s svojim prvenecem Vonj po zeleni papaji v Cannesu 1993 je to zanj že drugo mednarodno priznanje. Skozi zgodbo nekega voznika rikse na kolesih, ki se vedno globlje zapleta v kriminalna dejanja, predstavlja Tran Ahn mračno podobo današnjega Vietnama. Z ostrim očesom neizprosno prikazuje družbo ob prelomu - na eni strani polno poslovnega elana, na drugi pa kopico kaznivih dejanj in umorov.

Goetz George - nemški igralec na poti med zvezde

NOVO NA ODRU

V Celici nastopajo igralci enakovredno s scenski elementi (Foto: D. A. Gomez)

Celica

Emil Hrvatin: Celica, koncept in režija Emil Hrvatin, igrajo Neda R. Bric, Damjana Cerne, Petra Govc k. g., Nataša Barbara Gracner, Zeljiko Hrs, Olga Kacjan, Uros Macek, Maruša Oblak, Sandi Pavlin, Robert Prebil, Ivan Rupnik, Marinka Stern, Dario Varga, Aleksandra Veljković k. g., Slovensko mladinsko gledališče, politična in intimna premiera predvčerajšnjim, poslovna premiera včeraj, sakralna premiera danes ob 19.30, artisticna premiera danes ob 21. uri. SMG bo začelo sezono z ljubljansko premiero avtorskega projekta Emila Hrvatina Celica, ki je bil prvič izveden na zagrebškem Eurokazu 29. junija. Predstava je tako pri občinstvu kot pri kritikih doživela dober odziv. Slednji so poudarili, da so igralci mladinskega gledališča znali odigrati zahteven režijski koncept dogodka v času, ko se posamezniki iščejo na odru in v realnem življenju. Dogodek sam po sebi je nov pristop k sodelovanju med gledalci in dogajanjem, ki ni v vsej predstavi strogo postavljeno na oder. Gledalci si sami ustvarjajo svojo sliko, ko kukajo v območja celic, v katerih skrito živi dogajanje. Tako gledalec postaja dejavni sodelavec pri sestavljanju podobe Celice. (K.Z.)

NA KRATKO

Ministrstvo obsoja SGP N. Gorica

LJUBLJANA - Ministrstvo za kulturo je sporočilo, da obsoja skrajno nekulturno dejanje gradbenega podjetja SGP Nova Gorica, ki je dobesedno vdrla s kamionom na oder Primorskega dramskega gledališča, poskodovalo opremo in izpostavilo vso občutljivo tehnologijo gledališča vremenskim nepravilnostim.

Tak vdor pomeni najprej neposredno materialno škodo, pomeni pa se večjo škodo na račun sezone delovanja gledališča, saj je s tem vandalskim posegom v prostore, kjer se odvija gledalski ustvarjalni proces, prekinjen repertoar in obisk gledalcev tega gledališča. Dejanje vnaša v naš kulturni in javni prostor nasilne in nezakonite posege kot metodo reševanja sporov. Se manj pa je to opravičljivo, ker je to gradbeno podjetje po ministrstvu znanih dejstvih in podatkih izvršilo samo del svojih pogodbenih obveznosti in zato tudi ministrstvo za kulturo meni, da do izplačila ni upravičeno, dokler ne izpolni svojih obveznosti. PR

Glasbeni cikelus v Grand hotelu Union

LJUBLJANA - Letos bo cikelus »Slovenski glasbeni umetniki - poustvarjalci in sogovorniki« vnovič, in v razsirjeni obliki, zazivel v Modrem salonu Grand hotela Union. Na pobudo direktorja hotela Bogdana Lipovska je cikel oblikoval Tomaž Lorenz. Na osmih nedeljskih popoldnevih (enkrat mesečno od septembra do aprila, ob 18. uri) bo mogoče brezplačno prisluhniti kratkim koncertom solistov in komornih skupin ob izidu njihovih najnovejših kompaktnih plošč, ki jih bodo na popoldanskih srečanjih tudi predstavili. Pogovor z nastopajočimi bosta v drugem delu vodila Tomaž Lorenz in Pavel Mihelcic. Jutri bo cikel odprl trio Luwigana, v naslednjih mesecih pa bo mogoče slišati se Slovenski oktet, pihalni kvintet Slowind, pianista Bojana Goriska, Ljubljanske madrigaliste, Ljubljanski godalni kvartet, violinista Dejana Bravničarja in pianistko Mojco Pucljevo ter Slovenski barocni trio. (M. Z.)

Mednarodni seminar za flavtiste

LJUBLJANA - V času od 24. do 30. septembra bo v Grand hotelu Emona v Bernardinu pri Portorožu 1. mednarodni mojstrski seminar slovenske flavtistke Irene Grafenauer. Flavtistka, ki koncertira solistično in v raznih komornih skupinah po vsem svetu, bo priredila vrhunski seminar za mlade flavtiste in flavtistke ter jim v tednu dni skusala pokazati cimvec svojega bogatega znanja. Seminarja se bo udeležilo več kot trideset flavtistik in flavtistov iz Avstrije, Nemčije, Francije, Svice, Italije, Hrvaske in Slovenije. Danes zvečer, na predvečer začetka seminarja, bo v Avditoriju Portoroz komorni koncert Irene Grafenauer in nemške harfistke Marie Graf. Igrali bosta skladbe za flavto in harfo skladateljev Händla, Bacha, Mozarta, Donizettija, Chopina in drugih. (A. Z.)

Igen gostuje v Italiji

MURSKA SOBOTA - Danes se bo v Teatro Pala-Mostre v Udinah v Italiji začelo tekmovanje baleta in sodobnega - umetniškega plesa za območje dežel Alpe Adria. Plesni teater Igen Studia za ples iz Celja se bo tako predstavil z dvema koreografijama Igorja Jelena Sepet in Pobegnimo v svetlejšo prihodnost. V preteklem petnajstletju se je Plesni teater Igen v tujni predstavi v Kanadi, Kubi, Rusiji, Španiji, Nemčiji, Italiji, Avstriji, Turčiji, Ukrajini, Madžarski, Bolgariji, Poljski, Hrvaski, Makedoniji, Bosni in Hercegovini in Jugoslaviji. PR

NATEČAJI

Natečaj za prvo samostojno razstavo

V programskem konceptu Galerije SKUC je že od začetkov njenega delovanja (1978) prirejanje prvih samostojnih razstav mladih, se neujeljavljanih slovenskih likovnih umetnikov. Pri pripravi programa za leto 1996 bodo s tovrstnimi razstavami nadaljevali, prvič pa so se odločili za izbor na osnovi javnega natečaja. Udeležijo se ga lahko likovni umetniki, ki v letu 1996 še ne bodo dopolnili 35 let. Prijave, ki jih bodo v Galeriji SKUC sprejemali do 7. novembra (informacije Nataša Ogrin, Stari trg 21, 61 000 Ljubljana, tel. 061/216 540), morajo vsebovati konceptualno predstavitev projekta, biografijo, fotodokumentacijo najnovejših del in kataloge oziroma druge tiskovine, če jih avtor ima. (V. U.)

Fotografski natečaj

Revija Mladika razpisuje natečaj za fotografije za naslovno stran revije. Tematika ni obvezna, vendar mora ustrezati značaju revije, to je: narava, okolje, letni časi, etnografija, nasi spomeniki, nasi prazniki. Nagradili bodo najboljši tri, za prvo mesto pa je predvidenih 200 tisoč lir nagrade. Udeleženci naj pošljejo svoje izdelke (največ tri fotografije) do 31. decembra na naslov: Mladika, Fotografski natečaj 1995, ulica Donizetti 3, 34133 Trst. (A. Z.)

Literarni natečaj

Revija Mladika razpisuje 24. nagradni literarni natečaj za izvirno, se ne objavljeno črtico, novelo ali cikel pesmi. Teksti v prozi naj ne presegajo deset strani, v ciklusu poezije pa naj bo izbor največ desetih pesmi. Vsi teksti ostajajo v lasti Mladike. Nagradjeni teksti bodo objavljeni v letniku 1996, lahko pa bodo objavljeni tudi nenagradjeni teksti, za katere bo komisija mnenja, da so primerni za objavo. Rokopise je treba poslati do 31. decembra na naslov: Mladika, ulica Donizetti 3, 34133 Trst. (A. Z.)

PANORAMA ODTUJENEGA / UMETNOST, KI PROPADA V TUJIH KLETEH (2)

Vittore Carpaccio: Prihod beneškega podestata Sebastiana Contarinija v Koper

Izdelano leta 1517, olje na platnu, 205 x 154 cm, nekoč v koprskem muzeju.

Medtem ko delo sicer ni podpisano, se je na levi strani slike ohranil napis z letnico MDXVII. Sodi med dela, ki so jih italijanske oblasti hkrati z drugimi najpomembnejšimi umetninami, ki so jih stoletja hranili v obalnih mestih, arhivskim, arheološkim in drugim kulturno-zgodovinskim gradivom odtujile in predvsem v letih med 1940 in 1944 preselile v notranjost Italije (se danes se večina umetnostnega gradiva nahaja na sedežu italijanske spomeniško-varstvene ustanove, na Nadzorništvo za kulturno dediščino v palači Venezia v Rimu, in sicer v zapecatenih zabojih; dostopna niso niti italijanski strokovni niti siceršnji javnosti). Slika dokumentira dogodek v Kopru, in sicer prihod podestata (najvišje mestne funkcije) iz beneške plemiške družine Contarini v mesto 27. januarja leta 1515. Sebastiano Contarini je v Kopru ostal do 17. aprila 1518, z njim in pokroviteljstvom družine Contarini pa nekateri povezujejo tudi naročilo za to in se nekatere druge Carpacciove slike. Slika ima velik pomen za koprsko zgodovino; ponuja namreč portret mestnega predela (platee communis oziroma današnjega osrednjega koprškega Titovega trga) in dokumentira slavnostni dogodek s koprskimi veljaki, ki je potekal pred odprtimi vrati mestne katedrale. Delo je v umetnostnozgodovinski literaturi različno ovrednoteno; mnenja posameznih strokovnjakov segajo od trditve, da gre za v likovnem smislu nepomembno Carpacciovo delo, na katerem prevladujejo prispevki delavnice, do mnenja, da gre za pomembno sliko iz poznega Carpacciovega opusa (kar pa bi bilo seveda možno natančneje raziskati le, če bi bilo delo dostopno).

Slika so sprva hranili v dvorani koprškega mestnega sveta, po ustanovitvi mestnega muzeja leta 1911 pa so jo hranili v muzeju. Italijanske oblasti so sliko odvzele 20. junija 1940 (kar dokumentira tako imenovani verbalni di rito, potrdilo o odvzemu slike) in odtlej javnosti ni dostopna. Po dostopnih podatkih je bila slika nazadnje restavrirana leta 1935. (V. U.)

V. Carpaccio: Prihod beneškega podestata Contarinija v Koper, 1517

RUSIJA / ZARADI NEPLAČANIH RAČUNOV

Vojaške baze brez elektrike

Za las preprečili jedrsko katastrofo

MOSKVA - V kaosu postkomunistične Rusije se utegne zgoditi, da zadnji trenutek preprečijo fuzijo jedrskih reaktorjev, da pride do prekinitve povezav med raketnimi izstrelisci in vojaškimi generalstabi, da zmanjka električne energije v vesoljskih izstreliscih in v silosih z jedrskimi konicami ter da nadzorniki poletov kratkoma prepustijo usodi letalo, s katerim je potoval ruski predsednik Boris Jelcin.

Za ta kaos so krivi krajevni birokrati, ki lahko zaradi neplačanih računov za elektriko ogrozijo državno varnost. Zadnji primer se je pripetil predsinocnim v nekem pomorskem oporišču na Polotoku Kola, kjer se nahajajo zastarele jedrske podmornice, ki cakajo na demontazo. Ker oporišče ni plačalo računa za elektriko, so mu prerezali električne žice. Izpad električnega toka je ustavil naprave za ohlajevanje reaktorjev, tako da je obstajala resna nevarnost jedrske katastrofe. Elektriko so znova priklopili, ko je poveljnik oporišča odločno zagrozil funkcionaljem krajevnega elektrogospodarstva.

Po incidentu je poveljnik severnomorskega brodograditeljskega podjetja Oleg Jerofejev ukazal svojim podrejenim, naj tudi z orožjem preprečijo podobne izpade električnega toka.

To ni prvi primer, da je kratkovidnost krajevnih birokratov spravila v zagato ruske oborožene sile. Pred enim letom, 21. septembra 1994, so kontrolnemu centru za strateške rakete zaradi neplačanih računov izklopili električno energijo, tako da je bila Rusija do vklopa električnih agregatov za nekaj minut nemocna v primeru jedrskega napada.

Pred tednom dni se je nekaj podobnega zgodilo vesoljskemu izstreliscu v Plesetsk, kjer hranijo tudi jedrske konice. Tri dni prej so izklopili elektriko vojaškemu radarskemu sistemu v Kaliningradu. Podobna usoda je avgusta doletela tri vojaška oporišča na baltičnem območju. V težavah pa se je znašel tudi predsednik Jelcin, ko je s svojim letalom letel v južno Rusijo, ker so izklopili električno energijo oporiščem za radarsko kontrolo poletov.

ZDA / ZBIRANJE SREDSTEV ZA VOLILNO KAMPANJO

Hollywood vsestransko podpira Billa Clintona

Clinton in podpredsednik Al Gore sta v Los Angelesu zbrala 1,6 milijona, od aprila pa že 19,2 milijona dolarjev

LOS ANGELES - Ameriški predsednik Bill Clinton lahko računa na vsestransko podporo Hollywooda za svojo prihodnjo volilno kampanjo, kot se je to zgodilo tudi leta 1992. Predsinocnim je prav v prestolnici ameriške filmske industrije uspešno končal zbiranje sredstev za predsedniške volitve leta 1996. V Los Angelesu je zbral 1,6 milijona dolarjev, od aprila do septembra sta torej Clinton in podpredsednik Al Gore zbrala kar 19,2 milijona dolarjev. Clintonovemu vabilu na predsinocno večerjo so se odzvali najuglednejši hollywoodski igralci in igralki.

Na sliki (telefoto AP): predsednik Clinton med filmskim igralcem Jamesom Belushijem in svojim podpredsednikom.

INDIJA / ČUDEŽ, PREVARA ALI POLITIČNA ZAROTA?

Čudež mleka je razveselil hindujce, saj menijo, da se jim obetajo zlati časi

Kipi hindujskih božanstev so sprejeli mleko, ki jim ga obredno ponujajo verniki

DELHI - Vsi se sprašujejo, ali je slo za nadnaravni pojav, kot trdijo nekateri, ali za prevaro. Nekateri menijo celo, da je »čudež mleka«, do katerega je prišlo v četrtek v Indiji, pravcata politična zarota. »Pojav bi moral biti dobro znamenje, a glede na to, da živimo v hudih casih, bi bil lahko tudi slabo znamenje,« je brahmin enega od templjev v središču Delhija dejal o dogodku, ki je v četrtek presenetil vernike številnih indijskih mest in obiskovalce nekaterih hindujskih templjev v Nepal, Veliki Britaniji in ZDA.

V prvih jutranjih urah so kipi hindujskih božanstev Sive in Parvati oziroma kipi pripadnikov njune družine (njun sin Ganes s slonjo glavo, kobra, ki varuje Sivo med meditacijo, in bik Nandi) začeli srkati mleko, ki so jim ga kot ponavadi obredno ponudili verniki. Božanstva so prenehala srkati mleko sele pozno zvečer. Med brahmini vseh templjev glavnega mesta se je dan po dogodku razširila vest, da se bodo čez nekaj dni hindujci vsega sveta sesli v Mathuri, nedaleč od Delhija, in sele takrat izvedeli, kako naj si tolmacijo izjemni dogodek.

Seveda se s trditvijo, da je slo za čudež, ne strinjajo vsi. Združenje racionalistov iz Delhija, ki je v četrtek nemudoma poslalo svoje opazovalce v številne templeje glavnega mesta, je na primer ugotovilo, da je bil čudež v resnici preprost fizikalni pojav. Tako meni tudi doktor Dhruv Ra-

in z državnega zavoda za znanost in tehnologijo, ki je dejal: »Ce namakate katerokoli kamnito površino, v tekočini nastane kapilara, ki posrka manj goste kapljice. Le če je kohezija med manj gostimi molekulami močnejša od privlačne sile med tekočino in površino stene, tekočina ne bo posrkana.«

Številne so tudi politične razlage dogodka. Najbolj je razširjeno mnenje, da gre za prevaro hindujskih skrajnežev. To teorijo potrjuje tudi poročanje nekaterih vernikov, ki so izvedeli za

čudež, ko so jim sredi noci telefonirali sorodniki, pa tudi neznanci, da bi jih obvestili. Svetovni svet hindujskega nadvlado (zlasti nad muslimani), trdi, da je čudežni dogodek znamenje, da bo prihodnje stoletje naposled stoletje premoci hinduizma.

Kakorkoli si ga razlagamo, je dogodek nedvomno segel globoko v zavest milijonov hindujskih, kar dokazuje dejstvo, da so samo v Delhiju verniki božanstvom ponudili več kot stiri milijone litrov mleka.

Kipi hindujskih božanstev pijejo mleko tudi na domovih britanskih Indijcev

LONDON - Mrzlca »čudeža mleka« je okuzila tudi britansko hindujsko skupnost. Ko se je v noči na soboto razširila vest, da kip boga Nandija v templju londonskega predmestja Southall srka mleko, je več kot deset tisoč ljudi idolu z bikovo glavo ponudilo mleko. Pred templjem se vije neskončna vrsta ljudi, ki imajo v rokah steklenice in tetrapake mleka. Pred kipom se poklonijo in z žlico izlijejo nekaj mleka v usta kamnitega kipa.

Do »čudeža« pa ni prišlo v no-

vem največjem londonskem hindujskem templju, a po trditvah očividcev se podobni »čudeži« dogajajo na domovih pripadnikov hindujske verske skupnosti. Najbolj zejen je baje kip boga Sive na domu Ashe Ruparelle, ki v nekaj urah spi je kar sedem litrov mleka.

Odzivi ljudi, ki so prisostvovali čudežu, so protislovni. Nekateri odkrito govorijo o prevari, drugi pa so zaprepadeni. Med britanskimi hindujci prevladuje prepričanje, da je to znamenje

rojstva novega boga, ki bo svet rešil zla.

Poleg vernikov se seveda pred kipi gnetejo tudi novinarji, fotoreporterji in seveda radovedneži. Med temi je neki katolican včeraj povedal, da je po naravi skeptik, da ne verjame v Marije, ki jočejo krvave solze, a da ne more zanikati, kar je videl na lastne oči.

S »čudežem« so trenutno zadovoljne predvsem trgovine v Southallu, ki so prodale vse svoje zaloge mleka, zato upajo, da se bo pojav nadaljeval.

Srečen konec lova na zveri, ki so pobegnile iz živalskega vrta

WASHINGTON - Pripadnikom varnostnih sil je uspelo zaslediti in ubiti 15 levov, ki so v sredo pobegnili iz zasebnega živalskega vrta v gozdovih na jugu ameriške zvezne države Idaho. Agenti serifovega urada okrožja Bannock so poudarili, da so vse pobegle zveri ujeli in ubili, preden bi koga napadle.

Lova se je udeležilo na desetine policistov oziroma pripadnikov drugih varnostnih sil, potem ko je več zveri pobegnilo iz nedržavnega živalskega vrta v bližini vasi Lava Hot Springs. Lov je trajal celo noč in se je nadaljeval v četrtek, ko so popoldne naposled zasledili se zadnje tri leve na prostosti. Lovci so bili opremljeni z ostrostrelskimi puškami in s helikopterjem z infrardečimi napravami za iskanje toplotnih virov, ki je bil potreben, ker so se zivali skrile v gorate predele v okolici mesteca.

Krajane, ki jih je vest o pobeglih zvreh seveda zelo prestrašila, je serifov urad s pomočjo medijev opozoril, naj ostanejo doma, dokler nevarnost ne bo mimo. Zveri so pobegnile iz živalskega vrta, znanega pod imenom »Ligertown« (Mesto levov in tigrov), kjer sta lastnika Robert Fieber in Dotti Martin gojila leve in tigre oziroma »ligre«, krizance obeh vrst zveri. Krajevne oblasti so bile precej pomanjkljivo obveščene o tem živalskem vrtu, poudarile pa so, da jim državni zakon ne dovoljuje, da bi posegale. Zakon namreč prepoveduje, da bi se serifov urad ukvarjal z eksotičnimi živalskimi vrstami, tako da je policija šele po pobegu dobila dovoljenje za preiskavo živalskega vrta, da bi ugotovila, koliko zivali je se ostalo v njem in kako so zveri pobegnile.

JUGOSLOVANSKI ZDOMCI SO VEDNO ŽIVELI V NACIONALNO LOČENIH SKUPNOSTIH

Bosanski konflikt je doma tudi na pariških ulicah

»Francoski« Srbi so hujši nacionalisti kot njihovi bratje v domovini

Na tleh ležijo vreče z zdravili in oblekami, na zidu visi zemljevid Bosne in Hercegovine. Prostovoljci in somisljeniki, ki so bili na nedeljski masi, prihajajo in odhajajo. Člani društva Sloga ne pomagajo prebivalcem Sarajeva, ampak njihovim sovražnikom. Se pred hrvaško ofenzivo na Krajino, pred »pokoli«, ki so jih tu vedno zanikali, ker so si jih »izmislili zahodni mediji«, so poudarjali, da so »agresorji« v Bosni tamkaj živeli »Turki«.

Rue du Simplon v Parizu. Kot bi bili v Srbiji: na ulici stoji cerkev, kavarna, trgovina in urad za humanitarno pomoč. Zemljevid Bosne na zidu simbolizira sanje o etnični delitvi bosanskega ozemlja in se kljub diplomatskim prizadevanjem nikakor ne sme spremeniti: srbsko ozemlje je pobarvano s svetlo zeleno barvo, majhen del muslimanskega pa s temnejšo zeleno. V sobi pravoslavne cerkve visi slika vojskega poveljnika bosanskih Srbov Ratka Mladića, oblečenega v uniformo. Potem ko obiskovalci nedeljske mase poljubijo ikono, zenske sedejo na eno stran, moški na drugo. Po končani masi je na vrsti srbska nacionalna pijaca - slivovka. Delavci, zaposleni v gradbeništvu, lastniki tekstilnih delavnic in predstavniki cerkve - prav vsi so ze pred Natovimi napadi in hrvaškim napredovanjem vedno znova poudarjali, da so Srbi žrtve »zahodnih agresorjev«. In to le zato, ker so pravoslavne vere. Združeni narodi, svetovne velesile, Vatikan, secesionisti iz nekdanje Jugoslavije, prav vsi so se »združili proti njim«.

Francija se je odpovala tradicionalnemu prijateljstvu

Vatikan z milijardami financira Hrvate. Hrvati so Evropski uniji dali 500 milijonov dolarjev, s katerimi so si kupili njihovo pomoč. Papež je nekod izjavil, da »je treba Srbe iztrebiti«. Francija s svojimi »pseudofilozofi« in »laznimi televizijskimi poročanji« vedno znova zali Srbijo - v primerjavi z besnimi pogovori, ki ste jim lahko pričali, so to le nedolžne izjave. Neki starček, ki ima sive lase pokrite s sajkačo, rjove od besa: kriči, da se je Francija sramotno odpovala tradicionalnemu prijateljstvu s Srbi in da bo napako spoznala sele, ko bo imela na svojem ozemlju dvajset milijonov Arabcev. Mozaikar je cedalje bolj razburjen, zato ga morajo pomiriti. Ze več kot petindvajset let je golist, vendar je svojo člansko izkaznico pripravljen vrniti: jezno jo vrže na mizo. »Taksen je postal, ker ga je Francija 'izdala', prej je bil čisto drugačen,« pove njegov prijatelj.

Ivan Djurić, prav tako Srb, nam je njegovo jezo pojasnil z besedami: »Nekateri v Franciji živijo Srbi so večji rojalisti kot kralj, so celo večji nacionalisti kot Srbi, ki živijo v

Srbiji. Okuzeni so z beograjsko propagando, ki jo sirijo srbske paravojske organizacije.« Djurić, nekdanji Milosevičev protikandidat za srbsko predsedstvo, se predstavlja kot nasprotnik nacionalizma, kot demokrat. V Franciji živi že stiri leta, ustanovil je Gibanje za demokratične svoboščine, ki se zavzema za obnovo »jugoslovanskega prostora«, v katerem bi živeli vsi narodi. Opozarja, da Srbija izgublja svojo inteligenco, saj

o življenju jugoslovanskih izseljencev v Franciji. Ekmecić, bosanski Musliman, ima na ulici Traversière v bližini železniške postaje Gare de Lyon knjigarno, ki je - kot poudarja - »edina v Evropi«, kjer lahko kupite knjige, ki so izšle v nekdanjih jugoslovanskih republikah. Zaradi vojne in embarga so se police v njej precej spraznile, cedalje manj je tudi kupcev. Knjige, napisane v srbohrvaškem jeziku, sad težej po združitvi dveh jezikov, kupcev ne zanimajo, saj zdaj Hrvati tiskajo svoja dela v latinci, Srbi v cirilici, jezika pa imata tudi svoje značilnosti. Hrvati, ki živijo v Parizu, dobijo knjige po drugih poteh. In Srbi - kje kupujejo knjige? Ekmecić je že razveljavil

sti. »Vedno je s strahom prestopil prag jugoslovanskega veleposlanstva v Parizu. «Nikdar nisem sel sam, ker sem se bal, da me bodo ugrabili, drogiralili in poslali v Jugoslavijo.«

Srbskim izseljencem, ki živijo v Franciji, gre beseda Jugoslavija lažje z jezika, saj za njih Jugoslavija pomeni uresničenje sanj o veliki Srbiji; meni Nicolas Alilović, po rodu Hrvat. Pravi, da se v federativni ureditvi ni težko zavzemati za enotnost ter se proglasiti za strpnega in odprtega do drugih narodnosti, če imas v rokah vso oblast. To pa so imeli Srbi, poudarjajo Hrvati!

Se danes so pariški Srbi »presenečeni« nad separatizmom svojih sosedov. »V Srbiji so s Hrvati

Pariz, kot ga vidijo očarani obiskovalci...

vije, se je nasprotje med različnimi narodi se poglabilo, čeprav so se skupnosti ze prej oblikovale po nacionalni pripadnosti, vedno so bile ločene med seboj, res pa je, da je - vsaj občasno - prišlo do določenega »prinskega« sožitja. Delovala so celo »jugoslovanska« društva, čeprav so bila pravzaprav srbska, kar je seveda razu-

Ceprav je v nazivu omejena Jugoslavija, ta predstavlja le Srbijo in Crno goro.

»Srbi, ki so emigrirali v Francijo po prvi svetovni vojni, so se raje predstavljali za Srbe kot za Jugoslovane, saj je bilo dejstvo, da si Srb, dobro priporočilo,« je povedal Ekmecić. Prav nasprotno pa leta 1945 ni bila prednost biti hrvaški emigrant: Hrvati so bili ustaši, fašisti, ki so v Zagrebu med nacistično okupacijo ustanovili prohitlerjevsko državo, odgovorni so za pokole, predvsem srbskega prebivalstva. Danes je hrvaška skupnost rehabilitirana, v ulici Bagnolet stoji skoraj nova katoliška cerkev, ki jo krasijo lepa steklena poslikana okna. V njej je tudi soba za različna srečanja. Cerkev se vzdržuje s prispevki vernikov, polovico potrebnih sredstev pa prispeva pariška nadškofija. V primerjavi z ne preveč veliko in osivelo srbsko cerkvijo je hrvaška - vsaj od zunaj - videti bogatejša. Verniki tudi govorijo lepo francosko kot obiskovalci srbske cerkve na ulici Simplon. So tudi bolj izobraženi? »Ne, le bolj kulturni,« bodo odgovorili vprašani, ki bodo poudarili nevednost srbskih kolegov in jo pripisali »dolgotrjni turski nadvladi nad Srbi«...

Priseljenci se imajo za boljše delavce od Francozov

Res pa je, da ni velike razlike med srbskimi in hrvaškimi priseljenci: oboji opravljajo iste poklice - v gradbeništvu, tekstilni industriji ali umetnosti. Med francoskimi arhitekti in slikarji je veliko priselkov iz nekdanje Jugoslavije.

»Jugoslovanski izseljenec nima manjvrednostnega kompleksa. Celo nasprotno: počuti se močnejšega od Francoza, sposobnejšega, ima se za boljsega delavca,« pravi Ekmecić. Morda ima v predmestju delavnico ali trgovino. »V določenem obdobju je bilo v Franciji približno osem tisoč majhnih jugoslovanskih podjetij,« pravi. Veliko, glede na podatek, da predstavlja jugoslovanska emigracija le nekaj več kot sto tisoč ljudi! Vrednote hrvaške in srbske narodnostne skupnosti se med seboj bistveno ne razlikujejo: pri obeh imata velik pomen družina in vera. Ivan Curak, svetnik za gospodarska vprašanja na

hrvaškem veleposlanstvu, pravi, da gre za nekakšen refleks »ogroženega naroda«, ki je značilen tudi za Srbe, čeprav včasih nekoliko pretirava.

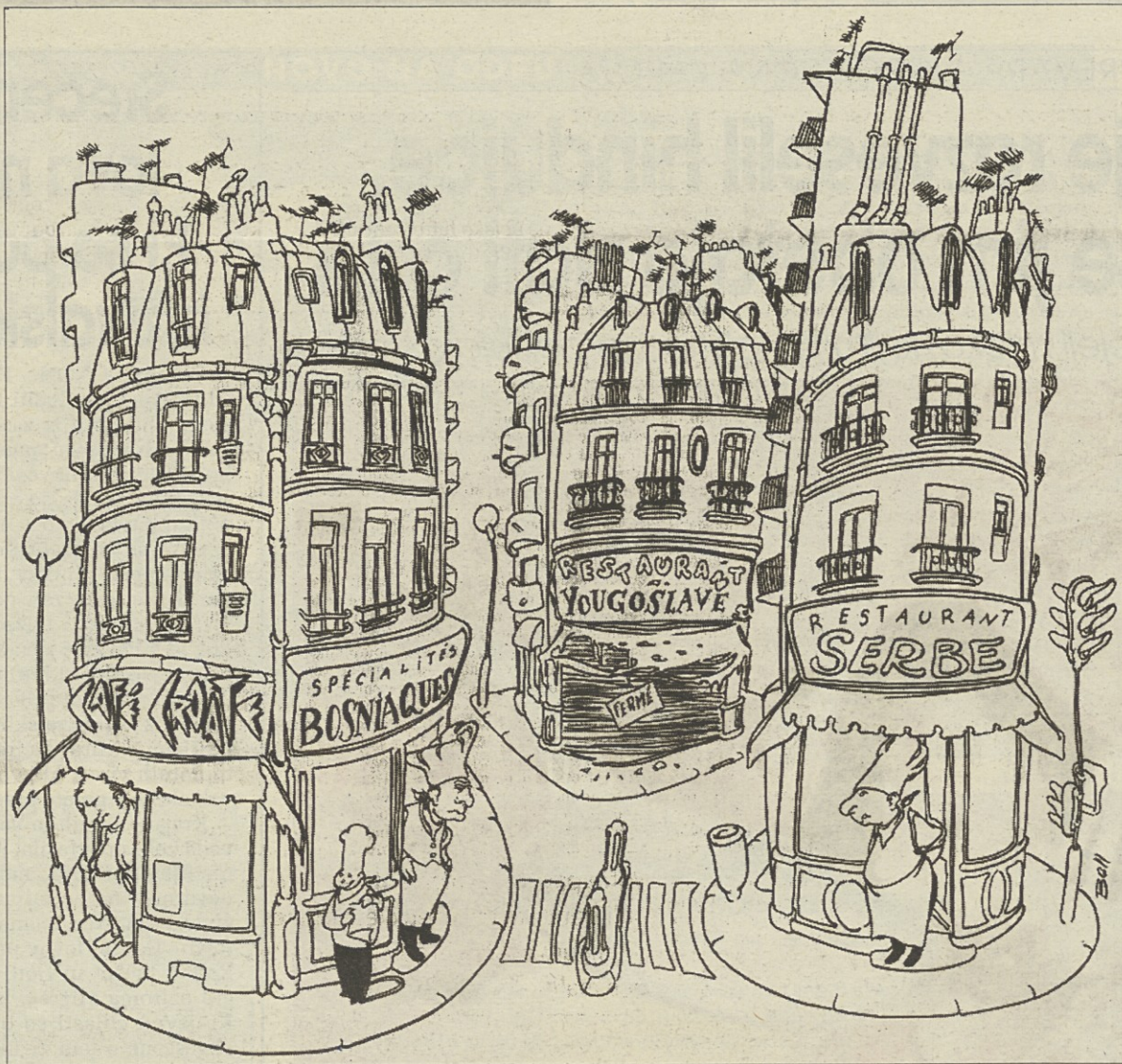
Ivan Janković, predsednik srbske skupnosti v Franciji, pravi, da se zavzema predvsem za ohranitev srbskih korenin in obrambo srbskih stališč, tudi na francoskih sodišcih. Sam - sicer neuspešno - piše na uredništva tiskanih medijev, ker hoče »povedati resnico, kajti francoski časniki jo prikrivajo, saj ubogajo tiste na vrhu«.

V Parizu se Nobelov nagradjenec ne bi dobil dostojne službe

Sprejem bosanskih beguncev vedno znova dokazuje francoski odnos do tujcev. Prisledki kmalu spoznajo »francosko zaprtost«, saj je »egoistična Svica sprejela osemkrat več beguncev« kot Francija, ne bo pozabil poudariti Ivan Djurić. Koliko jih je sprejela Francija? Natančni podatki so težko dostopni, verjetno prav zato, ker državi niso v ponos. »Menim, da je Francija v zadnjih treh letih sprejela približno pet tisoč bosanskih beguncev,« v am bo povedal Faik Dizdarević, član Sarajevskega društva. Begunci so si v Franciji le s težavo našli delo. Po Dizdarevićevih besedah na primer nekdanji direktor sarajevske televizije opravlja delo nočnega čuvaja, njegova žena, po izobrazbi kemik in strokovnjakinja za strupe, pa je v Franciji navadna sobarica.

Kljub uspešni politični karieri, sposobnostim in poznanstvom pa Ivanu Djuriću nobena pariška univerza ni ponudila ugodnega položaja. Pravi, da izseljenec nima administracija izredno zaprta, »kot bi se bala tuje intelektualne konkurence«. »Tudi če bil bil Nobelov nagradjenec za fiziko, mi v Parizu ne bi ponudili profesojskega mesta na univerzi. Dandanašnji si je Marie Curie nemogoče zamisliti.« Uzaljen je, saj vendar odlično obvlada francosino, sram ga je celo, da je frankofil. Ne razume, da se Francija odpoveduje intelektualni eliti vzhodnoevropskih držav, ki je pripravljena »delati državi v dobro«, hkrati pa bi pripomogla tudi k razvoju demokracije v njihovi domovini.

Charles Vanhecke / Le Monde

...in hudomušni domačini

inženirji, profesorji in znanstveniki odhajajo v ZDA, študenti pa v Kanado in Avstralijo. Za svoje sonarodnjake z ulice Simplon je Ivan Djurić seveda izdajalec. Ne upa si v pariške lokale, kjer se zbira jo Srbi, čeprav so mu v Beogradu odprta vsa vrata. V Parizu se Srbi zbirajo v več bistrojih.

Vez z rodno deželo je treba obdržati

»Srbi se po končanem delu sestajajo v lokalih, ker se v njih počutijo kot doma. Čeprav v Parizu nekateri živijo že zelo dolgo, nekateri pa so rojeni v Franciji, se vsi obnašajo kot izseljenci. Hočejo obdržati vez z rodno deželo Srbijo,« je razložil Fadil Ekmecić, avtor dela

najemno pogodbo in bo zaprl vrata edine jugoslovanske knjigarne zunaj ozemlja nekdanje Jugoslavije. Kako naj sploh deluje srbsko-hrvaška knjigarna? Kako se lahko nekdo proglasi za Jugoslavana? »Ko moram izreči to besedo, se mi zafakne jezik,« prišnava v Parizu živeli Hrvat Neven Simac. »Za nas je bila Jugoslavija - zapor.« Dobro ve, kaj se je zgodilo Hrvatom, ki so se po večletnem bivanju v tujini vrnili domov in končali v zaporih, potem pa so bili spet izgnani. »Titova policija je bila vedno proti Hrvatom in Albancem, le redko proti Srbom. V Franciji so bili umorjeni stiri nasprotniki jugoslovanskega režima, vsi hrvaške narodno-

lepo ravnali, Srbi na Hrvaskem pa so bili vedno zapostavljeni,« vam bo zatrdil obiskovalec bistroja nasproti pravoslavne cerkve, po narodnosti Srb. Srb je od nekdanj pripravljen dokazati svojo gostoljubnost in hrabrost - ta se je izkazala že v turskih casih. Srbi so eden najstarejših evropskih narodov, med drugo svetovno vojno se niso povezali z okupatorjem, o vprašanjih, ali so Bosanci Srbi in ali je Bosna le »naravni podaljšek« hrvaškega ozemlja, bi lahko večno razpravljali...

Jugoslovanska društva so bila v resnici srbska

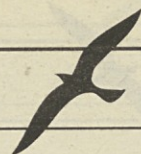
Potem ko so se v Franciji v zadnjih letih naselili ljudje iz nekdanje Jugosla-

mljivo, saj Srbi predstavljajo tri četrtine jugoslovanske diaspore v Franciji. Po razpadu federacije je večina »jugoslovanskih« institucij ostala v srbskih rokah, tudi imen niso spremenile: zato boste nasproti muzeja Beaubourg opazili Jugoslovanski kulturni center, ki je jugoslovanski le po imenu, sicer pa je odvisen od beograjskih oblasti in obiskujejo ga samo Srbi. Vprašanja, zakaj je center »jugoslovanski«, nikar ne postavite njegovi direktorici gospe Glusević, pa tudi o »nekdanji« hrvaški se ni pripravljena pogovarjati. »Zakaj nekdanji?« bo ogorčeno vprašala.

»Naša domovina se vendar imenuje Zvezna republika Jugoslavija!«

**Reševalne akcije
so potekale z ameriške
letalonosilke Theodore Roosevelt.**

NOVICE

Luknja v avstrijskem proračunu

DUNAJ - Za leto 1996 se avstrijskemu finančnemu ministru Staribacherju obeta 50 milijard silingov velika luknja v proračunu, ki jo bo treba zamašiti. Vlada koalicijske socialdemokratov in ljudske stranke naj bi to dosegla brez povišanja oziroma uvedbe novih davkov, le z varčevanjem pri izdatkih, kar pa ne bo enostavno. Čeprav so se socialni partnerji že zedinili o ukrepih, s katerimi bi privarčevali približno 30 milijard silingov, finančnemu ministru se vedno manjka skoraj 20 milijard. Od kod jih bo vzel, ni jasno. Zvezni kancler Vranitzky je dejal, da se pogajanja na politični ravni končujejo in da bo vladi uspelo zmanjšati primanjkljaj, vendar bo sanacija prizadela tudi gospodarstvo in zaposlene. Cilj finančnega ministra je, da primanjkljaj za leto 1996 ne bi prekoracil 90 milijard silingov, nikakor pa ne »magicne meje sto milijonov«, zlasti ker naj bi tudi letošnji primanjkljaj znašal vsaj 15 milijard silingov. Ta je posledica slabe turistične sezone, številnih stečajev in »eksplozije« stroškov za socialo. I.L.

Pokol v Angoli

LUANDA (Reuters) - Včeraj je na severu Angoli skupina oboroženih razbojnikov, potem ko je neuspešno poskusila ukrasti hrano, pobila najmanj 17 ljudi, med njimi veliko žensk in otrok. Do napada je prišlo v vasi, ki je v rokah pripadnikov uporniškega gibanja Unita, v bližini mesta Negage. Ni se znano, ali so napad res zakrivali uporniki. Vlada in Unita sta novembra 1994 podpisali mirovni sporazum, da bi končali 19-letno uničujočo državljansko vojno. Kljub številnim pogovorom o ustavitvi sovražnosti je ozračje okuženo z nezaupanjem, nasilje pa se nadaljuje.

JAPONSKA

Hašimoto prevzel vodstvo LPD

Liberalni demokrati ostanejo v koaliciji

TOKIO (Reuters) - Japonski minister za trgovino Riutaro Hašimoto je bil včeraj izvoljen za predsednika Liberalnodemokratske stranke (LDP), največje stranke v koaliciji premiera Tomiicija Murajame. Hašimoto je brez težav opravil s svojim strankarskim tekmečem, ministrom za pošto Junicirom Koizumijem.

Novi voditelj LDP je dobil 239 glasov parlamentarnih poslancev in 65 strankinih glasov (en strankin glas pomeni deset tisoč glasov članov stranke), medtem ko je Koizumi zbral 72 poslanskih in petnajst strankinih glasov. Volitev se je udeležila le dobra polovica članov stranke. Hašimoto je pred strankarskimi volitvami poudarjal zavze-manje za večje davčne in monetarne spodbude za

gospodarstvo ter podprl strukturne gospodarske reforme. Čeprav ima minister za trgovino sloves dobrega poznavalca in reševalca težav, pa analitiki od njega ne pričakujejo korenitih sprememb gospodarske politike, če se bo po spomladanskih parlamentarnih volitvah povzpел na premierski položaj. Reformno usmerjeni člani LDP so namreč stranko zapustili, tako da v njej namesto odprtosti in liberalizma

zdaj prevladujeta nacionalizem in konservativizem. LDP bo se naprej podpirala koalicijsko vlado, čeprav partnerja (socialisti in stranka Sakigake) nista ravno navdušena, ker se bosta morala usklajevati z »jastrebov« Hašimotom.

Ekonomisti domnevajo, da bo vlada pod pritiskom LDP v prihodnjih mesecih povečala javne izdatke, ki naj bi pospešili gospodarsko rast, medtem ko bo nujno potrebna deregulacija japonskega gospodarstva postavljena na stranski tir. Gospodarski program novega voditelja največje japonske stranke predvideva znižanje davkov na

Zamenjava na vrhu LDP je razburila tudi tokijsko borzo

zemljišča in vrednostne papirje, kar mu prinaša priljubljenost v finančnih krogih, vendar bodo nacrtovalne spremembe zelo počasne, saj vsemogočna birokracija ostaja japonska sveta krava. Strokovnjaki se strinjajo, da so

Hašimotovi reformni predlogi preveč kratkoročni in preozko usmerjeni. Njegov pogled je tradicionalen; zavzema se za tradicionalne davčne spodbude gospodarstvu in tradicionalno usmerjeno industrijsko politiko.

NOV PROGRAM REŠITVE JAPONSKEGA GOSPODARSTVA

Finančno ministrstvo bo nekonkurenčnim podjetjem namenilo za 14.200 milijard jenov spodbud

NEW YORK - Skorajda ključna značilnost šestih japonskih paketov davčnih spodbud za gospodarstvo v zadnjih treh letih je bilo dejstvo, da niso zadovoljili ne pričakovanj opazovalcev ne potreb gospodarstva. To do neke mere velja tudi za zadnji poskus, toda čas sprejetja tega paketa in njegov obseg sta spodbudna. Kot ponavadi nacrt - ki ga vlada imenuje za največjega doslej - predvideva vrsto ukrepov, ki so jih vsebovali že prejšnji proračuni, in precej takih, ki temeljijo na željah, ne na resničnih možnostih japonskega gospodarstva. Finančno ministrstvo trdi, da nacrt vsebuje za 14.200 milijard jenov spodbud, toda le polovica tega zneska predstavlja dejanska dodatna sredstva za gospodarstvo.

Čeprav bo dodatna javna poraba nižja od objavljenega zneska, ta se vedno predstavlja znatno spodbudo. Znaša nekaj več kot 1, 5 odstotka bruto narodnega proizvoda.

Monetarna politika je bila z napovedanim paketom ukrepov olajšana pritiska. Enodnevnne obrestne mere so padle na doslej najnižjo raven, to je 0, 3

odstotka, kar je 0, 2 odstotka manj kot pred šestimi meseci. Delno oživljanje trga vrednostnih papirjev je vplivalo tudi na porast zaupanja, ki je bilo v začetku leta zelo majhno.

Toda japonsko gospodarstvo je doživelo že toliko nenadnih kriz, da večina gospodarstvenikov dvomi o uspešnosti vladnih ukrepov. Vlada

vztrajno podcenjuje resnost gospodarskih težav in precenjuje učinke svojih ukrepov; skupaj s centralno banko tokrat sicer napoveduje ostrejši pristop k reševanju težav, toda le nekajmesečna vladna aktivnost gospodarstva ne bo ozdravila.

Ce se vrednost jena v primerjavi z dolarjem ne bo povečala, se bodo dvignile domače cene potrošnih dobrin. Pomembno pa je, da fiskalna in monetarna ekspanzija vplivata na dvig domačega povpraševanja. Doslej odločenost vlade, da ostro ukrepa, in val optimizma, ki je temu sledil, nista imela zazelenege učinka.

Po poletju, ki so ga označile gospodarske težave, lahko vlada upa, da so grožnje finančnemu si-

stemu pojenjale. Toda podatki, ki jih je izdala tokijska banka Shoko, opozarjajo, da stevilo stečajev narašča, kar kaže na to, da dolгови znotraj bančnega sistema se ne bodo začeli upadati.

Se en preizkus vladne odločnosti, da se spopade s problemi, bo začetek gospodarske deregulacije. Brez tega bo edini izhod iz gospodarske krize se vedno spodbuda izvoza z znižanjem vrednosti jena. Japonski potrošniki in trgovinski partnerji si ne želijo sepajočega japonskega gospodarstva, ki bi ga bremenili še trgovinski spori z ZDA. Vlada je od poletja naredila že precej korakov v pravo smer, toda najtežji del poti se sele zacena.

Financial Times

38 ...

... let je liberalnodemokratska stranka LPD vladala Japonski. Njena vladavina se je končala pred dvema letoma, potem ko so v javnost prišla poročila o vpletenosti vodilnih članov LPD v sumljive finančne posle. Zdaj je vodstvo LPD prevzel Riutaro Hašimoto, ki naj bi stranko na naslednjih volitvah popeljal k absolutni večini v japonskem parlamentu. Stranka LPD nacrtnje, da bo Hašimoto po zmagi na naslednjih volitvah, ki naj bi potekale najpozneje čez dve leti, zasedel položaj predsednika japonske vlade. Liberalnodemokratska stranka je največja stranka v vladni koaliciji, ki jo vodi Tomiicija Murajama.

PORTRET

Junak, ki je Američanom izrekel zgodovinski »ne«

TOKIO - Riutaro Hašimoto (Telefoto: AP), planinec, ki se ukvarja tudi s kendom, je clovek, za katerega japonski konservativci upajo, da jih bo resil spon neucinkovite koalicijske vlade brez pravega programa. Hašimoto je privlačen moski, ki je priljubljen pri volikah, dobil priznanje za najbolj elegantno oblečenega Japonca in v javnosti vedno nastopa s strogim izrazom na obrazu - torej idealni voditelj.

Vendar bi lahko njegov temperament in nacionalizem pomenila tudi težave. Novi predsednik japonske Liberalnodemokratske stranke (LDP) bi najbrz sprožil kar nekaj diplomatskih isker, če bi postal predsednik japonske vlade. Oseminpetdesetletni Hašimoto se je pokazal kot doslej najtrši japonski pogajalec v »nadaljevanji« amerisko-japonskih trgovinskih sporov, ki se vlečejo že nekaj desetletij. V začetku leta Hašimoto na pogajanjih ni hotel popustiti ameriskim pritiskom za večjo odprtost japonskega avtomobilskega trga. Washington je grozil z omejitvijo uvoza japonskih luksuznih avtomobilov, kar bi Japonsko stalo skoraj šest milijard dolarjev.

Pogajanja z ameriskim trgovinskim predstavnikom Mickeyjem Kantorjem je Hašimoto opisal kot kendo: »Ce nisi pozoren na nasprotnika, jih dobiš po glavi.« Na prejšnjih pogajanjih so Japonci dobesedno v zadnji sekundi popustili Americanom. Tokrat je Hašimoto ostal neomajen, tako da v končnem sporazumu ni določeno stevilo avtomobilov in avtomobilskih delov, ki bi jih morali Japonci uvoziti. Doma je postal junak, ker je državi, ki ji je Japonska zadnjih petdeset let vedno rekla »da«, končno rekel zgodovinski »ne«.

Njegov vzpon v vrh LDP je zbudil upe pri tistih, ki so prepričani, da je stranka v koaliciji s socialisti premiera Murajame izgubila svojo moč. Ce bo postal predsednik vlade, bo Hašimoto na najvišji položaj v kabinetu prinesel bogate politične izkušnje. Sin nekdanjega ministra za izobraževanje je bil v parlament prvič izvoljen s šestindvajsetimi leti. Na začetku kariere se je posvetil predvsem vprašanju socialnega varstva, leta 1978 pa je postal minister za zdravstvo, kar je bil prvi od starih stolčkov. Pozneje je bil imenovan za finančnega ministra, vendar je moral leta 1991 odstopiti s položaja.

Najbolj sporno je Hašimotovo predsedovanje Japonskemu združenju družin zrtev vojne, saj je uzalil Azičce, Washington in tudi koalicijske partnerje. Ostro je nasprotoval temu, da bi se Japonska opravičila za agresijo v drugi svetovni vojni, ker bi po njegovem prepričanju s tem omalovazevali spomin na japonske vojne veterane in žrtve vojne. Se oktobra lani je dejal, da je vprašanje, ali je Japonska res napadla azijske države, »občutljiva stvar razlage«.

Sebastian Moffett / Reuter

NE LE CHIRAC, TUDI AMERIČANI IN RUSI SE ŠE NISO ODREKLI JEDRSKEMU OROŽJU

Svet si je prezgodaj oddahnil od jedrske nevarnosti

Haaško sodišče je zavrnilo tožbo Nove Zelandije, ki je hotela Franciji preprečiti nadaljevanje poskusov na Mururoi

PARIZ, HAAG (Reuters) - Mednarodno sodišče ZN v Haagu je včeraj zavrnilo tožbo Nove Zelandije, s katero je zeleda preprečiti Franciji, da bi se naprej izvajala jedrske poskuse. Novozelandski ministrski predsednik Jim Bolger je po odločitvi sodišča dejal, da naj Francija ne bo pretirano navdušena nad izidom glasovanja, saj bo novozelandska vlada tudi v prihodnje pritiskala na Pariz.

Francoske oblasti so bile presenečene nad ostrimi protesti mednarodne skupnosti zaradi obnovitve jedrskih poskusov v južnem Pacifiku. Predsednik Jacques Chirac se je odločil izpeljati napovedane poskuse tudi zato, da bi mednarodni skupnosti dokazal odločnost »države, ki nekaj pomeni«.

Čeprav je Francija pričakovala val protestov, pa se je zmotila v oceni njihove silovitosti. Francoski predsednik Chirac je obljubil, da predvidoma ne bodo izvedli vseh osmih nacrtovanih poskusov. Evropske partnerje je skušala Francija pomiriti

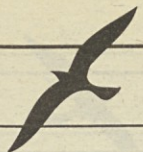
z obljubo o nekakšnem francoskem jedrskem deniku nad Evropo v okviru Zahodnoevropske unije. Edina koristna posledica protijedrskih protestov naj bi bila lazja sklenitev sporazuma o popolni prenehanju izvajanja jedrskih poskusov v prihodnje leto, Francija pa je že obljubila, da bo omenjeni sporazum podpisala. Protesti proti jedrskim poskusom pa imajo še en razlog, ki je morda celo pomembnejši od ogorčenja nad poskusi - ogorčenje nad izpolnjevanjem jedrskega arzenala v trenutku, ko so bili ljudje prepričani, da je hladna vojna dokončno za-

njimi in da bo orožje tolikšno rusilne moči v »novem« svetu kmalu postalo nepotrebno.

Sporazum o zmanjšanju strateskega jedrskega orožja START II, ki sta ga leta 1993 podpisala ameriški predsednik Bill Clinton in ruski predsednik Boris Jelcin, predvideva precejšnje zmanjšanje jedrskega potenciala obeh strani. Protijedrski protesti ne smejo biti osredotočeni samo na francoske jedrske poskuse, temveč se morajo usmeriti tudi v izvajanje omenjenih sporazumov in doseg sporazuma o popolni prepovedi jedrskih poskusov. Določila sporazuma START I so zaradi razpada Sovjetske zveze začeli izvajati sele po tem, ko so se Ukrajina, Belorusija in Kazahstan odpovedali statusu jedrskih sil. V skladu z določili sporazuma START II

naj bi ZDA in Rusija obdržali približno po tri tisoč jedrskih glav, sporazum pa predvideva tudi možnost nadaljnega zmanjšanja jedrskega orožja. To zmanjševanje naj bi zajelo tudi jedrske sile, kot je Francija. Dolocil sporazuma se niso začeli izvajati, kljub polemiki o dokončni odpravi jedrskega orožja, ki je spremljala podpis. V ameriskem kongresu ratifikacijo sporazuma START II zavlačuje novi republikanski predsednik senatnega odbora za mednarodne odnose Jesse Helms, ki poskusa ameriško zunanje ministrstvo reformirati tako, da bi mu odtegnil pravico odločanja o razoroževanju, humanitarni pomoči in obveščevalnih zadevah. V Rusiji pa nasprotovanje sporazumu narašča sora-zmerno z ameriskim zavlačevanjem. O tem vpra-

sanju je posredno govoril tudi ruski poslanec Aleksander Počinok. V govoru o krizi na območju nekdanje Jugoslavije je obtožil ZDA, da »so si prilastile položaj edine supersile na svetu«. Rusko ratifikacijo pa ogroža tudi odločitev senata o namestitvi protibalističnega obrambnega sistema v letu 2003, kar je v nasprotju s sporazumom o protibalističnih raketah. Rusija je že zagrozila, da bo izstopila iz sporazuma START II, če bodo ZDA kršile določila o protibalističnih raketah. Za jasno jedrsko prihodnost je treba rešiti nekaj ključnih vprašanj, odločilnega pomena pa je prav izvajanje sporazuma START II. Svetovna javnost bi se morala zato preusmeriti od pacifiških poskusov na jedrske arzenale, ki jih je treba se odstraniti.

BLIŽNJEVZHODNI MIROVNI PROCES

Sporazum preložen

Glavna vprašanja rešena

TABA - Izraelski zunanji minister Simon Peres in vodja PLO Jaser Arafat se včeraj nista dogovorila o razširitvi palestinske samouprave na Zahodnem bregu, vendar sta oba poudarila, da bosta sporazum poskusala doseči danes zvečer. Peres je novinarjem povedal, da sta bili obe strani zelo blizu sporazuma, vendar so morali pogajanja prekiniti zaradi zidovskega sabata, ki se začne s petkovim sončnim zahodom.

»Uspelo se nam je sporazumeti o vseh bistvenih vprašanjih,« je dejal Peres. »Sabat mi narekuje, da moram delo prekiniti, vendar se bomo jutri ob sončnem zahodu vnovič sestali v Tabi in poskusali v nekaj urah rešiti preostala sporna vprašanja.«

Peres in Arafat na maratonskih sestankih v egiptovskem letovišču Taba skusata doseči dolgo pričakovani sporazum o razširitvi palestinske samouprave. Kot je povedal Saheb Erakat, predstavnik

palestinskih oblasti, je ostalo nerešenih se 18 točk. Predstavniki obeh strani so se strinjali z dokumentom, katerega splosni koncept je umik izraelske vojske iz Hebrona, kjer med sto tisoč Palestinc živi 400 Zidov, v mestu pa bo za varnost odslej skrbelo 400 pripadnikov palestinske policije. Pod nadzor palestinske policije pa zaenkrat ne bodo sodila območja, kjer živijo Zidje, in sicer vse do določitve njihovega končnega statusa.

Mukotrpa pogajanja so tako izčrpala Ahmeda Koreja, da se je onesvestil (Telefoto: AP)

Pogajanja o dokončnem statusu območij Hebrona, naseljenih z zidovskim prebivalstvom, se bodo začela leta 1996. Palestinski in izraelski pogajalci so zamudili veliko rokov za sklenitev sporazuma o umiku izraelskih enot iz Hebrona, za zadnji rok pa so si določili 21. september. Vce-

raj zjutraj so vodjo pogajalcev palestinske delegacije Ahmeda Koreja, znane tudi pod imenom Abu Alaa, prepeljali v bližnjo izraelsko bolnišnico, saj je bil od nenehnih naporov tako izčrpan, da je izgubil zavest. Po Peresovih besedah njegovo zdravstveno stanje ni kritično. Arafat je

dejal, da bo tudi zaradi tega prislo do zamude pri sklenitvi sporazuma. »Prepričan sem, da bomo kljub zdravstvenim težavam Ahmeda Koreja pogajanja nadaljevali in jutri zvečer dosegli sporazum,« je se dejal vodja Palestinske osvobodilne organizacije.

Vafa Amr / Reuter

ANALIZA

Ankara ima pred seboj še dolgo pot v Evropo

Zadnja javnomnenjska raziskava je pokazala, da islamiste podpira čedalje večje število volilcev

ANKARA - Morda je vodja turskih socialdemokratov izstopil iz koalicije zato, da bi povzročil nekatere spremembe. Dejansko pa je Deniz Bajkal dosegel le to, da bo Turčija v naslednjih dvanajstih mesecih v globoki politični krizi. Predčasni volitve, za katere se zavzema socialdemokratska Republikanska ljudska stranka, verjetno ne bo. Tudi prihodnja turska vlada neglede na to, kdo jo bo vodil, verjetno ne bo sprejela pomembnih odločitev na področjih gospodarske reforme in demokratizacije, ki že dolgo čakajo na razpravo v turskem parlamentu. V novih okoliščinah lahko Ankara verjetno tudi pozabi na carinsko unijo z Evropsko unijo.

To, da bo levo-sredinska koalicija Tansu Ciller nekega dne razpadla, je bilo jasno že prej. Stališča socialdemokratov in stranke Prava pot (DJP), ki jo vodi Tansu

Ciller, so se namreč tako razlikovala, da je pravi čudež že to, da se je vlada obdržala do zdaj. Za razpad koalicije je bil verjetno odločilen zadnji stavkovni val v Turčiji. Vec kot 160 tisoč delavcev stavka, se enkrat toliko pa se jih namerava stavkajočim pridružiti v naslednjih dneh. Stavke so v bistvu tudi protest proti socialdemokratu, ki jim v koaliciji ni uspelo uveljaviti interesov delavcev. Prav nasprotno: turski program lastninjenja je prizadel predvsem nižji sloj.

Zelja turške ljudske stranke po razpisu novih volitev se verjetno ne bo uresničila. Zmagovalci morebitnih volitev po podatkih najnovejše javnomnenjske raziskave gotovo ne bi bili socialdemokrati, temveč islamisti, ki so združeni v stranki Refah. Islamisti uživajo že več podpore volilcev kot vladajoča stranka Cillerjeve, ki jo pod-

pira le še petina volilcev. Če bi islamisti v Ankari dobili večji politični vpliv, bi bilo onemogočeno vsakršno približevanje Turčije Evropski uniji. Zato je turski predsednik Sulejman Demirel od Tansu Ciller raje zahteval sestavo nove vlade.

Verjetno se tudi zdaj ne bodo zacele nujno potrebne reforme, s katerimi naj bi zmanjšali inflacijo, rešili spor s Kurdi in crtali osmi člen zakona o boju proti terorizmu, ki za svobodno izražanje mnenja predvideva zaporno kazen. Jasno je tudi to, da bo prihodnja turska vlada v bistvu le prehodna. Novembra 1996 so namreč v Turčiji na sporedu parlamentarne volitve. Toda tako dolgo Turčija ne more čakati, saj bi se v tem primeru vpletla vojska. Stevilni turski castniki se namreč že od nekdaj imajo za »varuhe« turske politike.

Wolfgang Koydl, Süddeutsche Zeitung

TURČIJA / DEMIREL SE JE ODLOČIL

Cillerjeva bo sestavila novo vlado

ANKARA (dpa) - Turski predsednik Sulejman Demirel je v četrtek zvečer nalogo sestave nove turske vlade poveril Tansu Ciller, ki je prejšnji dan odstopila s položaja predsednice turske vlade. Sulejman Demirel je Cillerjevo sprejel v predsedniški palaci in se z njo pogovarjal dvajset minut, nakar so javnost obvestili o njegovi odločitvi.

Konservativno-socialdemokratska koalicija pod vodstvom Tansu Ciller je razpadla, potem ko se premierka s predsednikom socialdemokratske stranke Denizom Bajkalom ni mogla dogovoriti o prihodnjih smernicah koalicijske vlade. Ker konservativna stranka Cillerjeve, imenovana Prava pot, s 182 od 450 sedežev v turskem parlamentu predstavlja največjo frakcijo, je bilo pričakovati, da bo Demirel sestavo nove vlade poveril Cillerjevi.

Predsednica vlade ima zdaj dve možnosti: sestavo manjšinske vlade, ki bi lahko s pomočjo nacionalistov dosegla potrebnih 215 glasov, ali pa koalicijo z Domo-

vinsko stranko (ANAP). Predsednik stranke ANAP Mesut Jilmaz bo stopil v koalicijo le v primeru, da bo vlada že letos razpisala nove parlamentarne volitve, ki bi morale biti na sporedu se le oktobra 1996.

Preden je Cillerjeva dobila nalogo, naj sestavi novo tursko vlado, je turski javnosti v televizijskem intervjuju razložila, zakaj je koalicija razpadla. Po njenem mnenju je bil spor zaradi zahtevne poveljnika carigradske policije Necdeti Menzira, ki so jo zahtevali socialdemokrati, končni udarec za koalicijo. Menzir je 10. junija na pogrebu nekega policista, ki je bil ubit v terorističnem napadu, posredno kritiziral socialdemokrate, češ da so odgovorni za čedalje več terorizma v državi. Bajkal pa je v izjavi za zasebno televizijsko postajo Kanal-D dejal, da Cillerjeva »ni govorila resnice«. O primeru Menzir po njegovih besedah sprva s Cillerjevo sploh nista razpravljala, nato pa naj bi Cillerjeva zagotovila, da ni težav z odstopitvijo Menzira.

Turski predsednik Sulejman Demirel (Telefoto: AP)

BLIŽNJEVZHODNI GOSPODARSKI VRH PRED VRATI

Jordanci gojijo (pre)velika pričakovanja

JACK REDDEN / REUTER

AMAN - V Jordaniji trenutno sestavljajo sezname zelenih raziskovalnih projektov in sprejemajo rezervacije za vse razpoložljive hotelske sobe, ki jih bo potrebovalo več kot tisoč udeležencev bliznjevzhodnega gospodarskega vrha konec oktobra. »Mir brez konkretnih pridobitev ne more trajati,« je ameriški namestnik državnega sekretarja Joan Spero dejal na enem od številnih obiskov tujih predstavnikov pred tridnevnim vrhom. Po letu zapletenega prebivanja skozi zakonodajni proces je parlament ta mesec odobril zakon o tujih naložbah, ki je bistven za pridobitev tujega kapitala.

Z zakonom, ki je glede na bližajoci se vrh že zamujal in je moral v tisk, se preden je bil sprejet v parlamentu, so odpravili omejitve, ki je dovoljevala le 49 odstotkov tujega deleža v podjetjih. Odobritev je za pet ameriških veleposlanikov v državah Bliznjega vzhoda, ki na turneji po Združenih državah Amerike ravnokar poskušajo zbuditi zanimanje vlagateljev, nastopila ob izredno ugodnem času. Poskus ameri-

ske peterice je dokaz, da zeli vlada v Washingtonu pomagati Jordaniji in svojim vlagateljem.

Zdi se, da nameravajo na vrhu predstaviti tudi letno poročilo o svetovnem gospodarstvu, ki prvič vključuje tri pomembne udeležence: Izrael na 23., Egipt na 27. in Jordanijo na 41. mestu. Poročilo sta sestavila Lausanski mednarodni institut za razvoj menedžmenta in Svetovni gospodarski forum s sede-

zem v Zenevi, ki prav tako organizira vrh v Amanu. Kljub temu diplomati in poslovneži dvomijo o dosežkih na dvodnevnem vrhu, ki je nadaljevanje lanskega pretežno političnega vrha v Casablanci. Poskusi nekateri organizatorjev, da bi udeležence odvrgli od pogovorov o neposrednih poslih, odražajo bojazen, da bi tak potek vrha Jordance, ki so lani pričakovali hitro nagrado za konec 46-letnega vojskovanja, se dodatno razocaral. »Ljudje s seboj ne bodo dosegli celovitega razumevanja,« je dejal neki diplomat. To bi jordanke in druge udeležence utegnilo potreti, saj so sestavili dolge sezname projektov, za katere bi radi našli vlagatelje. Pričakujejo, da bo največje zanimanje zbudil seznam 27 projektov, ki jih je jordanaka

vlada izbrala s kanadsko pomočjo. Dopolnili ga bodo z vladnim seznamom približno dvestotih zasebnih projektov, enako dolgim seznamom, ki ga je sestavil zasebni sektor, in projekti, kot je načrt gradnje kanala med Rdečim in Mrtvim morjem v vrednosti več milijard dolarjev.

Druge države bodo najverjetneje prinesle svoje sezname. Izraelski, jordanški, egiptovski in palestinski predstavniki so ta mesec razpravljali o desetih regionalnih projektih, med drugimi tudi o gradnji ceste od Egipta prek Gaze do izraelskega pristanišča Asdod v vrednosti sto milijonov dolarjev. Jordanski predstavniki priznavajo, da predlagani projekti ne napredujejo, saj o nekaterih razpravljajo že od vrha

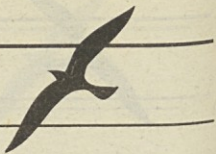
v Casablanci. »Te projekte bi morali predstaviti v Londonu, New Yorku in drugih finančnih središčih,« je dejal neki diplomat. »Državo bi morali predstaviti kot posel.« Čeprav ni verjetno, da bo prišlo do podpisov pogodb za projekte, so organizatorji odločeni predstaviti Banko za razvoj Bliznjega vzhoda. Kljub temu pa bi uradna napoved utegnila nekaj vprašanj o strukturi, posojilih in članstvu pustiti nerešenih. Vecmesečna pogajanja v prestolnicah po vsem svetu niso rešila glavnega problema - banko hočejo le Izrael, ZDA, Egipt, Jordanija in Palestinci, skoraj vse druge države pa so neprizadete, skeptične ali pa ji nasprotujejo. Evropska unija ji odkrito nasprotuje, češ da je že zdaj na voljo dovolj

primernih tovrstnih institucij. Jordanija, ki ji je ameriška privolitev v sedez banke s petimi milijardami kapitala v Egiptu razbila upanje na sedez v Amanu, je predlagala banko v Kairu in manjšo podružnico v Amanu. To bi zaradi strahu pred prevelikim številom bank utegnilo spodnesti celotno zamisel.

Celo stališča privrženec banke se zelo razlikujejo. Egipčani, Palestinci in Jordanci hočejo denar na osnovi prijateljskih odnosov, Washington pa zahteva posojanje pod ekonomskimi pogoji. »Nova institucija ne bo koristna, če ne bomo imeli projektov, ki naj bi jih financirala,« je Reuterju povedal Vasef Azar, upravni direktor Amanske poslovne banke. »Ne poznam nobenega po-

zitivnega oziroma ekonomsko izvedljivega projekta, ki ne bi našel finančne podpore. Pomoč za uresničitev dobrega projekta je mogoče dobiti kjerkoli.«

Nekateri od pričakovanih gostov na vrhu - predstavniki vlad in družb - bodo morda razočarani, ker se Bliznji vzhod v dveh letih od podpisa izraelsko-palestinskega okvirnega mirovnega načrta ni spremenil v skladu z njihovimi pričakovanji. Tisti, ki nočejo ponoviti pretiranih pričakovanj iz preteklosti, razlagajo, da je vrh v Amanu le del dolgega in težavnega procesa. »Uspeh vrha se bo pokazal v stopnji povezovanja udeležencev in njihovega predstavljanja zamisli,« je dejal eden od tujih organizatorjev. »Ne moremo jih prisiliti k podpisu pogodb.«

MENJALNIŠKI TEČAJI						
22. september 1995						
menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LIL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	84,80	85,75	11,94	12,24	7,40	7,99
A banka Koper	84,85	85,95	11,88	12,25	7,40	7,99
A banka Nova Gorica	85,05	85,95	11,95	12,26	7,40	7,99
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	85,10	86,45	12,00	12,45	7,70	8,30
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55*	84,90	85,70	11,95	12,20	7,50	8,00
Banka Vipava NG, t: 065/ 28-511	85,12	85,87	11,95	12,10	7,60	7,81
Come 2 us Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	85,35	85,760	12,07	12,19	7,60	7,95
Creditanstalt d. d.	85,10	85,80	12,10	12,25	7,50	8,10
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	84,53	85,62	12,09	12,14	7,72	7,838
Kompas Hertz Celje Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13	85,50	86,05	12,09	12,20	7,60	7,90
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	85,50	85,90	12,09	12,20	7,60	7,90
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13	85,50	85,90	12,00	12,12	7,60	7,90
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13	85,50	85,90	12,09	12,20	7,60	7,90
Kompas Hertz Bled Tel: 064/ 741-519, od 7-19, sob od 7-13	85,20	85,60	12,09	12,20	7,60	7,90
Kompas Hertz Nova Gorica Tel: 065/ 28-711 od 7-19, sob. od 7-13	85,50	85,90	12,00	12,12	7,60	7,90
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	85,00	85,60	12,09	12,20	7,60	7,90
Nova kreditna banka Maribor d.d.	84,45	85,80	12,00	12,30	7,40	8,15
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	85,20	85,70	12,03	12,18	7,40	7,95
Poštna banka Slovenije	84,75	85,75	11,20	12,20	7,15	8,15
Publikum Ljubljana, t: 312-57	85,46	85,55	12,10	12,12	7,80	7,88
Publikum Piran, t: 066/ 747-370	85,36	85,58	12,02	12,09	7,71	7,86
Publikum Celje, t: 063/ 441-485	85,60	86,00	12,08	12,20	7,60	8,04
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	85,40	85,55	12,08	12,10	7,70	8,10
Publikum Šentilj, t: 062/ 651-355	84,20	85,69	12,10	12,20	7,20	8,00
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	85,30	85,50	12,10	12,19	7,70	7,79
Publikum NM, t: 068/ 322-490	85,10	85,60	12,05	12,20	7,65	7,90
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	85,30	85,75	12,02	12,24	7,60	8,03
Publikum Portorož, t: 066/747-240	85,35	85,59	12,01	12,11	7,71	7,85
Publikum Ljubljana Miklošičeva	85,47	85,53	12,09	12,12	7,80	7,85
SKB d.d., ***	84,25	85,95	11,93	12,28	7,40	7,85
SHP Kranj, t: 064/331-741*	85,50	85,70	12,10	12,15	7,95	8,00
SZKB d.d. Ljubljana, t: 1263320	85,25	85,69	12,00	12,22	7,55	8,15
UBK Ljubljana, t:061/444-358	84,50	85,80	11,95	12,20	7,60	8,20
Upimo Ljubljana, t: 212-073	85,52	85,57	12,10	12,12	7,65	7,725
Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:*** Včerajšnji tečaji *						

BANKA SLOVENIJE								
Tečajna lista št. 182 z dne 22. 9. 1995 - Tečaji veljajo od 23. 9. 1995 od 00.00 ure dalje								
				ZA DEVIZE				
država	šifra	valuta	enota	nakupni	srednji	prodajni		
Avstralija	036	avstr. dolar	1	87,9639	88,2286	88,4933		
Avstrija	040	šiling	100	1171,9995	1175,5261	1179,0527		
Belgija	056	frank	100	400,3418	401,5464	402,7510		
Kanada	124	dolar	1	86,9043	87,1658	87,4273		
Danska	208	krona	100	2129,2036	2126,5833	2132,9630		
Finska	246	marka	100	2735,1879	2743,4182	2751,6485		
Francija	250	frank	100	2375,9935	2383,1429	2390,2923		
Nemčija	280	marka	100	8245,9690	8270,7813	8295,5936		
Grčija	300	grd	100	—	50,9149	51,0676		
Irsko	372	funt	1	—	189,8971	190,4668		
Italija	380	lira	100	7,3067	7,3287	7,3507		
Rep. Hrvaška	191	hrv. kuna	100	2238,7682	2238,7682	2238,7682		
Japonska	392	jen	100	118,8656	119,2233	119,5810		
Nizozemska	528	gulden	100	7359,7746	7381,9204	7404,0662		
Norveška	578	krona	100	1872,5771	1878,2117	1883,8463		
Portugalska	620	escudo	100	78,5016	78,7378	78,9740		
Švedska	752	krona	100	1657,4397	1662,4270	1667,4143		
Švica	756	frank	100	10235,7212	10266,5208	10297,3204		
Velika Britanija	826	funt sterling	1	185,0395	185,5963	186,1531		
ZDA	840	dolar	1	117,3814	117,7346	118,0878		
Evropska unija	955	ECU	1	152,7154	153,1749	153,6344		
Španija	995	peseta	100	94,9276	95,2132	95,64988		
Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.								
Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 23. 9. 1995								
dospelost blag. zapisa	Število dni do dospelosti	tečaj za vpis v %			tekoča nominalna vrednost (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
5.10.95	12	102.0389%	97.1626%	99.6007%	1.700.000	867.331	825.882	1.693.213
5.10.95	179	97.7684%	95.5644%	96.6664%	1700.000	831.032	812.298	1.643.329

Tečajnica borznega trga									
šl.: 180 Datum: 22. 9. 1995									
Vrednost papir	qbr. m.div.	ex kupon št.dal.(3)	enotni tečaj	% sprem.	datum	popravljen	ponudba	Max.	Min.
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice									
LEKC	800	(11.5.95)	11.750	20,9	11.300	11.750			
PRB	665	(13.6.95)	17.598	1,13	22,9	17.460	17.580	17.770	17.300
SAL	500	(21.11.95)	19.856	1,59	22,9	19.540	19.800	20.000	19.550
SKBR	1000	(24.2.95)	35.834	1,03	22,9	35.900	36.030	36.100	35.400
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice									
RCEI	10,0	2(1.10.95)	104,7A	05-	22,9	103,5	105,0	104,8	104,0
RSO1	8,0	5(30.6.95)	102,0	40-	22,9	101,1	102,2	102,6	101,2
RSO2	9,5	9(1.4.95)	112,1	74-	22,9	112,0	112,2	112,4	112,0
RSO8	5,0	4(31.5.95)	88,5	436-	22,9	81,0	96,0	92,5	88,5
RS11	7,0	5(15.7.95)	97,2		19,9	97,3	101,0		
RS11D	8,0	5(30.6.95)	101,4	25-	22,9	101,3	101,4	101,5	101,3
RS12D	9,5	9(1.4.95)	112,0		22,9	111,0	112,5	112,0	112,0
SKB1	10,0	4(1.11.94)	103,3A	1,04-	22,9	103,3	103,7	103,3	103,3
SKR1	5,0	3(30.6.95)	79,2		20,9	72,5	82,5		
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice									
BTRR	300	(21.28.95)	13.624	2,52	22,9	13.350	13.990	13.690	13.250
DAD	10.000	(1.6.94)	123.962	3,56-	22,9	123.900	124.200	125.200	121.000
FMD	1715	(24.5.95)	15.453		21,9	15.260	15.700		
GPGR	(10)	24.032A	5,14		22,9	20.850	24.250	24.700	22.600
HMER	(1)	15.000	12-		22,9	14.200	15.990	15.000	15.000
MKZ	218	(30.3.93)	10.790	4,52	22,9	10.430	10.700	10.790	10.790
NKR	200	(26.6.95)	4.340	2,94	22,9	4.311	4.320	4.350	4.300
TLTR	(5)	800,9	09		22,9	799,0	804,0	801,0	800,0
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice									
KBT1	2750	(22.6.95)	36.514	1,83	22,9	36.260	36.900	37.190	36.310
PPNP	(1)	35.601**			19,9	32.100	50.000		
UBKP	720	(25.5.95)	11.658	5,97	22,9	11.150	11.890	11.750	11.500
VIP	(1)	43.000	88		22,9	42.500	43.300	43.000	43.000
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice									
LEK2	12,0	4(1.11.94)	99,4		12,9	100,0			
OZG	11,0	4(1.1.95)	103,5		20,9	102,6	103,7		
PCE	12,0	7(1.6.95)	101,9	55-	22,9	100,2	101,9	101,9	37
PGO	10,0	2(1.6.95)	101,5A		22,9	101,5	103,6	101,5	101,5
SZB1	10,0	2(15.9.95)	105,0		21,9	104,0	106,0		698

Tečajnica izvenborznega trga										
ST. 178/95 - 22. 9. 1995										
Vrednost papir	qbr. m.div.	ex kupon št.dal.(3)	enotni tečaj	% sprem.	datum	popravljen	ponudba	Max.	Min.	pr. v 1000 SIT
ODPRTI TRG C - Redne delnice										
GEAR			2.810		21,9	2.800	3.500			
GRDO	200	(7/30.6.95)	5.220		4,9	4.600				
HBRO	55	(1.6.95)	3.043	1,05-	22,9	3.200	3.779	3.100	3.030	1.114
INTR			2.050	10,00	22,9	2.070	2.199	2.050	1.050	21
RORO		(15.6.95)	10.000		18,9	9.000	14.500			
RGRS			587,4		21,9	585,0	594,0			
ODPRTI TRG C - Prednostne delnice										
ALDP			2.001		21,9	2.010	2.150			
HBPO	320	(1.6.95)	3.000		13,9	2.890	3.020			
KBPI						10.000				
KBPP			20.585	17,47-	22,9	15.060	26.390	25.000	20.000	1.235
RGPO		(6)	1.082,0		20,9	905,0	1.300			
UBKC	360	(25.5.95)	5.600	11,84	22,9	5.110	5.700	5.600	5.600	448
ODPRTI TRG C - Obveznice										
LJK	10,0	6(1.4.95)	102,5		20,9	99,7	103,0			
MLJO	10,0	6(1.4.95)	102,6A	01-	22,9	100,6		102,6	102,6	48
OSMO	10,0	4(1.9.95)	102,0		21,9	100,1	106,0			
OLSO	10,0	4(1.10.94)	102,4A	10-	22,9	101,7	105,0	102,4	102,4	1.763
ONM	11,0	3(1.9.95)	103,0		19,9	100,7	104,8			
OPO	10,0	7(1.8.95)	101,5		19,9	96,5	103,5			
UBKK	8,50	2(15.4.95)	100,0		14,9	80,0	110,0			
VPIO	10,0	3(1.4.95)	105,3	45	22,9	105,0	105,4	105,3	105,0	2.231
KRATKOROČNI VREDNOSTNI PAPIRI										
Blagajniški BS v DEM										
60 dnevni (v SIT)										
90 dnevni (v SIT)										
120 dnevni (v SIT)			94,1		19,4					
Tolarski zapisi z nakupnim bonom										
BSB3 brez nak. bona(1. 12. 95)			97,3		21,9	97,1	97,5			
del nak. bona (v SIT) NBS2			12.377	12,62	22,9	12.000	14.390	13.000	11.700	9.530
del nak. bona (v SIT) NBS3			4.015	36-	22,9	3.978	4.000	4.095	4.000	2.297
Dvodelni blagajniški zapisi BS										
BMT5			101,4		4,9					
BMD5			96,0		5,9	96,0				
BM5										
BVT5			100,9		18,8					
BVD5			95,9		4,9	94,9				
BV5										
SBI										
22.9.95			prejšnji		d T		d %			
1.232,76			1.214,40		18,363		1,51			
Vse pravice pridržane. Op: Obv., komer. in blagaj. zapisi kotirajo v odst.(osnova je najnižja nominacija), delnice kotirajo v SIT; Obv. kotirajo brez pripisanih obresti; enotni tečaj je izračunan na podlagi tehtane aritm. sredine; (0) - izkorisena dav. olajšava; A - aplikacijski tečaj; borzni posredniki je hkrati kupil in prodal isti papir za različni stranki; S - suspendirano trgovanje; Z - zadržano trgov.; * - dosežena 10-odstotna dnevna sprememba tečaja; ** - dosež. 30-odstotna omejitve-trgovanje je zadržano. Obveznice z anuitetnim odplačilom glavnice: RS01, RS06, RS11, SKB1, OZG, PCE, PGO, PLJ, RGS1; ex kupon - številka kupona in datum zapadlosti le-tega; (1)-za leto 1994 div. ni bila izplačana; (2)-izplačilo vmesne dividende; (3)-obveznice kotirajo brez kupona vključno 4 delovne dni pred zapadlostjo le-tega; (4)-kupon, ki je zapadel 1.6. 95, ni bil izplačan; (5)-od 12.4.94 delnica kotira brez kupona za 193; (6)-uredba postopka prisilne poravnave dne 23.4.1995; (7)-dan izplačila dividende; (8)-dividenda se nanaša na nedeljeno delnico; (10)-o dividendi bo odločala skupn. delničarjev; obr. m. - obrestna mera (obveznice); div. -dividenda (delnice) v SIT, če ni navedeno drugače; max.-min.-najvišji oz. najnižji tečaj določ. vrednostnega papirja.										

RAI 1

7.00	Otroski variete La Banda dello Zecchino, risanke
9.00	Oddaja za najmlajše L' albero azzurro, risanke
9.55	Dok.: Kvarkov svet - Razmisljanja o slonih
10.45	Film: Il bracconiere della foresta d' argento (dram., Nem. '57, i. R. Lenz)
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa iz Westa
13.25	Izzrebanje lota, vreme
13.30	Dnevnik in Tri minute
14.00	Aktualna oddaja o morju Linea Blu
15.15	7 dni v Parlamentu
15.45	Film: Il sogno di Nicky (dram., ZDA '90, r. G. Miller, i. L. Gossett jr., C. Sarandon, R. Zal)
17.25	Risanke: Bonkers
17.55	Izzrebanje lota
18.00	Dnevnik
18.15	Dok.: Skrivnosti narave
19.35	Nedeljski evangelij
19.50	Vreme, dnevnik, sport
20.40	Variete: Igre brez meja
22.35	Dnevnik
22.40	Posebnosti TG 1
24.00	Dnevnik 1, horoskop in vremenska napoved
0.35	Film: Naufraghi sotto costa (dram., It. '92, i. S. Ferilli, T. Palazzo)
2.00	Variete: Rita in jaz ('77)
2.55	Proza: L' amor legale ('71, i. Valeria Valeri)

RAI 2

7.15	Film: Senza amore (kom., ZDA '45, i. S. Tracy, K. Hepburn)
9.00	Dnevnik, Odprti prostor
9.20	Evropski dnevi
10.00	Dnevnik, RAI 2 za vas
10.30	Film: La voce nella tempesta (dram., ZDA '39, i. L. Olivier, M. Oberon)
11.30	Dnevnik
12.15	Sereno variabile
13.00	Dnevnik, sportna rubrika
14.00	Dribbling in vreme
14.50	Variete: Il fantacalcio
14.50	Film: Soul Man (kom., ZDA '86, i. T.C. Howell)
16.30	Izzrebanje lota
16.35	Film: Soul Man 2 (kom., ZDA '89, i. T.C. Howell)
18.15	Sereno variabile, vreme
18.45	Nan.: Hunter
19.45	Dnevnik in sport
20.20	Risanke: Go-Cart
20.40	Film: L' ultimo desiderio (dram., ZDA '95, i. M. Kemp, K. Hodge)
22.30	Komedija: Questi fantasmi (r.-i. E. De Filippo, E. Tilena), vmes (23.20) dnevnik, vreme
0.55	Film: Chiedi la luna (kom., It. '91, i. M. Buy)

RAI 3

6.30	Pregled tiska, Drobci
7.00	Nan.: Divisi dalla legge
8.00	Film: La vita privata di S. Holmes (kom., VB '70)
9.55	Film: Abramo Lincoln (biog., ZDA '40, i. R. Massey, R. Gordon)
12.00	Dnevnik
12.15	Film: Gli amori di Cleopatra (zgod., ZDA '53)
14.00	Deželne vesti, dnevnik
14.50	TGR - Okolje
15.05	Sobotni sport: odbojka, kolesarstvo, kosarka
18.50	Vreme in dnevnik, deželne vesti
19.50	Variete: Blob Soup
20.20	Glasba: Yes for Europe - Ne rasizmu
22.30	Dnevnik, deželne vesti
22.55	Film: La croce di fero (vojni, ZDA '77, i. J. Coburn, M. Schell), vmes (23.55) dnevnik, vreme, filmske novosti
1.15	Sport: EP v odbojki, Italija-Ceska (Z), tenis
2.55	Variete: Fuori orario

RETE 4

6.40	Variete: 30 ur za življenje - Dobrodelni maraton
8.45	Nad.: Il disprezzo, 9.35 Rubi, 10.30 Felicità (i. T. Ramos, V. Pasmanter), 11.15 Il prezzo della vita (i. E. Palomo), vmes (11.30) dnevnik
11.35	Variete: 30 ur za življenje
13.30	Dnevnik
14.00	Nad.: Sentieri
15.30	Variete: 30 ur za življenje
16.45	Nan.: A cuore aperto, 17.45 Colombo, vmes (19.00) dnevnik in vreme
20.30	Film: Lo studente (kom., It. '83, i. N. D' Angelo, J. Tamburi, M. Fiore)
22.35	Film: Improvvisamente l' estate scorsa (dram., ZDA '59, i. E. Taylor), vmes (23.30) nocni dnevnik
0.55	Pregled tiska
1.10	Medicine a confronto
2.40	Nan.: Hisa v preriji

 CANALE 5	
6.00	Na prvi strani
8.45	Variete: 30 ur za življenje
11.30	Televizijsko sodisce: Forum
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Aktualno: Amici
15.30	Nan.: La tata
16.00	Otroski variete
18.00	Dnevnik TG5 - Flash
18.05	Kviza: OK, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna (vodi Mike Bongiorno)
20.00	Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Paperissima sprint
20.40	Variete:30 ur za življenje - Dobrodelni maraton (vodijo Lorella Cuccarini, Marco Columbro, Red Ronnie), vmes (23.00) dnevnik
0.30	Nocni dnevnik
0.45	Nan.: Dream on
1.30	Sgarbi quotidiani

ITALIA 1

6.30	Otroski variete
10.00	Nanizanke
11.25	Speciale Cinema
12.25	Odprti studio
12.45	Studio sport
12.50	Avtomobilizem F1
14.10	Variete za najmlajse, vmes risanke
16.00	Varieteja: Nati per vincere, 16.45 Dobrodelni maraton 30 ur za zivljenje (vodita Marco Columbro, Lorella Cuccarini)
19.30	Odprti studio, vreme, 19.50 Sport studio
20.00	Variete:Appuntamento al buio
20.40	Film: Anche gli angeli mangiano fagioli (kom., It. '75, i. G. Gemma)
23.00	Film: Fratelli nella notte (vojni, ZDA '83, i. G. Hackamn,m R. Stack)
1.00	Italia 1 sport
2.10	Film

 TELE 4	
13.30	17.45, 19.30, 22.10, 0.00 Dogodki in odmevi
20.30	Nan.: Il mio amico fantasma, 21.20 Evening...

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.25, 22.30, 1.00 Dnevnik
14.10	Film: La signora amava le rose (dram., ZDA '68)
20.00	Sportna odd. Ciclissimo
20.35	Film: Star Trek 2
23.00	Spanski nogomet

RAI 3 slovenski program

20.25 Risanka: Filip

20.30 Dnevnik

20.45 Slovenska Evrosola 1995

BORIS S.

popravila TV - VCR

antene - SAT

Ul. Biancospino 22/2

OPCINE

Telefon: (040) 214867 - 214871

SLOVENIJA 1

07.40	Radovedni Tacek: Palaca, ponovitev
07.50	Ucimo se rocnih ustvarjalnosti, 38. oddaja, ponovitev
08.05	Frida s srcem na dlani, 1. del norveske nadaljevanke
08.30	Juhuhu, jaz nisem Kekec
09.50	Zgodbe iz skoljke
10.20	Koca strica Toma, amer. film, 1987
12.10	Gore in ljudje, ponovitev
13.00	Porocila
13.05	Vecer z..., ponovitev
15.40	Malo anglescine, prosim
16.05	Tednik
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Odprava zelenega zmaja, 5. del slovenske serije
17.40	Pravljice iz mavrice
18.00	Tovarisi iz Kalaharija, angleska plz oddaja
18.50	Hugo, tv igrice
19.05	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
19.50	Utrip
20.10	Razredna druzba Tracy Ullman, angleska humoristicna oddaja
21.05	Mini carovnja na stirih kolesih, angleska dok. oddaja
21.35	Za TV kamero
21.50	Ozare
22.00	Dnevnik 3
22.25	Grace na udaru, 3. del
22.30	Sova:
22.50	Severna obzorja, 13. del
23.40	Vampir v nebesih, film

SLOVENIJA 2

08.00	Euronews
09.05	Mojstri, 3. oddaja
10.00	Koncert simfonikov orkestra akademije za glasbo
10.50	Primer za dva, 3. del
11.45	Turistična oddaja
12.00	TV 101, 10. del serije
12.50	Sova: Frasier, 3.del serije
13.10	Severna obzorja, 12. del
14.00	Videospon
14.55	SP v športnoritmični gimnastiki, posn. z Dunaja
15.55	Hokej na ledu, Alpska liga
18.30	Slovenski magazin
19.05	Karaoke
20.10	Goli sport, 3. del
21.00	Vdova Coudercova, amer. film
22.55	Novice iz sveta razvedrila - dokumentarec: The Animals, angleska glasbena lestvica

KANAL A

08.05	Rudniki kralja Salamona, ponovitev risanega filma
10.00	Teden na borzi
18.50	Spot tedna
19.00	Generacija transformerjev II, 15. del risane serije
19.30	Dance Session, pon.
20.05	Vreme
20.10	Ziveti danes, dokumentarna oddaja
20.40	Splosna praksa , 40. del avstralske nanizanke
21.35	Polnočni opazovalec, ameriski film
23.10	Vreme
23.15	Kraj novega zlocina, pon. filma
00.45	Eroticni film

Koper

16.00	Euronews
18.00	Slovenski program: TV poper, kabaretno satirična oddaja
18.20	Poperdata
18.45	Primorska kronika
19.00	TV dnevnik
19.25	Jutri je nedelja, verska oddaja
19.35	»Accordi« - I oddaja
20.05	Azzurro Quotidiano
20.30	Besede in kri, italijanska TV nanizanka - Rezija: Damiano Damiani Igrajo: Paolo Bonacelli, Consuelo Ferrara in dru- gi.
21.35	Globusov tik tak
21.45	Achtung Baby!, oddaja o kulturi Avtor Roberto Ferrucci
22.15	Vsedanes - TV dnevnik
22.30	Shanghajska zgodba - ameriski film, 1954 Rezija: Frank Lloyd Igrajo: Ruth Roman, Ed- mond O'Brien

ORF Avstrija 1	
10.10	Popaj in sin, risanka
10.40	Scooby Doo
11.15	Duck Tales
11.45	Garfield in prijatelji
12.15	Klic na pomoč Kalifornija
13.00	Formula 1, trening za VN Portugalske
14.10	Blossom: Trema
14.35	Parker Lewis: Musso - poroka
15.00	Baywatch: Živčna vojna
15.45	Superman - Lois in Clark: Vrnitev Ala Capona
16.30	Melrose Place: Krize
17.15	Beverly Hills 90210 Konec more
18.00	Nogomet
19.00	Mr. Bean
19.30	Cas v sliki, kultura
19.53	Vreme
20.00	Pogledi od strani
20.15	Star Light, Znani ljudje posnemajo druge znane ljudi
21.35	Sport
23.25	Hale in Pace, skeci
23.50	Ljubiva se, ameriška komedija, 1960
01.45	Klic na pomoč, pon.
02.30	Melrose Place, ponovitev
03.15	Beverly Hills 90210, pon.
04.45	Leto dni v pekl, film

ORF Avstrija 2	
09.05	Traper Daniel Boone, ameriški vestern, 1966
10.35	Irena Forsyte, ameriški film, 1949
13.10	Dobri vojak Svejk, nemški film, 1960 Režija: Axel von Ambesser
14.45	Srce polno glasbe, nemški glasbeni film, 19565
16.15	Alpe-Donava-Jadran
17.00	Cas v sliki
17.05	Ozri se po deželi
17.35	Svetovne religije
18.00	Milijonsko kolo
18.25	Sporni primeri
19.00	Avstrija danes
19.30	Cas v sliki, kultura
20.15	Goveji botnik, avstrijska komedija, 1992 Režija: Xavier Schwarzenberger
21.45	Cas v sliki
21.55	Morilci med sabo, ameriški tv triler, 1991 Režija: George Kaczender
00.00	Manitou, ameriška grozljivka, 1977
01.05	Pogledi od strani

Slovenija 1

4.30, 5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00

Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Sobotna raglja; 9.30 O jeziku; 10.05 Kulturna panorama; 11.30 S knjižnega trga; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Naši poslušalci čestitajo; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Obvestila; 14.05 Poslušalci čestitajo; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Aktualni mozaik; 18.15 Večerni utrinek; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Radio na obisku; 22.30 Informativna odd. v tujih jezikih; 22.40 Igra: Nokturno.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30

Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.30 Sobotni val; 8.40 Koledar prireditve; 9.45 Sobotna akcija; 11.00 Moped show; 11.30 Novice, obvestila; 14.00 Glasbene želje; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Popevki tedna; 17.50 Šport; 19.00 Večer z J. Webrom.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00

Poročila; 8.05 Z glasbo v dober dan; 10.05 Zgodnja dela; 11.05 Jazz, blues...; 13.05 Izbrali smo; 14.05 Izobraževalni program; 15.00 Zborovska glasba; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Baletna glasba; 16.40 Umetni svetovi; 17.00 Glasbeni arhiv; 18.05 Roman; 18.30 H. Purcell; 19.30 Operni koncert; 21.00 Opera: Arianna; 22.30 Znamenite partiture; 23.55 Lični utrinek.

Radio Koper
(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,6 - 96,4 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)

8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30

Poročila; 12.30, 19.00 Dnevnik; 6.30 Jutranjik; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 9.15 Planinska postojanka; 9.45 Du jesl, zabavno in humorno; 10.45 Sobotna terenska akcija; 11.30 Turistična poročila; 12.00 S terena; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Terenska akcija; 13.40 Pet zvezdic; 14.10 Okno v svet; 14.45 Zanimivost; 15.30 Dogodki in odmevi - prenos RS; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Popoldne na MV; 17.30 Primorski dnevnik; 19.30 Večerni.

Radio Koper
(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30

Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30

Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00 Pred naše mikrofone; 9.50 Izbrali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Kulturne aktualnosti; 11.45 Dorothy ed Alice; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah;

14.00

Narečna odd.; 14.50 Single tedna; 15.00 Redazione teen; 16.00 Modri val; 18.45 Rigatoni; 20.00 Prenos RMI.

R. Glas Ljubljane

6.00

Dej nehi no; 8.00 Horoskop; 9.30 Kam danes; 10.15 Novice; 11.05 Notranjsko-kraški mozaik; 12.00 BBC Novice; 13.55 Pasji radio; 14.00 13 ožigovanih; 15.00 Voden program; 15.15 RGL komentira; 16.30 O kulturi; 17.30 Angleščina; 19.15 Novice; 19.25 Vreme; 20.00 Stampeedo; 22.00 DJ Jernej in hot mix.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00

Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40, 8.40 Pregled tiska; 9.20 Tema; 12.00 Mali oglasi; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.20 Pesmi tedna; 18.20 Verska odd.; 19.30 Večerni pr. Večno mladi

Radio Maribor

6.00, 8.00, 10.00, 12.00, 14.00

Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 10.05 Otroški studio; 10.30 Top 17; 12.05 Šestanek starejših; 13.00 Slovensko-bistrška panorama; 14.10 Od Ptuja do Ormoža; 15.00 iz Slovenskih gor; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Želeli ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 17.40 Radio express; 19.30 Športna sobota; 21.00 Lestvica zabavnih melodij; 22.00 Zrcalo dneva; 23.15 Nočni.

Radio Študent

0.00

RoboKaki; 11.00 Curriculum vitae; 14.30 RO: Kan Ni Mankan; 17.00 Kinoburger; 19.00 TB: The Dedication Orchestra; 20.00 Novi rock - Retro '80-'95; 24.00 Midnight Rambler (psi lajajo).

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00

Dnevnik; 8.00, 10.00 14.00, 17.00

Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturni dogodki; 8.40 Musical; 9.15 Pravljичni kotiček; 9.30 Operetne melodije; 10.10 Koncert operne glasbe; 11.30 Odprta knjiga: New York New York (V. Malden), nato orkestri; 12.00 Nepozabne odrske sanje (T. Rojc); 12.25 Slov. glasba; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Z naših prireditve, nato Glasba za vse okuse; 15.30 Iz studia z vami: izbor iz okroglih miz; 16.30 Evergreen; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Klasični album; 18.00 Satirični kabaret: Prežganka št. 2; 18.40 Vabilo na ples; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30

Poročila; 10.00 Foyer; 15.00 Glasba po željah; 19.00 Morski val.

Radio Koroška

18.10-19.00

Neposredni prenos iz cerkve v Ločah; Blagoslovitev orgel.

GLEDALIŠČA

SLOVENIJA

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Kulturnica, Zidovska steza 1

Veliki oder

Danes ob 11. in 17. uri: Svetlana Makarovič:

MEDENA PRAVLJICA, za izven.

Gledališka blagajna je odprta od 11. do 12. ure, informacije ob istem času po tel.: 314-962.

Jutri, 24. september, ob 11. uri:

Grimm-Polak:

SNEGULJČICA, od treh let naprej.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

Predstava H. H. Gudmundsdottir:

JAZ SEM MAESTRO je na sporedu:

- danes, ob 19.30 za abonma Sobota in izven.

Nedelja, 24. septembra, ob 18. uri: predpremiere: B. Kobal - G. G. Lesnjak: DOMOVINA, LJUBEZEN MOJA.

Vstopnice so v prodaji vsak dan od 10. do 12. ure ter uro pred predstavo pri blagajni MGL. Tel.: 210 852.

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE

-- sakralna premiera, danes, ob 19.30;

- artistična premiera, danes, ob 21.30.

Rezervacije in dvig vstopnic ter vse informacije v prodajni galeriji SMG, Trg francoske revolucije 5, ali po tel. 125 33 12 od 10. do 12. ure ter od 15.30 do 17.30.

CANKARJEV DOM

Danes ob 11. uri:

ZALJUBLJENI CAROVNIK, pravljica igra za otroke.

SNG LJUBLJANA

V petek, 29. septembra, ob 20. uri:

Ivan Cankar:

HLAPCI, premiera.

Mala drama

V soboto, 30. septembra, ob 20. uri: D. Ma-

met:

OLEANNA, premiera.

Rezervacije in prodaja vstopnic pri blagajni Drame, DANES od 10. do 13. ure, telefon 221-511. Od ponedeljka, 25. septembra bo blagajna odprta od 10. do 13. ure ter od 18. do 20 ure.

PDG NOVA GORICA

Abonmajski program za sezono 1995/96

- Peter Barnes: ZATON SONCA IN SLAVE, režija Dusan Mlakar;

- Sam Shepard: MISEL LAŽNIVKA, režija Boris Cavazza (premiere 22. februarja);

- Mary Chase: HARVEY, režija Vida Ognjenović (premiere 17. aprila);

- Robert M. Cossa: NONA, režija Osvaldo Bonet (premiere 30. maja);

- Federico Garcia Lorca: DOM BERNARDE ALBE, režija Bojan Jablanovec;

- Miro Gavran: PACIENT DOKTORJA FREUDA, režija Jaša Jamnik;

Vpis abonmaja poteka od 25. septembra do 9. oktobra v PDG, Trg Edvarda Kardelja 5, Nova Gorica vsak delavnik med 8. in 12. ter 15. in 18. uro pri blagajni ali v upravi gledališča.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE

Danes, ob 18. uri in nedelja, 24. septembra, ob 16. uri: B. Minolo:

VILINCEK Z LUNE, igra za otroke, za izven.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom - Slovensko stalno gledališče Nova sezona se bo začela v petek, 6. oktobra s krstno uprizoritvijo Aishilove tragedije »Sedmerica proti Tebam« (prevod Alojz Rebula). Režija Mario Ursic.

Gledališče Verdi - Dvorana Tripcovich

Jesenska simfončna sezona 1995

Danes, 23. t.m., ob 18.00 (red B) ponovitev koncerta orkestra gledališča Verdi. Vodi Julian Kovatchev.

Jutri, 24. t.m., ob 21.00 - ponovitev koncerta v Vidmu v Palamostre.

Do 12. oktobra so pri blagajni gledališča Verdi na razpolago novi abonmaji in eventuelne rezervacije preostalih prostih mest.

Abonmaje delijo tudi po solah, na univerzi in raznih podjetjih.

Gledališče Cristallo - La Contrada

V soboto, 7. oktobra bodo z narečnim delom, ki sta ga napisala Nini Perno in Francesco

Macedonio otvorili novo gledališko sezono.

Gledališče Rossetti

Abonmaje za novo gledališko sezono lahko dobite pri blagajni gledališča (samo ob delavnikih 8.30-19.30), v Galeriji Protti (ob delavnikih 8.30-12.30, 16-19), pri podjetjih, solah in univerzi.

Grad Sv. Justa

Danes, 23. t. m., ob 22. uri »Dulcis in fundo«, zaključna prireditev ob sklenitvi sezone. Vstop prost.

ŠTEVERJAN

V četrtek, 28. t. m., ob 20. uri bodo v doku Kulturnega društva Briski grič (Bukovje 6) predstavili videokaseto posneto na zadnjem poletnem, osmem »Pajk's Showu«. Večer prireja KD Briski grič v sodelovanju s Kulturnim domom iz Gorice in ZSKD.

KOROŠKA

CELOVEC

V Mestnem gledališču bo danes, 23. t. m., ob 19.30 opera »Cavalleria rusticana«.

BELJAK

Studijski oder: danes, 23. t. m., ob 20. uri Menubeln: »An den Mann gebracht«.

RAZNE PRIREDITVE

SLOVENIJA

SKUC - PRVA SAMOSTOJNA RAZSTAVA

Galerija SKUC ze od samega začetka podpira mlade, še neveljavljene ustvarjalce. Predstavlja jih v ciklu Prve samostojne razstave v Galeriji Skuc. Za leto 1996 bodo umetniki prvic izbrani na osnovi javnega natečaja. Prijavijo se lahko vsi likovniki, ki drugo leto se ne bodo dopolnili 35 let. Prijava naj vsebuje: - kratko konceptualno predstavitev likovnega projekta (razstave), ki ga avtor želi uresničiti v Galeriji Skuc, - natančno biografijo, - fotodokumentacijo (opremljeno s podatki) najnovejših del ali projektov, - kataloge, zloženke, vabila, druge podobne tiskovine (če jih avtor ima) in opis prejšnjih projektov. Prijave sprejemajo do 7. novembra 1995. Galerija Skuc bo izbranim umetnikom nudila strokovno in tehnično pomoč pri pripravi, uresnitvi, promociji in dokumentaciji projekta. Dodatne informacije: Galerija Skuc, Stari trg 21, Ljubljana. Tel&fax: 061/216540.

XXX. NATECAJ EX TEMPORE, ki ga prireja Medobčinski zavod za likovno dejavnost Obalne galerije Piran, bo v Piranu od 18. do 24. septembra 1995. Slovensno odprte razstave in podelitev nagrad bo v nedeljo, 24. septembra, ob 19. uri v piranski Mestni galeriji. Priglasitev in zigosanje platen in drugih podlag bo v piranski Mestni galeriji od ponedeljka, 18., do petka, 22. septembra, od 8. do 15. ter od 17. do 20. ure in v soboto, 23. septembra, od 8. do 20. ure v skladišču soli Monfort v Portotožu. Vsak udelezenec lahko zigosca največ dve podlagi. Izbira tehnike je prosta. Teme so: prosta tema in Istrska krajina, Piran, Portorož, Koper, Soline, Morje, Tihožitje z ribo. Dokoncana dela morajo avtorji oddati najpozneje do petka, 22. septembra, do 20. ure v Mestni galeriji oz. v soboto, 23. septembra, do 20. ure v skladišču soli Monfort. Vsa dela morajo biti opremljena za razstavo. Mednarodna žirija bo izmed vseh oddanih del izbrala najboljša in postavila razstavo v Mestni galeriji Piran in v skladišču soli Monfort.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Študijski center za raziskave in umsko zdravljenje Dezele Furlanije-Juljske krajine (Svetoivanski park)

V soboto, 30. t. m., ob 9. uri »Confini Donna« v izvedbi »Centro Donna«; ob 21. uri bo v gledališču Miela na programu gledališka predstava Lelle Costa

V galeriji Kulturnega doma v Gorici bo vse do nedelje, 8. oktobra odprta razstava mladega slovenskega slikarja Jona Gala Planinca iz Ljubljane. Razstavo, ki je tudi prva v letosnji novi sezoni Kulturnega doma, so odprli v torek, 19. t.m. Na otvoritveni slovesnosti sta ob tej priložnosti spregovorila likovna kritika Aleksander Bassin iz Ljubljane (v slovenscini) ter goriski kritik Josko Vetrli v italijanscini. Ob tej priložnosti povzemamo nekaj misli, ki jih je likovni kritik A. Bassin podal na omenjeni slovesnosti.

»Slikarstvo mladostnega tridesetletnika Jona Gala Planinca je zraslo pred našimi očmi hitreje, kot smo se lahko ovedli. Očitno poiskal, tako rekoc izoblikoval se je v varnem zavetju obnovljenega modernizma. Če smo konkretnje: potem predvsem je izkazal posluš za strukturiranost abstraktnega ekspresionizma, hkrati pa v svojem delu uposteval stalno navezoče brezčasovne silnice čustveno obarvane, ned-realne, simbolne opredmetnosti. Stopnjo določljivosti le-te odmerja umetnik sam, ko vzpostavlja ravnotežje med omenjeno strukturiranostjo, ki je skozi njena osnovna elementa - linijo in barvo - neizbežni pogoj za avtonomno oblikovanje likovne morfologije. Problem te lastnosti Jona Gal zavestno rešuje skozi odmik v povzemanju resničnosti. Prav ta odmik v novo, umisljeno predmetnost pa nosi zanimivo, psihološko »breme« očetovske popkovine. Osebnost očeta Stefana Planinca (priznanega slovenskega slikarja op. ur.) je namreč tista, ki je zanesljivo pripravljala in usmerjala mladega Gala v miselni krog likovnega razvoja.«

A Bassin je torkovo likovno kritiko zaključil na naslednji način: »V tej končni misli, ki nosi ta pridevek pač zaradi tega, ker v določenem smislu določa platno - papir, prepoznavamo predvsem dvojce: na eni strani posamezne konkretne izhodiščne točke povsem figurativnega značaja, ki nas prepričujejo o nastajanju Galove lastne, subjektivne metaforike; po drugi strani pa slikar tako široko razpre svojo pahljaco, da mu komaj sledimo - daje si duska, neutensjen je v formulaciji in pristaja samo na neizmernost, na neizmerljivost svojih občutij. Občutij za prostor in čas, v katerih se giblje s svojo mladostno, za vse dogajanje dojemljivo in ne-premisleno (v dobrem pomenu te besede) svežino: Zelimo si, da bi jo ohranil čim dlje!«

Razstavo v galeriji Kulturnega doma v Gorici prireja v skupnem sodelovanju Upravni odbor Kulturnega doma - Gorica ter podjetje »Mediacarso« iz Ljubljane, oziroma njegov odsek »Revija in galerija »Kras«. Razstava bo odprta vse do 8. oktobra in to po sledečem urniku: od 9. do 13. ure ter v večernih urah med različnimi kulturnimi prireditvami. (ik)

GLASBA

SLOVENIJA

LJUBLJANA, GRAND HOTEL UNION

Jutri, 24. septembra, ob 18. uri, v Modrem salonu bo koncert instrumentalne zasedbe TRIO LUWIGANA: Darko Brlek, klarinet; Igor Skerjanec, violoncelo; Vladimir Mlinarič, klavir. Na uvodnem koncertu iz cikla Slovenski glasbeni umetniki-poustvarjalci in sodelovniki bo Trio Luwigana z Beethovnovm Triom v B-duru predstavil svoj nov CD. Koncertu bo sledil pogovor, ki ga bo vodil violinist Tomaz Lorenz

CANKARJEV DOM, LJUBLJANA

V sredo in petek, 27. in 29. septembra, ob 19.30: Modri abonma I in II: nastopa ORKESTER SLOVENSKE FILHARMONIJE, dirigent HARTMUT HAENCHEN.

V sredo in soboto, 4. in 7. oktobra, ob 19. uri: SLAVNOSNI KONCERT ob 15-letnici Cankarjevega doma, 50-letnici umetniškega delovanja pianistke Dubravke Tomsic Srebotnjak, slovenski predaji novega klavirja Steinway, katerega pokrovitelj je Zavarovalnica Triglav, ter 15-letnici delovanja Jerzerck Catering, d. o. o. Program: W. A. Mozart, M. Ravel, F. Chopin.

AJDOVŠČINA

Danes ob 20. uri bo v begunskem centru v Ajdovščini koncert nizozemske skupine ZOOL, katere glasba je mesanica več zvrsti: punka, funka, jazza, soula, hardcora. Pri organizaciji turnee so sodelovali založba FV iz Ljubljane, Radio Student ter MKC Koper.

CAFÉ BELVEDERE, BLED

Danes, ob 21. uri bo koncert ameriškega jazzista MARC ABRAMS s triom: Francesvo Bearzatti, saksofon, basovski klarinet; Maurizio Caldura Nunez, saksofon in Massimo Chiarella, bobni. Marc Abrams, kontrabas, je tipični predstavnik njujorske jazz scene. Igral je z mnogimi velikani jazza in v raznih zasedbah prekrizal več kontinentov. (foto)

KOPER, Titov trg

Danes, ob 18. uri bo R'N'R koncert skupine KAMELEONI.

CERKNICA

V renesančni cerkvi sv. Volbenka v Zelsah bo jutri, 24. t. m., ob 17. uri koncert SLOVENSKEGA OKTETA.

RAZSTAVE

SLOVENIJA

MODERNA GALERIJA

Razstava 21. MEDNARODNEGA GRAFICNEGA BIENALA - LJUBLJANA.

GALERIJA TIVOLI

Osebnostne razstave nagrajencev 20. mednarodnega graficnega bienala.

CANKARJEV DOM

V galeriji CD je do 20. septembra na ogled razstava Josefa Albersa.

V mali galeriji CD je 20. septembra na ogled fotografska razstava Kumbhu mela Smiljana Siske in Boruta Sraja.

V Veliki sprejemni dvorani je do 30. septembra na ogled razstava tapiserij nemškega umetnika Wernerja Möllerja. (foto)

MALA GALERIJA, Slovenska 35

V galeriji je na ogled razstava slik nemškega umetnika Imija Knoebela.

BEŽIGRAJSKA GALERIJA, Dunajska31

Na ogled je razstava OD SKICE DO LUTKE, umetnice Agata Freyer - Majaron. (foto)

JAKOPIČEVA GALERIJA, Slovenska 9

Pregledna razstava lesorezov iz obdobja 1935-1995 avtorja Lojzeta Spacala je podaljšana do 30. septembra.

MUZEJ NOVEJŠE ZGODOVINE, Celovška 23

Gotika v Sloveniji: razstavi Arhitektura ter Nastanek, ogrožanje in reševanje likovne dediščine.

NARODNA GALERIJA, Prežihova 1

V obeh zgradbah galerije je na ogled razstava

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revoltella-Galerija moderne umetnosti (Ul. Diaz 27): do 15.10. razstavlja James Rosenquist; danes, 23. t. m., ob 21.30 vodeni obisk razstave z dr. Franco Marri. Galerija Cartesius: do 30. t. m. razstavlja umetnica Megi Pepeu (ob delavnikih 11.12.30, 16.30-19.30, ob praznikih 11-13). Galerija Art Light Hall: do 30. t. m. razstavlja slikar Ugo Pierri. Miramarski park-Konjušnica Do 7.1.1996 je vsak dan od 9.00 do 19.00 na ogled razstava izkopanin antice Eble. Dvorana Krozka Generali-Trg Duca degli Abruzzi 1: od 25. t.m. do 6.10. bo na ogled razstava albanskega slikarja in kiparja Gavril Pritfuli.

GORICA

Kulturni dom: do 8.10. razstavlja slikar Jona Gal Planinc iz Ljubljane. V Pokrajinskem muzeju na gradu in v Corinijevem dvorcu je do 31.12. odprta razstava »Ottocento di frontiera«.

Gotika v Sloveniji: Slikarstvo in kiparstvo.

NARODNI MUZEJ, Prešernova 20

Na ogled je razstava Gotika v Sloveniji - Svet predmetov.

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

V galeriji je na ogled pregledna razstava kiparja Stojana Batica.

GALERIJA Vodnikova domačija, Vodnikova 65

V galeriji je na ogled posthumna razstava akademskega slikarja Marijana Dovjaka.

GALERIJA KRKA, Dunajska 65

V galeriji do 7. oktobra razstavlja nizozemski slikar Kees van Eyck.

GALERIJA HEST, Maribor

V okviru likovne delavnice LENT 95 je danes ob 19. uri odprte rastave slikarja Franceta Slane.

GALERIJA LOJZETA SPACALA, ŠTANJEL

V galeriji je na ogled stalna razstava del, ki jih je Lojze Spacal podaril sezanski občini.

GALERIJA EQRUNA, Gregorčičeva 3

V galeriji je na ogled razstava slik akademskega slikarja in profesorja slikarstva na ljubljanski akademiji Emerika Bernarda.

GALERIJA ŠKUC

V galeriji bodo nocoj ob 20. uri odprli samostojno razstavo mladega fotografa Tomaza Gregorica.

ŠTANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala so na ogled do 30.9., poleg stalne zbirke, tudi novejša dela tržaškega umetnika. Urnik: od delavnikih 14-19 (razen ponedeljkov); ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10-12, 14-19.

PASSARIANO

V Vili Manin bo do 10.12 odprta razstava o Pier Paulu Pasoliniju.

KOROŠKA

CELOVEC

Skofjski muzej (Lidmanskyygasse 10): odprto je do 15. oktobra.

Kunstforum (Villacherstrasse 8/II): do 14.10 razstavlja Ahmet Oran.

Galerija Freund: razstavlja Johannes Zechner.

Evropska hisa: kiparski simpozij Krastal-Celovec.

GLASBA

FJK

TRST

Gledališče Miela

Jutri, 24. t. m., ob 11. uri bo na sporedu recital pianista Alessandra Cesara. Koncert, osem nedeljskih glasbenih matinej, je organiziralo gledališče Verdi v sodelovanju z Zadrujo Bonaventura in bodo trajali do 17. decembra. Nastopilo bo osem mladih ze uveljavljenih pianistov, ki bodo izvajali Beethovnov sonate. Vstopnice so na razpolago pri blagajni Dvorane Tripcovich po 10.000 lir za koncert, medtem ko abonma stane 50.000 lir.

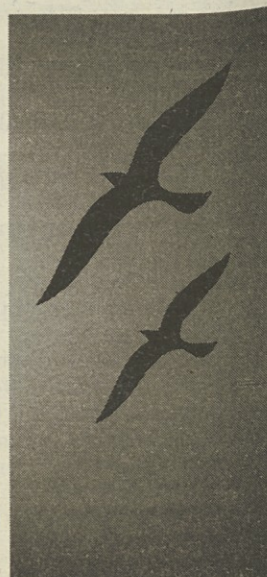
REPENTABOR

Gallus Consort - Glasbeni popoldnevni stare in sodobne glasbe

Jutri, 24. t. m. t.m., ob 18. uri nastop ansambla Camerata Carniola. Vodi Mojca Zaplotnik. Na kljunaste flavte bodo igrala Spela Knoll, Mateja Bajt, Manca Cirk, Barbara Zepic, Mojca Zaplotnik. Koncert prireja Gallus Consort v sodelovanju z deželnim sedežem RAI in trzasko pokrajino.

ŠTIVAN

V stivanski cerkvi bo v ponedeljek, 25. t. m., ob 21. uri koncert pianista Riccarda Risalitija. Na programu Mozart, Beethoven in Schubert.

TENIS / POLFINALE DAVISOVEGA POKALA

Nemčija v Moskvi že vodi z 2:0

Becker premagal Česnokova, Stich pa Kafelnikova - V Las Vegasu ZDA - Švedska

MOSKVA - Po prvem dnevu polfinalnega dvoboja za teniški Davisov pokal Nemčija v Moskvi z 2:0 vodi proti Rusiji. V prvem večerajšnjem dvoboju posameznikov je Boris Becker po štirih setih s 6:7 (4:7), 6:3, 7:6 (7:3), 7:5 premagal Andreja Česnokova, Michael Stich pa je nato s 6:1, 4:6, 6:3, 6:4 odpravil Jevgenija Kafelnikova. Vse kaže torej, da Rusom po lanskem zmagi v polfinalu v Hamburgu letos ne bo uspelo presenetiti Nemcev.

Dvoboj med Beckerjem in Stichom se je začel z enournim zamudo. Posebna podlaga, ki jo je v dvoranah namestila neka švedska firma in s katero so Rusi želeli čimbolj upočasniti igro, je bila namreč skrivnostno povsem razmočena. Becker pa z njo tudi po posegu čistilcev ni bil zadovoljen. »Se nikdar nisem

Ponoči se je v Las Vegasu začel tudi polfinalni dvoboj ZDA - Švedska (od leve Sampras, Agassi, Edberg in Enqvist)

igral na takšni površini. To je bilo isto, kot da bi tekal po pesku«, je dejal Nemec, četiri igralec na svetu, ki je v prvem setu povedel s 5:2, vendar je uvodni set kljub temu izgubil v skrajšani igri. Česnokov, ki na lestvici ATP zaseda 57. mesto, a v Davisovem pokalu igra vse od leta 1983, je v nadaljevanju stalno igral za osnovno crto, na

koncu pa je vendarle moral priznati Beckerjevo premoc.

Ponoči se je v Las Vegasu začel tudi polfinalni dvoboj med ZDA in Švedsko.

Za obstanek v svetovni skupini, izidi: Češka - Zimbabve 2:0; Indija - Hrvaška 1:1; Madžarska - Avstralija 1:1; Nova Zelandija - Svica 0:2.

KOLESARSTVO / VUELTA

Italijan Baffi v šprintu izkoristil padec Wusta

Francoz Jalabert se že lahko veseli končne zmage

CALATAYUD - Nemec Marcel Wurst je v 19. etapi kolesarske dirke po Španiji zamudil priložnost, da bi se tretjič stopil na zmagovalni oder. V zaključnem sprintu je bil preveč drzen in je pred ciljem trčil v Američana Georgeja Hincapieja ter povzročil padec obeh. Največ koristi od tega je imel Italijan Adriano Baffi, ki je prvi privozil čez cilj, smolo pa je imel zmagovalec torkove etape, Rus Asiate Sajcov, ki je zaradi padca na njegovi desni strani za hip izgubil ravnotežje.

Wust, ki je ostal neposkodovan, je bil po cilju zelo razočaran: »V sprintih vsi silijo v

ospredje, to pa je nemogoče«, je dejal. Zmagovalec Baffi se je na več kot polovici etap letosnje vuelle uvrstil med prvo deseterico, dvakrat pa je bil tretji.

Vodilnemu na skupni razvrstitvi Francozu Laurentu Jalabertu končna zmaga (dve etapi pred koncem) ne more uiti. To je priznal tudi drugouvršeni Spanec Olano.

Vrstni red 19. etapē: 1. Baffi (Ita) 5ur 55 minut 26 sekund; 2. Sajcov (Rus); 3. Ozers (Lat). **Skupni vrstni red:** 1. Jalabert (Fra) 90 ur 23:51; 2. Olano (Spa) + 6:28; 3. Bruyneel (Bel) + 7:50; 4. Mauri (Spa) + 8:51. 5. Virenque (Fra) + 10:31.

NOVICE

Hrvaška - Italija bo v Splitu

OPORTO - Kvalifikacijska tekma za nogometno evropsko prvenstvo med Hrvaško in Italijo bo 8. oktobra v Splitu. Vodstvu UEFA ni upoštevalo prenatrženih pomislekov predsednika italijanske nogometne zveze Antonia Matarreseja, ki je podvomil v varnost splitskega stadiona zaradi blizine vojnih operacij in zahteval premestitev srečanja v Zagreb. Hrvaška bo morala do torka, 26. septembra evropski nogometni zvezi pismeno zagotoviti, da je za varnost poskrbljeno, UEFA pa si pridružuje pravico, da tudi v zadnjem hipu odloči srečanje oziroma spremeni kraj igranja. V Splitu bo 5. oktobra tudi tekma mladih reprezentanc.

Favoritinje uspešne

TOKIO (STA/dpa) - Igralke na teniskem turnirju WTA v Tokiu z nagradnim skladom 430 tisoč dolarjev so se odigrale dvoboje četrtfinala. V polfinalu so se po pričakovanju uvrstile favorizirane: Spanka Arantxa Sanchez Vicario, Argentinka Gabriela Sabatini, Francozinja Mary Pierce in Amanda Coetzer iz Južnoafriške republike. Težji nastop sta imeli v četrtfinalu le Piercejeva, ki je v treh nizih s 6:3, 3:6 in 6:3 premagala Američanko Amy Frazier, in Sanchezova, ki je s 6:4, 2:6 in 6:2 premagala Japonko Naoko Sawamatsu. Izidi: Arantxa Sanchez Vicario (Spa, 1) - Naoko Sawamatsu (Jap, 8) 6:4, 2:6, 6:2; Mary Pierce (Fra, 2) - Amy Frazier (ZDA) 6:3, 3:6, 6:3; Gabriela Sabatini (Arg, 4) - Lindsay Davenport (ZDA, 5) 6:2, 6:2; Amanda Coetzer (JAR) - Park Sung Hee (J. Kor) 6:3, 2:1, b.b.; polfinalna para: Sanchez Vicario - Sabatini; Pierce - Coetzer.

Magdalejeva in Makarova finalistki v Moskvi

MOSKVA (STA/AP) - Finalistki mednarodnega ženskega teniskega turnirja WTA v Moskvi z nagradnim skladom 160 tisoč dolarjev sta prva nosilka Bolgarka Magdalena Malejeva in sedma nosilka Rusinja Jelena Makarova. Malejeva je v polfinalu premagala Američanko Meredith McGrath z 2:6, 6:4 in 6:2, Makarova pa Italijanko Adriano Serra Zanetti s 6:1 in 6:1.

Anderlecht protestira

PORTO - Dansko nogometni prvak Aalborg, ki je v ligi prvakov prevzel mesto kijevskega Dinama, bo tekmo z grškim Panathinaikosom odigral 25. oktobra. Sklep UEFA, da kaznuje Ukrajince zaradi poskusa podkupovanja španskega sodnika na tekmi z Grki in jih nadomesti z Danci, je ostro obsodil Anderlecht. Vodstvo belgijskega kluba je prepričano, da je bilo kot osmi nosilec na klubski lestvici UEFA diskriminirano, ker so v ligo vključili Dance, ne pa njihovega mostva.

Ženske smučarske tekme iz St. Moritza v Veysonnazu

LJUBLJANA (STA) - Iz Mednarodne smučarske zveze (FIS) so sporočili, da bodo letošnje ženske tekme za svetovni pokal, ki bi morale biti 20. in 21. decembra v švicarskem St. Moritzu, izpeljane v Veysonnazu. Razlog za prestatitev so tehnične pomanjkljivosti na progi Lagalp pri Pontresini.

FORMULA ENA / V ESTORILU PRVI URADNI TRENING ZA VN PORTUGALSKE

Hill spet hitrejši od Schumacherja

ESTORIL - Damon Hill z Williamsom je dobil prvo etapno dvoboja z Michaelom Schumacherjem na dirkališču v Estorilu pri Lizboni. Na včerajšnjem uradnem treningu je bil najhitrejši, njegov največji tekmelec pa je bil tretji. Med oba se je vrnil David Coulthard v drugem Williamsu.

Izmed boljših sta najprej na prvo zapeljala oba Williamsa, Coulthard pa je bil nekoliko hitrejši od Hilla. Se hitrejša od obeh sta bila oba ferrarija z Gerhardom Bergerjem in Jeanom Alesijem za volanom. Za skoraj celo sekundo pa je bil od vseh hitrejši svetovni prvak Michael Schumacher. Nato je nekaj časa vladalo zatíšje, ki ga je prekinil Hill, ko se je z zaostankom 14 stotink prebil na drugo mesto. V

zadnjih minutah treninga so bili na progi spet vsi najboljši. Najprej je Coulthard krepko, za skoraj pol sekunde, izboljšal Schumacherjev dosežek, nekaj trenutkov za tem pa je zobe pokazal Hill in s časom 1:21.322 postavil najboljši dosežek dneva. V zadnjih trenutkih je Schumacher poskušal napasti se enkrat, a ga je pri tem oviral Berger, za kar se mu Nemec »zahvalil« z zgovorno kretnjo. »Ne vem, zakaj je Berger to storil. Bil sem na dobri poti, da izboljšam rezultat, saj smo avto pred tem precej izboljšali. Prepričan sem, da jutri lahko vozim hitreje«, je dejal Schumacher.

Izidi: 1. Hill (VB, Williams) 1:21.322 (povprečna hitrost 193.010 km/h), 2. Coulthard (VB, Williams) 1:21.423, 3. Schumacher (Nem, Be-

netton) 1:21.885, 4. Berger (Avt, Ferrari) 1:22.281, 5. Alesi (Fra, Ferrari) 1:22.656, 6. Irvine (VB, Jordan) 1:22.957, 7. Häkkinen (Fin, McLaren) 1:23.064, 8. Barrichello (Bra, Jordan) 1:23.142, 9. Brundle (VB, Ligier) 1:23.244, 10. Panis (Fra, Ligier) 1:23.280, 11. Frentzen (Nem, Sauber) 1:23.485, 12. Herbert (VB, Benetton) 1:23.786, 13. Blundell (VB, McLaren) 1:24.583, 14. Katayama (Jap, Tyrrell) 1:24.631, 15. Inoue (Jap, Arrows) 1:24.883, 16. Salo (Fin, Tyrrell) 1:24.942, 17. Papis (Ita, Arrows) 1:25.696, 18. Badoer (Ita, Minardi) 1:25.746, 19. Lamy (Por, Minardi) 1:26.210, 20. Montemini (Ita, Pacific) 1:27.659, 21. Moreno (Bra, Forti) 1:28.672, 22. Diniz (Bra, Forti) 1:29.137, 23. Boullion (Fra, Sauber) 14:20.150. (S. D.)

Hill še ni vrغل puške v koruzo

ŠAH / SVETOVNO PRVENSTVO

Kasparov: Anand boljši od Karpova

Šahista remizirala tudi v 7. partiji

NEW YORK (dpa) - Tudi sedma partija dvoboja za naslov profesionalnega šahovskega prvaka (PCA) med branilcem naslova Rusom Garijem Kasparovom in izzivalcem Indijcem Viswanathanom Anandom se je v noči na petek končala s remijem. Tako je trenutno stanje v lovu za naslov prvaka se vedno izenačeno - 3.5 : 3.5, finalista pa sta tudi izenačila rekordno serijo remijev iz dvoboja leta 1978 med Anatolijem Karpovom in Viktorjem Korčnojem. Takrat je Karpov po sedmih remijih zmagal v osmi partiji.

Tudi v sedmi partiji v newyorskem World Trade Centru sta nasprotnika igrala sicilijanko. Anand je imel bele figure, medtem ko se je Kasparov branil s sicilijanko. Do petnajste poteze sta oba šahovska genija sledila poteku pete partije. Toda Anand je s potezo e5 prese-

netil prvaka, ki si je nato privoščil dolg premislek. Kljub temu se je Moskovčan uspešno branil, dokler se po 25. potezah šahista nista odločila za remi.

»Spoustujem Ananda kot cloveka in kot izjemnega šahista. Partija je bila zelo izenačena. V vsaki partiji me želi presenetiti. Vsekakor je Anand močnejši nasprotnik, kot je Anatolij Karpov«, je na novinarski konferenci povedal Kasparov.

Potek 7. partije: beli Anand - črni Kasparov (sicilijanka): 1. e4, c5; 2. Sf3, d6; 3. d4, cxd4; 4. Sxd4, Sf6; 5. Sc3, a6; 6. Le2, e6; 7. 0-0, Le7; 8. a4, Sc6; 9. Le3, 0-0; 10. f4, Dc7; 11. Kh1, Te8; 12. Ld3, Sb4; 13. a5, Ld7; 14. Sf3, Tac8; 15. Lb6, Db8; 16. e5, dxe5; 17. fxb5, Sfd5; 18. Sxd5, exd5; 19. Te1, h6; 20. c3, Sxd3; 21. Dxd3, Lc5; 22. Dxd5, Lxb6; 23. axb6, Le6; 24. Dd2, Tc6; 25. Ta4, Txb6.

ZRJ / KOŠARKARSKE ZGODBE

Slavnić odstopil še pred prvenstvom, Žeravica v Partizan

BEOGRAD - Cez deset dni se bo začelo košarkarsko prvenstvo ZR Jugoslavije in po splošni oceni imata največ možnosti za naslov Crvena zvezda in Partizan. »Rdečebeli« so vse cilje podredili uspehu v domaćem prvenstvu, zato so angažirali kar sedem igralcev (Sretenović, Pavličević, Lisica, Ilić, Krgović, Radović, Stević). Računali so, da bodo pod strokovnim vodstvom Zorana Slavnića zagotovo pršli do zeljene lovorike, toda že na prvih prijateljskih tekmah so zabeležili poraze.

Najtežje so preboleli poraz v tekmi z malo znanim Akvarijusom v prvem krogu kvalifikacij za nastop v pokalu Radivoja Koraca. Vrata Evrope so jim ostala zaprta, račun pa je »placal« - kot je to že v navadi - trener Zoran Slavnić, ki je nepricakovano odstopil še pred začetkom prvenstva.

Po tej potezi se je vodstvo kluba znanlo pred velikimi problemi, saj je prostih strokovnjakov malo. Govori pa se kar o nekaj imenih. Prvo ime na seznamu beograjskih zelja je Vladislav Lucić, ki pa ima pogodbo z nemsko zvezdo. Omenjajo tudi trenerje Gorana Miljkovića, Zeljka Lukajića in Kostojankova. Govori se celo, da bi lahko mesto prvega trenerja pri Crveni zvezdi prevzel nekdanji reprezentant Zoran Radović, ki sicer se ni opravljal trenerskega dela.

Medtem ko v Zvezdi razmišljajo, kdo bo vodil ekipo, so v Partizan dobesedno čez noč angažirali Ranka Žeravico, ki je v Beograd prišel le na krajši odmor (že več let živi v Španiji), a se ni mogel upreti ponudbi »črno-belih«. Dosedanji trener Partizana Borisav Džaković bo v klubu ostal kot član strokovnega sveta. (Maja Marsičević)

ODBOJKA / ZAČETEK EP ZA ŽENSKE

Favoriti so Nizozemska, Rusija, Hrvaška in Ukrajina

Doslej je kolajne osvojilo dvanajst držav

»Danes se bo na Nizozemskem pričelo evropsko odbojkarstvo prvenstvo za ženske. Dvanajst najboljših sester stare celine čakajo najprej dvoboji v dveh kvalifikacijskih skupinah. V skupini A (Groningen) igrajo Rusija, Ukrajina, Nemčija, Belorusija, Latvija in Poljska, v B skupini (Arnhem) pa Italija, Nizozemska, Češka, Hrvaška, Bolgarija in Turčija.

V skupini A je nesporen favorit Rusija, ki v treh nekdanjih republikah SZ ne bi smela naleteti na enakovredne tekmece, kot tudi ne pri odbojkaricah Poljske in Nemčije. Hud boj bo za drugo stopničko, ki se vodi do medalj, rahlo v prednosti pa naj bi bila Ukrajina, ki je bila pred dvema letoma v Brnu odlična tretja. Dve reprezentanci, ki se bosta poslovlili po prvem delu, je potrebno iskati med Latvijo, Poljsko in Belorusijo.

V skupini B lahko Hrvaška pripravi izredno presenečenje. Tik pred odhodom na Nizozemsko je odigrala v Zagrebu dve prijateljski tekmi z Rusijo in prvič zmagala s 3:1, drugič pa celo s 3:0. Prijateljska tekma ni nikoli najbolj merodajna, a nesporno je, da ima Ivica Jelić odlično reprezentanco, ki bo imela pri domačinkah najhujšega tekmeka pri naskoku na eno od kolanj. V letosnji sezoni je Hrvaška večkrat premagala tudi Nizozemsko, brzkone pa bo slo v Arnhemu težje. Po vsej verjetnosti

bo Italija v hudem primezu teh dveh držav, kljub povratku izkušene in prekaljene podajalke Menuele Benelli. Bolgarija in tokrat samostojna Češka bi morali biti najmanj za razred slabši. Turčija pa je slej ko prej odpisana iz boja za višjo uvrstitev ter prvi kandidat, da bo prvenstvo končala že v četrti.

Na vseh dosedanjih 18. ženskih evropskih odbojkarških prvenstvih je bila premoc vzhodnoevropskih držav izredna. Sele leta 1985 je hegemonijo - SZ, Českoslovaske, Poljske, NDR, Madžarske, Bolgarije, Romunije in Jugoslavije - prekinila Nizozemska, ko je pred domačimi gledalci osvojila bronasto kolajno. Pred štirimi leti v Rimu so se Nizozemke povzpele se za stopničko višje, bron pa je osvojila Nemčija. Ze naslednje prvenstvo v Brnu je prineslo pod samim vrhom povsem drugačen vrstni red. Odbojkarice takrat se združene Českoslovaske so osvojile četrto srebrno kolajno, na tretjem mestu pa dobimo Ukrajino, ki je prvorazredna novost dosedanjih EP.

V zlato knjigo 18. ženskih EP se je vpisalo 12 držav, tako kot v moški konkurenci: Českoslovaska, SZ (se v dveh verzijah - SND in Rusija), Poljska, Romunija, Madžarska, NDR, Bolgarija, Nizozemska, Nemčija, Ukrajina, Jugoslavija in Italija. (G. Furčanić)

NOVICE

Moretta nasprotuje »čistkam«

APIANA GENTILE - Kljub povprečnim rezultatom Inter ne bo zamenjal trenerja. Velicina društva se pozna tudi po njegovi zrelosti, po zmožnosti prestajanja polemik, zato si igralci in trener zaslužijo vso podporo, morajo pa se zavedati, kateri so društveni cilji, je sporočilo, ki ga je predsednik Moratti izrekel mostvu med svojim včerajšnjim obiskom. Srečanja za zaprtimi vrta je trajalo dvajset minut. »Ne smemo pozabiti, da znaša povprečna starost mostva 23 let«, je novinarjem izjavil Moratti, ki se je posebej pogovarjal tudi s trenerjem Ottavio Bianchijem.

Bugner se še ni naveličal

BRISBANE - Petinstiridesetletni Joe Bugner, ki se je v sedemdesetih letih boril proti Muhamadu Aliju in Joeju Frazierju, uspešno nadaljuje svojo boksarsko kariero. Osvoji je naslov avstralskega prvaka, potem ko je po točkah premagal rojaka Vinceja Cervija. Bugner se je vrnil na ring prvič po osmih letih. Leta 1987 ga je namreč premagal Britanec Frank Bruno. Bugner je v karieri osvojil 43 dobojev in doživel 13 porazov.

Cassani favorit

BOLOGNA - Favorit današnje 78. dirke po Emiliji (208 km po okolici Bologne) je Davide Cassani. Na dirki namreč ne bo reprezentantov, ki danes zjutraj odpotujejo v Kolumbijo na svetovno prvenstvo, selektor Martini pa je Cassaniju izrecno dovolil, da se pred odhodom udeleži se emilijske dirke. Na dirki bo danes sodelovalo 19 mostev, najnevarnejši tekmeči Italijana pa bodo Berzin, Rominger, Sorensen in svetovni prvak Leblanc. Tudi brez »azzurrov« se torej obeta zanimiva dirka.

KOŠARKA / JUTRI V A1 LIGI

Tržaški Illycaffé
že pred skoraj
odločilno tekmo

*Igral bo doma proti Ambrosiani
V A2 ligi Brescialat proti Riminiju*

Ceprav se je italijansko košarkarsko prvenstvo v A1 lige sele začelo; bo tržaški Illy že jutri pred izredno pomembno preizkušnjo. Po dveh porazih bo namreč trzasko mostvo igralo proti milanski Ambrosiani, ki je kot Illycaffé se vedno brez osvojene točke. Za Bernardijevo ekipo je jutri zmaga neobhodno potrebna, nasprotno se trzaskemu mostvu obetajo hudi časi.

Vodstvo trzaskega prvoligasa je včeraj sporočilo, da bodo vstopnice za »rdečo tribuno« za navijače do 18. leta po polovični ceni.

JUTRISNJI PARI 3. KOLA (18.30): Buckler - Scavolini, Benetton - Nuova Tirrena Rim, Stefanel Milan - Teamsystem Bologna, Mash Verona - Cagiva Varese (danes), Men Sana Siena - Olitalia Forlì, Reggio Calabria - Madigan Pistoia, Illycaffé Trst - Ambrosiana Milan.

V A2 ligi caka goriski Brescialat težka preizkušnja: Medeotovo mostvo bo namreč gostilo ekipo iz Riminija, ki je po dveh kolih kot gorisko se brez poraza. V goriskem taboru je seveda vzdusje po dveh uspehih odlično in tudi jutrisnja ovira ni nepremostljiva.

JUTRISNJI SPORED (18.30): Reggio Emilia - Auriga Trapani, Montecatini - Floor Padova (ob 15.00), Juventus Caserta - Imola, Bancosardegnna Sassari - Menestrello Modena, Turboair Fabriano - Jcoplastic Battipaglia, Brescialat Gorica - Basket Rimini, B. Venezia - Polti Cantù (danec ob 20.30).

N. GORICA

Začele
so se
igre treh
dežel

*Tekmovanja
še danes*

V Novi Gorici so se včeraj začele tradicionalne za 22. »Mladinske igre treh dežel«. Takoj po odprtju iger na mestnem stadionu so se mladi tekmovalci iz FJK, Slovenije in Koroške podali na tekmovališča. Moci merijo v šestih različnih panogah. Na igrar sodeluje tudi več naših sportnikov in sportnic, poleg tistih, ki smo jih omenili že včeraj, tudi Domov kosarkar Egon Covi, ki je v minuli sezoni branil barve Brescialata.

Tekmovanje se nadaljuje danes zjutraj, zaključek pa bo ob 14.30 v Dijaskem domu Mitje Gorjupa.

Obvestila

GIMNASTICNA SEKCIJA SZ DOM GORICA

obesca, da vpisuje za sportno ritmično gimnastiko (deklice letnika 1989 in starejše) in sportni gimnastiko (dečki in deklice letnik 1989 in starejši) za sezono 1995/1996 ob torkih in petkih od 15.30 do 17.30 v telovadnici Kulturnega doma v Gorici. Treningi so se že pričeli.

OK VAL

obesca, da otroška telovadba za otroke poteka v Standrežu ob sredah in petkih pod vodstvom prof. Brajnika; za otroke vrtcev od 15.00 do 15.45, za dečke in deklice prvih dveh razredov osnovne sole pa od 15.45 do 17.00. orodna telovadba/akrobatika za osnovnosolce in osnovnosolke pa bo ob torkih od 15.30 do 17.30.

OK VAL, SZ SOCA, SZ OLYMPIA IN SD NAS PRAPOR

sporočajo da so se začeli treninki novoustanovljenih skupin under 13 (pokal CORAG) in under 14 (narascajniki). Treninki bodo ob torkih in petkih od 17. do 19. ure v standreski telovadnici.

SD BREG - ODBOJKARSKA SEKCIJA

prireja tečaj miniodbojke za deklice letnikov '85, '86, '87. Urnik vadbe: ob ponedeljkih ob 17.30 in ob sredah ob 16.30 v občinski telovadnici v Dolini.

SD POLET - KOTALKARSKA SEKCIJA

sporoča, da je v teku vpisovanje za novo sezono in za začetniški tečaj v kotalkanju. Informacije dobite na kotalkaliscu na Pikelcu od 17. do 20. ure ali po telefonu na st. 213420.

SZ JADRAN

sezona 1995/96 državno prvenstvo B lige, Trzaska sportna palaca - prodaja abonmajev: podporni abonma (koristnik dobi članstvo SZ Jadran) 300.000 lir, abonma (veljaven za 16 tekem) 140.000 lir, abonma po znižani ceni (mladina pod 18.letom starosti) 95.000 lir. Osnovnosolska mladina ima brezplačen vstop, popust za družinske abonmaje, prodaja abonmajev: na sedezu in vseh podružnicah Trzasko kreditne banke, cveticarna Nadja na Proseku.

SD SOVODNJE

sporoča, da so na razpolago abonmaji za prvenstvene tekme Sovodenj v promocijski ligi pri G. Marsonu (tel. 882150), pri D. Peliconu (tel. 882214), pri I. Petejanu (tel. 882171), v gostilni Rubiski grad in v gostilni Pri Francetu.

PLAVALNI KLUB BOR

sporoča, da se bo v ponedeljek, 25. t. m. začela vadba v bazenu v Alturi po dogovorjenih urnikih.

SK BRDINA

sporoča, da se nadaljujejo treninki vsak torek in četrtek. Zbirališče ob 18. uri na trg Brdina na Opcinah.

SK BRDINA

obesca, da je sedež odprt za informacije vsak ponedeljek od 19. do 20. ure.

SK BRDINA

organizira tečaj smučanja na plastični stezi. Informacije na sedežu kluba vsak ponedeljek od 19. do 20. ure.

SHINKAI KARATE KLUB

prireja tečaje karateja in samoobrambe v telovadnici Silvestri na Proseku. Treninki so ob ponedeljkih in četrkih s sledecim urnikom: otroci od 18.30 do 19.30 ter odrasli od 20. do 21.30. Urnik in zacasni sedež tajnistva od ponedeljka do petka od 19.30 do 20.30 v telovadnici

GIMNASTICNI ODESK SZ BOR

vpisuje za sportno in baletno gimnastiko ter akrobatiko za sezono 1995/96 v uradnih urah na sedezu društva ali po tel. st. 51377 vsak dan od 17. do 19. ure.

SK KRAS - odsek za rekreacijo

obesca, da se bo pričela rekreacijska telovadba za odrasle in sicer: mlajša skupina terek in cetrtek od 21. ure dalje. Starejša skupina bo vadila ob torkih in cetrkih od 8.30 do 9.30. Prvo srečanje bo v torek, 3.10.1995. Vpisete se lahko v tajnistvu društva ali na prvi vadbeni uri - tel. tajnistva v SKC v Zgoniku 229477.

SK KRAS - odsek za otroško telovadbo

obesca, da se bo tudi letos odvijala popoldanska telovadba za otroke, ki obiskujejo vrtce ter 1. in 2. razred osnovne sole. Prvo srečanje bo v petek, 6.10.1995, ob 16.30, v telovadnici v Zgoniku. Vpisete se lahko v tajnistvu društva ali na prvi vadbeni uri. Telefon tajnistva v SKC v Zgoniku: 229477.

ODBOJKARSKO DRUSTVO BOR

obesca, da so se pričeli treninki za deklice letnikov '82, '83, '84. Treninki so vsak ponedeljek ob 15. uri na Stadionu 1. maj. Pojasnila na treningih ali na tel.st. 814212 (Katja).

ODBOJKARSKO DRUSTVO BOR

organizira v sezoni 95/96 rekreacijo za bivše igralko. Vse zainteresirane vabi na sestanek, ki bo v ponedeljek, 25. t.m. ob 20. uri na stadionu 1. maj. Pojasnila lahko dobite na tel. st. 397439 (Sandra).

SZ GAJA - teniski odsek

sporoča, da se je začelo vpisovanje za novo sezono in za začetniški tečaj v tenisu za osnovnosolske otroke. Vpisovanje na sedežu društva ali po telefonu (226115) od 18. do 20. ure. Treninki se bodo pričeli 9. oktobra.

PLANINSKI ODESK

SZ SLOGA IN SK DEVIN

prirejita v nedeljo, 24. septembra enodnevn izlet z društvenim kombijem in osebnimi avtomobili v Forni Avoltri ter vzpon na Creto Bordaglio. Odhod iz Sessjana ob 6.30. Informacije na tel. 200782 in 226285.

SD MLADINA - smučarski odsek

nudi informacije o delovanju nove smučarske sezone 1995/96: začetni tečaji na plastični stezi in na snegu, vpisovanja FISL, zimovanje, tekmovalna dejavnost, rekreacija in razno na sedezu v Krizu, dom A. Sirk, vsako sredo in petek od 19.00 do 20.30.

ODBOJKA / ITALIJANSKA A 1 LIGA ŠE V ZNAMENJU LANSKIH FINALISTOV

Daytona in Sisley glavna favorita
letošnjega »žepnega« prvenstva

Lanska finalist, prvak Daytona Las iz Modene in Sisley iz Trevisa, sta tudi letos glavna favorita v boju za italijanski državni odbojkarški naslov. Mostvi z največjimi finančnimi sredstvi sta si med prestopnim rokom prizadevali, da bi se bolj obubožali tekmece, s tem, da bi jim odvzeli najboljše igralce (Fomin in Giani), k sreči pa se jima želja ni izpolnila.

Ostaja torej upanje, da bo prvenstvo, ki se pričinja v soboto, vendarle dovolj zanimivo za ljubitelje odbojkarje in sponzorje, za to pa naj bi poskrbeli se okrepljeni Cuneo, Ravenna, Parma, Montichiari in Macerata, ki je v A1 ligo vskocila namesto Ferrare.

Letošnje prvenstvo bo zaradi priprav državne reprezentance za nastop na olimpijskih igrah v Atlanti izredno zgosteno. Koncalo se bo namreč že najkasneje 23. marca. To je bil eden od pogojev selektorja »azzurrov« Julia Velasca, njegova moč pa je po velikih mednarodnih uspehih reprezentance tako velika, da so se mu morali v bistvu celo ukloniti klubi, ki jim tako kratko prvenstvo pomeni zaustavit resnično zelo grenke pilule. Da tudi v odbojkarškem svetu ni vse zlato, kar se sveti, dokazuje propad mlanskega prvoligasa, ki ga bo nadomestila lani iz lige izpadla Padova. Izjemen uspeh pomlajene vrste »azzurrov« v finalu svetovne lige v Braziliji je odprl vrata v članska mostva velikemu številu mladih igralcev. Vendar pri tem ne gre le za upravičeno skrb klubov za bodočnost, ampak predvsem za klestenje stroškov.

Benetton vztraja, a časi Berluscionijev in Gardinijev so v odbojki dokončno minili.

Daytona Las Modena: brazilski kruzeiri in plaze so Olikverja zamikali bolj kot nastop v evropskem pokalu prvakov. Modenski klub je Rusa zamenjal z Nizozemcem Henkem Janom Helodom (prej Bologna). Klop za rezerve je bistveno spremenjena,

moč mostva ostaja ista. Zacetna sesterka: Vullo (letnik 1964, 1, 97 m), Cuminetti (67, 2, 00), Held (67, 2, 00), Van de Goor (73, 2, 07), Cantagalli (65, 1, 99), Bracci (66, 1, 97).

Sisley Treviso: po pekočem porazu v lanskem finalu končnice so se v Trevisu (končno) odločili najeti drugega tujca. Poleg Rona Zverwerja bo to Ukrajinec Aleksander Sadkin, ki je lani igral v Schiu. Z njim naj bi Sisley okrepil blok in sprejem. Pot z igrišča na klop bo ubral veteran Passani. Giombinija, za katerega je klub predlani odstel Falconari eno milijardo, so posodili Ravenni. Odhajata tudi Moretti in Agazzi. Zacetna sesterka: Gardini (letnik 1965, 2, 02 m), Tofo (66, 1, 88), Zverwer (67, 2, 00), Bernardi (68, 1, 99), Zorzi (65, 2, 01), Sadkin (69, 2, 03).

Alpitour Cuneo: največja novost je »nakup« jugoslovanskega asa Vladimirja Grbića. Cuneo je dokončno »obral« milansko podružnico, jo uničil in pobral najbolj perspektivne mlade. Klub se je znebil orjaskega, a neresnega Bolgara Ganeva. Drugi tujec bo Spanec Rafael Pascual. Zacetna sesterka: De Giorgi (letnik 1961, 1, 78 m), Pascual (70, 1, 93), Papi (73, 1, 91), Grbić (70, 1, 94), Galli (65, 1, 94), Lucchetta (62, 1, 99).

Edilcuoghi Ravenna: klubu, ki ga že nekaj let pesti finančna stiska, je uspelo obdržati Rusa Fomina, v zadnjem hipu pa si je zagotovil tudi mladega Hrista Zlatanova, ki ima italijanski potni list. V začetni postavi bo na centru igral tudi Giombini. Zacetna sesterka: Bellini (letnik 1969, 1, 97 m), Fomin (68, 2, 00), Bovolenta (74, 2, 02), Giombini (75, 2, 05), Rosalba (76, 1, 97), Sartoretti (71, 1, 94).

Cariparma Parma: Giani in Gravina ostaja v Parmi, Rusa Saveljewa pa je zamenjal Bolgar Gavrilov. Kim Ho Cul se kot trener vrača v mesto, v katerem je začel svojo kariero v Italiji. Zacetna sesterka: Giani (letnik 1970, 1, 96), Gravina (70, 2, 01), Giretto (73,

2, 05), Michieletto (68, 1, 95), Blangé (64, 2, 06), Gavrilov (70, 1, 98).

Gabeca Montichiari: klub je Pippija in Martinellija odstopil Padovi, od koder je prisel podajalec reprezentance Marco Meoni. Iz Milana se vrača Nizozemec Posthuma, drugi tujec pa bo njegov rojak Guido Gortzen (namesto Zoodsme). Gabeca si je izposodila tudi obetavnega Fangareggija, ki pa e lani v Ravenni igral bolj malo. Trener je nekdanji reprezentant Andrea Anastasi. Zacetna postava: Meoni (letnik 1973, 1, 97 m), Pasinato (6), 1, 96), Fangareggi (73, 2, 01), Posthuma (63, 2, 09), Gortzen (70, 1, 98), Giazzoli (69, 1, 94).

Lube Manche Macerata: ambiciozni novinec je skušal celo najeti Gravino, zadovoljiti pa se je moral s Srbom Kovacem, Pietrellijem in Cavallinijem. Strokovnjaki vsekakor pravijo, da se lahko bori za play off. Zacetna postava: Mescoli (letnik 1972, 1, 93), Cerednik (letnik 1966, 2, 03), Kovac (67, 1, 96), Margutti (68, 1, 94), Bachi (70, 1, 98), Cavallini (70, 1, 98).

Wuber Schio: prihod Ljuba Ganeva je navdušil navijače, z uporabnimi zogami pa naj bi ga zalagal argentinski veteran Wal-

do Kantor, ki pa zaradi kazni, ki jo je FIVB izrekla proti Argentini za zdaj se ne sme vnovič igrati v Italiji. V začetni postavi bo kot tolkač igral Trzacan Ezio Longo. Zacetna sesterka: Kantor (letnik 1960, 1, 78), Ganev (65, 2, 109), Rocco (68, 1, 98), Merlo (65, 2, 01), Longo (66, 1, 92), Dalla Libera (71, 2, 05).

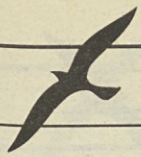
MTA Padova: številčno je igralski kader okrepljen. Meonija bo zamenjal nekdanji podajalec videmskega VBU Santuz. Obstanek naj bi bil letos lažje dosegljiv, nekdanjih uspehov pa si ne morejo obetati. Zacetna sesterka: Santuz (letnik 1964, 1, 90), Klimkin (72, 2, 00), Stelmach (67, 1, 97), Pippi (71, 1, 93), Martinelli (65, 2, 00), Tovo (72, 2, 01).

Com Cavi Neapelj: Neapeljčani so lani v A2 ligi navdušeno polnili dvorano, letos pa jim bo v višji ligi trda predla. Iz zagate naj bi mostvo resila tujca Pampa in Popov, ki pa nista ne Sadkin ne Ganev, katera je klub zasledoval na začetku prestopnega roka, a se jim je moral odpovedati zaradi prazne blagajne. Zacetna postava: De Giorgi (letnik 1968, 1, 80), Pampa (64, 1, 90), Popov (70, 2, 01), Berti (65, 1, 90), Spada (71, 2, 03), Nucci (68, 2, 00).

Gallo Gioia del Colle: »Favorit« za izpad številka ena, Pupa Dall'Olio čaka res ognjeni trenerski krst. Gallia in mladi Ceconni sta vsekakor dobra nakupa. Zacetna postava: Lassandro (letnik 1969, 1, 85), De Mori (65, 1, 98), Minafra (69, 1, 96), Gallia (69, 197), Rodriguez (62, 1, 94), Gorluccev (72, 1, 97).

Jean Hatù Bologna: Prezivetje je edini cilj Bolonjčanov, ki v javnosti zbujajo pozornost predvsem zaradi sponzorja - znane tovarne kondomov. Odsel je tudi Rus Siskin. Zacetna sesterka: Gatin (letnik 1974, 2, 00), Brogioni (68, 1, 94), Lavorato (69, 1, 99), Masetti (73, 2, 01), Lagmudza (65, 2, 07), Bonati (71, 1, 94).

Na sliki: Blangé in Giani sta ostala v Parmi

NAMIZNI TENIS / ZAČETEK PRVENSTEV

Prvoligašice danes proti prvakinjam

Coccaglio brez Kitajke in Arrisijeve - Bodo pri Krasu prvenstva sploh izpeljali do konca?

Krasove prvoligašice od danes za zeleno mizo (Foto KROMA)

Danes startajo Krasove namiznoteniške ekipe v novo sezono. Drevi ob 18. uri si bomo v sportno-kulturnem centru v Zgoniku lahko ogledali dvoboje kar treh Krasovih ekip v državnih ligah, jutri se dva v promocijski. Prva ženska Krasova postava se bo pomerila z aktualnim državnim prvakom Coccagliom. Tudi lani so naša dekleta otvorila prvenstvo z isto ekipo in že na začetku pripravile presenečenje, saj so osvojile kar štiri točke. Tudi drevi si ometamo napete dvoboje z večjimi močnimi, kajti Coccaglio sta za pustili najboljši igralci, Kitajka svetovnega formata Dai Li in reprezentantka Arrisijeve, ki je odsla v Pariz. S katerimi igralkami trenutno razpolaga štirikratni državni prvak, bomo videli drevi. Nasa dekleta so dobro psihično in tehnično pripravljena, na čelu s Kitajko Wang, ki drugo leto nastopa za Kras in zavzema prvo mesto na državnih lestvicah. Z Ano Bersan (st. 10 na državnih lestvicah) tvorita prvo jakostno ekipo. Mladinki Vanja in Katja Milic, ki sta lani pomladili Krasovo postavo sta navkljub mladostni neizkušenosti odlično izpeljali svojo nalogo in pri-

spevali k temu, da se je Krasova ekipa lani uvrstila na peto mesto.

V ženskem drugoligaskem prvenstvu si bosta stali nasproti Krasova postava (Andrea Bertolotti, Igor Colja, Andrea Radini, Peter Santini) pomerila z ekipo Azzurre iz Gorice. Za vpis v to prvenstvo je moralo društvo vpisati se ekipo under 14 (Uroš Fabiani, Bostjan Milic), ki bo nastopala vzporedno z ekipo v C2 deželni ligi, ki jo sestavljajo Gorazd Milic, Bojan Simoneta in starejša igralca Edi Bole in Roberto Milic. Prva prvenstvena tekma v C2 bo jutri ob 10. uri, ko bo Kras gostil ekipo San Giovannija iz Cao Maggiora.

Prvenstva se torej začenejo. Cilj vseh ekip je obstanek v ligi, vendar nad njihovo prihodnostjo visijo črni oblaki, da ga zaradi finančne stiske ne bo mogoče izpeljati do konca. Navkljub velikim uspehom, ki jih je Kras dosegel v preteklosti, med drugim naj omenimo

tudi prestižni nastop na evropskem pokalu Nancy Evans, ki bo 29. septembra v Zgoniku, ostaja usoda žganiškega društva negotova. Zato bi bilo prav, da s svojo prisotnostjo na tekmah izrazimo spoštovanje in ovrednotimo vsakodnevne napore igralcev in vodstva. (J.J.)

KOŠARKA / B LIGA

Jadran TKB drevi na gostovanju v Vareseju

Robur po igri spominja na »stari« Jadran - Vitez bo stisnil zobe

Nocoj, s pričetkom ob 21.00, bodo košarkarji Jadrana Tkb odigrali prvo letošnje prvenstveno tekmo B lige. Vremčevo mostvo bo zaposleno v gosteh, in sicer v Vareseju, proti mostvu Robur.

JADRAN: Po mesecu in pol napornega dela so jadranci že v pravi formi, kot prica nastop na finalni tekmi turnirja Del Negro prejšnje soboto. Vsi igralci se počutijo dobro, razen Marka Hmeljaka, ki je zaradi vojaških obveznosti manj treniral, Borisa Viteza pa bolita Ahilovi tetivi, vendar bo nocoj zanesljivo na igrišču. Plavi so med tednom odigrali tudi prijateljsko tekmo s Ceddom v trzaski sportni palači. Gostje, ki so tokrat nastopili v popolni zasedbi (z Lorenzonom vseh 40 minut ter z Davidom v vlogi playmakerja) so ob koncu slavili s 5 točka-

mi naskoka, kljub temu pa v Jadranovem taboru vlada dober vzdušje.

ROBUR: Po zbranih informacijah naj bi mostvi iz Vareseja vsaj delno spominjalo na nekdanji Jadrana: zelo hitra igra, mnogo metov, tudi po prvi ali drugi podaji, zelo agresivni zunanji igralci ter dva visoka in krepka centra. Organizator igre je Leva, brat Scavolinijevega centra, krilo Merli ima ravno tako zelo dober met iz srednje in dolge razdalje, obenem pa je hiter in zelo dinamičen (zanj so se letos zanimali tudi nekateri A2 ligasi). Pod košem sta zasidrana Fontanella (204 cm) in Coerezza (205 cm). Prvi je nedvomno boljši v obrambi, drugi pa v napadu. Hiba mostva trenerja Beppa Gergattija naj bi bilo pomanjkanje enakovrednih menjav. Lani se je Robur zanesljivo uvrstil v skupino za napredovanje en sam poraz na domačih tleh), a se v njej ni izkazal.

AVTOBUS: Jadranov odbor sporoča, da je na razpolago še nekaj mest (okrog 10) na avtobusu, ki bo danes jutraj ob 10. uri na Krzadi na Proseku odpotoval v Varese.

NAPOVED: Obeta se ize-nacena tekma. Jadranci bodo skušali »onesposobiti« nasprotnikove strelce z zelo agresivno obrambo, Rauber in Calavita pa bosta morala z obrambnimi skoki odpirati bliskovite protinapade. V napadu bo vsakdo moral prispevati svoj delež, posebej Calavita, ki pod košema nima enakovrednega tekmeča. IZID: Varese - Jadran 79:85.

Ostali pari 1. kola: Cassano - Orobica Bg, Biella - Cividale, Riva del Garda - Oderzo, Collegno To - Scame Bg, Monza - SS Giovanni.

(Vanja Jogan)

domači šport

Danes

Sobota, 23. septembra 1995

NAMIZNI TENIS

ZENSKA A LIGA

18.00 v Zgoniku: Kras - Coccaglio

ZENSKA B LIGA

18.00 v Zgoniku: Kras - Arezzo

MOSKA C1 LIGA

18.00 v Gorici: Kras - Azzurra Gorica

KOSARKA

MOSKA B LIGA

21.00 v Vareseju: Robur et Fides - Jadran TKB

MEMORIAL BORISA TAVCARJA

18.30, v Briscikih, tel. Ervatti: tekma za 3. mesto; 20.00 finale za prvo mesto (nastopajo Bor Radenska, Kontovel, Cicibona in Inter 1904)

ODBOJKA

DEZELNI POKAL

ZENSKO

18.00 na Opcinah: Koimpex - Altura; 20.30 v Nabrezini: Sokol - OK Val; 20.30 v Gorici, Katoliški center: Olympia Cerimpex - Torriana

MOSKI

20.30 v Trstu: Residence Shangri La - Bor Fortrade; 20.30 v Standrežu: Espejo - Sloga; 20.30 v Pradamu: Immobiliare MC - Olympia Cdr

NOGOMET

MLADINCI - DEZELNO PRVENSTVO

16.00 v Standrežu: Juventusina - San Luigi

NAJMLAJŠI

16.00 v Sovodnjah: Sovodnje - Aris San Polo

CICIBANI

14.30 v Doberdobu: Mladost B - Pieris; 15.30 v Doberdobu: Mladost A - Sistiana; 15.00 v Gorici, Ul. del carso 57: Juventusina - Sanrocchese

Jutri

Nedelja, 24. septembra 1995

NOGOMET

PROMOCIJSKA LIGA

15.00 v Standrežu: Juventusina - Flumignano; 15.00 v Sovodnjah: Sovodnje - Torviscosa.

1. AMATERSKA LIGA

15.00 na Proseku: Primorje - Aurora; 15.00 v Krizu: Vesna - Reanese, 15.00 v Bazovici: Zarja - Cividalese.

NARASCAJNJI

10.30 v Sovodnjah: Sovodnje - Aris San Polo; 10.30 v Miljah: Muggia - Zarja Adriapex

ZACETNIKI

10.30 v Gradežu: Gradese - Mladost

NAMIZNI TENIS

MOSKA C2 LIGA

10.00 v Zgoniku: Kras - San Giovanni

ODBOJKA

Turnir prijateljstva UISP

10.00 v Repnu: nastopata tudi Bor Mercantile in Koimpex

SKIROLKE

ITALJANSKI POKAL

9.30 v Lucci: nastopa tudi Mladina

Igralke Koimpexa danes v Kočevju na turnirju »Medo '95«

Clanska ženska ekipa Koimpexa bo danes v Kočevju sodelovala na odbojarskem troboju »Medo '95«, ki ga prireja tamkajšnji klub. Slogasice se bodo najprej pomerile z ljubljanskim Taborom, ki nastopa v 1.B slovenski ligi, nato pa se s Kočevjem, ki igra celo v najvišji slovenski ligi. Za trenerja Saina bo torej to dovolj ostra konkurenca, da lahko preveri trenutno stopnjo priprave svojega mostva. Spored: 11.00 Kočevje - Tabor, 13.00 Koimpex - Tabor, 15.00 Koimpex - Kočevje.

ODBOJKA

Jutri na turnirju UISP tudi derbi Bor-Sloga

Kot smo že poročali bo organizacija UISP jutri organizirala mednarodni ženski odbojarski četverboj, na katerem bodo nastopile najboljše sesterke s Trzaskega in mostva iz Hrvaške in Slovenije. Na sporedu bo tudi slovenski derbi med borovkami in slogasica-mi.

Spored, v Repnu: Koimpex - Bor Mercantile (10.00), porazenec - Istrska banka Pulj ml., zmagovalc - Istrska banka ml. V Domu Ervatti: Oma - Rovinj, porazenec - Tabor Lj, zmagovalc Tabor Lj.

Finalne tekme za razvrstitev od 1. do 6. mesta bodo v telovadnici doma Ervatti v Briscikih od 16. ure dalje.

ODBOJKA / DANES PRVO KOLO V DEŽELNEM POKALU ZA MOŠKE IN ŽENSKO

Navijačem se bo predstavilo osem naših moštev, derbija v Štandrežu in Nabrezini

Z današnjimi tekmami prvega kola v deželnem pokalu se bo tudi pri nas uradno pričela odbojarska sezona za sesterke, ki bodo letos igralce v deželnih ligah (C2 in D). Pokalno tekmovalje sodi pravzaprav v okvir prvenstvenih priprav in ga vsa mostva jemljejo le kot testno preizkusnjo, vendar pa je hkrati tudi že prvi resnejši, čeprav seveda ne se dokončni, pokazatelj razmerja moči. Začetek bo za nas nadvse zanimiv, saj bosta na sporedu kar dva derbija. V Nabrezini se bosta pomerili ženski vrsti Sokola in Vala (prej Kmečka banka), v Štandrežu pa bo srečanje mladih združenih ekip, goriskega Espeja in trzaskega Koimpexa. Nastopili bosta tudi obe tretjelgaski sesterki Olympie, Bor Fortrade in novopečeni ženski četrtoligas Sloga.

Pradamano - Olympia CDR: Igralci trenerja Rinalda Dornija bodo debitirali v Pradamu, kjer se bodo pomerili s tamkajšnjim četrtoligasem, ki je zanje prava neznanka. Za Olympio bo to prvi nastop sploh, saj doslej niso odigrali niti se ene prijateljske tekme. Trener Dorni si zato tudi ne pričakuje kdove kako dobre igre. Mostvo so letos, kot znano, zapustili Rajko Petejan, Lucijan Battisti in Andrej Vogric, vrnil pa se je Simon Terpin, ki je v minuli se-

zoni igral s Slogo v višji ligi in predstavlja seveda veliko okrepitev. Clanski ekipi sta se pridružila Nikolaj Pintar (lani pri Espeju) in Patrick Seni, ki je doslej igral v društveni 1. diviziji. Mostvo steje deset igralcev, »odkrita« pa ostaja eno mesto za centra.

Club Altura - Bor Fortrade: Borovci bodo kot gostje igrali v domači telovadnici na Alturi, njihov nasprotnik pa bo solidni četrtoligas Club Altura. Tik pred pričetkom pokala je vodstvo od videmskega VBU v trajno last dobilo registracijo Marca Del Turca, ki bo tako ostal pri Boru, Dejan Furlanec pa bo v letošnji sezoni lahko igral tudi kot tolkac. Tudi sicer bo ekipa v primerjavi z lanskim v bistvu nespremenjena. Nekaj časa so pri Bor upali, da se jim bo pridružil tudi Paolo Paganini, ki pa je na koncu ostal v C1 ligi v Trzicu.

Olympia Cerimpex - Torriana: Goriske novopečene tretjelgasicke bodo v pokalu takoj preizkusile, kaj jih čaka v C2 ligi. Pomerile se bodo namreč s Torriano. Olympio bo drevi predvidoma nastopila z idealno postavbo, ki, upajo, da bo tudi dokončna. Veliko okrepitev predstavlja povratek v sesterko »izgubljene ovce« Erike Brisco, ki je bila ena od protagonistov poletne deželne kupoprodajne borze. Zanj se je potegovala

tudi dosti drugih klubov, na koncu pa se je vrnila v maticno društvo, ki je tako dobilo potrebno okrepitev za debut v tretjelgaski konkurenci. Za Olympio bo proti Torriani igrala tudi mlada podajalka Annalisa Nardin, ki pa je last trziskega Fincantierija in se se ne ve, katera bo njena letošnja končna postaja. Zaenkrat ima dovoljenje za tri nastope z Olympio v deželnem pokalu. Olympia bo letos lahko le delno računala tudi na kapetanko Hadrijano Corsi, ki odhaja studirat v Ljubljano. Trenirala naj bi s tamkajšnjo selekcijo studentk Sok Sou, ob koncih tedna pa se pridružila soigralkam v C2 ligi.

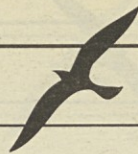
Sokol - Val: tradicionalna rivalnost med tema sesterkama bo letos ostal v mejah pokala, saj bo Val po lanskem izpadu Kmečke banke iz C2 lige igral v četrtoligaski konkurenci. Pri Sokolu so s treningi pričeli kasneje kot Goricanke, zato od današnjega derbija ne pričakujejo dosti. Doslej so igralke pod vodstvom Silve Meulje predvsem skrbele za telesno kondicijo. Danes naj bi nastopile v popolni postavi, v Sokolovem dresu pa bo prvič zaigrala tudi dolgoletna Slogina napadalka Erika Skerk.

V novi preobleki bo združena goriska ekipa Val takoj poskusila uresničiti vrnitev

v C2 ligo, iz katere je lani res nerodno izpadla. Trener Jerončič je ostal brez Briscove, a bo lahko spet računala na Laro Vizintin in Ines Orel, na sestri Tomasin in seveda na svoje »mlade levinje«, ki nestrpnost pričakujejo tudi začetek mladinskih prvenstev.

Espejo - Koimpex: obe združeni mladinski ekipi bosta igrali letos v spremenjeni in vse kaže oslajeni postavi. Espejo so kot znano zapustili Pintar, Makuc in Siligoi, ki bodo letos igrali v višjih ligah, pri ekipi Bora in Sloge pa ne bo več Deliseja, Pulitanoja in Volcica, sesterko pa je okrepil slogas Krpan. Derbi v Štandrežu bo vsekakor zanimiv, saj so v obeh sesterkah v bistvu zbrani vsi najboljši mladinci, kar jih premoremo na Goriskem in Trzaskem.

Sloga: druga Jadranska ženska postava bo pokalne nastope začela doma proti Alturi, ki ji bo tekmelec tudi v D ligi. Sloga bo v letošnji sezoni nastopila z mlado postavbo, ki je povsem drugačna od tiste, ki je lani uspešno nastopila v 1. diviziji. V bistvu sestavljajo sesterko mladinke in deklice, razen Tensijeve (letnik 1977) in Mijotove (71). Ekipa bo v pokalu in prvenstvu nastopila z edinim namenom, da si nabere čimveč tekmovalnih izkušenj.

V dveh ligah jutri začetek tudi za pet naših moštev

Po večtedenskih pripravah je napočil čas tudi za prvenstvene boje v raznih amaterskih ligah. Jutri se bodo pričela prvenstva do 1. amaterske lige, prihodnji teden pa bodo na vrsti se prvenstvi v 2. in 3. amaterski ligi.

Slovenske ekipe bodo letos tako igrale: Juventina in Sovodnje v promocijski ligi, skupina B; Primorje, Vesna in Zarja v 1. amaterski ligi, skupina C; Primorje v 2. amaterski ligi, skupina C; Mladost v 3. amaterski ligi, skupina F, Breg, Dolina, Gaja in Kras pa v skupini G.

Kateri so cilji naših ekip?

Goriška predstavnik v promocijski ligi bosta skušala cimprej osvojiti zadostno število točk za miren obstanek v ligi. Vsi trije nasi zastopniki v 1. amaterski ligi računajo na visoko uvrstitev. V 2. AL Primorje meri na sredino lestvice, v 3. AL pa Breg, Gaja, Kras in Mladost upajo v napredovanje, Dolina pa na uspešno prvenstvo.

V vseh prvenstvih je prišlo letos do dveh važnih novosti, za zmago bo ekipa dobila 3 točke, za neodločen izid bo se naprej dobila 1 točko, za poraz pa nobene. Upati je tako, da se bo igra izboljšala in da bomo videli več zadetkov. Druga novost pa je ta, da med srečanjem vsaka ekipa zamenja 3 igralce (dolej samo dva ali pa dva igralca in vratarja).

Upajmo torej, da bomo v prihodnjih 30 tednih prisostvovali privlačnim srečanjem, da se bodo naše enajsterice izkazale (lani 1 napredovanje in 2 izpada), da bo prevladala korektnost in da ne bo večjih polemik.

Ob koncu pa bi se dodali, da je prišlo letos v tržaski pokrajini do važnega dogodka v amaterskem nogometu. V Miljah sta se društvi Muggesana in Fortitudo združila in nastalo je društvo z imenom Muggia. Izbira gotovo ni bila lahka. Vendar glede na stalne finančne težave, ki sicer pestijo vsa društva, in upadanje rojstev, je bila to edina možna pot. Društvo iz Milj lahko zato z optimizmom gleda na prihodnost.

Ali ni to spodbuda tudi za naša društva, da bi opustila medsebojna nesoglasja in ubrala pot združevanja, ne samo na mladinskem področju?

Edvin Bevk

JUVENTINA

Predsednik SD Juvetnina Lado Marchi: »V letošnji sezoni je prišlo do precejšnjih zamenjav. Prenovili in pomladili smo ekipo. V predprvenstvenem obdobju je bil napredek iz tekme v tekmo viden. Tudi naš trener je zelo mlad in se je tako moral skupno z igralci prilagoditi okolju. Mladih igralcev ni poznal, za starejše pa je vedel, da lahko računamo nanje, saj so vsi izkušeni igralci in že vajeni nastopov v tej ligi. Mlade je zato množično uvajal v ekipo in jih preizkusil na vseh tekmah. In mladi so pokazali, da lahko računamo nanje.«

Vas cilj v tem prvenstvu?

»Nas cilj je obstanek v ligi, saj smo vsi pravi amaterji in tudi če bi v tem ne uspeli, ne bomo iz tega delali tragedije. Imamo veliko število mladih, ki si bodo v tem prvenstvu nabrali izkušnje za naprej. Po mojem sta glavna favorita za napredovanje Ri-

Od leve: Massimo Tabaj in Moreno Trevisan (oba Juventina) ter Marko Fajt (Sovodnje)

vignano, ki je zelo dobro igral proti Gradeseju in celo izenačil, ter Manzano.«

Kaj pa Sovodnje?

»Mislim, da se bodo Sovodenjci v tem prvenstvu solidno odrezali, predvsem ker imajo odličnega napadalca, kot je Goriup. Sovodenjci so nekoliko bolj ranljivi v obrambi, preprican pa sem, da se bodo izkazali v tem prvenstvu, saj je v Sovodnjah se vedno ve-

liko navdušenje po napredovanju v višjo ligo. Mislim, da se bodo Sovodenjci uvrstili celo med prvih šest ekip na končni lestvici.«

SOVODNJE

Predsednik SD Sovodnje Gianni Marson: »S predprvenstvenimi pripravami sem zelo zadovoljen. V Spetru ob Soci smo igrali tri tekme in osvojili drugo mesto. Premagali smo San Canzian in Ronchi, v finalu pa smo izgubili proti Gradeseju. Tudi v italijanskem pokalu smo igrali tri tekme: najprej smo premagali Juventino, izgubili v Mosi z domačo ekipo, nato pa igrali neodločeno doma proti San Sergiu. To tekmo smo igrali v zelo okrnjeni postavi, vseeno pa je bila ta tekma priložnost, da so se predvsem mladi izkazali. In mladi so povsem izpolnili

prčakovanja, se zlasti Alberto Gomiscek in Stefan Tommasi.«

Vaši cilji v tej ligi?

»Nasi cilj, kot novinci v ligi, je ta, da cimprej dosežemo zadostno število točk in si zagotovimo obstanek v ligi. Če bomo presigli ta cilj, bomo seveda se posebno zadovoljni. Tudi letos pričakujemo veliko pomoč svojih navijačev. Tu pa moram pristaviti, da nimamo navijačev samo v Sovodnjah, temveč tudi v okoljskih vaseh. Naj dodam se, da smo letos prvič uvedli abonmaje. Glede finančne podpore pa bi se zahvalil Zadrugi kreditni banki Sovodnje, ki je naš glavni sponzor. Po mojem so v tem prvenstvu favoriti ekipe, ki so se ze lani potegovale za napredovanje: Aiello, Torviscosa, Ponziana in Staranzano.«

JUTRIŠNJE 1. KOLO (15.00)

Aiello - Manzano
Staranzano - Ponziana
Cussignacco - San Luigi
Juventina - Flumignano
Maranese - San Canzian
Fiumicello - Rivignano
Ruda - Mossa
Sovodnje - Torviscosa

Kaj pa o Juventini?

»Glede Juventine pa mislim, da se bo v tem prvenstvu dobro obnesla, saj ima pretežno mlado ekipo.«

VRATARJA: Sandi Gergolet (1962) in Stefan Tommasi (1977).

BRANILCI: Zdravko Cernic (1962), Fulvio Devetak (1965), Alberto Gomiscek (1976), Paolo Hmeljak (1969), Ladi Tomsic (1972).

VEZNI IGRALCI: Stefano Agosto (1969), Luca Caporale (1966), Marko Fajt (1968), Paolo Intebartolo (1961), Fabio Sambo (1969), Gianni Tomizza (1961), Davide Visintin (1974), Marco Zotti (1970).

NAPADALCI: Edo Businelli (1970), Roberto Casagrande (1966), Massimo Goriup (1973).

TRENER: Angelo Cupini.

PRVA AMATERSKA LIGA / NA STARTU TUDI TRI NAŠE ENAJSTERICE

Primorje, Vesna in Zarja letos merijo na visoko uvrstitev na lestvici

PRIMORJE

Kot nam je povedal predsednik Dario Kante, se je prošesko društvo v predprvenstvu izkazalo: »Odigrali smo šest srečanj, tri v deželnem pokalu in tri na turnirju bratov Husu. Dosegli smo pet zmag in le en poraz. V deželnem pokalu smo se uvrstili v nadaljnje kolo. Mislim, da je bil začetek zares spodbuden. Na zadnjem pokalnem srečanju je prišlo do majhne polemike, a vse se je zaključilo pozitivno. V ekipi vlada torej dobro vzdušje.«

Kateri je vaš cilj v prvenstvu?

»Mislim, da lahko računamo na visoko uvrstitev.«

Kaj pa glede igrskega kadra?

»K nam se je vrnil napadalec Miclaucich. Ob njem bo Pescatori, ki je lani igral pri Zarji. Drugih novosti ni.«

Tudi trener ni povsem nov?

»Res je, Nevio Bidussi je že treniral našo ekipo pred tremi leti in z njim smo dosegli tudi napredovanje v promocijsko ligo.«

VRATARJA: Alessandro Babich in Fabio Valente

BRANILCI: Maurizio Savarin, Mitja Stoka, Dimitri Luxa, Erik Sardoc, Elvis Gustin, Peter Emili

VEZNI IGRALCI: Claudio Mislaj, Marco Palese, Marko Skabar, Peter Stoka, Giuliano Porcorato, Marino Leghissa, Andrea Auber, Walter Crevatin, Christian Zangheri

NAPADALCI: Massimo Zucchi, Corrado Pescatori, Roberto

Miclaucich, Dean Stofla.

TRENER: Nevio Bidussi.

VESNA

Kot vsako sezono zacenjajo Krizani prvenstvo z namenom, da popravijo lansko uvrstitev (končno 4. mesto).

»Upajmo na uspešno sezono. Važno je, da pričnemo s pravo nogo,« je dejal predsednik društva Franc Cattonar.

»Priprave so potekale brez zapsletov, čeprav so se nakateri igralci poskovali, a bi morali v kratkem okrevati. Na turnirju v Spetru ob Soci smo zasedli tretje mesto. V deželnem pokalu smo dvakrat zmagali (proti Medeuzzi in Villanovi), enkrat pa igrali neodločeno (proti Edileju). Ne smemo pa pozabiti, da smo igrali tudi prijateljsko srečanje proti Triestini. Začetek je torej spodbudljiv.«

Kaj pa glede igrskega kadra?

»Mislim, da smo okrepili ekipo na vseh sektorjih. Nov je vratar Carli. Nova sta tudi branilca Pipan in Grassi, medtem ko se je Niko Sedmak, po enem letu igranja pri Zarji, vrnil v naše vrste. Vezno linijo smo okrepili s Scalom in upajmo, da bo Zocca cim pogosteje potresel nasprotnikovo mrežo. Trener je ostal Moreno Nonis. Mislim torej, da je ekipa konkurenčna in lahko meri na visoko uvrstitev. Rad bi se dodal, da bomo prav pred pricetkom srečanja otvorili fotografsko razstavo ob 30-letnici vključitve v Coni in italijansko nogometno zvezo.«

VRATARJI: Massimiliano Zemanek (1967), Riccardo Carli (1973), Erik Gruden (1979)

BRANILCI: Paolo Soavi (1968), Paolo Ricci (1965), Massimiliano Kriscjak (1970), Alberto Pipan (1967), Alessandro Maracich (1959), Sandro Malusa (1968), Sasa Kosuta (1973), Salvatore Grassi (1970), Niko Sedmak (1966)

VEZNI IGRALCI: Danilo Venturini (1967), Gianfranco Leonardi (1967), Federico Scala (1965), Alessio Mauro (1974), Cristiano Morassut (1976)

NAPADALCI: Mauro Zocco (1969), Roberto Lakoselj (1969), Peter Sedmach (1973)

TRENER: Moreno Nonis

ZARJA

V zadnjih dveh letih se je Bazzovcem prav ob koncu prvenstva izmuznilo napredovanje v promocijsko ligo. Jim bo letos vendarle uspel veliki met?

Predsednik društva Mirjam Zagar je glede tega zelo previden: »Nas letošnji cilj je seveda cimboljša uvrstitev. Važno pa je predvsem, da vključimo v ekipo mlajše igralce, na katerih naj bi v bodoče slonela ekipa.«

Kako so potekale priprave?

»Nov trener Renato Palcini, kateri ima za seboj dolgoletno kariero pri San Luigiju, kjer je treniral tudi v višjih ligah, se je dobro vključil v novo okolje. Treningi so potekali brez večjih težav, le Tognetti in Gregoric nista redno

trenirala zaradi delovnih obveznosti. Odigrali smo več prijateljskih tekem. Na turnirju bratov Husu pa ni slo vse najbolje. Dosegli smo četrto mesto. V prvem srečanju proti Dolini smo z lahkoto zmagali, proti Krasu pa smo odpovedali in upam, da se med prvenstvom ne bo ponovilo kaj podobnega.«

Kaj pa glede igrskega kadra?

»Ekipa se ni zelo spremenila. Odsli so Sedmak, Rencelj, Germani in Pescatori. Od Vesne sta se vrnila Derota in Jurincich. Popolnoma novi igralci pa so Sabini, Altarac, Prisco in "tujec" Hodzić.«

VRATARJI: Robert Cocevare (1969), Roberto Crosilla (1972), Sergio Derota (1976).

BRANILCI: Fabio Cocevare (1977), Massimo Dussoni (1972), Maksimiljan Grgić (1976), Peter Strukelj (1971).

VEZNI IGRALCI: Mauro Dandri (1974), Zlatko Dizdarević (1972), Marko Ferluga (1974), Roberto Ispiro (1967), Robert Kalc (1968), Michele Schlaunich (1969), Christian Sabini (1974), Armando Altarac (1971).

NAPADALCI: Paolo Gregoric (1963), Paolo Tognetti (1964), Enrico Ravalico (1970), Osman Hodzić (1971), Stefano Prisco (1973), Fabio Jurincich (1976).

TRENER: Renato Palcini.

Na slikah: zgoraj Primorje, v sredini Vesna, spodaj Zarja

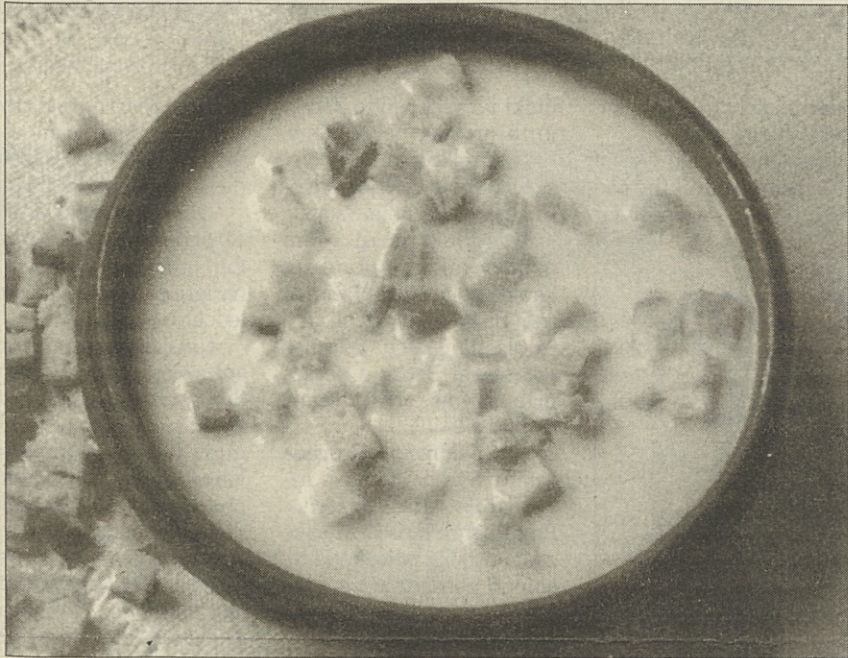
JEDILNIK

Jedilnik za vsak dan

Jedilnik za vsak dan - za vegetarijance

ponedeljek:
špinačna juha z ocvrtimi kruhovimi kockami, krompirjev narastek z mešnimi ostanki, solata
torek:
juha iz jušne kocke z jajčnimi vlivanji, italijanska gobova omaka, spageti
sreda:
fizolova juha, slivovi cmoki, kompot
četrtak:
paradižnikova juha z rizem, nadevane paprike z gobami, pire krompir
petek:
zdrobova juha z abrasico, postrvi po trzasko, slan krompir, solata
sobota:
prežgana juha, ocvrti ohrovtovi zrezki, mesna solata
nedelja:
petersiljeva juha z jajčnimi vlivanci, smin hrbet po angleško, palačinke z orehi

ponedeljek:
špinačni zrezek s sirom, topla krompirjeva solata, čežana
torek:
ohrovtova juha z rizem, domači rezanci z orehi in makom, kompot iz suhih sliv
sreda:
obara z lisic, ajdovi zganci, puding s smetano
četrtak:
jesprenckova juha, sojini polpeti, endivija s krompirjem s prelivom iz abrasice
petek:
prežgana juha, ribji fileji po trzasko, krompir v kosih, zeljnata solata
sobota:
rizota z melancani, rdeča pesa v solati, ocvrte banane, sok
nedelja:
krompirjeva kremna juha z ocvrtimi kruhki, vegetarijanski zrezki z gobami, bela omaka z abrasico, jabolčni zavitek

Krompirjeva kremna juha

Špinačni zrezki s sirom (za 4 osebe)
Pol kilograma špinace na hitro operemo, prevremo, odcedimo in ohladimo. Primešamo dve namočeni, ozeti zemlji, lonček skute, 1 celo jajce, strok s soljo zdrobljene česna in popoprano. Dobro premešamo in oblikujemo zrezke. Povaljamo jih v ostri moki in na segretem maslu z obeh strani zapečemo. Na vsakega položimo rezino topljivega sira, pokrijemo in pečemo še pet minut. Ponudimo s toplo solato.

Vegetarijanski zrezki z gobami
Zelenjavo (cvetaco, ohrovt, por, zeleno) operemo in skuhamo ter stisnemo skozi tanko krpo, da odteče vsa voda in je zelenjava skoraj suha (drugače bodo zrezki razpadli) ter jo narežemo na trakove. Tudi očiscene gobe narežemo na trakove in jih dodamo zelenjavi. Vmešamo dva kuhana, pretlačena krompirja, sesekljan cesen, petersilj, sol in poper. Dobro premešamo in dodamo še zlico bele moke. Oblikujemo zrezke, jih po dunajsko paniramo ter ocvremo v vročem olju. Ponudimo z belo omako, ki smo ji dodali abrasico. Gob ne sme biti preveč, saj so gobe pravzaprav začimba in z njimi ni dobro pretiravati. Vzamemo enake dele zelenjave. Zrezki so najboljši, če dodamo eno vrsto gob.

Polnjene paprike z gobami

Nadevane paprike z gobami (za 4 osebe)
Osem majhnih paprik očistimo, odstranimo jim seme in pokrovčke. Dve namočeni zemlji odcedimo, prevremo 30 dag narezanih, različnih gob. Na zlici masla prepražimo pol čebule, dodamo gobe in pražimo, da se tekočina povre. Dodamo odcejene zemlje, zlicko začimbnege posipa, stepeno jajce, dve zlici kisle smetane, sesekljan petersilj in popoprano. Maso dobro premešamo, ohladimo in z njo napolnimo paprike. Lahko jih skuhamo v paradižnikovi omaki ali spečemo v pečici. V tem primeru jih zložimo na pomasnem pekaču, deset minut pred koncem peke pa jih prelijemo z dvema stopenima jajcema in lončkom kisle smetane.

Italijanska gobova omaka
Na olju prepražimo cebulo in cesen (ne smeta porjaveti) ter dodamo dva do tri olupljene paradižnike, zlicko paradižnikove mezge, baziliko, origano, sol in poper. Slabo uro naj omaka vre, da se voda pokuha. Deset minut pred koncem kuhanja dodamo 20 dag očiščenih, na tanke rezine zrezanih gob in tik pred serviranjem vmešamo zlicko sesekljanega zelenega petersilja. Ta omaka se odlično prilega k spagetom in vsem drugim testeninam, pa tudi vodnim zlicnikom ali kruhovim cmokom.

KUHAJTE Z NAMI

PASTI V NARAVI

Zastrupitve z gobami

Če ješ tintrnice, ne pij alkohola

Vse gobe so užitne, toda nekatere samo enkrat. To je sicer nekoliko cinicna, a se kako resnična misel enega od izvrstnih kuharskih mojstrov Lin Caa. Dobro je vedeti, kaj storiti, če se po uživanju gob pojavijo težave kot so slabost, bruhanje, bolečine v trebuhu, vrtoglavica. Zdravniki priporočajo, da ob takšnih znakih takoj zberete preostanke gobje hrane, tako tiste, ki jih še niste zaužili kot tudi izbruhane gobe. Ker povzročajo različne vrste gob različne oblike zastrupitve, bodo ostanki povedali zdravniku, kaksno naj bo zdravljenje.

Zastrupitve z gobami največkrat delijo v tri tipične skupine.

V prvo spadajo zastrupitve s smrtno nevarnimi gobami z dolgo latentno dobo (od 6 do 30 ur). Strupi, ki so v teh gobah, razkrojijo krvna telesa in celice važnih organov, kot so ledvice in srce. Ti strupi so v nekaterih mušnicah in pomladanskem hrčku. Danes sicer že imamo nekatera zdravilna sredstva proti tem strupom, veliko uživalcev teh strupenih gob pa se vedno umre.

V drugo skupino spadajo zastrupitve, ki motijo delovanje ne samo prebavil, ampak predvsem živčevja. Strup muškarin, ki je v rdečkasti razcepljeni in nekaterih mušnicah, povzroča slabost, znoje-

nje, vrtoglavico, počasen srčni utrip, potrtost, halucinacije, včasih nezavest, pa tudi (sicer redko) smrt.

V tretjo skupino spadajo zastrupitve, ki povzročajo različne prebavne motnje. Vzrok teh zastrupitev so različne strupene snovi v mnogih gobah, npr. v veliki rdečeliski, strupeni kolobarnici, kosmati sirovki, bljuvni golobici, vrazjem gobanu, v nekaterih grivah in prašnjah. Bolnik dobi bolečine v prebavnih organih, drisko in pogosto bruha. Znaki nastopijo kmalu po zaužitju.

Posebne vrste zastrupitve povzročajo nekatere tintarice, če pred in med obedom, ali neposredno po njem pijemo alkoholne pijače. Pojavi se anabuzni sindrom: močno utri-

Dobro je vedeti o hranilni vrednosti gob

Ljudje jih večkrat primerjajo z mesom, kar pa drži le delno. Prej bi veljala primerjava z boljimi vrstami zelenjave. Kalorična vrednost najbolj poznanih treh vrst v primerjavi z nekaterimi drugimi jedili kaže, da so gobe prej hrana za hujšanje kot »kurivo«:

.....vsebuje kalorij	
užitni goban.....	34
kukmak.....	28
lisicka.....	23
krompir.....	91
beli kruh.....	255
korenje.....	34
cvetača.....	17
jabolko.....	34
postrv.....	52
govodina (pusta).....	173

Vidimo, da je kalorična vrednost užitnega gobana enaka kalorični vrednosti jabolka. Ker pa kalorična vrednost ni edina vrednost jedil, kot opozarja v svoji izvrstni knjigi Gobje jedi avtorica Marinka Pečjak, je dobro vedeti tudi kaksna je beljakovinska vrednost gob v primerjavi z drugo hrano:

100 g	vsebuje beljakovin (gramov ali %)
gobe.....	5
krompir.....	2
kruh.....	2
meso.....	20

panje srca, motnje v obtocilih, znojenje, hlajenje udov. Kljub temu, da vse to kmalu mine brez posledic, skupaj z avtorico poučne in koristne knjige Gobje jedi (knjiga je sicer starejšega datuma, izšla je pri CZ 1978, pa kljub temu prav nič zastarela) priporočam: če jeste tintarice, ne pijte, če pijete, jih ne jejte. Sicer pa tudi druge gobe postanejo po pitju alkohola težje prebavljive, ceprav ga lahko pijemo brez posledic. V primeru zastrupitve pa nikakor ne pijte alkohola, saj

ta se bolj pospeši premikanje strupenih snovi v kri in tkivo. Sicer pa velja pravilo, da je ob vsaki težavi, ki jo povzroči uživanje gob, treba nemudoma k zdravniku.

Preventiva: nabirajte in uživajte le tiste gobe, ki jih zares dobro poznate. In ne pozabite: gobe so začimba. Ne nabujajte se z njimi, saj v tem primeru lahko tudi pri najboljših in užitnih gobah pričakujete revolt organizma; najmanj kar lahko pričakujete, je bolečina v trebuhu in želodcu.

Kulinarično popotovanje okoli sveta ali kaj boste jedli v tujih deželah

Ne samo vljudno, marveč zelo koristno je, da se na obiske v tujih deželah poslovneži dobro pripravijo. Poleg poslovnih pogovorov, ki terjajo resno in temeljito pripravo, ne bo odveč, če vsaj približno vemo, kaj lahko pričakujemo na mizi s poslovnim partnerjem iz tega ali onega konca sveta.

Če imate opravke v Belgiji, boste spoznali, da so Belgijci izredno delovni, vljudni in priljudni. Toda kot poslovni gost ne pričakujte, da vas bo belgijski gostitelj povabil na dom. Če se to izjemoma zgodi, prinesite gostitelju in njegovi družici roze, ki jih izročite zavite v papir. Glede na to, da najbrž ne boste povabljeni na dom, si v restavracijah lahko obetate dobro hrano, ljubeznive natakarje in sicer konzervativne, toda šarmantne poslovne partnerje, ki znajo dobro živeti in uživati ter uspešno delati.

Kosila ali večerje trajajo vsaj dve uri, hrana je imenitna, natakarji pa pričakujejo napitnino. Skoraj zagotovo vam bo-

do belgijski poslovni partnerji priporočili tudi poularde de bruxelles - bruseljsko pitano kokoš. Če pa boste priznali, da niste ljubitelj perutnine, se vam obeta kaksna ribja jed.

Ribe in druge morske živali imajo na jedilnikih v Belgiji vodilno vlogo. Med bruseljske specialitete poleg pitane kokosi spada tudi anguille au vert - jegulja v zelisni omaki, ki jo pripravljajo z belim vinom in maslom. Zelo priljubljena je klapavica malega moza, to je dagnja kuhana v belem vinu.

Belgija je dežela, kjer ljudje radi in dosti jedo. Dokaz za to trditev je med drugim tudi niz Brueghelovih del, ki prikazujejo z jedili preobložene mize in rejene jedce. Charles de Coster pa je v svojem Tilu Ulenspieglu slikovito opisal belgijsko požrešnost. S tema dvema podatkom pred belgijskimi poslovnimi partnerji ni treba pretiravati. In ne zbijajte sal na račun Valoncev v primerjavi s premožnejšimi Flamci.

Priprava: Katarina Lavs

ZAČIMBE / ABRAŠICA

Požlahtni solate in omake

Ima okus limone, le grenkejša je

Abrasica (Artemesia abrotanum) je trajnica, ki jo prepoznamo po mnogih drobnopernatih listih na olesenelih steblih. Vrhnji poganjki so mehki, na njih so majhni, kroglasti rumeni cvetki. Lahko jo gojimo na vrtu, pa tudi v lončkih. Presajanje posadimo na zelo sončen kraj na vrtu, pozimi pa rastlino pokrijemo in na pomlad nekoliko obrezemo. Dobro uspeva tudi v večjem lončku ali cebricku, ki ga poleti postavimo na sončno mesto, pozimi pa premestimo v hladen in svetel prostor, kjer nenazadnje nadomestja prijetno okrasno rastlino.

Vrsicke poganjkov nabiramo vedno sveže, za sušenje jo potrgamo med cvetenjem.

Abrasica ima okus po limoni, le nekoliko grenkejši. Izvrstna je kot dodatek omakam, vendar je ne smemo mešati z drugimi začimbami. Bela omaka, ki se dobro poda k ribam, bo zadovoljiva le z abrasico in scepcom soli ter belega, mletega popra.

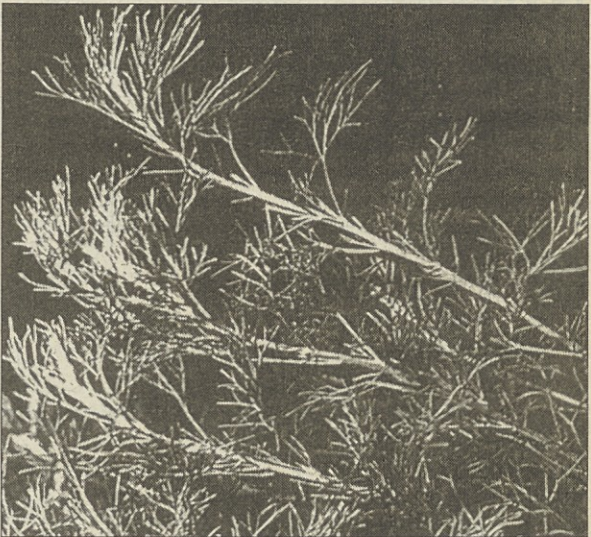
Zelo dobro se poda maslnim pečenkam in tudi sola-

tam da prijeten okus. Abrasico dodajamo v zelo majhnih količinah, saj ima močan in izrazit okus.

Posušene liste shranjujemo v zaprtih kozarcih na temnem mestu, sveže liste pa konzerviramo v kisu ali olju.

Endivija z abrasico

Liste endivije operemo, narežemo na manjše in eno plast zložimo v skledo za solato. Nanjo položimo plast

Abrasica

kuhanega, na listice zrezane-ga krompirja. Pa spet endivijo in krompir. Tako zloženo endivijo in krompir prelijemo s solatnim prelivom, ki ga pripravimo iz olja, kisa, scepca abrasice in soli in narahlo premešamo. Endivijo s krompirjem lahko prelijemo z abrasico konzervirano v olju in okisamo z limoninim sokom. Zraven ponudimo v stepenem jajcu namočene in v olju ocvrte rezine starega kruha. Če pripravimo se kre-

pko zelenjavno kremno juho, je to prav izdaten obrok za vegetarijance, ki bo teknil tudi tistim, ki se ne odreajo mesu.

Zdrobova juha z abrasico

Na zlici masla zarumenimo dve zlici zdroba, prilijemo vodo in kuhamo dobrih 20 minut. Na koncu dodamo scepce soli, potresemo s svežo ali posušeno abrasico, popoprano in v juho kanemo nekaj kapljic limone.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Čeprav vam bodo nakopičene obveznosti zlezle vrh glave, boste napeli vse sile in jih vestno opravili. Kolikor bremena si boste naložili, toliko ga boste tudi razložili.

BIK 21. 4. - 20. 5.: V prijaznosti boste odkrili nov pristop do soljudi. Dosegli boste veliko več kot z odkrito kritiko. Najbolj razveseljivo pa bo to, da boste postali prijaznesi tudi do sebe.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: Nekdo, ki ga v rešnici zelo spoštujete, bo tarca vašega čustvenega izbruha. Se sreča, da vas spoštuje, zato se ne bo pustil uzaliti zaradi vaših osebnih težav.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Popadkom potrošniške mrzlice se vam tokrat ne bo treba upirati, saj se bo stanje v vaši denarnici občutno izboljšalo. Pazite le, da vas nov val cekinov ne zalije čez glavo.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Odprtega pogovora o kocljivi temi ne boste več mogli odlašati. Če želite priti stvari do dna, sezite globoko vase in izdatno zaježite sapo, da vam je ne zmanjka sredi poti.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Znasli se boste v precejšnji godlji, saj ste pred nedavnim storili zelo nepremišljeno potezo. Priznali boste napako in se opravičili, pa vam bo odpusčeno več kot pol.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Vase zdravje bo na zaviljivi ravni, čeprav boste krepko pretrpeli zaradi pomirjevali. Ne sekirajte se zaradi trenutnih slabosti; že kmalu bo prišlo do nenadne spremembe.

ŠKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Osebo, ki se bo začela nesramno vtikati v vaše poslovne odločitve, boste brez oklevanja odmaknili v ozadje. Dobra poteza; v zakulisju je bila namreč grda prevara.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Nevedneže boste zasuli z znanjem, ki mu je le malokdo kos. Resda boste s svojim nastopom naredili velik vtis, vendar žal ne boste nikogar nič naučili. Trde glave pac.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Pomalem vam bo začelo iti na živce, da vam postaja vaš partner čedalje bolj podoben. Nikar; raje se poskusite spremeniti tudi vi, saj vendar se zdalec niste popolni.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Na lepem vas bo zajel občutek silnega ljubosumja, čeprav si tega čustva že dolgo ne priznavate. In ker zunanje povoda zanj ne bo, ga boste morali poiskati v notranjosti.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Lotili se boste raziskovanja področja, ki se vam je vselej zdelo malone fanatično. Odkrili boste neslutene skrivnosti, ki vam bodo zelo razgibale življenje. Blagor pogumnim!

ZDA

V Bronxu igrajo golf

Na igrišču najdete tudi truplo

Verjetno le malo ljudi ve, da se v Bronxu nahaja najstarejše javno igrišče za golf v ZDA. Bili bi začuden ob presenečenjih, ki jih ponuja. Igrisce je prizorišče ropov, na njem se nahaja tabor za brezdomce, občasno pa se tam pojavi tudi kako truplo.

Ce zanemarimo ta dejstva, je igrišče Van Cortland, ki je bilo odprto pred sto leti, prava oaza sredi prometnih ulic in stanovanj v visokih stolpnih. Za Vita Di Benedetta, upokojenega bančnika, ki igra golf trikrat tedensko, je igrišče kot prizor iz filma Carovnik iz Oza, v katerem se

črno-bela tehnika spremeni v barvno, ko Dorothy prispe v deželo Oz.

»Bronx je črno-beli del filma,« pravi. »Igrisce za golf pa je kot Oz.«

Stroški gradnje igrišča Van Cortland so leta 1895 znašali 624, 80 ameriškega dolarja. Igrišču so medtem dodali devet novih lukenj in ga predelali tako, da steže obdajajo tri avtoceste.

V klubu igralci golfa razpravljajo o težavnosti posameznih lukenj in spretnosti drugih igralcev. V tem predelu mesta, bolj znanem po revščini in kriminalu kot po golfu, se igralcem ob zgodbah o

Nevarni okoliš ne moti zagrizenega igralca

osemnajstih luknjah za bleščajoči oči.

Brezdomci, spijo v podzemeljskih hodnikih med drugo in tretjo stezo. Oskr-

bniki jih vsako jutro zbudi in prosijo, naj odidejo. Lani so odkrili mrtvega moškega, ki navkljub prošnjam ni in ni hotel vstati.

Dogodek pa ni vsem ostal v takem spominu. Igralec golfa Rick Hoffman trdi, da se nikoli ni slisal o truplu na igrišču. »Gasilec v južnem Bronxu sem,« pripoveduje, »tja odlagajo trupla.«

»Ne bo drzalo,« ugovarja Kenny Syrop. »Lani so našli truplo tudi v jezeru.« Predstavnik igrišča za stike z javnostjo je potrdil, da resnično občasno na igrišču odkrijejo truplo.

Potem so tu tudi »obiskovalci«, ki izkoristijo brezplačno tuširanje v oblačilnicah, čes da je igrišče mestni park, odprt za vse. Na trinajsti zelenici pa se otroci iz sosese izmuznejo skozi ograjo in kradejo palice, medtem ko so igralci osredotočeni na udarce.

»Ti otroci so prava nadloga,« se pritožuje Di Benedetto.

Poleg tega je neko noč pogodbeni delavec na sedemnajsto luknjo odvrnil na tone konstrukcijskih odpadkov. Igralci golfa so bili

pripravljeni igrati okoli smeti, vendar so ekologi zaprli luknjo za cele mesece, da bi ocenili nastalo škodo.

»Zadevo so napihili,« se pritožuje Joseph Stanton, brezposelni železar, ki na igrišču preživi štiri dni tedensko.

Toda svetli strani igranja golfa na igrišču Van Cortland sta nizka cena, ki znaša za mestne prebivalce manj kot 20 dolarjev, in lahka dostopnost igrišča s podzemno železnico iz središča Manhattan.

Zgodovinska klubska zgradba, ki je bila zgrajena leta 1902, ima se originalne lesene omarice s ključavnico.

Igrisce vodi zasebno podjetje American Golf Corp. Di Benedetto razmišlja: »Lepo je tukaj. Upam, da to ne bo privabilo preveč igralcev. Van Court je edino igrišče, kjer lahko izstopiš iz podzemne železnice s torbo za golf in takoj stopiš na igrišče.«

»Poleg tega,« dodaja Stanton, »ko igras tukaj, se ozres okoli sebe in se vprašas: »Ali je to resnično Bronx?«

Ellen Wulffhorst, Reuter

S sloni se pogovarjajo v sanskrtnu in paliju

Ceprav je dolgo veljalo prepričanje, da afriških slonov ni mogoče izuriti za opravljanje različnih del, je nekdanji bovcanski računovodja Uttam Corea dokazal nasprotno: afriški sloni so zelo dobri pomočniki človeku za delo na polju, prenašajo lahko tovore, ustrezno izurjeni pa so primerni tudi za jahanje - z njimi lahko peljejo turiste na safari - zato slone zelo cenijo predvsem turistični delavci. Corea je prepričan, da so afriški sloni zelo tankočutni, prijazni in dovzetni. V bližini bovcanskega glavnega mesta so pred nekaj leti odprli center za zapuščene in izgubljene mlade slone, ki jih urijo za opravljanje različnih del. Večino živali so pripeljali iz narodnega parka Kruger. Čeprav je odrasle živali lažje izuriti, pa je njihovo učenje veliko bolj nevarno. Mladici se zelo hitro naučijo osnovnih povelj in jih tako kot ljudje ne pozabijo. Najprej so afriške slone urili srilanski gonjaci slonov, ki slovijo kot najboljši. Zdaj jih različnih veščin

ucijo ze domačini, ki menda niso nič slabši od indijskih.

Ceprav niso nikdar delali s sloni, so hitro spoznali, da jih je mogoče uriti tako kot druge živali, saj so verjetno sloni bolj pametni od mnogih udomačenih živali, ki pomagajo ljudem pri delu, vendar strokovnjaki za živali poudarjajo, da lahko takšno »učenje« slonov poteka tudi več mesecev ali celo let. Dreserji uporabljajo ze preiskusene metode, predvsem besede, ki izvirajo iz sanskrita in indijskega dialekta pali. Prepričani so, da je bolj pametno uporabljati izraze, ki danes niso več v uporabi, saj tako sloni ne bi reagirali na ukaz neznanca, ki bi žival le zmedel. Mlade slone, ki so se ze naučili osnovnih veščin, odpeljejo v naravni park Mokolodi, kjer jih ucijo podiranja dreves in jahanja. Njihovo je delo cenjeno tudi zato, ker so med delom prijazni naravi in je ne uničujejo, kot denimo veliki stroji.

Barry Baxter, Reuter

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

374	NENAREJE- NOST, SPROS- CENOST	FOTOGRAF LJUBITELJ	AM. JAZZ GLASBENIK (SAM)	NEKD. TUR. OBLASTNIK	GRČJA	SREDISCE ROMUN. MOLDAVIJE	SVED. SMUC. TEKAC (GUNDE)	KITAJSKA UTEZNA MERA	VMESNA SKLADBA	JAPONSKO VELEMESTO (NASA PISAVA)	V ZRAKU RAZPRSENA SNOV	AVTOR: MARKO BOKALIC	EGIPC. MIT. PTIC	OLEG VIDOV	ZIVINSKA HRANA	MLECNI IZDELEK	TATJANA DREMELJ	IRANSKA DENARNA ENOTA	ODPRITINA V ZIDU	STARA KITAJSKA DINASTIJA
VEDA O PECATIH												DRUZABNI PLES								
IGRANJE S PRESLEDKI												ORFEJEVA 2. VZH. JADRAN. OBALA V ST. VEKU								
DIVJA RACA (PESNISO)					GR. OTOK V KIKLADIH RAC. NAPRAVA ZA GRAFIKO									MARJAN ROZANC POLETNA HRUSKA			IGRALKA BLYTH DRZAVA V JUZ. AMERIKI			
BIBLIJSKI OCAK				IZR. DIRIGENT (RUDOLF) HALJA MUSLIMANK				POKRAJINA V SRED. GRČJI								STIL VISOKA VZPETINA				
IGRA S KARTAMI						SPRANJA (REDKO)	DECIGRAM	MESQJEDA RASTLINA DUH IZ »FAUSTA«							GIUSEPPE UNGARETTI			GLASBENA SPICA, KI NAZNANI ODDAJO	ZGODOV. POKR. V ITALJI	NAOCNIKI
NAJVEČJE NIZOZEMSKO MESTO										MESTO NA URALU NESTRO- KOVNJAK					PREPROST PLUG SP. DEL ROKE					
NATRIJ			IGRALKA GARDNER	KONSTRUK. SUES. PRE- KOPA (ALOIS) ZDRAVILO									VOGALNI KAMEN 4. RIMSKI KRALJ							
KRAJ NAD DOLINO IDRIJCE							IZABELA (KRAJSE) RUDOLF FRANCL				KRAJ PRI LITVI JANI SITAR									
SLOV. IGRALEC (STANE)						LJUDSKI PLES IZ REZJE										POLITICNO ZATOCISCE				
OZEK PAS TKANINE					MAJHEN DIRKALNIK	PLAMENKA						VINSKA PLESEN				CEBELICA IZ RISANK				

MAJA
KAN.
FLOKS,
TRAK,
AZII,
REZIANKA,
SEVER,
JABLANICA,
IZA,
OTALEZ,
ODRIVAC,
NEGRELLI,
NA,
ORALO,
ORSK,
AMSTERDAM,
GU,
ROSKA,
TAROK,
SLOC,
ETOLJA,
SIN,
NOE,
ANN,
MR,
SANTORIN,
OTVA,
EVRIDIKA,
POGRAVANJE,
FOKSTROT,
SFRAGISTIKA,
Vodotrajno:
RESITEV:

ZDRAVJU NAPROTI

Peptični ulkus je bolezen razvitih dežel

Na nastanek vplivajo genetski, geografski in etični dejavniki

Bolecina v trebuhu je ena zelo pogostih težav, ki pripelje bolnika k zdravniku. Vzrokov za bolečino v trebuhu je izredno veliko, pomembno mesto med njimi pa ima peptični ulkus (razjeda), pri katerem je bolečina večinoma vodilni, včasih tudi edini simptom.

Ugotovljeno je bilo, da ima v vsakem trenutku 1, 68 odstotka ljudi peptični ulkus, da ga bo v času svojega življenja imelo 7 odstotkov populacije in da se letno pojavlja obolenje z incidenco 2, 9 na 1000 prebivalcev. Prav ta-

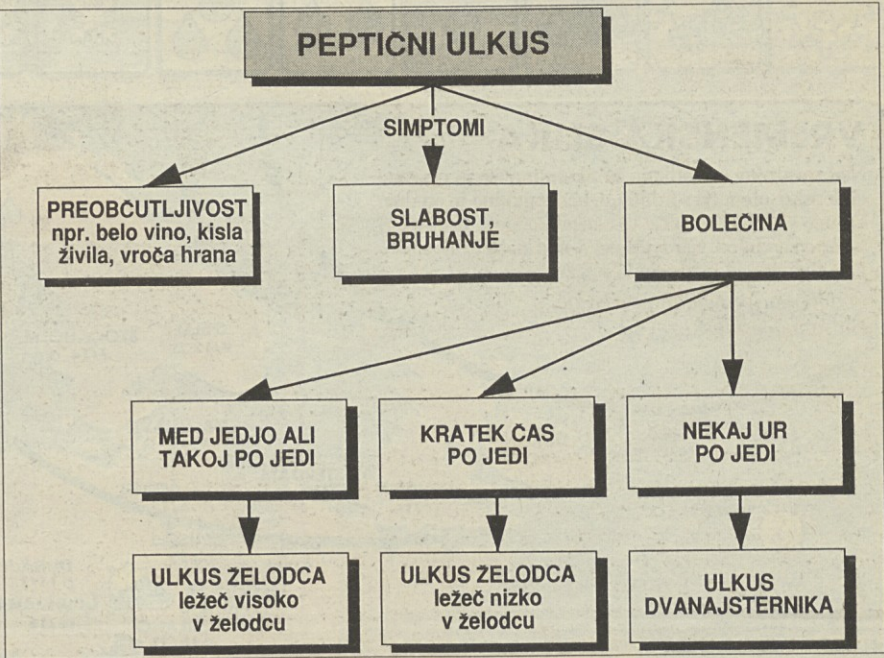
ko je bilo ugotovljeno, da se pojavlja ulkus dvanajsternika stirikrat pogosteje kot ulkus želodca in da so moški prizadeti dvakrat pogosteje kot ženske. Naravni potek bolezni karakterizirajo epizode večkratnih ponovitev, spontanih

ozdravitev in občasnih komplikacij.

Komplikacije (predvsem krvavitve in perforacije) se pojavljajo pri enem odstotku bolnikov, so pogostejše pri starejših in lahko celo ogrozijo življenje. Ob komplikacijah se lahko pojavi bruhanje krvi ali črno blato - melena (izločanje krvi z blatom). Shematsko so prikazani simptomi peptičnega ulkusa, ki pa niso enako

navzoči pri želodčnem ulkusu ali ulkusu dvanajsternika. Prav tako se ta dva ulkusa razlikujeta po poteku in mehanizmu nastanka.

Prav je, da na tem mestu omenimo, da lahko maligni tumorji povzročajo enake simptome kot peptični ulkus in da lahko poteka peptični ulkus brez zaznavnih simptomov. Vrsta in intenziteta simptomov je odvisna od veliko-

sti in lege ulkusa, zajetih plasti sluznice (globine) in komplikacij. Poleg periodičnosti, ritmičnosti in kroničnosti bolečine kot značilnih lastnosti le-te, je pri preiskavi bolnika pomembno tudi mesto, čas nastanka bolečine, trajanje in odvisnost od obrokov ter vrste hrane.

Dejavniki, ki prispevajo k nastanku peptičnega ulkusa, so navedeni v tabeli, iz katere so razvidni tudi zaščitni dejavniki. Porušeno ravnotežje med obojimi v korist agresivnih dejavnikov lahko pripelje do obolenja.

Agresivni dejavniki peptičnega ulkusa

želodčna kislina, pepsin, žolčne kisline, mo-tnje giblivosti, nikotin, alkohol, nesteroidna protivnetna, sredstva, kortikosteroidi

Zaščitni dejavniki peptičnega ulkusa

prostagladini, bikarbonat, mukus (zaščitna plast sluznice), fosfolipidi, površinske epiteljske celice, dobra mikrocirkulacija

Med dejavniki, ki pri-

spevajo k nastanku bole- zni, je navedena bakterija Helicobacter pylori, ki je sele v zadnjih dobrih de- setih letih bila predmet intenzivnih raziskav in ki povzroča vnetje želodčne sluznice, prenos te bakte-rije pa je verjetno fekalno-oralen in oralno-oralen. Na nastanek vplivajo tudi genetski dejavniki, geo- grafski in etični, vpliv se- zonskih dejavnikov pa ni bil potrjen.

Bolnik, ki ima opisane težave, naj opravi obisk pri svojem zdravniku. Na- tancen pogovor in pregled bosta v večini primerov ze omogočila postavitev dia- gnoze, najpomembnejša preiskava pa je gastrosko- pija. V diagnostični postop- ek se po potrebi vključu- jejo se nekateri laborato- rijski testi, rentgenske preiskave in sonografija.

Zdravljenje je usmerje- no v odpravljanje dejavni- kov, ki okvarjajo sluznico, zmanjšanje izločanja ze- lodčne kisline in nevtrali- zacijo le-te ter zaščito ze- lodčne sluznice.

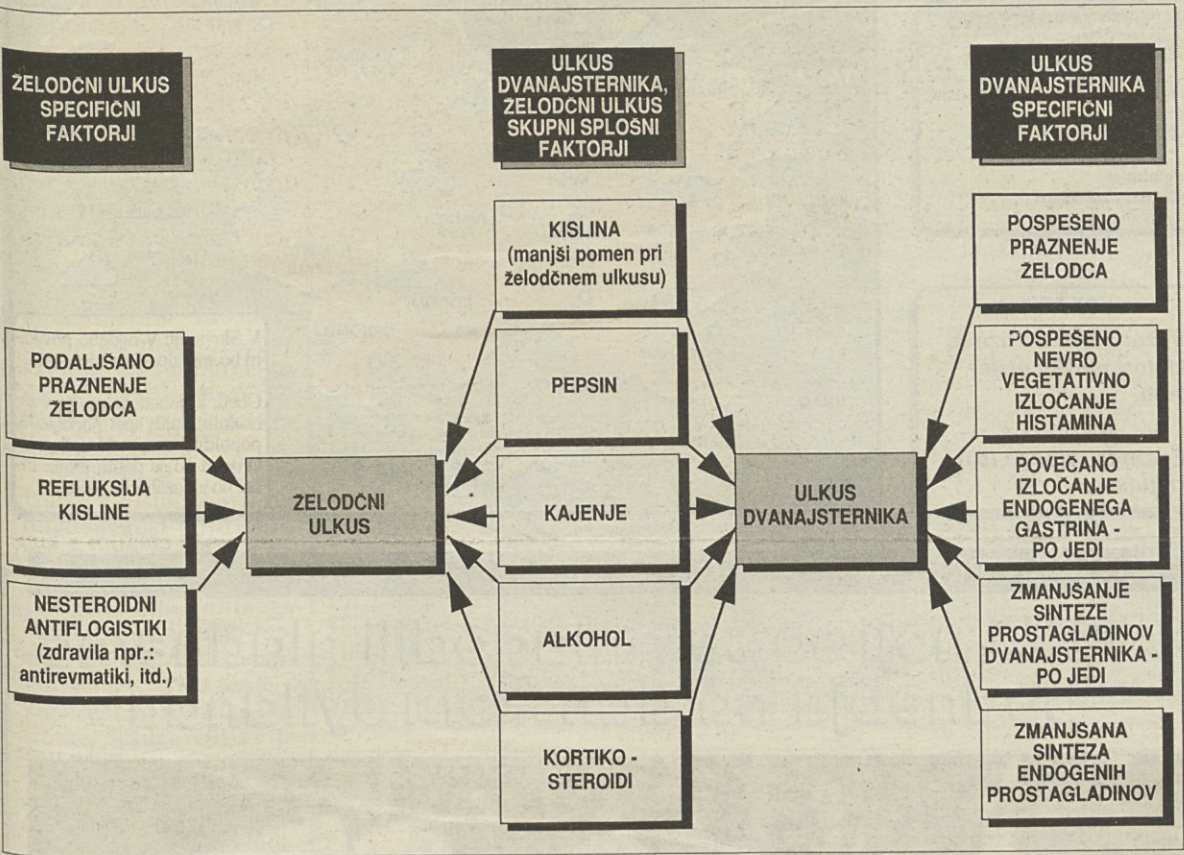
Navedene ukrepe lahko vsakdo uvede že sam (pre- nehanje kajenja, izogiba- nje stresnim situacijam,

opustitev uživanja alkoho- la in kave). Močno zaci- njenih živil, vroce ali mr- zle hrane naj bi se bolniki izogibali, posebnih diet pa danes ne predpisujemo več. Uživa naj se predvsem hrana, ki ne sproža težav, obroki naj ne bodo obilni, pač pa pogostejši.

Za zdravljenje ulkusne bolezni imamo na razpo- lago številna zdravila, ka- terih večina je usmerjena v zmanjševanje izločanja želodčne kisline. Druga so namenjena zaščiti želod- čne sluznice pred agresiv-nimi dejavniki in tako tudi nevtralizaciji kisline, ki je v želodcu.

Zdravljenje z zdravili proti bakteriji Helicoba- cter pylori teče po pose- bni shemi in pod strogim nadzorom specialista ga- stroeterologa. Le redko je danes potrebno kirurško zdravljenje. Učinkovitost zdravljenja pa se poveča, obenem pa poveča mo- znost preprečevanja pono- vni težav, če bolnik prilagodi način življenja in vpelje v glanko opisane varnostne ukrepe.

Dean Klancic,
dr. med., specialist
splosne medicine

NA MEJAH RAZUMA

Prebivalci eskimske vasi so izginili brez sledu

Ledeno mrzel veter je vel preko jezera Anjikuni...

Ko se je Joe Label približal eskimski vasici, ga je preplavilo nenavadno občutje. Ledeno-mrzel veter je vel prek jezera Anjikuni in se zaletaval v koznata vrata eskimskih kolib. Na obali je ležalo nekaj namasčenih kanujev. Ni bilo slisati niti glasu. »Kje so ljudje?« se je ne-hote vprašal obiskovalec.

Njegovo vprašanje je bilo več kot umestno. Postavil ga je novembra leta 1930 in se danda-nes nihče ne pozna odgovora nanj...

Joe je zelo dobro poznal eskimsko vasico z imenom Anjikuna. Zelel je preživeti nekaj ur s prijatelji in tega dne je prehodil milje in milje skozi ledeno tundro - a pričakala ga je zgolj smrtna tišina.

V poročilu, ki ga je Joe napisal za Severozaho-dno konjenisko policijo, lahko preberemo, da se je ustavil na robu vasi in glasno pozdravil. Na-to je odstrnil kožni scitnik na eni od kolib ter znova poklical. Vendar v njej ni bilo nikogar, ki bi ga lahko slisal. Joe je nemudoma začel razi-skovati, kaj bi se lahko zgodilo z vasčani. Nad ognjiščem je odkril posodo s hladno hrano, ki se je več mesecev nihče ni dotaknil. V eni od kolib je odkril koznato otroško obleko, v kateri je bila zabodena igla - na mestu, kjer je mati iznenada prenehala krpiti. Na obali so ležali trije kanuji, med njimi je bil tudi kanu vaškega poglavarja. Bilo je očitno, da so že dolgo zapušteni.

Ko je oddal svoje poročilo, se je Joe s skupi-no meščanov vrnil v vasico. Ze kmalu so nale-teli na nekaj, kar je bilo se bolj nenavadno: za-vrati eskimske kolibe so stale puske - najdrago-cenejša lastnina na daljnem severu, predmet, ki je Eskimom nudil življensko gotovost in brez

katerega se noben Eskim, ki je bil kolickaj zdra-ve pameti, ne bi odpravil na daljše potovanje. A kljub temu so puske ostale v vasi, Eskimi pa so odpotovali...

Kaj pa se je zgodilo s psi, ki so v ledeni pusti-nji skoraj enako pomembni kot puske? Nedaleč od naselja so raziskovalci našli sedem psov. Bili so privezani za grmicevje, poginili pa so - kot so pozneje ugotovili kanadski patologi - od lakote.

Najbolj nenavaden del skrivnosti pa je bilo odkritje mesta, kjer so Eskimi zakopavali mrtve sovaščane. Ponavadi so jih zakopavali pod kup kamenja, tokrat pa je bil grob odkopan, truplo odstranjeno, kamenje pa vestno zloženo. Skru-njenje grobov je bilo za Eskime velik greh; take-ga razdejanja pa niso mogle narediti niti živali.

Strokovnjaki, ki so raziskovali ta primer, so ugotovili, da so bili Eskimi odsotni vsaj dva meseca pred Joejevim prihodom. Tako so skle-pali po žuželkah, ki so jih našli v loncih.

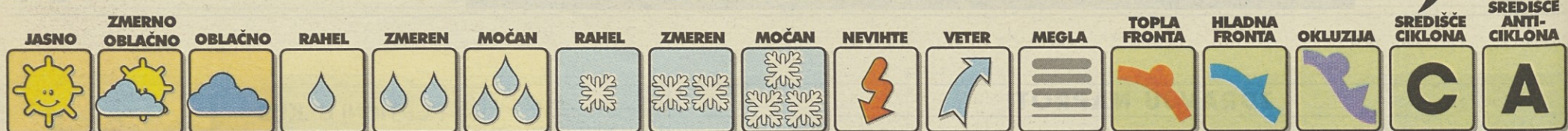
Očitno je bilo, da je trideset prebivalcev va-sice živelo povsem normalno življenje, nato pa so iz neznanega razloga pohiteli iz kolib ter od-sli neznan kam. Moski, ženske in otroci so za-pustili vas na začetku zime. Vešči iskalci niso našli nikakršnega znamenja o begu v tundro, kanuji pa so bili dokaz, da niso odpluli niti na jezero. Oskrunjeni grob je skrivnost samo se povečal.

Raziskovalci so več mesecev so skrbno razi-skovali in iskali sledi o kateremkoli nekdanjem stanovalcu Anjikune. Policija je zaključila pri-mer z besedami: »Nerešeno«.

In nerešen je ostal vse do danes.

(B. K.)

VREMENSKA SLIKA

Nad severnim Atlantikom in Skandinavijo je obsežno ciklonsko območje s frontami, nad zahodno in srednjo Evropo se krepi območje visokega zračnega pritiska. S severovzhodnimi vetrovi doteka nad naše kraje nekoliko hladnejši in razmeroma suh zrak.

Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 6.49 in zaslo ob 18.59. Dan bo dolg 12 ur in 10 minut. Luna bo vzšla ob 5.21 in zasla ob 18.10.

TEMPERATURE MORJA IN REK

	°C		°C
Trst	21,0	Mura	13,6
Portorož	21,0	Sava (Radovljica)	9,0
Porec	21,0	Sora	11,6
Malinska	21,0	Ljubljana	12,7
Split	21,0	Soca	11,2
M. Losinj	21,0	Vipava	9,8
Dubrovnik	22,0	Bohinjsko jezero	17,5

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju: zjutraj: NE 10 do 22 vozlov
popoldne: NE 10 do 24 vozlov

PLIMOVANJE

Danes: ob 3.22 najnižje -46 cm, ob 9.41 najvišje 48 cm, ob 15.52 najnižje -41 cm, ob 21.48 najvišje 39 cm.
Jutri: ob 3.49 najnižje -47 cm, ob 10.05 najvišje 53 cm, ob 16.21 najnižje -48 cm, ob 22.21 najvišje 41 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	15
1000 m	10
1500 m	5
2000 m	2
2500 m	-1
2864 m	-3

BIOPROGNOZA

Vpliv vremena na počutje in razpoloženje ljudi bo ugoden in spodbuden.

VOX POPULI

Nevaren je sovražnik, ki nosi masko prijatelja.
V prepiru zmaga tisti, ki glasneje kriči.

DANES

Slovenija: Na Primorskem bo pretežno jasno, pihala bo zmerna burja. Drugod bo delno jasno z zmerno oblačnostjo. Najvišje dnevne temperature bodo od 14 do 19° C.
Sosednje pokrajine: Ob Jadranu in severni Italiji bo pretežno jasno, drugod delno jasno z zmerno oblačnostjo.

JUTRI

V Sloveniji: V nedeljo povečini bo sončno, pihala bo burja.
Obeti: V ponedeljek se bo v zahodnih krajih spet pooblačilo, popoldne bo tam že deževalo. Drugod bo še delno jasno. Pihal bo jugozahodni veter.

SVET / SLIKA PRI SLIKI ... ZGODBA PRI ZGODBI ... PA ŠE RES JE

Orjaški Churchill na bregu Temze

LONDON - Ugled Velike Britanije bi bilo treba nekoliko obnoviti. Angleze skrbi, da ne bodo znali izkoristiti preteklih veličine tako kot ameriški bratanci, zato so jih sklenili posnemati. Od tod predlog, da bi na bregu Temze postavili orjaški doprski kip Winstona Churchilla. Kip bi bil velik kot hisa, v temeljih pa bi namestili bar. To bi bil angleški odgovor newyorskemu Kipu svobode. Zamisel sicer ni nova, saj jo je v 60. letih že predlagal kipar Oscar Nemon, vendar so predlog takrat ogroženo zavrnili, čes da bi bil tak kip neokusen. Toda časi se spreminjajo; nacrt so danes znova predlagali Nemonovi dediči, podpira pa ga tudi minister za kulturo John Gummer. Zamisel o velikanskem doprskem kipu, katerega postavitev bi stala 1,5 milijona funtov, bi lahko uresnicili prav kmalu, in sicer s proračunskimi sredstvi za leto 2000.

Severni medved prava zanimivost

V Torontu so severnemu medvedu zgradili bazen (AP)

Prebudil se je s kačo v postelji

HAAG - Neki Nizozemec se je zgodaj zjutraj prebudil in z grozo ugotovil, da je z njim v postelji spala meter dolga kača, ki je glavo prislonila na njegov vrat. Po začetnem šoku je Nizozemcu uspelo telefonirati policiji, ki je že teden dni mrzlično iskala pobeglo kačo. Njen lastnik je zagotovil, da je kalifornijska kraljeva kača nenevarna hišna žival.

V Xianu oblasti zapre sex-shope

PEKING - Občinske oblasti v prastari kitajski prestolnici Xian so zaprele 47 trgovin, ki so prodajale »spolne rekvizite«. Ukrep so upravičili s trditvijo, da so bili izdelki »slabe kakovosti« in »očitno nespodobni«, kot taki pa »ovirajo gradnjo socialistične duhovne civilizacije«.

Pivo brez »mačka«

LONDON - V Veliki Britaniji je pivovarna Whitbread včeraj poslala na trg novo pivo Tungsten superstrength, ki kljub devetodstotni alkoholni stopnji ne povzroči mačka po cezmernem pitju. To jim je uspelo po dveh letih laboratorijskih raziskavah. Pivskega mačka naj bi povzročali otrobi pivovarskega jecmena, če pa jih iz jecmenovega sladu odstranijo, odpravijo »stranske učinke« cezmernega pitja. Novo pivo so obsodile organizacije, ki se borijo proti alkoholizmu.

Afriški noji so se prilagodili hladnemu podnebjju na danskem Jyllandu

V Hammelu na severu danskega Jyllandu so se noji lepo prilagodili, težave so le s prehrano zaradi pesticidov (AP)

Danska komisarka je vrnila podarjene steklenice vina

KØBENHAVN - Danska evropska komisarka za okolje Ritt Bjerregaard je včeraj vrnila 19 steklenic vina, ki jih je dobila v dar na neki juljski konferenci na Danskem. S tem hoče utisati govornice, saj ne želi, da bi se iz majhnih stvari izrodila velika nacelna vprašanja. Vest o »darilu« je kaj kmalu presla danske meje, a največ zapletov je očitno povzročila prav na Danskem. Danski evroparlamentarec Freddy Blak (socialdemokrat), ki je sprožil vprašanje »darila« v proračunski komisiji Evropske unije, je včeraj pohvalil sklep Bjerregaardove. Po njegovem mnenju ni nič hudega, če nekdo za neko konferenco prejme simbolično darilo, a ne kar 19 steklenic vina.

Zadovoljni, da so v Izraelu

TEL AVIV - Zveni skoraj neverjetno, a kljub vojnam in najrazličnejšim zapletom je kar 91 odstotkov Izraelcev zadovoljnih, da živi v Izraelu. To je z javnomnenjsko raziskavo ugotovil dnevnik Jedit Ahronot. Med vprašanji so bili poleg Zidov tudi izraelski Arabci, ki so v glavnem dajali podobne odgovore. Ob jutrisnjem zidovskem novem letu je večina Izraelcev (45 odstotkov) prepričanih, da bo v prihodnjih dvanajstih mesecih bližnjehodni mirovni proces napredoval, kar bo zagotovilo večjo varnost. Izraelce namreč najbolj skrbi palestinski terorizem (48 odstotkov). Za 11 odstotkov vprašanih je gospodarsko stanje zelo dobro, dobro pa je za 65 odstotkov vprašanih.